

**T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**GİRESUN KENTİ PARKLARININ PEYZAJ TASARIM KRİTERLERİ
AÇISINDAN İNCELENMESİ**

AFŞİN AYHAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ORDU 2019

TEZ ONAY

Ordu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü öğrencisi Afşin AYHAN tarafından hazırlanan ve Doç. Dr. Ömer ATABEYOĞLU danışmanlığında yürütülen “Giresun Kenti Parklarının Peyzaj Tasarım Kriterleri Açısından İncelenmesi” adlı bu tez, jürimiz tarafından 29 / 07 / 2019 tarihinde oy birliği / ~~oy çokluğu~~ ile Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman : Doç. Dr. Ömer ATABEYOĞLU

Başkan : Prof. Dr. Öner DEMİREL
Peyzaj Mimarlığı, Kırıkkale Üniversitesi

İmza:

Üye : Doç. Dr. Ömer ATABEYOĞLU
Peyzaj Mimarlığı, Ordu Üniversitesi

İmza:

Üye : Doç. Dr. Murat YEŞİL
Peyzaj Mimarlığı, Ordu Üniversitesi

İmza:

ONAY:

27/09/2019 tarihinde enstitüye teslim edilen bu tezin kabulü, Enstitü Yönetim Kurulu'nun 29/08/2019 tarih ve 2019/517 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Enstitü Müdürü

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Sami GÜLER

TEZ BİLDİRİMİ

Tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, tezin içerdiği yenilik ve sonuçların başka bir yerden alınmadığını, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Afşin AYHAN

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

ÖZET

GİRESUN KENTİ PARKLARININ PEYZAJ TASARIM KRİTERLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Afşin AYHAN

Ordu Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, 2019
Yüksek Lisans Tezi, 298s.

Danışman: Doç. Dr. Ömer ATABEYOĞLU

Kentleşme faaliyetlerinin giderek hız kazandığı günümüzde; parkların niteliği, niceliği, yeterliliği, uygunluğu ve ulaşılabilirliği kent insanı için giderek çok daha önemli hale gelmiştir. Parklar geçmişten günümüze, döneminin koşulları gereği politik veya toplumsal gücün bir simgesi olma, dinsel veya törensel heyecana dalış gibi sürekli farklı bir anlam ve işlev üstlenmiştir. Bu anlam ve işlevlerinin ötesinde parklar, kent içerisinde birer açık alan olarak buldukları bölgede insan hareketliliğini artırarak, alana ekonomik ve sosyal kazançlar sağlama, kentlerin fiziksel karakterinin şekillenmesinde ve hava kirliliğinin azaltılmasında rol oynayabilmek gibi birçok işlevi de yerine getirirler. Ancak parkların bu beklentileri karşılayabilmeleri fiziksel veya toplumsal çevre özellikleri dikkate alındığında mümkün olabilir.

Bu çalışmada Giresun'da yer alan 43 adet park konu alınarak; çağına ayak uyduran, toplumun her kesiminden bireye hizmet verebilen, kente özgü parkların oluşturulması yolunda çevresel ve toplumsal özelliklerin önemine değinilmiştir. Bu amaçla 50x50 cm mekânsal çözünürlüğe sahip uydu görüntüsü coğrafi bilgi sistemleri (CBS) ortamında işlenerek analizler gerçekleştirilmiş olup, parklar arazi gözlem ve değerlendirme formları ile tasarım kriterleri açısından irdelenmiştir. Ayrıca parkların kullanıcı profili, kullanıcıların parkları kullanım özellikleri, ihtiyaçları, parklardan memnuniyet düzeyleri parklarda 400 katılımcı ile gerçekleştirilen anket çalışması ile tespit edilmiştir. Sonuç olarak; mevcut durum ortaya konularak, kent sakinlerinin ihtiyaç, talep ve beklentileri ile geleceğe yönelik yerel yönetimler veya tasarımcılara yardımcı olabilecek öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Açık-yeşil alanlar, Giresun, Kentsel tasarım ve planlama, Kullanıcı memnuniyeti, Park

ABSTRACT

THE EXAMINATION OF GİRESUN CITY PARKS IN TERMS OF LANDSCAPE DESIGN CRITERIAS

Afşin AYHAN

University of Ordu
Institute for Graduate Studies in Science and Technology
Department of Landscape Architecture, 2019
MSc. Thesis, 298p.

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Ömer ATABEYOĞLU

The quality, quantity, sufficiency, suitability, and accessibility of parks have become increasingly more important at the present time. Parks have constantly undertaken different sense and function like a sign of political or social force, religious or ritual excitement from past to present because of the condition of its period. Beyond this sense and functions, the parks as an open space in the urban increase mobility of people in their environment. Besides, they have different many functions as providing economic and social benefits to the area, shaping the physical character of the cities and playing a role in decreasing air pollution. However, it can be possible that parks can meet these expectations if physical or social environment properties are considered.

In this study, 43 parks of Giresun city were selected as the subject. Besides, it was mentioned important of the environmental and social characteristics to create the parks special to the city, can serve individual from all walks of life and move with the times. For this purpose, the satellite image that has 50x50 cm spatial resolution was processed in Geographical Information Systems (GIS) environment and analyses were realized. Also, the user profile of park, usage characteristics, needs, satisfaction levels from parks was determined by a survey conducted with 400 participants in the parks located in the city center. In result, it has been developed proposals that can help local authority and designers in the future according to the needs, demands, and expectations of city-dwellers.

Key Words: Open-green spaces, Giresun, Urban design and planning, User satisfaction, Park

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde, bilgi ve tecrübesini öğrenim sürecim boyunca benimle paylaşan, yanına her gittiğimde yoğun çalışma temposu içerisinde kıymetli zamanından vakit ayıran, sabır ve ilgisini her zaman hissettiren çok değerli danışman hocam Doç. Dr. Ömer ATABEYOĞLU'na teşekkürü bir borç biliyor ve şükranlarımı sunuyorum.

Zorlu tez süreci boyunca yardım, bilgi ve birikimleri ile bana destek olan başta Doç. Dr. Pervin YEŞİL, Doç. Dr. Murat YEŞİL olmak üzere tüm Peyzaj Mimarlığı bölümündeki hocalarıma teşekkürlerimi sunarım.

Lisans eğitimim boyunca olduğu gibi benden ilgi ve alakasını hiçbir zaman esirgemeyen, yapıcı eleştiri ve önerileri ile yoluma ışık tutan kıymetli hocam Dr. Öğr. Üyesi Hilmi Ekin OKTAY'a teşekkürlerimi sunarım.

Bu tez Ordu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında B-1843 numaralı ve "Giresun Kenti Parklarının Peyzaj Tasarım Kriterleri Açısından İncelenmesi" isimli proje ile desteklemiştir.

Hayattaki en büyük şansım olan sevgili aileme sonsuz teşekkürler.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEZ BİLDİRİMİ	I
ÖZET	II
ABSTRACT	III
TEŞEKKÜR	IV
İÇİNDEKİLER	V
ŞEKİLLER LİSTESİ	VIII
ÇİZELGELER LİSTESİ	XVI
EK LİSTESİ	XIX
1. GİRİŞ	1
1.1. Açık ve Yeşil Alan Kavramı.....	2
1.2. Açık ve Yeşil Alanların İşlevleri	4
1.3. Açık ve Yeşil Alanların Sınıflandırılması.....	6
1.4. Açık ve Yeşil Alan Standartları	9
1.4.1. Türkiye’de Açık Yeşil Alan Standartları	10
1.5. Park Kavramı ve İşlevleri	11
1.6. Parkların Sınıflandırılması	13
1.7. Park Tasarım Kriterleri	16
2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR	18
3. MATERYAL ve YÖNTEM	27
3.1. Materyal	27
3.1.1. Giresun Kenti Hakkında Genel Bilgiler	28
3.1.1.1. Coğrafi Konum	28
3.1.1.2. İdari Yapı	29
3.1.1.3. Doğal ve Kültürel Özellikler.....	31
3.1.1.4. İlin Tarihçesi	34
3.1.1.5. İklim	37
3.1.1.6. Ulaşım	41
3.1.1.7. Nüfus	42
3.2. Yöntem.....	46
4. BULGULAR ve TARTIŞMA	49
4.1. Arazi Gözlem ve Değerlendirme Formu.....	49

4.1.1. Fiskobirlik Parkı.....	49
4.1.2. Mustafa Dağ Parkı	53
4.1.3. (Daddara) Mehmet Yüksel Parkı	55
4.1.4. Sercan Erol (Atmaca) Parkı	59
4.1.5. Demokrasi Parkı.....	62
4.1.6. Öğretmenler Sitesi Parkı	65
4.1.7. Teyyaredüzü Parkı	70
4.1.8. Köy Site Parkı	74
4.1.9. Can Yücel Parkı	79
4.1.10. Gençlik Merkezi (2014).....	85
4.1.11. Harikalar Diyarı Parkı.....	94
4.1.12. Sönmez Caddesi Parkı	99
4.1.13. Barış Manço Parkı.....	104
4.1.14. 26 Evler Üstü Çocuk Parkı.....	110
4.1.15. Kubilay Güngör Çocuk Parkı.....	113
4.1.16. Soyer Sitesi Çocuk Parkı	117
4.1.17. Dr. Atsushi Miyazaki Parkı.....	121
4.1.18. Süleyman-Abdullah Bozbağ Parkı.....	124
4.1.19. Sazbeyi Parkı	127
4.1.20. Haydar Aliyev Parkı	131
4.1.21. Kumyalı Cumhuriyet Parkı	136
4.1.22. Taşbaşı Parkı.....	145
4.1.23. Nihal Şen Çocuk Parkı.....	150
4.1.24. Seyit Vakkas Parkı.....	155
4.1.25. Millet Bahçesi Parkı.....	158
4.1.26. Zübeyde Hanım Çay Bahçesi.....	163
4.1.27. Çınarlar Parkı.....	168
4.1.28. 19 Eylül Çocuk Parkı	171
4.1.29. 23 Nisan Çocuk Parkı	176
4.1.30. Giresun Kalesi Parkı	179
4.1.31. 15 Temmuz Spor Kompleksi	190
4.1.32. Acar Sitesi Çocuk Parkı.....	197
4.1.33. Tozlu Sokak Çocuk Parkı	200
4.1.34. Çotanak Çocuk Parkı	203
4.1.35. Sagae Parkı.....	206

4.1.36. Mustafa Aydınay Parkı	209
4.1.37. Derya Sayın Çocuk Parkı.....	213
4.1.38. Abacıbükü Parkı.....	217
4.1.39. Hayrettin Erkmen Parkı	221
4.1.40. Boğacık Çocuk Parkı	227
4.1.41. Polis Lojmanı Parkı.....	231
4.1.42. Tezkop Çocuk Parkı.....	235
4.1.43. Yenimahalle Çocuk Parkı	239
4.2. Kullanıcı Anketi Sonuç ve Değerlendirmeleri.....	242
5. SONUÇ ve ÖNERİLER	255
6. KAYNAKLAR	266
EKLER.....	270
ÖZGEÇMİŞ.....	277

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Şekil No</u>	<u>Sayfa</u>
Şekil 3.1. Parkların konumları	27
Şekil 3.2. Giresun ilinin Türkiye ve bölgesindeki yeri (Anonim, 2018a).....	29
Şekil 3.3. Giresun ilinin ilçeleri (Anonim, 2018a).....	30
Şekil 3.4. Mahalle ve Giresun Belediyesi sınırları (Anonim, 2018b).....	30
Şekil 3.5. Önemli merkezlere uzaklık (Anonim, 2018a)	41
Şekil 3.6. Toplu taşıma araç güzergahları (Anonim, 2018b).....	42
Şekil 3.7. Mahalle nüfusları (Anonim, 2018b)	44
Şekil 3.8. Yaş grupları nokta yoğunluk haritası (Anonim, 2018b).....	46
Şekil 3.9. Yöntem akış şeması	48
Şekil 4.1. Parkın uydu görüntüsü.....	49
Şekil 4.2. Parktan görünüm	50
Şekil 4.3. Çocuk oyun alanı ve basketbol sahası	51
Şekil 4.4. Park kullanıcılarından bir görünüm	51
Şekil 4.5. Mevcut donatı elemanları	52
Şekil 4.6. Parkın uydu görüntüsü.....	53
Şekil 4.7. Parktan görünüm	53
Şekil 4.8. Çocuk oyun alanları.....	54
Şekil 4.9. Parktan görünüm	55
Şekil 4.10. Parkın uydu görüntüsü.....	56
Şekil 4.11. Parkın kuzey girişi ve parktan görünüm	56
Şekil 4.12. Parkın doğu ve güney cephe girişleri.....	57
Şekil 4.13. Çocuk oyun grupları ve kondisyon aletleri.....	58
Şekil 4.14. Parktan görünüm	58
Şekil 4.15. Bitkisel materyal kullanımları	59
Şekil 4.16. Parkın uydu görüntüsü.....	60
Şekil 4.17. Park içi görünüm	60
Şekil 4.18. Parkın güney ve doğu girişleri	61
Şekil 4.19. Büfe ve park içi görünüm	61
Şekil 4.20. Park içi görünüm	62
Şekil 4.21. Parkın uydu görüntüsü.....	63
Şekil 4.22. Parkın güney girişi ve kuzeyden görünüm	63
Şekil 4.23. Park kuzey girişi	64
Şekil 4.24. Kondisyon alanı ve pergola	64

Şekil 4.25. Park döşemelerinden bir görünüm.....	65
Şekil 4.26. Parkın uydu görüntüsü.....	66
Şekil 4.27. Park çevresi ve içerisinden görünüm	66
Şekil 4.28. Parkın kuzey ve güney girişleri	67
Şekil 4.29. Çocuk oyun alanı ve basketbol sahasına erişim	68
Şekil 4.30. Parktan görünüm	68
Şekil 4.31. Parktan görünüm	69
Şekil 4.32. Parkın uydu görüntüsü.....	70
Şekil 4.33. Parktan görünüm	71
Şekil 4.34. Parkın kuzey girişleri ve güney girişi	71
Şekil 4.35. Çocuk oyun alanı.....	72
Şekil 4.36. Parktan görünüm	73
Şekil 4.37. Patika yol ve çardak.....	73
Şekil 4.38. Parkın uydu görüntüsü.....	75
Şekil 4.39. Parktan görünüm	76
Şekil 4.40. Parkın batıdan görünümü ve güneyden girişi	76
Şekil 4.41. Çocuk oyun alanı.....	77
Şekil 4.42. Kondisyon alanı ve sınırlandırma.....	77
Şekil 4.43. Çardaktan görünüm	78
Şekil 4.44. Parkın uydu görüntüsü.....	79
Şekil 4.45. Park içi görünüm	80
Şekil 4.46. Parkın 4 farklı cepheden giriş noktaları.....	81
Şekil 4.47. Basketbol sahası ve çevresi	81
Şekil 4.48. Çocuk oyun alanı.....	82
Şekil 4.49. Oturma birimleri	83
Şekil 4.50. Heykel.....	84
Şekil 4.51. Bitkisel perdeleme	84
Şekil 4.52. Parkın uydu görüntüsü.....	86
Şekil 4.53. Parktan görünüm	86
Şekil 4.54. Parkın 4 farklı giriş noktası	87
Şekil 4.55. Merdiven uygulamaları.....	88
Şekil 4.56. Masa tenisi ve sokak kütüphanesi	88
Şekil 4.57. Çocuk oyun alanlarından görünüm	89
Şekil 4.58. Kondisyon alanı.....	89
Şekil 4.59. Futbol ve basketbol sahaları	90

Şekil 4.60. Büyük futbol sahası tribünü.....	90
Şekil 4.61. Engelli park yeri ve otoparktan görünüm	91
Şekil 4.62. Oturma birimlerinden görünüm.....	92
Şekil 4.63. Bisiklet parkından görünüm	92
Şekil 4.64. Çeşme uygulaması.....	93
Şekil 4.65. Fonksiyonel bitki kullanımları.....	94
Şekil 4.66. Parkın uydu görüntüsü.....	95
Şekil 4.67. Parktan görünüm	96
Şekil 4.68. Parkın kuzey ve güney girişleri	96
Şekil 4.69. Çocuk oyun alanı.....	97
Şekil 4.70. Kapalı oturma birimlerinden görünüm.....	97
Şekil 4.71. Park çevresinden görünüm	97
Şekil 4.72. Fonksiyonel bitki kullanımı.....	98
Şekil 4.73. Parkın uydu görüntüsü.....	99
Şekil 4.74. Parktan görünüm	100
Şekil 4.75. Parkın giriş noktaları ve hasar verilen ferforje	101
Şekil 4.76. Çocuk oyun alanı.....	102
Şekil 4.77. Parktan görünüm	102
Şekil 4.78. Parktan görünüm	103
Şekil 4.79. Parkın uydu görüntüsü.....	104
Şekil 4.80. Parktan görünüm	105
Şekil 4.81. Parkın 4 farklı giriş noktası	106
Şekil 4.82. Çocuk oyun alanı.....	106
Şekil 4.83. Basketbol sahası ve amfi	107
Şekil 4.84. Parktan görünüm	107
Şekil 4.85. Oturma birimleri.....	108
Şekil 4.86. Bitkisel bakımsızlık	109
Şekil 4.87. Fonksiyonel bitki kullanımı.....	109
Şekil 4.88. Parkın uydu görüntüsü.....	110
Şekil 4.89. Park içerisinden görünüm.....	111
Şekil 4.90. Parkın giriş noktaları	111
Şekil 4.91. Çocuk oyun alanı.....	112
Şekil 4.92. Oturma birimi ve patika yoldan görünüm	112
Şekil 4.93. Bitkisel bakımsızlık	113
Şekil 4.94. Parkın uydu görüntüsü.....	114

Şekil 4.95. Parkın giriş noktası	115
Şekil 4.96. Çocuk oyun alanı	115
Şekil 4.97. Parktan görünüm	116
Şekil 4.98. Parkın uydu görüntüsü.....	117
Şekil 4.99. Parktan görünüm	118
Şekil 4.100. Parkın giriş noktaları	119
Şekil 4.101. Çocuk oyun ve kondisyon alanı.....	119
Şekil 4.102. Çardak kullanımı	120
Şekil 4.103. Parkın uydu görüntüsü.....	121
Şekil 4.104. Parkın giriş noktaları	122
Şekil 4.105. Çocuk oyun alanı	122
Şekil 4.106. Parktan görünüm	123
Şekil 4.107. Parkın uydu görüntüsü.....	124
Şekil 4.108. Parkın giriş noktaları	125
Şekil 4.109. Çocuk oyun alanı ve tek basketbol sahası	125
Şekil 4.110. Parktan görünüm	126
Şekil 4.111. Parkın uydu görüntüsü.....	127
Şekil 4.112. Parktan görünüm	128
Şekil 4.113. Parkın giriş noktaları	129
Şekil 4.114. Parktan görünüm	130
Şekil 4.115. Parktan görünüm	130
Şekil 4.116. Parkın uydu görüntüsü.....	132
Şekil 4.117. Park içerisinden görünüm.....	133
Şekil 4.118. Park giriş noktaları.....	134
Şekil 4.119. Parktan görünüm	134
Şekil 4.120. Çeşme uygulaması.....	135
Şekil 4.121. Fonksiyonel bitki kullanımı.....	136
Şekil 4.122. Parkın uydu görüntüsü.....	137
Şekil 4.123. Park içerisinden görünüm.....	137
Şekil 4.124. Parkın giriş noktalarından görünüm	138
Şekil 4.125. Çocuk oyun alanı ve serenti.....	139
Şekil 4.126. Basketbol sahası ve tenis kortu.....	139
Şekil 4.127. Yeme içme tesislerinden görünüm	140
Şekil 4.128. Otopark, bisiklet parkı ve kondisyon alanı	141
Şekil 4.129. Labirent ve istenmeyen görüntüler	142

Şekil 4.130. Heykel ve yığılan çöpler.....	142
Şekil 4.131. Pergola ve oturma birimleri.....	143
Şekil 4.132. Bitkisel bakımsızlık.....	144
Şekil 4.133. Fonksiyonel bitki kullanımı.....	144
Şekil 4.134. Parkın uydu görüntüsü.....	145
Şekil 4.135. Park içerisinden görünüm.....	146
Şekil 4.136. Parkın giriş noktaları.....	147
Şekil 4.137. Çocuk oyun alanı.....	147
Şekil 4.138. Yeme içme tesisi ve WC.....	148
Şekil 4.139. Süs havuzu ve banklar.....	149
Şekil 4.140. Bitkisel bakım ve bakımsızlık.....	149
Şekil 4.141. Parkın uydu görüntüsü.....	151
Şekil 4.142. Parkın giriş noktası.....	152
Şekil 4.143. Çocuk oyun alanı ve tek pota basketbol sahası ile doğalgaz hat vanası.....	153
Şekil 4.144. Çardak ve çim alanlardan görünüm.....	153
Şekil 4.145. Bitkisel materyal kullanımı.....	154
Şekil 4.146. Parkın uydu görüntüsü.....	155
Şekil 4.147. Parkın giriş noktaları.....	156
Şekil 4.148. Çocuk oyun alanı ve merdivenli giriş.....	156
Şekil 4.149. Banklardan bir görünüm.....	157
Şekil 4.150. Parkın uydu görüntüsü.....	158
Şekil 4.151. Park içerisinden bir görünüm.....	159
Şekil 4.152. Park giriş kapısı.....	160
Şekil 4.153. İşletmeden görünüm.....	161
Şekil 4.154. WC'den görünüm.....	161
Şekil 4.155. Döşeme, oturma ve aydınlatma elemanları ile çöp kutuları.....	162
Şekil 4.156. Bitkisel materyal kullanımı.....	163
Şekil 4.157. Parkın uydu görüntüsü.....	164
Şekil 4.158. Park içerisinden görünüm.....	164
Şekil 4.159. Parka giriş noktaları.....	165
Şekil 4.160. Yeme içme tesisi ve çocuk oyun alanı.....	166
Şekil 4.161. Kuşatma elemanı.....	167
Şekil 4.162. Bitkisel tasarım ve bakımsız çimler.....	167
Şekil 4.163. Parkın uydu görüntüsü.....	168
Şekil 4.164. Parkın giriş noktaları.....	169

Şekil 4.165. Çocuk oyun alanı ve tek pota basketbol sahası	170
Şekil 4.166. Merdiven uygulamaları ve boş alan.....	171
Şekil 4.167. Parkın uydu görüntüsü.....	172
Şekil 4.168. Parktan görünüm	172
Şekil 4.169. Park giriş noktaları.....	173
Şekil 4.170. Çocuk oyun alanı.....	174
Şekil 4.171. İstenmeyen görüntüler	175
Şekil 4.172. Parkın uydu görüntüsü.....	176
Şekil 4.173. Parkın giriş noktası	177
Şekil 4.174. Çocuk oyun alanı ve basketbol sahası	178
Şekil 4.175. Çim alandan görünüm	179
Şekil 4.176. Parkın uydu görüntüsü.....	180
Şekil 4.177. Park içerisinden görünüm.....	181
Şekil 4.178. Parkın giriş noktaları	181
Şekil 4.179. Surlar ve mağaradan görünüm.....	182
Şekil 4.180. Osman Ağa mezarı ile Giresun Şehitliği	183
Şekil 4.181. Yeme içme tesisleri ve metruk bina	184
Şekil 4.182. Çocuk oyun alanları.....	185
Şekil 4.183. Park yerleri ve WC	186
Şekil 4.184. Oturma birimleri ve çevreye atılan çöpler	187
Şekil 4.185. Döşemeler ve seyir terası.....	188
Şekil 4.186. Bilgilendirme ve uyarı levhaları, tören alanı ile yol	189
Şekil 4.187. Çeşme ve yapay dere	189
Şekil 4.188. Parkın bitkisel dokusu	190
Şekil 4.189. Parkın uydu görüntüsü.....	191
Şekil 4.190. Park içerisinden görünüm.....	191
Şekil 4.191. Çocuk oyun alanı	192
Şekil 4.192. Otopark ve tribünler.....	193
Şekil 4.193. Spor alanları.....	194
Şekil 4.194. Restoran, cafe, yürüyüş yolu ile kulübeden görünüm	195
Şekil 4.195. Park donatı elemanları	196
Şekil 4.196. Park bitkisel tasarımı	196
Şekil 4.197. Parkın uydu görüntüsü.....	197
Şekil 4.198. Park giriş noktaları.....	198
Şekil 4.199. Çocuk oyun alanı ve tek pota basketbol sahası	198

Şekil 4.200. Park bitkisel tasarımı	199
Şekil 4.201. Parkın uydu görüntüsü.....	200
Şekil 4.202. Park giriş noktalarından görünüm	201
Şekil 4.203. Çocuk oyun alanı ile tek pota basketbol sahası	201
Şekil 4.204. Konut bahçesinden görünüm	202
Şekil 4.205. Parkın uydu görüntüsü.....	203
Şekil 4.206. Park giriş noktaları.....	204
Şekil 4.207. Çocuk oyun alanı	204
Şekil 4.208. Banklar ile inşaat çalışmaları.....	205
Şekil 4.209. Bitkisel materyal.....	205
Şekil 4.210. Parkın uydu görüntüsü.....	207
Şekil 4.211. Parkın giriş noktası	208
Şekil 4.212. Çocuk oyun alanı ve teras.....	208
Şekil 4.213. Parkın uydu görüntüsü.....	210
Şekil 4.214. Park giriş noktaları.....	211
Şekil 4.215. Çocuk oyun alanı	211
Şekil 4.216. Banklar ve pergola altı oturma birimleri	212
Şekil 4.217. Bitkisel kullanım	212
Şekil 4.218. Parkın uydu görüntüsü.....	213
Şekil 4.219. Park giriş noktası	214
Şekil 4.220. Çocuk oyun alanı ile kondisyon alanı.....	215
Şekil 4.221. Oturma birimleri	216
Şekil 4.222. Parkın uydu görüntüsü.....	217
Şekil 4.223. Park giriş noktaları.....	218
Şekil 4.224. Çocuk oyun alanı ile kondisyon alanı.....	219
Şekil 4.225. Ferforje kuşatma ile banklar	220
Şekil 4.226. Bitkisel materyal.....	220
Şekil 4.227. Parkın uydu görüntüsü.....	221
Şekil 4.228. Park içerisinden görünüm	222
Şekil 4.229. Park giriş noktaları.....	223
Şekil 4.230. Çocuk oyun alanı, basketbol sahası ile çay bahçesi alanı.....	224
Şekil 4.231. Oturma birimlerinden görünüm.....	225
Şekil 4.232. Gözlenen cepler ile tabela.....	226
Şekil 4.233. Bitkisel materyal.....	227
Şekil 4.234. Parkın uydu görüntüsü.....	228

Şekil 4.235. Park giriş noktaları.....	229
Şekil 4.236. Çocuk oyun alanı.....	229
Şekil 4.237. Banklar ile park duvarları.....	230
Şekil 4.238. Parkın uydu görüntüsü.....	231
Şekil 4.239. Park giriş noktaları.....	232
Şekil 4.240. Çocuk oyun alanı, kondisyon alanı ile merdiven.....	233
Şekil 4.241. Banklar ile kapalı oturma birimleri.....	234
Şekil 4.242. Bitkisel materyal.....	234
Şekil 4.243. Parkın uydu görüntüsü.....	236
Şekil 4.244. Park girişi ve ada manzarası.....	237
Şekil 4.245. Çocuk oyun alanı.....	237
Şekil 4.246. Banklar ve kırık ferforje demirleri.....	238
Şekil 4.247. Parkın uydu görüntüsü.....	239
Şekil 4.248. Park giriş noktası.....	240
Şekil 4.249. Çocuk oyun alanı.....	240
Şekil 4.250. Banklar ve çardak.....	241
Şekil 4.251. Bitkisel materyal.....	242
Şekil 5.1. Yürüyüş mesafesi analizi.....	263
Şekil 5.2. Öneri park haritası.....	265

ÇİZELGELER LİSTESİ

<u>Cizelge No</u>	<u>Sayfa</u>
Çizelge 1.1. Açık ve yeşil alanların sınıflandırılması (Olgun, 2018)	7
Çizelge 1.2. Türkiye'nin mevcut yeşil alan tipolojisi (Olgun, 2018)	8
Çizelge 1.2. Türkiye'nin mevcut yeşil alan tipolojisi (Olgun, 2018) (devamı)	9
Çizelge 1.3. Türkiye'deki açık yeşil alan standartlarının değişimi	11
Çizelge 3.1. Mahalle alanları	31
Çizelge 3.2. Giresun İli 2007-2017 yılları arası iklim verileri (Anonim, 2018e)	39
Çizelge 3.3. Giresun İli 1960-2017 yılları arası iklim verileri (Anonim, 2018f)	39
Çizelge 3.4. Giresun İli ilçe nüfusları (Anonim, 2016)	43
Çizelge 3.5. Nüfusun cinsiyete göre dağılımı (Anonim, 2016)	44
Çizelge 3.6. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı (Anonim, 2016)	45
Çizelge 4.1. Fiskobirlik Parkı puan tablosu	52
Çizelge 4.2. Mustafa Dağ Parkı puan tablosu	55
Çizelge 4.3. (Daddara) Mehmet Yüksel Parkı puan tablosu	59
Çizelge 4.4. Sercan Erol (Atmaca) Parkı puan tablosu	62
Çizelge 4.5. Demokrasi Parkı puan tablosu	65
Çizelge 4.6. Öğretmenler Sitesi Parkı puan tablosu	69
Çizelge 4.7. Teyyaredüzü Parkı puan tablosu	74
Çizelge 4.8. Köy Site Parkı puan tablosu	79
Çizelge 4.9. Can Yücel Parkı puan tablosu	85
Çizelge 4.10. Gençlik Merkezi (2014) Parkı puan tablosu	94
Çizelge 4.11. Harikalar Diyarı Parkı puan tablosu	98
Çizelge 4.12. Sönmez Caddesi Parkı puan tablosu	104
Çizelge 4.13. Barış Manço Parkı puan tablosu	110
Çizelge 4.14. 26 Evler Üstü Çocuk Parkı puan tablosu	113
Çizelge 4.15. Kubilay Güngör Çocuk Parkı puan tablosu	117
Çizelge 4.16. Soyer Sitesi Çocuk Parkı puan tablosu	121
Çizelge 4.17. Dr. Atsushi Miyazaki Parkı puan tablosu	124
Çizelge 4.18. Süleyman-Abdullah Bozbağ Parkı puan tablosu	127
Çizelge 4.19. Sazbeyi Parkı puan tablosu	131
Çizelge 4.20. Haydar Aliyev Parkı puan tablosu	136
Çizelge 4.21. Kumyalı Cumhuriyet Parkı puan tablosu	145
Çizelge 4.22. Taşbaşı Parkı puan tablosu	150
Çizelge 4.23. Nihal Şen Çocuk Parkı puan tablosu	155

Çizelge 4.24. Seyit Vakkas Parkı puan tablosu	158
Çizelge 4.25. Millet Bahçesi Parkı puan tablosu	163
Çizelge 4.26. Zübeyde Hanım Çay Bahçesi puan tablosu	168
Çizelge 4.27. Çınarlar Parkı puan tablosu	171
Çizelge 4.28. 19 Eylül Çocuk Parkı puan tablosu	176
Çizelge 4.29. 23 Nisan Çocuk Parkı puan tablosu.....	179
Çizelge 4.30. Giresun Kalesi Parkı puan tablosu.....	190
Çizelge 4.31. 15 Temmuz Spor Kompleksi puan tablosu.....	197
Çizelge 4.32. Acar Sitesi Çocuk Parkı Parkı puan tablosu	200
Çizelge 4.33. Tozlu Sokak Çocuk Parkı puan tablosu.....	203
Çizelge 4.34. Çotanak Çocuk Parkı puan tablosu.....	206
Çizelge 4.35. Sığa Parkı puan tablosu	209
Çizelge 4.36. Mustafa Aydınay Parkı puan tablosu.....	213
Çizelge 4.37. Derya Sayın Çocuk Parkı puan tablosu	216
Çizelge 4.38. Abacıbükü Parkı puan tablosu	221
Çizelge 4.39. Hayrettin Erkmen Parkı puan tablosu.....	227
Çizelge 4.40. Boğacık Çocuk Parkı puan tablosu.....	231
Çizelge 4.41. Polis Lojmanı Parkı puan tablosu	235
Çizelge 4.42. Tezkop Çocuk Parkı puan tablosu	238
Çizelge 4.43. Yenimahalle Çocuk Parkı puan tablosu.....	242
Çizelge 4.44. Park ziyaretçilerinin cinsiyete göre dağılımı	243
Çizelge 4.45. Kullanıcıların yaş grupları	243
Çizelge 4.46. Kullanıcıların medeni durumları	243
Çizelge 4.47. Çocuk sahibi olma durumları	244
Çizelge 4.48. Kullanıcıların eğitim düzeylerine göre dağılımları.....	244
Çizelge 4.49. Kullanıcıların meslek gruplarına göre dağılımı	244
Çizelge 4.50. Ziyaretçilerin gelir düzeyleri	245
Çizelge 4.51. Ziyaretçilerin yaşadıkları mahallelere göre dağılımları.....	245
Çizelge 4.52. Parkların kimler ile ziyaret edildiği	246
Çizelge 4.53. Parklara ulaşım	246
Çizelge 4.54. Özel araç sahibi olma durumları.....	246
Çizelge 4.55. Parklara ulaşım kolaylığı.....	247
Çizelge 4.56. Yürüme mesafesinde parklara erişim	247
Çizelge 4.57. Parkların hangi mevsimde kullanıldıkları.....	247
Çizelge 4.58. Parkların kullanım sıklıkları	248

Çizelge 4.59. Hafta içi veya sonları park kullanımı	248
Çizelge 4.60. Gün içerisinde park kullanımı (n>400)	249
Çizelge 4.61. Park kullanım süresi	249
Çizelge 4.62. En çok tercih edilen park (n>400)	249
Çizelge 4.63. Çocuklar açısından güvenlik kaygısı	250
Çizelge 4.64. Bireysel güvenlik kaygısı taşıma durumları	250
Çizelge 4.65. Güvenlik görevlisi ihtiyacı	250
Çizelge 4.66. En çok tercih edilen spor olanakları (n>400)	251
Çizelge 4.67. En çok tercih edilen olanaklar (n>400)	251
Çizelge 4.68. Kriterler açısından parklardan memnuniyet durumları.....	252
Çizelge 4.69. Bulunulan parktan memnuniyet.....	253
Çizelge 4.70. Parklardan memnuniyet.....	253
Çizelge 4.71. Kullanıcı görüşleri	254
Çizelge 5.1. Park puan tablosu	258
Çizelge 5.1. Park puan tablosu (devamı)	259
Çizelge 5.2. Sayısal yeterlilik tablosu.....	260
Çizelge 5.2. Sayısal yeterlilik tablosu (devamı)	261

EK LİSTESİ

<u>EK No</u>	<u>Sayfa</u>
EK 1. Arazi gözlem ve değerlendirme formu.....	270
EK 2. Anket formu	273

1. GİRİŞ

Kentler günümüzün en önemli toplumsal olgularından biridir. Avcılık toplayıcılıktan tarımsal üretim biçimlerine geçişle birlikte başlayan yerleşik hayatın önemli bir oluşumu olan kentler, günümüzde tarihsel bağlarından bağımsızlaşarak sanayi devrimi ile birlikte yeni bir anlam ve önem kazanmıştır. Bu anlamda kent ile ilgili en önemli kavramlardan birisi de kentleşmedir.

Sağlıklı kentleşmenin sağlıklı çevreler yaratacağı akılda tutulmalıdır. Ancak bunun içinde kavramı iyi tanımlamak bilim felsefesi açısından önem arz etmektedir. Kentleşme, dar anlamda “kent sayısının ve kent nüfusunun artması” olarak tanımlanabilir. Geniş bir tanımlama ise; “sanayileşme ve ekonomik gelişmeye bağlı olarak kent sayısının artması ve bugünkü kentlerin büyümesi sonucunu doğuran, toplum yapısında, artan oranda örgütlenme, iş bölümü ve uzmanlaşma yaratan, insan davranış ve ilişkilerinde kentlere özgü değişikliklere yol açan bir nüfus birikim sürecidir (Yorulmaz, 2006)” biçiminde tanımlanmaktadır.

Kent tarihsel bir olgu olsa da günümüz modern toplumunda ilk kuruldukları antik Yunandaki polis kavramından oldukça farklılaşmıştır. Modernlik, geleneksel ekonomik ilişkilerden farklı olarak yeni teknoloji ile birlikte oluşan üretim araçları ve ekonomik ilişkiler bağlamında tanımlanmaktadır. Modernlik kavramı beraberinde gelişmişlik kavramını getirmiştir. Çağımızda ülkelerin gelişmişlik düzeyleri incelenirken gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler şeklinde sınıflandırılırlar. Gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerin belirlenmesinde dikkat edilen ölçütlerden biri de yerleşim alanlarının durumudur (Açma ve İşbir, 2005). Çünkü yerleşim alanları insanların büyük çoğunluğunun yaşamını geçirdiği çevrelerdir ve sağlıklı çevreler de bireyin sağlığının korumasına yardımcı olmaktadır.

Kentlerde nüfus artışına ve teknolojik gelişmeye bağlı olarak gürültü, hava kirliliği, ekolojik dengenin bozulması gibi etmenlerin ilk başta doğadan farklı bir varlık olarak kabul edilen insanı etkilemeyeceği düşünülmüş, fakat farklı şekillerde ortaya çıkan bu çevre sorunları insanların fiziksel ve psikolojik olarak olumsuz etkilenmesine yol açmıştır ve imkanı olan kentli nüfus hiç olmadığı kadar doğaya dönmeye ve doğayla iç içe olmaya ihtiyaç duymuştur (Mamuti, 2010). Bu da beraberinde ikinci konular konusunu gündeme getirmiş ve kent çeperinde ve çevresindeki doğal alanlar üzerinde

baskının oluşmasına neden olmuştur. İmkani olmayan veya kısıtlı olan kentli nüfus ise ancak boş zamanlarını doğa ile iç içe geçirmeye çalışarak değerlendirebilmektedir. Bu da kent yakınındaki parklar gibi rekreasyon alanları üzerinde yoğun bir baskının oluşması ve ekolojik ve fiziksel taşıma kapasitesinin çoğu zaman aşılmasıyla sonuçlanmıştır. Bu açıdan bu sorunların önüne geçilmesi ve kısıtlı olan kaynakların verimli kullanılması için kent içindeki doğal veya insan eliyle oluşturulmuş yeşil alanların öneminin kavranması gerekmektedir. Bu alanların insan ihtiyaçları doğrultusunda yeniden düzenlenmesi kente katkı sağlayacağı gibi ekonomik katkılar da sağlayabileceği ön görülmektedir. Bu açıdan, kentsel mekanda bir bütün halinde veya ayrı ayrı olmak üzere biyolojik, sosyal, estetik ve fiziksel olarak birçok fonksiyonun yerine getirilmesinde görev alan açık ve yeşil alanlar ile insan sayısı ve bina sayısı arasında belirli bir oranın korunması gerekmektedir (Akbulut, 2007).

Bu çalışmada Giresun Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde yer alan parkların peyzaj tasarım kriterleri açısından incelenmesi ile birlikte, mevcut durumun ortaya konulması, kullanıcı değerlendirmelerinin elde edilebilmesi için birebir anketlerin gerçekleştirilmesi ve bunların sonuçlarından elde edilen bilgilerle de önerilerin ortaya konulması hedeflenmektedir. Ayrıca yeni gelişmekte olan Giresun Kenti'nde özellikle hızla artan nüfus ve yapılaşmanın neden olduğu etkileri azaltma yolunda açık ve yeşil alanların öneminin vurgulanması hedeflenmektedir.

1.1. Açık ve Yeşil Alan Kavramı

Kentlerin fiziksel kalıpları içerisinde sürekli var olan ve önemli işlevleri üstlenen açık ve yeşil alan kavramları farklı şekillerde tanımlanmaktadır. Bu tanımlardan bazılarında aşağıda yer verilmiştir.

Öztan, (1968); Akdoğan, (1987); Özbilen'e (1991) göre açık alan kavramı, kent karakterinin oluşmasında temel elemanlardan birisi olup, mimari yapılar ve ulaşım alanları dışındaki açıklık veya boş alan şeklinde tanımlanmaktadır. Başka bir deyişle, dış mekanda herhangi bir yapılaşmanın olmadığı ve rekreasyonel kullanım potansiyeli bulunan alanlardır. Örneğin üzerinde bitkisel eleman bulunmayan veya sınırlı sayıda bulunan meydanlar, su yüzeyleri ile ulaşım alanları açık alan olarak tanımlanmaktadır (Çelik, 2013a).

Akdoğan'a (1987) göre, yeşil alan "mevcut açık alanların bitkisel elemanlar (odunsu ve otsu bitkiler) ile kaplı veya kombine edilmiş yüzey alanlarıdır." Bu tanıma göre her yeşil alan açık alan niteliğindedir. Ancak her açık alan yeşil alan olmayabilmektedir (Şahin, 2011).

Kaymaklı'ya (1990) göre, İngiliz bir peyzaj mimarı Sylvia Crowe, açık ve yeşil alan kavramını "mimari elemanların dominant olduğu kent dokusu içinde yer alan küçük park, çocuk bahçesi, meydanlar gibi oturma ve seyretmeye yönelik pasif rekreasyona hizmet eden ve kentin kalabalığından uzak aktif rekreasyon olanağı sağlayan alanlar" şeklinde tanımlamaktadır. Açık alanların bitki materyali ile bilinçli ve planlı bir şekilde düzenlenmesi sonucu yeşil alanlar oluşmaktadır (Coşaner, 2009).

1985 tarihli 18916 sayılı "Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği"nin 14. maddesinin 2. bendinde yer alan yeşil alan kavramı "Toplumun yararlanması için ayrılan oyun bahçesi, çocuk bahçesi, dinlenme, gezinti, piknik, eğlence, rekreasyon ve kıyı alanları toplamıdır. Metropol ölçeğindeki fuar, botanik ve hayvanat bahçeleri ile bölgesel parklar bu alanlar kapsamındadır" denilmektedir (Anonim, 1985a). "Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik"te ise aktif yeşil alan kavramı "park, çocuk bahçesi ve oyun alanları olarak ayrılan sahalardır" şeklinde tanımlanmaktadır (Anonim, 1985b).

Açık ve yeşil alanlar kent dokusu içerisinde farklı kullanımlar arasında birer denge unsurudur. Günümüzde kentlerin yerleşim planları incelendiğinde açık ve yeşil alanların kimilerinde bir düzen içerisinde bulunduğu, kimilerinde ise belirli bir düzene sahip olmadıkları gözlemlenmektedir. Her iki durumda da kentin topoğrafyası, iklimi, jeomorfolojisi, kentin mimari ve politik yapısı ve en önemlisi de kent halkının sosyal, ekonomik ve kültürel yapısı açık yeşil alanların şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Yıldızcı'ya (1987) göre, yeşil doku iki şekilde incelenebilir;

Dağınık Yeşil Alanlar: Kent içerisinde birbirinden izole halde ayrı ayrı büyük ya da küçük birimler halinde bulunurlar. Bu sistem çoğunlukla herhangi bir arazi kullanım politikasının uygulanmadığı ve plansız gelişmekte olan kentlerde görülmektedir.

Yeşil Bandlar Sistemi: Kent içerisinde belirli bölgeleri birleştiren bandlar şeklinde bütünlük arz eden organik yeşil bir dokudur. Yeşil band kentin jeomorfolojik, iklimik, morfolojik, kent karakteri gibi birçok etkene bağlı olarak zincirleme eksen, yıldız veya kama şeklinde olabilmektedir (Gül ve Küçük, 2001).

1.2. Açık ve Yeşil Alanların İşlevleri

Açık ve yeşil alanlar kent dokusu içerisinde toplum ve fiziksel çevrenin iyileştirilmesi açısından oldukça önemli fonksiyonları yerine getirmektedir. Bu fonksiyonlar ekonomik, ekolojik, sosyal fonksiyonlar ve arazi planlaması açısından üstlendikleri işlevler olmak üzere 4 farklı grupta toplanabilir (Onat, 1998; Gül ve Küçük, 2001; Önder ve Polat, 2012; Çulha, 2013).

Ekonomik işlevleri

Ekonomik gelişme sağlar; peyzaj amaçlı bitkisel üretim ve pazarlama sektörlerinin gelişmesini sağlamasının yanında tarımsal alanlar ile pek çok sektör için hammadde kaynağı olan orman ürünleri ve içme suyu kaynağı olan su havzaları ile ekonomiye direkt katkıda bulunur.

Yapıların yaz mevsiminde aşırı ısınmasını, kış mevsiminde ise aşırı soğumasını önleyerek ısınma ve serinleme amaçları için harcanan enerji tüketimini azaltmaktadırlar.

Ağaçlar buldukları bölgelerde ev, arsa ve arazilerin fiyatları üzerinde belirli bir artışa sebep olmakta ve kolay satılmalarını sağlamaktadırlar.

Açık yeşil alanlar turizm potansiyeli sunmalarının yanı sıra bu alanlarda düzenlenen sanat ve yiyecek festivalleri, sportif yarışmalar, tiyatro gösterileri ve konserler ile de turistler başta olmak üzere insanların ilgisini çekerek yakın çevrede yer alan esnaflara ekonomik katkılar sağlayabilir ve gençlere iş imkanları oluşturabilir.

Toprağın üst tabakasını kapatarak toprak ve suyun korunmasını sağlar ve toprak verimliliğini artırır.

Ekolojik işlevleri

Buldukları bölgede mikroklima üzerine birçok olumlu etkiye sahiptir. Örneğin oksijen seviyesini artırır, toz ve havadaki kirli materyalleri tutar, hava akımını ve nemini düzenler, ısı yükselmesini önler, rüzgar hızını azaltır ve istenilen istikamete yönlendirir.

Uygun şartlarda yetişen bir ağaç yıllık olarak 10 insana yetecek kadar oksijen üretebilmektedir.

Kayın ağacı (*Fagus sp.*) bir gün içerisinde buhar halinde 500 lt. suyu terleme yoluyla dışarı atmaktadır. Aynı şekilde huş ağacı (*Betula sp.*) 300 lt. suyu terleme sırasında dışarı vererek ortamın serinlemesine yardımcı olmaktadır. 500 lt. su 100000 m² büyüklüğünde bir alanın yaklaşık olarak %30-40 oranında nemini karşılamaya yetmektedir.

Ağaçlar yaprakları ile havadaki kirlilik oluşturan partikülleri tutarak temiz hava temininde önemli görevler üstlenirler.

Kentlerde ısıyı absorbe eden yatay ve dikey yöndeki kütleler ile kentsel alanlarda görülen hava sıcaklığı çevresinde yer alan kırsal bölgelere göre daha yüksektir. Açık yeşil alanlar kışın daha sıcak bir etki oluştururken yaz mevsiminde serinletici bir etkiye sahiptir.

Ağaçlar sera etkisinin azaltılmasında etkili birer araç olarak düşünülebilir. Sera gazı olarak bilinen CO₂'deki karbonu odun dokularında selüloz olarak depolayarak oksijeni tekrar atmosfere bırakmaktadırlar.

Binalar, yollar, kaldırımlar ve otopark gibi geçirimsiz yüzeylerin ağırlıkta olduğu kentlerde görülen fazla su problemlerinde yüzey suyu akışının fazlasını yönetmekte ve denetlemektedirler.

Yeşil alanlar barındırdıkları toprak, su kaynakları ve benzeri doğal elemanları ile çevresinde yaşayan hayvanlara yaşam alanları oluşturarak biyolojik çeşitliliğin korunmasını sağlamaktadırlar.

Uygulama ilkelerine dikkat edilerek oluşturulan bitkisel gürültü perdeleri ile gürültünün insan sağlığı üzerine olan olumsuz etkileri azaltılabilir.

Tüm bu özellikleri ile kent-doğa ilişkisinin kurulmasında etkin bir rol oynayarak kentin sürdürülebilirliğini sağlamaktadır.

Sosyal işlevleri

Farklı karakteristik özelliklere sahip insanların kaynaşmasını, sosyalleşmesini sağlar ve doğa ve çevre bilincinin yerleşmesinde önemli bir rol oynar.

İnsanların aktif ve pasif rekreasyonel (dinlenme, tv izleme, gezinti, tenis oynama vb.) ihtiyaçlarının karşılanmasına olanak sağlar.

Kentsel mekanda yorucu yaşam şartlarının tetiklediği stresi azaltarak insan psikolojisine olumlu yönde katkı sağlar. Yapılan bir araştırmada hastanede ağaç manzaralı odaya sahip hastaların, kahverengi tuğla duvar manzaralı odaya sahip hastalara göre daha önce taburcu oldukları belirlenmiştir.

Parklar çocukların kendi yeteneklerini keşfedebilecekleri, geliştirebilecekleri, sağlıklı bir şekilde fiziksel gelişimlerini tamamlayabilecekleri oyun alanlarını içermekte ve aynı zamanda genç nüfusu kötü alışkanlıklardan korumaktadır. Parklar bu yönüyle dünya çapında ses getirebilecek önemli sporcuların da yetiştirilmesinde ilk basamak olarak düşünülebilir.

Rekreasyonel faaliyetlere erişim suç oranının azaltılmasında etkilidir.

Planlama açısından fiziksel işlevleri

Kentiçi sirkülasyonun düzenlenmesinde önemli bir rol oynar. Yaya ve araç trafiğini düzenler, gizlilik ve mahremiyet sağlar, göz kamaştıran fazla ışığı elimine eder.

Kentin fiziksel yapısı içerisinde yer alan iş, ticaret, konaklama ve eğitim alanları gibi farklı kullanımları birbirinden ayırarak bir nevi tampon görevini üstlenirler ve kentin kontrolsüz gelişiminin önüne geçmektedirler.

Açık ve yeşil alanlarda kullanılan bitkisel ve yapısal materyaller form, renk, çizgi, ölçü, doku gibi özellikleri ile kent mekanına fiziksel ve estetik değer sağlarlar.

Kentsel mekanda yapısal unsurların oluşturduğu keskin hatları yumuşatarak çevresi ile uyumlu bir hale getirmektedir.

Kent içerisinde belirli bir bölgede yığılan yapı ve insan yoğunluğunun hafifletilmesini sağlamaktadırlar.

Kent içerisinde yer alan bazı alanları muhafaza ederek gelecekte istenilen kullanım amacına uygun olarak kullanılmasını sağlar.

1.3. Açık ve Yeşil Alanların Sınıflandırılması

Araştırmacılar, açık ve yeşil alanları kullanım durumları, nüfus, büyüklük, mülkiyet durumları, konumları, kent merkezine uzaklıkları, kullanım amaç ve fonksiyonlar gibi birçok kriteri göz önünde bulundurarak farklı şekillerde sınıflandırmıştır. Olgun'a (2018) göre, kullanım hiyerşisi yönünden, kullanım amacı yönünden, mekânsal

dağılım yönünden, fonksiyon biçimi yönünden olmak üzere açık ve yeşil alanlar şu şekilde sınıflandırılmaktadır.

Çizelge 1.1. Açık ve yeşil alanların sınıflandırılması (Olgun, 2018)

Açık ve Yeşil Alan Sınıfları			
Kullanım Hiyerarşisi Yönünden	Kullanım Amacı Yönünden	Mekansal Dağılım Yönünden	Fonksiyon Biçimi Yönünden
<u>1. Konut Düzeyinde Yeşil Alanlar</u> - Konut Bahçeleri - Çatı Bahçeleri	<u>1. Kamusal Açık ve Yeşil Alanlar</u> - Kent ve Mahalle Parkları - Kent ormanları - Mezarlıklar - Botanik bahçeleri - Hayvanat bahçeleri - Yol-bulvar refüjler - Spor alanları	<u>1. Yerleşim İçi Yeşil Alan</u> - Konut bahçeleri - Mahalle parkları - Semt parkları - Kent parkları - Mezarlıklar	<u>1. Aktif Yeşil Alanlar</u> - Park alanları - Çocuk oyun alanları - Spor alanları
<u>2. Komşuluk Düzeyinde Yeşil Alanlar</u> - Toplu Konut Bahçeleri - Çocuk Bahçeleri	<u>2. Yarı Özel Açık ve Yeşil Alanlar</u> - Bahçeler (konut, okul, hastane vs.) - Askeri alanlar - Fabrika bahçeleri	<u>2. Yerleşim Dışı Yeşil Alan</u> - Ormanlar - Bölgesel parklar - Hayvanat Bahçeleri - Mesire alanları - Piknik alanları	<u>2. Pasif Yeşil Alanlar</u> - Tarım alanları - Koru ve fidanlıklar - Devlet ormanları - Mezarlıklar - Refüjler - Askeri alanlar - Yeşil kuşak - Kıyı düzenlemeleri
<u>3. Mahalle Düzeyinde Yeşil Alanlar</u> - Mahalle Parkları - Spor Alanları	<u>3. Özel Açık ve Yeşil Alanlar</u> - Özel mülkiyetli konut ve toplu konut bahçeleri		
<u>4. Kent Düzeyinde Yeşil Alanlar</u> - Kent Parkları - Botanik Bahçeleri			
<u>5. Bölge Düzeyinde Yeşil Alanlar</u> - Bölge Parkları - Milli Parklar			

Türkiye'de mevcut açık ve yeşil alanların tipolojisinin oluşturulmasına yönelik farklı araştırmalar gerçekleştirilmiştir. Çizelge 1.2, Türkiye'nin açık ve yeşil alanlarının kullanım hiyerarşisi yönünden tipolojisini ortaya koymaktadır (Olgun, 2018).

Çizelge 1.2. Türkiye'nin mevcut yeşil alan tipolojisi (Olgun, 2018)

Düzeyler	Yeşil Alan Tipi	Alan Büyüklüğü (da)	Alan Gereksinimi (m ²)	Hizmet Alanı Yarıçapı (m)	Yürüme Uzaklığı Ort. - Max. (m)	Yürüme Süresi Ort. -Max (dk.)	
Konut Düzeyinde Yeşil Alanlar	Konut Bahçesi	Kullanıcı gereksinimlerine göre değişebilir.					
	Toplu Konut Bahçesi	Kullanıcı gereksinimlerine göre değişebilir.					
Komşuluk (İlköğretim) Düzeyinde Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanları	Çocuk Oyun Yeri (1-3yaş)	0,05 da - 0,2 da	300-500 m ² 7-10 m ² /çocuk sayısı 1,5 m ² /kişi	100 m (Max.)	30 m	-
		Çocuk Bahçesi (4-7yaş)	2 da - 6 da	10-15 m ² /çocuk sayısı	200 m - 600 m	400 m - 600 m	10 dk - 15 dk
		Oyun Alanları (8-15yaş)	8 da - 16 da	7 m ² /çocuk sayısı	400 m - 600 m	400 m - 600 m	10 dk - 15 dk
	Okul Bahçeleri	Bulunduğu konum ve nüfus yoğunluğuna göre değişebilir.					
Mahalle Ünitesi Düzeyinde Yeşil Alanlar	Küçük Parklar	5 da - 20 da	-	-	-	-	
	Mahalle Parkları	20 da - 40 da	2 m ² /kişi	800 m - 1600 m	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk	
	Semt Parkları	80 da - 400 da	2 m ² /kişi	1500 m - 2500 m	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk	
	Spor Alanları	40 da - 60 da	3 m ² /kişi	800 m - 1600 m	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk	
	Meydanlar	-	-	-	-	-	
Kent Ünitesi Düzeyinde Yeşil Alanlar	Kent Parkları	400 da - 1000 da	3,5 m ² /kişi en az 40 ha	1 km-10 km	1200 m - 1600 m	30 dk - 40 dk	
	Spor Alanları	40 da - 60 da	3 m ² /kişi	800 m - 1600 m	800 m - 1200 m	20 dk - 30 dk	
	Kent içi yollar, refüjler, yaya yolları	30 m ve üzeri cadde ve bulvarlar kentin iklimine katkı sağlayacak şekilde planlanır.					
	Tema Parkları	Hayvanat Bahçeleri	Min. 400 da	En az 10 ha.	Tüm Kent	-	-
		Botanik Bahçeleri	Min. 200 da	0.10-0.15 m ² /kişi 1 adet/ 100000 kişi	Tüm Kent	-	-
		Fuar ve Festival Alanı			Tüm Kent	-	-
	Kent Ormanı	Min 40 ha.		Tüm Kent	-	-	
Kıyı Düzenlemeleri			Tüm Kent	-	-		
Mezarlıklar		4 m ² /kişi en az 10 ha.	Tüm Kent	-	-		

Çizelge 1.3. Türkiye'nin mevcut yeşil alan tipolojisi (Olgun, 2018) (devamı)

Bölge Düzeyinde Yeşil Alanlar	Orman içi Rekreasyon Alanları	Değişebilir		Tüm Kent	-	-
	Bölge Parkları	200 ha'dan daha fazla bir alan		5 km -25 km	-	60 dk sürüş uzaklığı
	Korunan Alanlar	Statüsüne göre değişebilmektedir.		Bölgesel-Ulusal ve Uluslararası	-	-

1.4. Açık ve Yeşil Alan Standartları

Standartlar genel olarak kişi başına düşen metrekare (alan) olarak, yani kent içerisindeki yeşil dokunun kent nüfusuna oranı şeklinde ifade edilmektedir. Ancak bu yaklaşım oldukça niceliksel bir yaklaşım olmakla birlikte bu alanların kent içerisinde homojen dağıldığı varsayımına dayanmaktadır. Bu alanların niceliksel özelliklerinin yanı sıra sahip olduğu donanım, estetik ve işlevsel özellikleri de önem taşımaktadır (Türkan, 2009).

Kentsel mekanda yeşil alan standartlarını belirleyecek olan kriterler, a) gereksinimler (ihtiyaçlar), b) nüfus, c) kentlerin karakteri ve d) kullanım yoğunluğu olarak sıralanabilir (Akbulut, 2007). Bir kentin büyüklüğü, kurulduğu arazi yapısı, kentin kullanım özelliği (sanayi, turizm, ticaret, eğitim), coğrafi konumu, iklimi gibi özellikleri kent karakterini oluşturan özellikler arasında sayılabilir. Bu özelliklerin ülkeden ülkeye hatta aynı ülke içerisinde kentler arasında da değişiklik göstermesinden dolayı yeşil alan standartları değişmektedir.

Dünyada farklı kurum ve kuruluşların kentlerde kişi başına düşen yeşil alan miktarına yönelik standartları da bulunmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri Sağlık Örgütü 18 m², Avrupa Birliği 26 m², Birleşmiş Milletler 30 m² ve Dünya Sağlık Örgütü 9 m² olarak belirlemiştir (Olgun, 2018). Stockholm kentinde 48.1 m²/kişi kent yakını yeşil zon ile 39.4 m²/kişi kentsel yeşil alan önerilmektedir. Kentsel yeşil alan 5.6 m² mahalle ve semt parkları, 10 m² spor alanları, 23.8 m² kent parkından oluşmaktadır. Roma kentinde 27.8 m²/kişi kentsel yeşil alan önerilmektedir. Önerilen değer 3.2 m² çocuk oyun alanı, 5.5 m² mahalle ve semt parkı, 7.5 m² spor alanı, 11.6 m² kent parkından meydana gelmektedir. Hannover kentinde kişi başına düşen önerilen yeşil alan miktarı 5 m²'dir. Bu değer 1 m² çocuk oyun alanı, 1 m² spor alanı, 3 m² çok maksatlı açık alanlardan oluşmaktadır (Aksoy, 2001).

1.4.1. Türkiye’de Açık Yeşil Alan Standartları

Ülkemizde kişi başına düşen açık yeşil alan standartlarından ilk olarak 1933-1956 yılları arasında geçerli olan 2290 sayılı “Belediye ve Yapı Yolları Kanunu”nda bahsedilmiştir. Kanunda yeşil alanlar, çayır, koru, göl ve oyun alanları olarak tanımlanmış ve kent genelinde % 6.1 oranında yeşil alan oluşturulması hedeflenerek kişi başına düşen açık yeşil alan miktarı 4 m² olarak belirtilmiştir.

1950’li yıllarda nüfus artışı ve buna paralel olarak artan yapılaşma ile Belediye ve Yapı Yolları Kanunu, insan ve doğa ilişkisinin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi yolunda yetersiz kalmış ve 1956-1985 yılları arasında yürürlükte kalan 6875 sayılı “İmar Kanunu” çıkarılmıştır. Bu yıllar arasında gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar sonucunda 6875 sayılı “İmar Kanunu”nda değişiklik öngören 1972 tarihli 1605 sayılı kanunun 28. maddesinde kentsel mekanda kişi başına düşen yeşil alan miktarının 7 m²’den düşük olamayacağı belirtilmiştir. Her ne kadar değer olarak bir artış görünse de bu kanunda da tıpkı ilk kanun gibi belirtilen değer in nüfus gibi farklı kriterler dikkate alınarak dağılımından bahsedilmemiş ve de kanunda uygulanması gereken standart değerlerin İmar ve İskan Bakanlığı’na daha sonra çıkarılacak yönetmelikler ile belirtileceği hükmüne yer verilmiştir. Fakat ilerleyen dönemlerde bu yönetmeliklerin yayınlanmaması sebebiyle plancı kabullerine göre düzenleme yapılmaya çalışılmıştır. 1985 yılında yeşil alan planlamasının bir sisteme bağlanabilmesi, yerel yönetimlerin daha etkin bir şekilde çalışmalarını yürütebilmeleri ve de ekonomik, sosyal, teknolojik gelişmelere cevap verilebilmesi adına 3194 sayılı “İmar Kanunu” çıkarılmıştır. Bu kanunda da 1956 yılında 7 m² olan yeşil alan standardı korunurken, belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan yerlerde 14 m²/kişi yeşil alan standardı öngörülmüştür (Aksoy, 2014).

3194 sayılı İmar Kanununun, 02.09.1999 yılında çıkarılan 23804 sayılı “İmar Planı Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik” ile belediye olan yerlerde nüfus ne olursa olsun kişi başına aktif yeşil alan (park, çocuk bahçesi ve oyun alanları toplamı) miktarı 10 m² olarak belirlenirken belediye ve mücavir alan sınırları dışında yapılacak olan planlamalarda, aktif yeşil alan miktarı 14 m² olarak belirlenmiştir (Anonim, 1999). Ancak bu

yönetmelikte bu alanların planlanması, dağılımı ve uygulanması konusunda herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir (Gül ve Küçük, 2001).

Yeşil alan miktarlarının belirlenmesi birçok bilimsel çalışmaya konu olmuştur. Önder ve Polat'a (2012) göre, kentlerimizde kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarları Antalya 3.1 m²/kişi, İstanbul 1.9 m²/kişi, Isparta 3 m²/kişi, Kars 1.02 m²/kişi, Kayseri 5.44 m²/kişi, Kırıkkale 2.2 m²/kişi, Kahramanmaraş 1.4 m²/kişi, Burdur 4.01 m²/kişi şeklinde belirtilmektedir. Açıklanan değerlerden de anlaşıldığı üzere kentlerimizdeki yeşil alan miktarları olması gereken 10 m² standardının oldukça altında kalmaktadır. Çizelge 1.3'de Türkiye'de yeşil alan standartlarının zaman içerisindeki değişimi görülmektedir.

Çizelge 1.4. Türkiye'deki açık yeşil alan standartlarının değişimi

Yıl	Düzenleme	Değer (m ² /kişi)
1933 - 1956	2290 Sayılı Belediye ve Yapı Yolları Kanunu	4
1956 - 1985	6875 Sayılı İmar Kanunu	7
1985 - 1999	3194 Sayılı İmar Kanunu	7
1999'dan günümüze	3194 Sayılı İmar Kanunu	10

1.5. Park Kavramı ve İşlevleri

Olmsted ve Kimball'a (1973) göre, park sözcüğü daima ağaç ve çimle kaplı bir tür açık ve yeşil alanı anlatır. Sözcüğün türetilmesinde en kabul gören görüş kökenini bir alanın kuşatılmasında bulur. Bu tanıma göre park; etrafı çevrili yer demektir. Bunun yanı sıra park, içerisinde oyun veya ağaçları bulunduran yer olarak tanımlanmaktadır (Özkır, 2007).

Akdoğan'a (1974) göre, park "genel anlamda, sınırlı bir kullanım biçimi, esnek bir form özelliği, minimum konstrüksiyon ile maksimum doğal öğeleri kapsayan, dinlenme, eğlenme, meditasyon, serbest oyunlar gibi çeşitli pasif ve aktif rekreasyon gereksinmelerini karşılayan bir yeşil alan türüdür." (Kızıldere, 2009).

Tanrıverdi'ye (1987) göre, park kentin çeşitli semtlerinde veya çevresinde yer alan, kullanıcılarına aktif ve pasif olmak üzere eğlence, dinlenme imkanı sunabilen, dengeli, ölçülü ve güzel bir kompozisyonla oluşturulmuş sosyal yeşilliklerdir (Akduman, 2012).

Yukarıdaki tanımlardan yola çıkarak parklar, genel olarak insanların boş zamanlarını değerlendirebileceği, çeşitli aktif veya pasif rekreasyon faaliyetlerine olanak veren mekanları barındırabilen, kent için ekolojik öneme sahip, güzel tasarlanmış mekanlar olarak tanımlanabilir. Park alanları insanları kent içerisinde rekreasyonel faaliyetlere yönlendirebilmektedir. Buldukları bölgede yapısal unsurlar ile yeşil alanlar arasında denge kurulmasında, toplumun farklı kesimlerinden insanların karşılaşabilecekleri, kaynaşabilecekleri ve sosyalleşebilecekleri ortamların yaratılması açısından toplumsal rolü yüksek olan, yoğun kent yaşantısı içerisinde bulunan insanların dinlenebilecekleri ortamların sunulmasında önemli görevleri üstlenen mekanlar olarak nitelendirilebilirler.

Kentlerde yer alan parkların açık yeşil alanlar ile aynı önem ve işleve sahip oldukları söylenebilir. Bu işlevleri özetle aşağıdaki gibi sıralanabilir (Kızılaslan, 2007; Coşaner, 2009; Boyacı, 2010).

Mikroklimatik etkinin kontrolü ve düzenlenmesinde önemli görevleri üstlenir. Örneğin hava akımlarını mümkün kılar, kent içerisinde bina ve araçlardan çıkan kirli toz ve gazları temizleyerek kente ışık ve temiz hava sağlamaktadırlar.

Kent içerisinde çevreye yayılan gürültünün azaltılmasını sağlar.

Yitirilen insan, bitki ve hayvan dünyası arasındaki bağları güçlendirebilir. Yaban hayatının korunması ve geliştirilmesine, kentlerin sürdürülebilir kullanımına önemli katkı sağlarlar.

Kentlerin fiziksel karakterlerini şekillendirebilirler. Kentlerin geometrik kalıpları arasında yer alarak tüm unsurları organik bir düzen içerisinde bir araya getirebilirler. Yerleşim, sanayi ve ticaret gibi farklı kullanımlar arasında tampon görevini üstlenirler.

Binaların yerleşim biçimlerini etkileyebilirler. Binaların cephe özellikleri açık alanların konumlarına göre tasarlanmaktadır.

Araç trafiğini, yaya rekreasyon alanları ve yerleşim alanlarından ayırarak, yayalar için trafik açısından gereken güvenceyi sağlamış olurlar.

İnsanların ihtiyaç duyduğu futbol, basketbol, tenis, gezinti, yelken, yüzme gibi bir çok aktif ve pasif rekreasyon faaliyetlerini gerçekleştirebilmeleri için gerekli donatımları içererek daha sağlıklı bireyler oluşmasını sağlarlar.

Günümüzde beton bloklar arasında yaşamlarını sürdürmeye çalışan kent insanı, kendilerini ruhsal açıdan iyileştirebileceği mekan arayışını park gibi açık alanlardan karşılayabilmektedir.

Kent içerisinde monoton geometrik yapıların oluşturduğu keskin hatları yumuşatarak, canlılık kazandırır. Yeşil alanlarda yer alan bitkilerin renk, doku, form gibi görsel özellikleri kente estetik görünüm kazandırabilir.

Buldukları bölgede insan popülasyonunu artırarak alana ekonomik ve sosyal açıdan hareketlilik kazandırır.

Arsa, işyeri veya konutların fiyatlarında artışa sebep olmalarının yanı sıra peyzaj amaçlı bitkisel üretim ile ilgili sektörlerin gelişimine katkıda bulunurlar.

İnsanların yaşama sevincini körükleyerek işgücü ve verimliliğini artırabilir. Kentin turizm ve kültürel açıdan tanıtımına katkıda bulunurlar.

Çocukların sağlıklı bir şekilde gelişimlerini tamamlayabilmeleri açısından son derece önemli görevler üstlenir, örneğin gözlem ve çevre eğitimi konularında bilinçlenmelerini sağlar.

Sanatsal faaliyetlerin gerçekleştirilebilmesine olanak verirler, örneğin konser, dans gösterileri, açık hava tiyatroları, sergi v.b.

Toplumun farklı kesimlerinden insanların bir araya gelerek kentsel yaşamı paylaşmasını, kaynaşmasını sağlayarak sosyo-kültürel gelişimin ve sürekliliğin sağlanmasını sağlayabilirler.

1.6. Parkların Sınıflandırılması

Parklar, büyüklükleri, kullanıcılarına olan uzaklıkları, buldukları yerleşim birimlerinin nüfusu ve içlerinde bulundurdukları aktivite çeşitliliği gibi farklı faktörler dikkate alınarak 9 farklı şekilde sınıflandırılabilir (Polat, 2001; Coşaner, 2009; Kızıldere, 2009; Boyacı, 2010;

Çocuk Bahçeleri

Çocuk bahçeleri çocukların dış dünya ile tanışmaları, ilişkilerinin güçlendirilmesi yolunda ilk basamak olarak önem taşımaktadır. Bu alanlarda çocuklar kendi yeteneklerinin farkına varabilir, yaratıcılıklarını geliştirebilir, sosyal ilişkiler kurabilir

ve de fiziksel ve ruhsal açıdan doyuma ulaşabilirler. Çocukların kolaylıkla ulaşabilecekleri araç trafiğinden uzak bir bölgede yer almaları ve de barındırdıkları donatı elemanlarının yaş gruplarına göre kademelendirilmeleri sağlanmalıdır.

Mini Parklar

Bu parklar mahallelerde yer alan boş alanların rekreasyonel faaliyetlere uygun hale getirilmesiyle oluşturulabilir. Büyüklük ve konumlandırılmaları boş alanların bulunabilmesine bağlıdır. Yetişkin bireylerin dinlenebildiği, güzel zamanlar geçirebildiği ve de çocukların oyun oynayabildiği mekanlardır. 500 ile 2500 kişilik bir nüfusa hizmet edebilmektedirler.

Özel Aktivite Alanları ve Spor Merkezleri

Golf sahaları, yürüyüş parkurları, yüzme havuzları, plajlar, sanatsal etkinliklerin gerçekleştirildiği merkezler, botanik bahçeleri gibi sıralanabilecek esas olarak özel bir faaliyete hizmet eden alanlardır.

Yol Kenarı Parkları

Özel araç sahiplerinin piknik yapabilmesine, dinlenebilmesine olanak veren mekanlardır. Herhangi bir uzaklık veya büyüklük standardı belirtilmemiştir. Bu alanların yeşil kuşak sistemi içerisinde düşünülmesi yerinde olacaktır. Yakınlarında mini hayvanat bahçesi veya çocuk oyun alanı gibi kullanımlara yer verilerek küçük kullanıcıların da hizmetine sunulmalıdır.

Mahalle Parkları

Mahalle parkları genel olarak alan olarak küçük ve yaya olarak kolaylıkla ulaşımın sağlanabildiği alanlardır. Barındırdığı aktivite çeşitliliği bakımından basit rekreasyonel faaliyetleri mümkün kılan, insanların sosyalleşmesini hedefleyen parklardır. Buldukları mahallenin geleneksel özelliklerini yansıtmalı, çoğu kullanıcısının yaya veya bisiklet ile kolaylıkla ulaşabileceği bir mesafede konumlandırılmalıdır. Çocuk oyun alanları, küçük çaplı spor alanları, kum havuzları, oturma veya dinlenme alanları ile aktif pasif rekreasyonel faaliyetlere olanak veren mekanlardır.

Semt Parkları

Semt parkları kullanıcılarına uygun aktiviteleri sağlayan, birçok rekreasyonel faaliyeti gerçekleştirebilmelerini mümkün kılan parklardır. Merkeze yakın, ara yollar ile bağlantısı bulunmalıdır. Topluma, gözdesi olan takım veya bireysel olarak gerçekleştirebileceği sportif faaliyetleri sunar. Basketbol, futbol, tenis gibi saha oyunları, geniş oyun alanları, su yüzeyleri, piknik alanları, yürüyüş parkurları, genel açık alanlar, küçük çaplı konser alanları ile mevsimlik çiçek alanları ve belirgin peyzaj özellikleri bulundurulmalıdır.

Kent Parkları

Gold'a (1980) göre, kentli nüfusun kolaylıkla erişebileceği, kentin gürültü ve karmaşasından kurtulup rekreasyonel faaliyetleri gerçekleştirebileceği alanlardır. Konum olarak kent merkezi veya yakını tercih edilmeli, mümkün olmadığı durumlarda ise kent sınırları yakını veya dışarısında bir yer tercih edilebilir. Ölçü bakımından her 1.000 kişi için 12 ha önerilmekle birlikte minimum 40 ha büyüklüğünde olmalı, mümkün olduğu durumlarda ise 100-400 ha büyüklüğü daha çok tercih edilmelidir. Kent parkları 50.000 ile 100.000 kişilik nüfus için 30 dakikalık araba ile ulaşım uzaklığına hitap etmektedirler. Piknik alanları, bir doğa merkezi, yürüyüş ve atla gezinti parkurları, koruluk alanlar, bot ile gezinti alanları, gününbirlik kamp alanları, informal spor olanakları, değişen topoğrafya ve su elemanları, yüzme gibi aktivite alanlarını içerebilirler (Özkır, 2007).

Bölge Parkları

Gold'a (1980) göre, bölge parkları geniş bir alanın ihtiyaçlarını karşılayabilen, bir saatlik bir süre içerisinde ulaşılabilen parklardır. Ölçüleri ve konumları değişiklik göstermesine rağmen genel olarak 1000 kişi için 50 ha ve en az 100 ha olarak önerilmektedir. Planlanması ülke ya da bölge fiziksel planlamasının bir parçası olmakla birlikte planlama yapılan yere göre kendi haline bırakılmış ya da gelişmeye açılmıştır. Kamp alanları, doğa merkezleri, gezinti yolları, su yüzeyleri, piknik alanları, botanik bahçeleri, golf sahaları, minyatür tren ve bazı durumlarda spor alanlarını içermektedirler (Sarıkaya, 2007).

Korunan Alan Statüsündeki Parklar

Milli park veya tabiat parkı gibi doğa ve ekosistemlerin korunmasının amaçlandığı parklardır.

1.7. Park Tasarım Kriterleri

Parklar, fonksiyon gereği en yararlı düzeyde ve ihtiyaçlara uyumlu olarak kullanılabilir şekilde tasarlanmalıdır. Kızıldere'ye (2009) göre, başarılı bir park tasarlamak için aktivite ve kullanımlar, ulaşılabilirlik, konfor-imaj, sosyallik gibi özelliklere dikkat edilmelidir. Bunlara göre;

Yaklaşık olarak 40.000 insan hizmet verebilen bir park, ideal olarak kişi başına en az 10 m² alan hesabıyla 40 hektar veya daha geniş bir alanda oluşturulmalıdır.

2-4 km'lik yürüyüş mesafesi içinde ve toplu taşıma sisteminde doğrudan bağlantılı olarak düzenlenmelidir.

Maksimum yürüyüş uzaklığı veya tesir alanının yarıçapı 30-60 dakika olabilir.

Parklardan faydalanacak yaş grubu, sınırlandırması yoktur.

Parkların sınırları bitki çitleri ile tamamen kapatılmamalı, insanları aktivitelere tamamen çekmek için yarı geçirgen çit malzemeleri kullanılmalıdır.

Parklar kültürü ve değerleri yansıtmalıdır.

Parklar, buldukları bölge ve diğer açık-yeşil alan sistemi içinde bir bütünlük içinde olmalı ve yaya bağlantı düzeni ile güvenli ulaşım olanakları sağlamalıdır.

Şehrin % 30'u açık alan, park ve rekreasyon alanlarına ait olmalıdır.

Bu alanları şehir nüfusunun % 85'i kullanmalıdır.

Topoğrafik özellikler ve fiziksel yapı, çevre ile ilişkili olarak tasarlanmalı, güzel görünüm ve doğa harikaları korunmalıdır.

Yöresel iklim özellikleri ve yön durumu, plan karakterini doğrudan etkileyici olması nedeniyle tasarım açık ve net olarak belirli amaçlara yönelmiş olmalıdır. Bu amaçlar için, iklim karakterini olumlu yönde geliştirici plan yapısı düşünülmelidir.

Park tasarımında kullanılacak öğelerin (su yüzeyleri, bitkiler, sert zemin) doğru kullanımı sayesinde kullanıcılara rahat ve huzur veren bir dinlenme ortamı sağlanmalıdır.

Tasarım yoğun kullanımları kaldırabilmelidir.

Park içinde sulama ve drenaj sistemi planlanmalıdır.

Park girişleri güzel, dikkat çekici, cezbedici ve geniş alanlarla tasarlanmalı ve buradan başlayarak ziyaretçileri parkın diğer kısımlarına götürecek alleler devam etmelidir.

Park sahası kent içinde tesis ediliyorsa, saha içinde kentin kirli havasına dayanıklı türlerin seçimine önem verilmesi, özellikle yapraklarını döken türler ve dayanıklı bitkilere yer verilmesi doğru olur.

Park sahasının görünmeyen müsait kısımlarında tuvalet ve bazı sıhhi tesislere yer verilmelidir.

Yapılan proje ve uygulamalar, ileriki yıllarda da bakım ve süreklilik getirebilmelidir.

Parkların uygun kısımlarında kullanıcıların rahatlıkla yararlanabileceği fonksiyonel ve yeterli otoparklar planlanmalıdır.

2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Baştürk, (2000), “Peyzaj Tasarım Kriterleri Açısından, Açık Mekanlarda İnsan-Çevre Etkileşimi” isimli yüksek lisans çalışmasında, açık alan düzenlemelerinin başarıya ulaşabilmesinde sadece 2 boyutlu tasarıma bağlı kalınmasından ziyade bireysel özellikler, mahremiyet, kişisel alan ve bölgesel davranışlar olarak açıklanan bireysel davranış mekanizmaları ile bir açık alanın fiziksel değişkenlerinden renk, çizgi, tekstür, form ve mekanın açıklık-kapalılık oranının insanlar üzerindeki etkisi ile insanların tercihlerini etkileyen faktörlerin önemli olduğu vurgulanmıştır. Bu doğrultuda peyzaj mimarlarının tasarımlarına katkı sağlayacak kriterler sıralanmıştır. Çalışma sonucunda mekansal tercihlerin farklılaşmasında bireysel özelliklerin etkisi Yıldız ve Gülhane parklarında gerçekleştirilen 100 kişilik anket çalışması ile ortaya konulmuştur.

Gül ve Küçük, (2001), “Kentsel Açık-Yeşil Alanlar ve Isparta Kenti Örneğinde İrdelenmesi” isimli makalede açık-yeşil alanların tanımı, önemi, sınıflandırılmaları, işlevleri ve standartları konularına değinilmiş olup Isparta kenti açık-yeşil alanları kullanımlar açısından 3 grupta irdelenmiştir. Çalışma sonucunda Isparta kentinde kişi başına 3 m² aktif açık-yeşil alan düşmekte olduğuna dikkat çekilerek Isparta ilinin diğer illere oranla kent içi ve çevresinde barındırdığı potansiyel açık-yeşil alanlar ile daha şanslı olduğu vurgulanmış ve de Isparta kentinde insanların açık yeşil alan ihtiyacının karşılanması yolunda yapılması gerekenler maddeler halinde özetlenmiştir.

Etli, (2002), “Edirne İli Merkez İlçe Yeşil Alan Sisteminin Peyzaj Mimarlığı İlkeleri Yönünden İrdelenmesi” isimli makalesi Edirne Belediyesi sınırları içerisinde yer alan Edirne kenti ve yakın çevresinin çağdaş, güzel bir görünüm kazabilmesini konu almıştır. Bu amaçla kentin açık ve yeşil alanları çocuk bahçeleri, parklar, mezarlıklar, yollar ve meydanlar, spor alanları, orman ve ağaçlık alanları peyzaj mimarlığı ilkelerine uygunlukları açısından 6 başlık altında incelenmiştir. Çalışma sonucunda gözlenen sorunların halk ve ilgili kurumların işbirliği ile çözülebileceğine değinilerek çağdaş, güzel bir çevre amacına yaklaşılabilmesi yolunda yapılması gerekenler maddeler halinde sıralanmıştır.

Uzun, (2005), “Kırsal ve Kentsel Alanlardaki Parklarda Kullanıcı Memnuniyeti; Gölcük Ormanıçi Dinlenme Alanı ve İnönü Parkı Örneği” isimli yüksek lisans

çalışması Bolu Gölcük Ormanıçi Dinlenme Yeri ve Düzce İnönü Parkı' nın kullanıcılarını, kullanıcıların yoğunluklarını, katıldıkları etkinlikleri, beklentilerini, kırsal ve kentsel alan memnuniyet ve memnuniyetsizlik faktörlerini, bu faktörlere kullanıcı özelliklerinin etkilerini ve bu faktörlerin kırsal ve kentsel rekreasyon alanına göre değişimlerini belirlemek üzere yapılmıştır. Çalışma sonucunda kırsal ve kentsel rekreasyon alanı memnuniyet ve memnuniyetsizlik faktörlerinin, kullanıcı özelliklerinden etkilendiği ve kırsal ve kentsel rekreasyon alanı memnuniyet faktörleri arasında fark olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Yorulmaz, (2006), "Harikalar Diyarı Parkının Kullanıcı Profili ve Beklentilerinin Belirlenmesi" isimli yüksek lisans tezinde kentsel rekreasyon planlama çalışmalarının başarıya ulaşabilmesi için halkın tasarım, bakım, yönetim, uygulama ve karar süreçlerine en üst düzeyde katılımının sağlanmasının önemine değinilerek, benzer çalışmalarda da uygulanabilir bir yöntemin ortaya konulması hedeflenmiştir. Bu amaçla 200 kişilik bir örneklem üzerinde parkın kullanıcı profili ve beklentileri uygulanan anket ile saptanmıştır. Çalışma sonucunda mevcut durumda gözlenen sorunların çözümüne yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Akbulut, (2007), "Aksaray Kenti Açık-Yeşil Alanlarının Nitelik ve Nicelik Yönünden Değerlendirilmesi" isimli yüksek lisans çalışmasında açık yeşil alan kavramı üzerinde durularak Türkiye'deki açık yeşil alan standartları ile diğer ülkelerde uygulanan standartlar karşılaştırılmış olup Türkiye'deki açık yeşil alan uygulamasında görülen aksaklıklara değinilmiştir. Çalışmanın devamında Aksaray kentinin fiziki ve sosyal yapısına ilişkin detaylı bilgilere yer verilerek, kentin açık yeşil alan sistemini oluşturan yaya yolları, parklar, bulvarlar, spor alanları, resmi kuruluş bahçeleri, sokaklar, yollar, refüjler, meydanlar, mezarlık alanları, çocuk oyun alanları ve ev bahçeleri nitelik ve nicelik yönünden değerlendirilmiştir. Çalışmanın sonucunda daha yaşanabilir bir Aksaray kenti için alınabilecek önlemler sıralanmış ve kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı 3.5 m² olarak hesaplanarak bu miktarın Türkiye standartlarının altında kaldığı ancak pasif yeşil alanlar ilave edildiğinde standart değere yaklaşılabilirdiği sonucuna varılmıştır.

Kızılaslan, (2007), "Trabzon Kenti Park ve Bahçelerinin Peyzaj Tasarım Kriterleri Açısından İncelenmesi" isimli yüksek lisans tezinde Trabzon'daki parkların insan

gereksinimlerine ne derece cevap verdiği ve ekolojik dengenin sağlanması açısından parkların önemini ortaya koymak amacıyla parkları peyzaj tasarım kriterleri (Ekolojik dengeye katkı sağlayacak düzenlemeler, evre ile uyumlu olma, görsel doyum sağlama, odak noktası olma, farklı yař gruplarına hitap etme, standartlara uygun tasarım yapmak, benzer kullanımların gruplandırılması, tasarımın dinamik olması, insan leđine uygun tasarım, yapısal ve bitkisel tasarımların iklim koşullarına uygun olması, ađdař peyzaj tasarımlarının ve yapısal malzemelerin genel planlama ile bütünlük içinde kullanılması) açısından irdelemiştir. Çalışma sonucunda parklardaki mevcut sorunların çözümüne yönelik öneriler geliştirilmiş olup gelecekte yapılması dūřünlen parkların tasarımlarında nelere dikkat edilmesi gerektiği ortaya konulmuştur.

Sarıkaya, (2007), “Göksu Parkı’nın (Eryaman-Ankara) Mevcut Kullanımı ve Kullanıcı Beklentilerinin İrdelenmesi” isimli yüksek lisans tezinde Göksu Parkı’nın geçmişi ve günümüzdeki yapısal peyzaj alanları ile yapı alanları kent parkı tasarım ve planlama ilkeleri doğrultusunda değerlendirilmiş ve park kullanıcılarının profili, istek ve beklentilerini belirlenebilmesi, parkın bu beklentilere cevap verebilme potansiyelinin ortaya konulması amacıyla 432 kişilik bir gruba anket uygulanmıştır. Çalışma sonucunda yerel yönetimlerin uyguladığı politikaların doğruluğu tartışılmış, anket verilerine dayanılarak gözlemlenen eksikler belirtilmiş ve de kent parklarının kent için ne denli önemli olduğu vurgulanmıştır.

Coşaner, (2009), “İstanbul İli şişli İlçesinde Bulunan Bazı Parkların Peyzaj Tasarımı Açısından İrdelenmesi” isimli yüksek lisans çalışmasında şişli ilçesindeki 24 adet parkı peyzaj tasarım ilkeleri (fonksiyon, denge, proporsiyon, renk uyumu, vurgu, kompozisyon ve birlik) açısından irdelemiştir. Yaptığı anket çalışması ile de parkları kullanan halkın görüş ve ihtiyaçlarını belirlemeye çalışmıştır. Çalışma sonucunda mevcut parkların ihtiyacı karşılayabilecek sayıda ve nitelikte olmadığı, özellikle önemli bir kısmının tasarım ilkeleri ile tam olarak bağdaşmayan bir anlayışla tesis edildiği ve kullanıcıların ihtiyaçlarını da tam olarak karşılamaktan uzak oldukları ortaya konulmuş, bu parkların iyileştirilmesine yönelik öneriler sunulmuştur.

Arın, (2010), “Bitkisel Tasarımın Görsel Açıdan Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma: Bursa Soğanlı Botanik Parkı Örneği” isimli yüksek lisans çalışmasında

parkın bitkisel tasarımının bitkilerin ekolojik, mimari ve estetik fonksiyonlarıyla olan ilişkisini, kişisel özelliklerin bitkisel tasarım örnekleri üzerindeki algıya dayalı yorumlar üzerindeki etkisini ortaya konması amacıyla park öncelikle 3 alt bölgeye ayrılarak çekilen fotoğraflar üzerinden bitkilerin tasarımda üstlendikleri fonksiyonlar (ekolojik/mühendislik, mimari ve estetik) açısından detaylı bir şekilde irdelenmiştir. Çalışma sonucunda uygulanan anket verilerine dayanılarak bitkilerin mimari ve estetik fonksiyonlarının uygulandığı alanların görsel açıdan olumlu algılandığı, parkı ziyaret eden ve etmeyen kişilerin algıya dayalı yorumları arasında farklılık olduğu, mesleki duruma bağlı olarak bitkisel tasarım kalitesinin görsel açıdan yorumlanmasında ortak tercihlerin bulunabileceği sonuçlarına varılarak parkta gözlemlenen olumsuzlukların giderilmesi yönünde çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Bektaş, (2010), “Bursa İli Kent Parklarının Reşat Oyal Kültür Parkı, Soğanlı Botanik Parkı ve Merinos Parkı Örneklerinde Peyzaj Tasarım Kriterlerine Göre İncelenmesi” isimli yüksek lisans çalışmasında kentlerde fiziksel, sosyal ve biyolojik yönden ortaya çıkan sorunların çözümünde kent parklarının açık-yeşil alanlar içerisindeki öneminin ortaya konulması yanında Bursa ilinde yer alan Resat Oyal Kültürparkı, Soganlı Botanik Parkı ve Merinos Parkı, konumları ve çevresel ilişkileri, ulaşım durumları, alan kullanımları, bitkisel durumları, içerdikleri kentsel donatılar ile güvenlik ve bakım durumları olarak belirlenen başlıklar altında peyzaj tasarım kriterlerine göre incelenmiştir. Sonuç olarak parkların olumlu ve olumsuz yönleri ortaya konularak incelenen kent parklarının etkin ve sürdürülebilir kullanımları için çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Boyacı, (2010), “Ülkemizde Kent Parkı İşlevlerini Belirleyen Etmenler” isimli yüksek lisans çalışmasında bir kent parkında bulunması gereken işlevleri belirleyerek, bu işlevlerin Gençlik Parkı ve Central Park örneklerinde tarihsel süreç içerisinde geçirdikleri dönemleri kuruluş dönemi, gelişim dönemi, bozulma dönemi, yenilenme dönemi ve bugün olarak sınıflandırarak her dönem için taşıdıkları arazi organizasyonu işlevlerini, ekolojik işlevlerini, sağlık işlevlerini, estetik işlevlerini, ekonomik işlevlerini, rekreasyon işlevlerini, eğitim işlevleri ve sosyal ve kültürel işlevlerini belirlemiş ve iki parkı karşılaştırmıştır. Çalışma sonucunda aynı dönemleri geçiren parklardan doğru planlama ve uygulama teknikleri ile revize edilen Central Parkın işlevsel yeterliliklerinin günümüze kadar korunup, geliştirilmesinin sağlandığı fakat

Gençlik Parkı için işlevsel açıdan yeterliliği tam anlamıyla istenileni yansıtmadığı sonucuna varılmıştır.

Mamuti, (2010), “Yi Ye Yuan (Summer Palace Parkı) Koruma Çalışmalarının Peyzaj Tasarımı Açısından Değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans tezinde kentsel açık-yeşil alan tanımlarının yapılması, kent parklarının tarihi süreç içerisinde incelenmesi konularına değinilmiştir. Çalışma Yi Ye Yuan Parkı’nın peyzaj mimarlığı açısından değerlendirilmesi ve kent parkı tanımlarına uygunluğunun ortaya konmasını hedeflemektedir. Çalışma ayrıca Çin park ve bahçelerinin tasarım prensiplerinin belirlenmesini amaçlamıştır. Sonuç olarak park bitkisel ve yapısal tasarım açısından irdelenmiş olup olumlu ve olumsuz yönleri belirlenmiş ve öneriler geliştirilmiştir.

Farshi, (2011), “Tebriz Kenti Kuhistan Parkı Peyzaj Tasarımı” isimli yüksek lisans çalışmasında İran’ın Tebriz kenti halkının doğa ve rekreasyonel ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla kent içerisinde uygun görülen bir alana 2.000 ha büyüklüğünde bir kent parkı tasarımı gerçekleştirilmiştir. Tasarım sürecinde ileride ortaya çıkabilecek sorunların en aza indirgenmesi amacıyla kentin açık ve yeşil alan sistemi, iklimi, florası, tarihi dokusu ve nüfusa dayalı verileri ile arazinin konumu, çevresindeki kullanımları, ulaşılabilirliği, mevcut alan kullanımları, eğitim ve bakı durumları, yükseklik analizleri, toprak özellikleri, fauna ve florası ile Kuhistan Parkı alanına en yakın kent parkı olan İl Gölü Parkı’nda 50 kişilik bir grup üzerinde gerçekleştirilen anket verileri dikkate alınarak birçok aktif ve pasif rekreasyona olanak sağlayan, 12 ayrı zondan oluşan bir leke plan ile master plan, parkın yönetim planı ve organizasyon şeması oluşturulmuştur. Çalışma sonucunda incelenen veriler doğrultusunda gözlemlenen eksikliklerin giderilmesine yönelik öneriler sıralanmıştır.

Özeren ve ark., (2011), “Açık Hava Alışveriş Merkezlerinin Tasarım Kriterleri Yönüyle Değerlendirilmesi: Forum Bornova Alışveriş ve Yaşam Merkezi Örneği” isimli makele İzmir’in ilk açık hava alışveriş merkezi olan, 200.000 m²’lik bir alana sahip ve Ege mimarisinin karakteristik özelliklerini yansıtan Forum Bornova’nın açık ve kapalı alanlarının tasarım kriterlerine göre incelenerek nitelik ve nicelik yönünden yeterliliklerinin saptanması ve benzer çalışmalara referans olabilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçlarla 4 farklı aşamada yürütülen çalışmada alan 1 ile 3 puan arasında değişen puanlamalarında kullanıldığı özgün bir gözlem formu

yardımla genel bilgiler ve çevresel kullanımlar, erişim ve bağlantılar, program elemanları, yapısal donatı elemanları, bitkisel donatı elemanları, yapısal ve bitkisel materyal ve duyumsal değerlendirme olmak üzere 7 farklı başlık altında incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda alanın çekiciliğini artırmak veya daha yaşanabilir bir mekan oluşturabilmek için gözlenen eksikliklerin giderilmesine yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Yıldırım, (2011), “Antalya Kenti İçindeki Parklarda Yer Alan Donatı Elemanlarının Estetik ve Fonksiyon Açısından Değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans çalışmasında Antalya kenti sınırları içerisinde yer alan 3 ilçe belediyesi ve büyükşehir belediyesi bünyesinde yer alan seçilen 12 adet park donatılarını ergonomi, güvenlik, dayanıklılık, estetik, orijinallik, bakım durumu ve çevreyle uyumluluk olmak üzere toplamda 7 kategori açısından her bir donatı özelinde kullanıcılara, karar verici ve uzman gruplarına uygulanan anket üzerinden 1 ile 10 arasında değişen memnuniyet derecelerini saptamıştır. Çalışma sonucunda gözlenen sorunların çözümüne yönelik öneriler geliştirilirken, kriterlerin birbirlerine yönelik etkileri uygulanan anket üzerinden istatistiksel açıdan değerlendirilmiş olup incelenen parklarda yer alan donatıların olması gerekeni yansıtmadığına değinilmiştir.

Akduman, (2012), “Van Kenti Parklarının Peyzaj Mimarlığı Açısından Değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans tezinde Van kenti parklarının konumları, genel görünüşleri, canlı ve cansız materyallerini peyzaj tasarım ilkeleri özellikle işlevsel kullanım (fonksiyon), denge, proporsiyon, renk uyumu, vurgu, kompozisyon ve birlik açısından irdelemiştir. Çalışma sonucunda araştırma konusu olan parklarda mevcut durum ortaya konarak fonksiyonel ve işlevsel açıdan yapılan yanlışlıklar belirlenip çözüm önerileri ortaya konmuştur.

Önder ve Polat, (2012), “Kentsel Açık-Yeşil Alanların Kent Yaşamındaki Yeri ve Önemi” isimli çalışmada açık-yeşil alan tanımları, sınıflandırılmaları, ulaşılabilirlikleri ve ülkemiz kentleri ile Konya kentinin yeşil alan standartları açısından durumları konularına değinilmiştir. Açık-yeşil alanların ekonomik, ekolojik, sosyal, fiziksel işlevlerini yerli ve yabancı bir çok kaynaktan edinilen bilgiler aracılığı ile aktarmıştır. Çalışma sonucunda kent ortamında açık-yeşil alanlardan en üst

düzyeyde yararlanabilmek adına planlama, tasarım, uygulama ve bakımları üzerine öneriler getirilmiştir.

Çelik, (2013b), “Kent Parklarının Görsel Peyzaj Algısının Denizli İli Örneğinde İrdelenmesi” isimli yüksek lisans çalışmasında Denizli İlindeki İncilipınar ve Adalet parkı kullanıcılarının görsel peyzaj algılarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda kullanıcıların peyzaj algılarına dayanarak kent parkları için uygun mekan tipolojilerinin oluşturulabileceği, kullanıcı tercihleri ile uzman tercihleri arasında ilişki kurulabileceği, kullanıcıların kent parklarında tercih ettikleri peyzaj özelliklerinin neler olabileceği saptanarak uygulanan anket sonuçları önceki çalışmaların sonuçları ile kıyaslanmıştır.

Çulha, (2013), “Kırklareli Kent Merkezi Açık Yeşil Alanlarının Nitelik ve Nicelik Açısından İrdelenmesi” isimli yüksek lisans çalışmasında Kırklareli kent bütünü ve mahalle ölçeğinde imar planlarındaki yeşil alanlar ile mevcut yeşil alan verilerini nitelik açısından 11 kategoride (Açık yeşil park alanları, çocuk oyun alanları, resmi kurum bahçeleri, mezarlıklar, eğitim kurum bahçeleri, askeri alanlar, ağaçlandırma sahaları, spor alanları, dini tesis bahçeleri, kavşaklar ve refüjler, akarsu kenarı yeşil alanları) ele almıştır. Nicelik açısından yani kapladıkları alanlar açısından ise standartlara uygunluklarını hesaplamıştır. Standartlara göre hem kent bütününde hem mahalle bazında nicel ve nitel olarak eksiklikler tespit edilmiş ve öneriler getirilmiştir. Sonuç olarak imar planlarında önerilen yeşil alanların gerçekleşme durumunu %20, çocuk oyun alanı 0,1 m²/kişi, spor alanı 1 m²/kişi, aktif yeşil alan miktarını ise 1,8 m²/kişi olarak hesaplamıştır.

Özdemir, (2013), “Konya İlinde Bulunan Bazı Kent Parklarının Kullanıcı Tercihleri Açısından Değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans çalışmasında Alaeddin Tepesi Parkı, Kozagaç Piknik Alanı ve Kültür Parklarını manzara güzelliği, bitkisel yoğunluk, bakım çalışmaları ve güvenlik parametrelerini dikkate alarak kullanıcıların tercih oranlarına hangi yönde katkı sağladıklarını AHS (Analitik Hiyerarşi Süreci) yöntemi ile ortaya konmuştur. Çalışma anketi ile kullanıcıların demografik özellikleri, parametreler açısından her bir parkın tercih edilme oranları, parametrelerin genel tercih oranları, her bir parkın genel tercih oranları, demografik özellikleri ile parametrelerin genel tercih oranları arasındaki ilişkiler, demografik özellikler ile her

bir parkın tercih edilme oranları arasındaki ilişkiler, parametrelerin birbirleri ile olan ilişkileri belirlenmiştir.

Aksoy, (2014), “Türkiye’de Yeşil Alanlarla İlgili Yasal Düzenlemeler” isimli makalesinde Türkiye, Avrupa ve Amerika’da uygulanan yeşil alan stratejileri, geçmişten günümüze Türkiye’deki yeşil alan standartları, yeşil alanları konu alan uluslararası projeler ile Londra yeşil alan stratejileri ve hedeflerinden bahsetmiş ve de Londra yeşil alan stratejisinin çok kompleks bir yapıdan oluştuğunu ortaya koymuştur. Çalışma sonucunda ülkemizde uygulanan yeşil alan stratejilerinin diğer ülke politikaları ile karşılaştırıldığında daha dar kapsamda ele alındığı sonucuna varılmıştır.

Bahadır, (2014), “Parklarda Erişilebilirliğin Engelliler Açısından İrdelenmesi: İstanbul-Göztepe 60. Yıl Parkı Örneği” isimli çalışmasında Göztepe 60. Yıl Parkı detaylı incelenbilmesi için 3 farklı bölgeye ayrılmış ve park engelli kullanıcı profilleri (fiziksel, görme, işitme, zihinsel, konuşma engelliler ile yaşlı ve hamileler) açısından evrensel tasarım ilkeleri ve standartlar dikkate alınarak oluşturulan arazi gözlem ve değerlendirme formu ile ulaşılabilirlik, kullanım ve aktiviteler, konfor ve kimlik ve sosyalleşme ana başlıkları altında incelenmiştir. Değerlendirme ile birlikte her bir bölge için alanda gözlenen sorunların yer aldığı engelli erişilebilirliğine ilişkin analiz paftaları oluşturulmuştur. Çalışma sonucunda araştırma alanındaki sorunların çözümüne yönelik öneriler geliştirilmiş ve de parkın erişilebilirliğinin artırılması yolunda ek çözümler sunulmuştur.

Doygun ve ark., (2015), “Kahramanmaraş’ta Kentleşme ve Yeşil Alan Varlığındaki Zamansal Değişimlerin İncelenmesi” isimli çalışma Kahramanmaraş kent merkezindeki kentsel alan kullanımlarının zamanla uğradığı değişimleri ortaya koyabilmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla CBS yazılımları (ArcGIS 9.3) yardımıyla yüksek çözünürlüğe sahip 2000 yılı (Ikonos 1 m), 2006 ve 2012 yılına (Quickbird 0.5 m) ait 3 adet uydu görüntüsü aktif yeşil alanlar, diğer yeşil alanlar, yapılaşma alanları, diğer alanlar şeklinde sınıflandırılarak sayısallaştırılmıştır. Belirtilen 4 farklı sınıfın 3 uydu görüntüsündeki yüzölçümleri yeşil alan yeterliliğinin daha etkin bir şekilde ortaya konabilmesi için yeşil alanların kent bütününe ve nüfusa oranı, yeşil alanların parsel sayıları ve genişlikleri, yeşil alanlara ulaşılabilirlik şeklinde isimlendirilen farklı bakış açılarıyla değerlendirilmiştir. Sonuç olarak 12 yıl

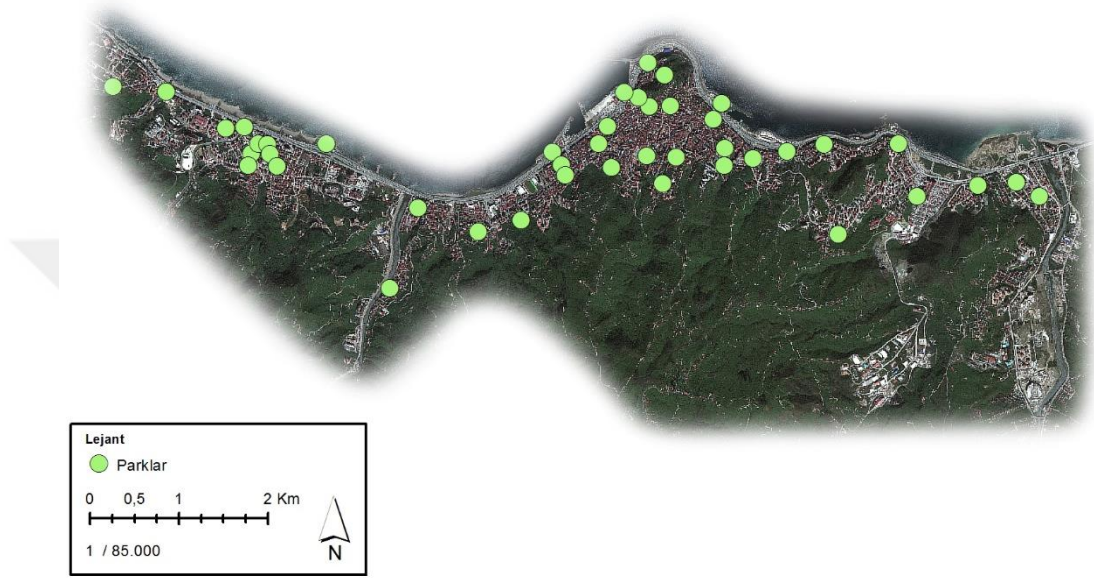
içerisinde aktif yeşil alan yüzölçümünün 4 kat büyümesine karşılık kişi başına m² miktarı, yürüyerek ulaşılabilirliği (500 m), parsel genişlikleri ve sayıları (2000 m veya üzeri), araştırma alanı içerisindeki oranı açısından bakıldığında istenilen beklentiyi karşılamadığı ortaya konulmuş mevcut durumda gözlemlenen eksikliklerin giderilmesi için öneriler geliştirilmiştir.

3. MATERYAL ve YÖNTEM

3.1. Materyal

Bu çalışmanın temel materyalini Giresun Belediyesi idari ve mücavir alan sınırları içerisinde yer alan parklar ve bu parkların kullanıcıları oluşturmaktadır. Parkların konumları Şekil 3.1’de yer almaktadır.

Şekil 3.1. Parkların konumları

Çalışmada kullanılan diğer yardımcı kaynaklar aşağıda sıralanmıştır;

NİK Sistem– Rektifikasyon ve ortorektifikasyon (3° TM Projeksiyonu, ED50 Datum) işlemlerine tabi tutulmuş WorldView-2 uydusuna ait 04/05/2018 tarihli 8 bitlik, pankromatikte 50x50 cm mekânsal çözünürlüğe sahip, pan keskinleştirilmiş şekilde .geotiff formatında temin edilen 4 bantlı uydü görüntüsü (Ortofoto).

T.C. Giresun Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü- 1/5000 ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli İlave ve Revizyon Uygulama İmar Planı ve de İlave ve Revizyon İmar Planı Araştırma Raporu.

Türkiye İstatistik Kurumu- 31.12.2016 tarihli Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre Giresun İli nüfus bilgileri ile Giresun Kenti’ne ilişkin dosyalar.

T.C. Giresun Valiliği Meteroloji Müdürlüğü- 2007/2017 ve 1960/2017 yılları arası uzun yıllar tüm parametreler bülteni.

T.C. Giresun Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü- Giresun Kenti tanıtımına ilişkin dosyalar.

T.C. Giresun Belediyesi Trafik Müdürlüğü– Toplu taşıma araçları güzergahlarına ilişkin dosyalar.

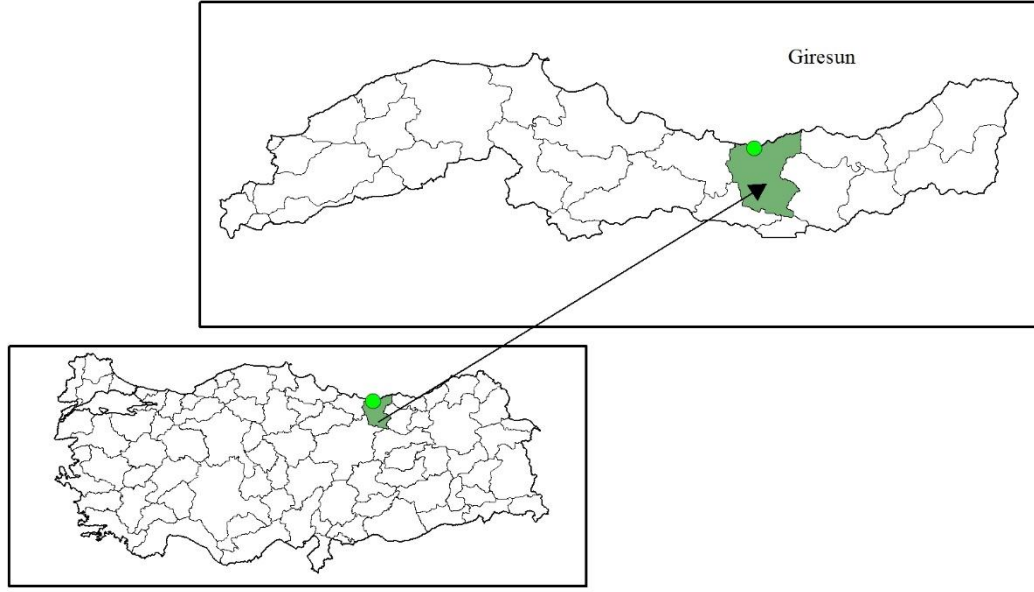
Harita Genel Komutanlığı– Giresun ili 2009 yılına ait hava fotoğrafı ile Türkiye Mülki İdare Sınırları'nı gösteren dosya.

3.1.1. Giresun Kenti Hakkında Genel Bilgiler

3.1.1.1. Coğrafi Konum

Karadeniz Bölgesinin Doğu Karadeniz Bölümü'nde yer alan Giresun İli, 37°50' ve 39°12' doğu boylamları ile 40°07' ve 41°08' kuzey enlemleri arasında bulunmaktadır. İl, doğusunda Trabzon ve Gümüşhane, batısında Ordu, güneyinde Sivas ve Erzincan, güneybatısında yine Sivas illeriyle komşu olup, kuzeyi Karadeniz ile kuşatılmıştır. Giresun İli, 6.934 km²'lik alanı ile Türkiye yüzölçümünün %0.89'una karşılık gelmektedir.

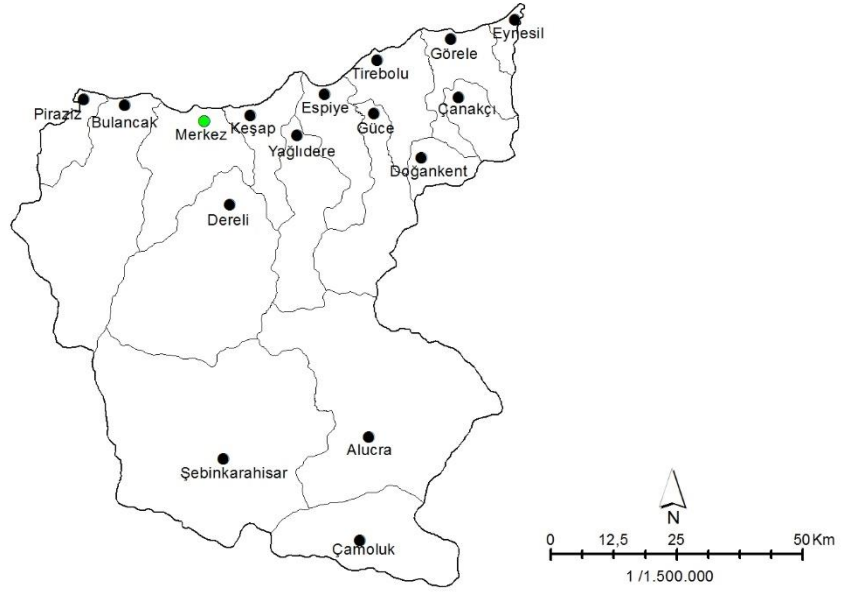
Şehir, Aksu ve Batlama Vadileri arasında denize doğru uzanan bir yarımada üzerine kurulmuştur. Şehrin ilk kuruluş yeri Batlama deresi ağzındaki Çıtlakkaledir. Doğu ve batı sahilleri doğal plaj görünümündedir ve sahilin 1 mil açığında Doğu Karadeniz'in tek adası olan Giresun Adası (Aretias) şehrin boynunda bir inci kolye gibi durmaktadır (Anonim, 2010). Şekil 3.2'de Giresun ilinin Türkiye ve bölgesindeki konumu görülmektedir.

Şekil 3.2. Giresun ilinin Türkiye ve bölgesindeki yeri (Anonim, 2018a)

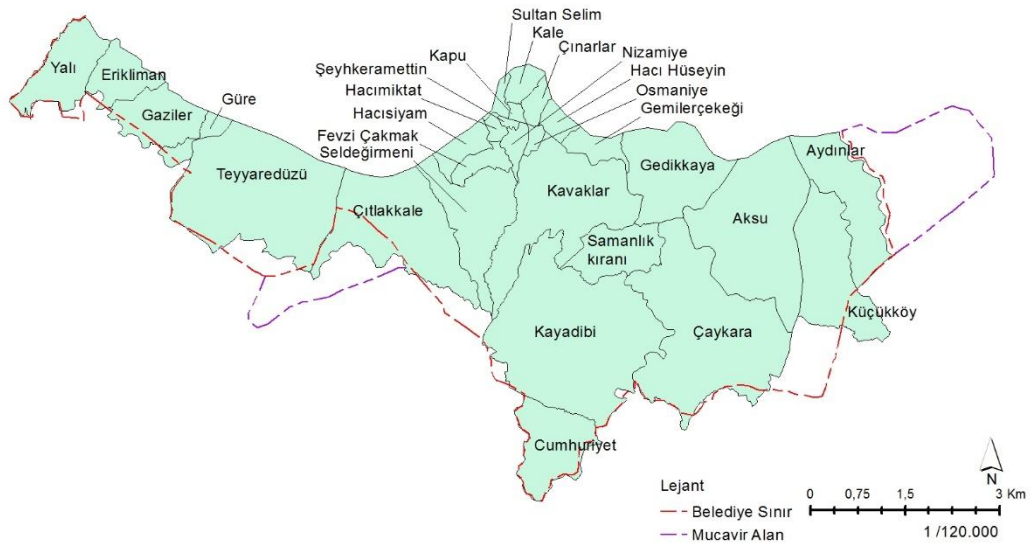
3.1.1.2. İdari Yapı

Giresun Merkez, Tirebolu ve Görele ilçeleri ile bunlara bağlı Bulancak, Keşap ve Espiye bucaklarından ibaret olan Giresun, 1933 yılında Şebinkarahisar ilinin kaldırılması ile birlikte Şebinkarahisar Merkezi ve Alucra ilçeleri Giresun iline bağlanmıştır. 1942 yılında Bulancak, 1945 yılında Keşap, 1957 yılında Espiye, 1958 yılında Dereli, 1960 yılında Eynesil, 1987 yılında Piraziz ve Yağlıdere, 1990 yılında Çanakçı, Güce, Doğan kent ve Çamoluk ilçelerinin kurulması ile ilçe sayısı 15 olmuştur. Merkez ilçe ile birlikte ilçe sayısı 16 olan Giresun'da Merkez ilçeye bağlı köy sayısı 53'dür (Anonim, 2015). Şekil 3.3'de Giresun ilinin ilçeleri ile Merkez ilçenin konumu görülmektedir.

Şekil 3.3. Giresun ilinin ilçeleri (Anonim, 2018a)

Merkez ilçeye bağlı 28 mahalle ile Giresun Belediyesi idari ve mücavir alan sınırları Şekil 3.4'te görülmektedir. Çizelge 3.1'de her bir mahallenin büyüklükleri km² cinsinden görülmektedir. En büyük alana sahip mahaller Kayadibi ve Çaykara mahalleridir. Bunları sırasıyla Teyyaredüzü, Aksu, Kavaklar, Çıtlakkale mahalleri takip etmektedir.

Şekil 3.4. Mahalle ve Giresun Belediyesi sınırları (Anonim, 2018b)

Çizelge 3.1. Mahalle alanları

No	Mahalle	Alan (km ²)	No	Mahalle	Alan (km ²)
1	Yalı	1.156	15	Kale	0.258
2	Erikliman	0.707	16	Çınarlar	0.208
3	Gaziler	1.009	17	Hacı Hüseyin	0.231
4	Güre	0.288	18	Osmaniye	0.097
5	Teyyaredüzü	4.227	19	Gemilerçekeği	0.359
6	Çıtlakkale	2.842	20	Kavaklar	2.975
7	Seldeğirmeni	1.646	21	Gedikkaya	1.916
8	Fevzi Çakmak	0.305	22	Aksu	3.524
9	Hacısiyam	0.378	23	Aydımlar	1.617
10	Nizamiye	0.211	24	Küçükköy	1.984
11	Şeyhkerametlin	0.042	25	Çaykara	4.483
12	Hacımiktat	0.108	26	Samanlıkkıranı	0.996
13	Sultan Selim	0.127	27	Kayadibi	5.142
14	Kapu	0.066	28	Cumhuriyet	1.322

3.1.1.3. Doğal ve Kültürel Özellikler

Giresun, Doğu Karadeniz bölgesinde yer alan tabiat güzelliği, tarihi, arkeolojik, folklorik değerleri ve fındık üretimiyle öne çıkan bir ildir. Bugün çoğunlukla fındık bahçesi haline getirilmiş ormanlık bir kıyıda yer alan Giresun, koyu renkli eski bazalt lavlarından oluşmuş tepelik bir yarımadanın karaya bitiştiği berzah kumluk koya (burası şu anda 2 dalga kıranla korunmuş liman yeridir.) iner ve yarımadanın yüksek kesimine doğru yayılır.

Eski kale, bu yüksek kesim üzerinde, çevreye hakim bir yerde kurulmuş bulunmaktadır. Yarımadanın önünde ve biraz doğuda, Doğu Karadeniz'in tek adası (Eski Aretias, şimdiki Giresun Adası) yer alır. Giresun daha çok yakın çevresinin iskelesi ve Karadeniz kıyılarının birinci fındık yükleme limanıdır. Bununla birlikte gerisinde yükseltisi 2000 m'yi aşan dağların bulunuşu, şehrin hinterlandını darlaştırmış, bu bakımdan Giresun daha çok yakın çevresi için iskele rolü oynamıştır. Bugün için fındık, orman ürünleri vb. konular dışında, özellikle yolcu ulaşımında deniz yolundan çok kıyı boyunca devam eden karayolları kullanıldığı için limanın işlevselliği bir dereceye kadar gerilemiştir.

Yüzey şekilleri bakımından Giresun ili engebeli bir görünüme sahiptir ve yüzey şekillerinin çatısı kuzeyde Karadeniz kıyısıyla, güneyde Kelkit Çayı Vadisi arasını kaplayan Giresun Dağlarını meydana getirir. İl topraklarının %94.3'ü dağlıktır. Kıyı dağlarının Gümüşhane ve Canik dağları arasındaki kısmını meydana getiren Giresun Dağları'nın doruk çizgisi, Kelkit Vadisi'ne Karadeniz kıyısından daha çok yakındır ve

buraya dik iner; vadilerle yarılmış Karadeniz tarafında ise eğim daha azdır. Kıyı genellikle tepelik bir görünüşe sahiptir. Dağlar doğuda Gümüşhane sınırında en fazla yüksekliğe Gavur Dağları'nda (Balaban Dağları) 3300m'de ulaşır (Anonim, 2018c). İltar'a (2016) göre, Giresun ili, 4. derece deprem kuşağında yer almaktadır. Merkez ve kıyı ilçeleri ile iç kısımlardaki Çanakçı, Doğankent, Yağlıdere, Dereli ilçeleri ile Şebinkarahisar, Alucra, Çamoluk ilçeleri (Çamoluk'un Erzincan sınırında bulunan köyleri hariç) 2. Derece, Çamoluk'un Erzincan iline sınır köyleri 1. Derece deprem kuşağındadır.

Giresun dağları üzerindeki yüksek noktalar şöyle sıralanabilir, Giresun-Gümüşhane sınırında yer alan Gavur Dağları (Balaban Dağları) üzerinde denizden 3331 metre yükseklikteki Abdal Musa Tepesi ilin en yüksek noktasıdır. Aynı sıra üzerinde Gavur Dağı Tepesi 3248 metre, Küçük Kor Tepesi 3044 metre, Cankurtaran Tepesi 3278 metredir. Ordu, Giresun, Sivas sınırlarının birleşme noktasında bulunan Karagöl Dağları üzerinde Karagöl Tepesi 3137 metre, Kırklar Tepesi 3040 metre, Giresun Şebinkarahisar arasında yer alan Erimez Dağının yüksekliği 2701 metre, Kümbet yaylasındaki Gök Tepe 2440 metre, Bektaş yaylasının üzerindeki Yörücek Tepesi 2313 metre ve Giresun şehir merkezine en yakın dağ olan Çal Dağı 2030 metredir (Anonim, 2018c).

Karagöl dağlarında toplam 6 adet buzul yalağı gölü bulunmaktadır. Dağın kuzey batısında Ordu ili sınırına yakın bir yerde bulunan Aygır Gölü (Elmalı Göl) dağın en yüksek zirvesinin altında 2650 metre yükseklikindedir. Doğuya doğru gittikçe dağın en büyük gölü olan Karagöl buzul yalağı 2760 metre yüksekliğinde olup gölün Aksu köyüne doğru inen vadide Bağırsak Gölü 2710 metre, Karagöl'ün doğusunda Kırklar tepesinin kuzeybatı yamacında Camlı Göl (Kurban Gölü) 2750 metre, Kırklar tepesinin doğu yamacında Sağrak Göl 2750 metre ve Sağrak Gölü'nün doğusunda Kazan Gölü (Avlak Gölü) 2670 metre yüksekliğinde bulunmaktadır.

Giresun ili topraklarının üçte bire yakını orman örtüsü ile kaplıdır ve tabii olarak deniz kıyısından başlayarak 1900 m'ye kadar ulaşır, daha yükseklerde ise yüksek dağ bitkileri ortaya çıkar. Kelkit Vadisi tabanı step görünüşlüdür. Dağların kıyılara yakın yamaçları fındık bahçeleri ile kaplıdır. Fındık bahçelerinden sonra, gürgen, kızılâğaç, kavak, kestane ormanları başlar, daha yükseklerde sarıçam, göknar, ardıç, ladin

ormanları bulunur. Şebinkarahisar yöresindeki ormanlarda meşeliklerden sonra sarıçam, göknar ve ardıç ormanları başlar. Dağların 2000 metreyi aşan kesimlerinde bodur ardıçlara ve ladin ağaçlarına rastlanır.

Giresun ilinin en önemli yolu olan Giresun – Şebinkarahisar yolu Giresun Dağları'nı Eğribel'de (2200m) aşar. Giresun Dağlarının güney yamaçları Kelkit Çayının kolu olan Bağırsak Çayı ve kolları ile yarılmıştır. İl topraklarının büyük kısmı ikinci zaman sonu (Kretase) lav ve tüfleri ile kaplıdır; dağların yüksek kesimlerinde granit (granodiorit) kayaçlarına ve Kelkit kesiminde Oliyosen devrine ait jipsli killere rastlanır. İl toprakları Karadeniz alanında sık vadiler ağıyla yarılmıştır. Bu vadilerde akan başlıca akarsularımız ve uzunlukları: Aksu 60 km., Harşit Çayı (Doğankent Çayı) 50 km., Özlüce Deresi (Gelevera Deresi) 80 km., Pazarsuyu 80 km., Yağlıdere 70 km., Batlama Deresi 40 km. ve Kelkit Irmağı 65 km.'dir.

Dağların yüksek kesiminde orman sınırı üzerinde çayırarla kaplı verimli yaylalar vardır. Yaylalar il topraklarının % 1.2'sini, platolar % 4.3'ünü, ovalar ancak % 0.2'sini kaplamaktadır. Yaylalar Giresun dağlarının doğusundaki Gavur Dağları'ndan batıya doğru Karagöl Dağları'na kadar bir kuşak halinde uzanır. Geniş çayırarla kaplı olan bu yaylalarda koyun ve inek gibi küçük ve büyük baş hayvancılık da yapılır. Yaylalarda kampçılık, dağcılık ve trekking gibi turizm faaliyetleri de gerçekleştirilmektedir. Başlıca yaylalar arasında Kümbet, Kulakkaya, Bektaş, Paşakonağı, Tamdere, Sis Dağı, Kazıkbeli, Karadoğa ve Çakrak yayları sayılabilir.

Bölgede yerleşim, dağınık ev sistemindedir. Arazi dağlık olduğu için vatandaş sahip olduğu birkaç dekarlık düz araziye tarla yapmış ve üst kısımlarına da ev yapmıştır. Bu şekilde evler ve mahalleler arasında uzak mesafeler bulunması insanların birbirleri ile olan ilişkilerini zayıflatmıştır. Bu yüzden ilçelerin lehçeleri arasında farklılıklar oluşmuştur. Giresun'da genelde eski geleneklerini koruyan bir yapı mevcuttur. Bu yapı bölge insanında bölgelilik hissi doğurmuştur. Yöre halkının esas karakterlerine burada rastlanır. Giresun şehrinde yaşayanların yarısından fazlasının kırsal kesimle bağlantısı vardır. Yani şehir ve kasabalarımızda yarı şehirli, yarı köylü bir görüntü çoğunluktadır (Anonim, 2018c).

3.1.1.4. İlin Tarihçesi

Doğu Karadeniz Bölgesinde yer alan ve bugünkü idari alanı yakın geçmişte şekillenen Giresun'un, Kerasus kelimesinden geldiği popüler kaynaklarda kabul görmüştür. Kelime anlamının “kiraz” ya da “boynuz”dan geldiği konusunda yapılan tartışmalar somut bir neticeye ulaşabilmiş değildir.

M.Ö. 7. yüzyılın son çeyreğinden sonra bölgede sırasıyla hakkında net bilgilere sahip olunamayan Kimmerler, Miletliler, Persler ve Makedonyalı İskender'e bağlı kuvvetlerin egemen oldukları, bundan sonra İslam öncesi Türklerden bölgeye ilk defa Sakaların geldiği kabul edilir. Hatta Giresun'da her yıl kutlanan Aksu Şenlikleri ve Mayıs Yedisi kutlamalarının Saka Türklerine ait olduğu kabul edilen Amazon Efsanesi'nin bir kalıntısı olduğu ifade edilir.

Giresun ve çevresinin Roma, Bizans, sonra Rum Pontus hakimiyeti altında kaldığı dönemi ile ilgili çok fazla bilgi yoktur. Giresun ve çevresi, bölgede Roma hakimiyetinin başladığı M.Ö. 69 yılına kadar I. Pontus Krallığının yönetimi altında kaldığı bilinmektedir. Bu kavmin Pontus Rumları ile bir alakası yoktur. Önce Roma sonra da (M.S. 395) Bizans idaresi altına giren Karadeniz ve dolayısıyla Giresun'da 9 yüzyıl sonra, IV. Haçlı Seferi'ni gerçekleştiren Latinlerin önünden kaçan Komnen hanedanı tarafından kurulmuş olan II. Pontus Krallığı egemen olmuştur. 13. asrın başlarına denk gelen bu dönem aynı zamanda Anadolu topraklarının hızla Türkleştiği bir zaman dilimidir. Bu nedenle II. Pontus kralları, başta Oğuzların Çepni kolu olmak üzere, Müslüman Türk unsurların ardı arkası kesilmeyen akınları karşısında hep ayakta kalma mücadelesi vermek durumunda kalmıştır. Nitekim Trabzon sarayının resmi tarihçisi olan Panaretos'un verdiği bilgilerin tahlili, daha çok Çepni Türklerinin bölgeye ilk akınlarını ihtiva ettiği yönündedir.

XIII. yüzyıl İtalyan haritalarında Chirizonda şeklinde görülen bugünkü Giresun liman kenti, daha sonraki Türkçe kaynaklara Kiresin, Keresun vb. şeklinde yazılmıştır. Evliya Çelebi'nin, bu meseleyi “kale fethedilirken Fatih'in, Mahmut Paşa'ya ‘bu gece kale altına giresin!’ diye ferman etmesi” ile izah ettiği de bilinir. Kuzeye doğru uzanan yüksek bir yarımada üzerine kurulmuş olan Kale'nin kimler tarafından yapıldığı konusu henüz açıklık kazanamamıştır.

Giresun şehrinin kurulduğu yere Türklerin ilk defa ne zaman geldikleri ve bunların kimler oldukları sorusuna yeterli cevap bulabilmek oldukça güç bir durumdur. Konu ile ilgili çalışmalar, çeşitli tarihi belgelerden hareketle vardıkları sonuçlara göre, M.Ö. 2000’li yıllardan itibaren Karadeniz bölgesinde yaşadıkları kabul edilen Gaşkalar, İskitler, Kimmer, Kumanlar, Hunlar, Peçenekler, Akhunlar, Sabirler ve Bulgarlar gibi Türk menşeli kavimlerin Giresun ve çevresini de iskan alanı olarak seçmiş olabileceklerini ileri sürmektedirler.

Malazgirt Savaşı sonrasında Alparslan alınan talimat gereği Danişmend Ahmet Gazi, Amcazadesi Sevlî bey emrine verdiği kuvvetlerle Samsun ile Trabzon arasında kalan bölgede fetih faaliyetlerinde bulunmuş ve o gün Keygune denilen Şebinkarahisar yakınlarında Pontus Rum Devleti’ne bağlı kuvvetleri yenerek bu kaleyi ele geçirmiştir. Gerek bu dönemde gerekse daha sonraki dönemlerde Giresun havalisine yerleştirilen Türk oymakları ve yerleştirildikleri bölgeler şu şekilde ifade edilmektedir. Çepni oymağı, merkez ve çevre köylere; Avşar oymağı, Şebinkarahisar’da Tamzara ve çevresine; Karaöylü oymağı, Şebinkarahisar’ın Karlı, Karaköy, Köpekli, Bige, Kezanç, Ozanlı ve Kuzgeçe köyelerine; Kızık oymağı, Şebinkarahisar’da Kızık, Bayhasan, Etir ve Düzgevezit adı ile anılan köylere; Kargın oymağı, Şebinkarahisar’ın Hocaoğlu ve Yumurcaktaş ile Koyulhisar’ın Sökün ve Kargın köyelerine; Kınık oymağı, Kınıklar köyü ile Dikmen Tepesi çevresindeki köylere yerleşmiştir.

Müslüman Türklerin bugünkü Giresun ve çevresini ne zaman ve ne şekilde fethetmeye başladıkları konusu, diğer yerlerin tarihine nazaran genel olarak çok bilinmeyen bir konudur. Bu konuda elde bulunan en önemli kaynak, Eretna Devleti hükümdarı Kadı Burhaneddin Ahmet adına, 1398 yılında Aziz b. Erdişir-i Esterebadi tarafından yazılan Bezm u Rezm adlı eseridir. Trabzon Rum Devleti’nin resmi tarihçisi Panaretos’un verdiği bilgiler de bu döneme ışık tutan vazgeçilmez kaynaklar olarak gösterilebilir. Bu kaynakların verdiği bilgilerden anlaşıldığına göre Müslüman Türk unsurlar XIV. yüzyılın başlarından itibaren Giresun merkezde ve çevre köyelerinde yerleşmeye başlamışlardır. Görüldüğü üzere Fatih’in Trabzon Rum İmparatorluğu’nu ortadan kaldırdığı tarihten çok önce Giresun’un batı bölümü Türk iskanına açılmıştır.

Fatih Sultan Mehmet’in Kommenlerin hakimiyetine son vermesinden sonra bölgenin idari ve etnik yapısındaki gelişmeleri kısaca şöyle izlemek mümkündür. Fetihden

hemen sonra Trabzon ile Giresun arasındaki tüm yerlerin Osmanlı idaresine girdiğini ve buralarda Osmanlı idare sisteminin kurulduğunu düşünmek yanlıştır. Trabzon'un fethinden daha önce, Canik-i Bayramlı olarak Osmanlı idaresine girmiş olan Batlama-Çaldağ-Tamdere hattının batısında kalan alan hariç tutulacak olursa, bu alanın doğusunda kalan yerlerde bulunan Pontus kasabaları ve iç kesimlerdeki Türk yerleşim alanları kademeli olarak Osmanlı yönetimine alınmıştır. Trabzon sancağı kurulduğunda Giresun'un batısı Canik-i Bayramlı, doğusu ise Trabzon sancağının idari alanı içinde kalmıştır. Daha içeride ise Şebinkarahisar sancak olarak teşkilatlandırılmıştır. Dolayısıyla, Giresun ilinin sınırları içinde kalan alan, büyük ölçüde bu üç sancağın içinde tarihi sürecini tamamlamıştır.

1461 yılında Karadeniz'in bu bölümünün siyasi tarihine bakıldığında Görele, Tirebolu ve Giresun kaleleri Trabzon Rum Devleti'ne bağlı beyler tarafından idare edilirken; buna karşılık Kürtün, Dereli, Bulancak ile Giresun, Tirebolu ve Eynesil'in kırsal kesimi Çepni beylerinin yönetimi altında bulunmaktadır. 1486 tarihli Tahrir Defteri'ne göre Giresun ve yöresi "Zaamet-i Kürtün" idari bölgenin merkezi durumundaydı. İdari bakımdan tam bir düzen sağlanamamış, eski Çepni beyleri dönemindeki idari yapı, Osmanlı tımar sistemi çerçevesinde sürdürülmüştür.

Giresun, 1515 tarihli Tahrir Defteri'nde "Vilayet-i Çepni" diye adlandırılan bir idari birimdir. 1515-1532 yılları arasındaki kayıtları ihtiva eden defterde Giresun, Çepni Vilayetine tabi olarak "Vilayet-i Nahiye-i Çepni" olarak kaydedilmiştir. 1538-1539 tarihli Tımar Tevcih Defteri'nde ise "Çepni Kazası", 1550 tarihli Rus Defteri kaydında "Giresun Kazası", 1554 tarihli tahrirde Giresun, kaza adıyla zikredilmiştir. Kazanın merkezi olan Giresun şehri bazı kayıtlarda Giresun kasabası olarak da zikredilmektedir. 1583-1584 tarihli tahrir defterinde Giresun, nahiye olarak kaydedilmiştir. 1585 tarihli bir mühimme kaydında Giresun, kaza olarak gösterilen, kaza Giresun ve Keşap adlı iki kaza şeklinde teşkilatlandırılmıştır. Giresun kazası, 16. yüzyılın sonlarından 19. yüzyılın ortalarına kadar idari birim olarak mevcut kaza statüsünü korumuş, Trabzon Eyaleti'nin Trabzon Livasına bağlı kalmıştır.

1848 tarihli Osmanlı Devleti Salnamesi'nde Giresun Kazası'nın Trabzon Vilayeti'nin merkez livasına bağlı olduğu görülmektedir. 1850 tarihli Salnamede Giresun, Keşap ile birlikte 'Keşap ma'a Giresun adı altında Trabzon Livasının kazasıdır. 1855

Salnamesi'ne göre ise Giresun, Trabzon Merkez Livasından ayrılarak Ordu Livası'na dahil edilmiştir. Giresun Kazası'nın Ordu Livasına bağlılığı, 1865 yılına kadar devam etmiştir. 1866 Salnamesi'ne göre Giresun, kaza statüsünden sancak birimine yükseltilerek bu defa Trabzon Vilayeti'ne bağlanmıştır. Giresun'a verilen sancak statüsünün fazla sürmediği, 1868 salnamesinde görülmektedir. Bu salnameye göre Giresun, kaza merkezi yapılmış, nahiye yapılan Akköy, Keşap ve Kırık ile birlikte Trabzon Merkez Sancağına bağlanmıştır. 1875 tarihli Devlet Salnamesi'nde Giresun Kazası'nın Sivas Vilayetinin Karahisar-ı Şarki sancağına dahil edildiği görülmektedir. Bu bağlılığın 1879'a kadar devam ettiği anlaşılmaktadır. Bu tarihte Giresun, tekrar Trabzon sancağına bağlanmıştır.

Birinci Dünya Savaşı'na kadar Trabzon Sancağı'na bağlı kalan Giresun kazası, 1916'da Trabzon'un Ruslar tarafından işgalinden sonra seferberlik sonuna kadar Ordu ve Tirebolu Kazalarıyla birlikte mali yönden Canik (Samsun) sancağına bağlı olarak idare edilmiştir. Giresun, 4 Aralık 1920'de Görele, Tirebolu kazaları ve Karahisar-ı Şarki sancağına bağlı Kırık Nahiyesi'nin katılmasıyla müstakil sancak haline getirilmiştir. 1923'te Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte vilayet olarak idari taksimatta yerini almıştır (İltar, 2016)

3.1.1.5. İklim

Giresun'un yer aldığı Doğu Karadeniz Bölgesi, ülkemizin en yağış alan bölgesidir. Bölgenin orta kesiminde, Giresun Dağları'nın kuzey yamaçlarına yayılan ve bir bölümü ile de Kelkit Havzası'na sarkan il alanında 2 değişik iki ana iklim özellikleri görülmektedir. Karadeniz'e bakan kısmı ılık ve yağışlı iklim özellikleri gösterirken, Kelkit Havzası'na giren bölümü karasal iklim özellikleri göstermektedir. Giresun, il alanının kuzey ucunda ve Karadeniz'in kenarında bulunduğu için Doğu Karadeniz Bölgesi'ne özgü ılık ve yağışlı iklim etkisinde kalmaktadır. Ilıman iklim tipinin hakim olduğu ilde, yazlar genellikle orta sıcaklıkta, kışlar ılık geçer. Bölgenin kuzey-batı yönündeki depresyonlara açık olması, iklim elemanlarının sürekli değişmesine neden olur (İltar, 2016).

Çizelge 3.2 ve Çizelge 3.3'te Giresun ili için hazırlanan iklim değerleri yer almaktadır. 1960-2017 yılları arasındaki 57 yıllık iklim verilerine göre Giresun'da toplam yağış

ortalaması 1266.3 mm'dir. Aylık maksimum yağış miktarı Temmuz ayında 156.6 mm'dir. Yıllık yağışlı günler sayısı ortalaması ise 166 gündür.

Ortalama kar yağışlı günler sayısı 5.6 ve ortalama karla örtülü gün sayısı 19.49'dur. Aylık ortalama kar yüksekliği 10.9 cm iken maksimum kar yüksekliği 97 cm olarak ölçülmüştür. Dolulu günler sayısı ortalaması 1.41'dir. Giresun'da en fazla yağış sonbahar ve kış aylarında görülmektedir. İlin coğrafi yapısı gereği dağların hemen denizden itibaren dik bir şekilde yükselmesi, sellerin ve heyelanların sıkça yaşanmasına neden olmaktadır.

2007-2017 yılları arasındaki 10 yıllık iklim verilerine göre Giresun'da ortalama rüzgar hızı 1.3 m/sn'dir. Hakim rüzgar yönü NNE (Kuzey-kuzeydoğu) ve yüzdesi % 14.52 olarak ölçülmüştür. Maksimum rüzgar yönü NNE (Kuzey-kuzeydoğu) ve hızı 43.7 m/sn'dir. Bulutlu günler sayısı ortalaması 272.2 gündür.

Çizelge 3.4 ile Çizelge 3.3 karşılaştırıldığında ortalama sıcaklık değerinin 14.6°C'den 15.5°C'ye, minimum sıcaklık değerinin -9.8°C'den -3.9°C'ye çıktığı, maksimum sıcaklık değerinin ise 36.2°C'den 35.2°C'ye düştüğü görülmektedir.

Çizelge 3.2. Giresun İli 2007-2017 yılları arası iklim verileri (Anonim, 2018e)

Parametreler	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıllık
Aylık Ortalama Sıcaklık (°C)	7.9	8.1	9.2	11.7	16.5	21.5	24.2	24.7	21.4	17.0	13.2	10.1	15.5
Aylık Maksimum Sıcaklık (°C)	25.5	25.4	31.0	32.5	33.7	35.2	34.6	33.6	32.9	30.3	31.9	26.7	35.2
Aylık Minimum Sıcaklık (°C)	-3.9	-3.1	-0.2	0.0	0.0	12.0	15.9	15.6	11.4	6.6	0.0	-1.3	-3.9
Aylık Ortalama Nispi Nem (%)	62.4	65.0	67.1	71.4	73.9	70.7	68.9	69.0	69.9	71.0	63.5	61.8	67.9
Aylık Maksimum Nispi Nem Ortalaması (%)	94.4	94.5	94.2	94.0	93.2	92.4	91.3	91.3	93.0	93.1	92.7	94.2	93.2
Aylık Minimum Nispi Nem Ortalaması (%)	14.9	15.9	17.2	21.8	27.5	29.8	35.5	38.8	34.2	28.1	17.6	19.8	25.1
Aylık Ortalama Bulutluluk Miktarı (8 Okta)	4.5	4.7	4.9	4.6	4.3	3.8	3.6	4.0	4.1	4.5	3.9	4.2	4.3
Aylık Açık (Bulutuz) Günler Sayısı Ortalaması	5.40	3.80	3.70	5.30	5.40	7.70	9.10	5.90	5.70	5.90	7.40	6.60	71.90
Aylık Bulutlu Günler Sayısı Ortalaması	23.50	21.60	24.80	23.80	23.90	21.30	20.30	23.80	23.00	23.50	20.80	22.30	272.60
Aylık Kapalı (Gökyüzü Bulutlarla Kaplı) Günler Sayısı Ort.	2.30	2.00	3.00	1.00	1.00							1.30	10.60
Aylık Yağışlı Günler Sayısı Ortalaması	13.09	12.18	15.27	14.55	14.18	12.45	10.73	11.64	12.00	16.18	12.27	12.82	157.36
Aylık Toplam Yağış Ortalaması (mm=kg÷m²)	131.7	80.2	104.4	63.0	74.3	100.2	114.3	74.4	151.4	175.3	174.1	128.0	1371.3
Aylık Maksimum Yağış (mm=kg÷m²)	59.6	29.4	33.5	23.1	50.8	123.9	156.6	98.0	69.7	75.5	83.0	44.0	156.6
Toplam Yağışın 0.1 mm. ve Üzerinde Olduğu Gün Sayısı Ort.	13.36	12.82	15.82	14.45	14.36	12.27	10.82	10.91	11.27	14.82	12.91	13.27	157.09
Aylık Kar Yağışlı Günler Sayısı Ortalaması	2.00	1.55	0.82								0.09	1.09	5.55
Aylık Karla Örtülü Gün Sayısı Ortalaması	4.88	4.33	2.50									5.67	17.38
Aylık Ortalama Kar Yüksekliği (cm)	23.2	9.5	6.0									11.7	12.6
Aylık Maksimum Kar Yüksekliği (cm)	97	40	13									41	97
Aylık Yağmurlu Günler Sayısı Ortalaması	11.91	10.91	14.91	14.45	14.18	12.45	10.73	11.64	12.00	16.18	12.27	12.09	153.72
Aylık Dolulu Günler Sayısı Ortalaması		0.09	0.09	0.09		0.27					0.18	0.45	1.17
Aylık Sisli Günler Sayısı Ortalaması		0.55	1.27	1.82	1.27								4.91
Aylık Kırğılı Günler Sayısı Ortalaması	2.27	1.45	0.64								0.18	0.82	5.36
Aylık Çiğli Günler Sayısı Ortalaması	0.09		0.09	0.91	1.45	1.09	0.82	1.73	2.36	2.82	3.55	0.82	15.73
Aylık Orajlı Günler Sayısı Ortalaması	0.18		0.09	1.45	3.18	5.09	1.73	1.64	3.27	2.00	0.27	0.55	19.45
Aylık Ortalama Rüzgâr Hızı (m÷sn)	1.3	1.4	1.6	1.4	1.3	1.4	1.4	1.3	1.3	1.2	1.2	1.3	1.3
Aylık Maksimum Rüzgâr Yönü ve Hızı (m÷sn)	SW 24.0	SSW 24.6	NW 21.6	WNW 24.2	NNE 43.7	NNW 19.5	NE 13.9	WNW 16.5	NW 19.5	SSW 22.2	S 26.2	W 23.1	NNE 43.7
Aylık Hâkim Rüzgâr Yönü ve Yüzdesi (%)	SW 14.44	SW 13.83	SW 12.53	NNE 14.08	NNE 19.81	NNE 18.03	NNE 13.79	N 11.30	SSW 14.85	SSW 14.95	SSW 13.58	SW 12.99	NNE 14.52
Aylık N Yönünde Ortalama Rüzgâr Hızı (m÷sn)	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9	1.1	1.1	1.1	0.8	0.6	0.4	0.6	0.8
Aylık NNE Yönünde Ortalama Rüzgâr Hızı (m÷sn)	0.6	0.8	1.0	1.3	1.4	1.5	1.4	1.3	1.3	0.9	0.7	0.8	1.1
Aylık SW Yönünde Ortalama Rüzgâr Hızı (m÷sn)	1.7	1.8	1.7	1.5	1.4	1.4	1.4	1.3	1.6	1.6	1.8	1.7	1.6
Aylık SSW Yönünde Ortalama Rüzgâr Hızı (m÷sn)	1.7	1.5	1.8	1.4	1.3	1.5	1.3	1.3	1.4	1.3	1.5	1.6	1.5
Aylık Ortalama Güneşlenme Süresi (saat)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0

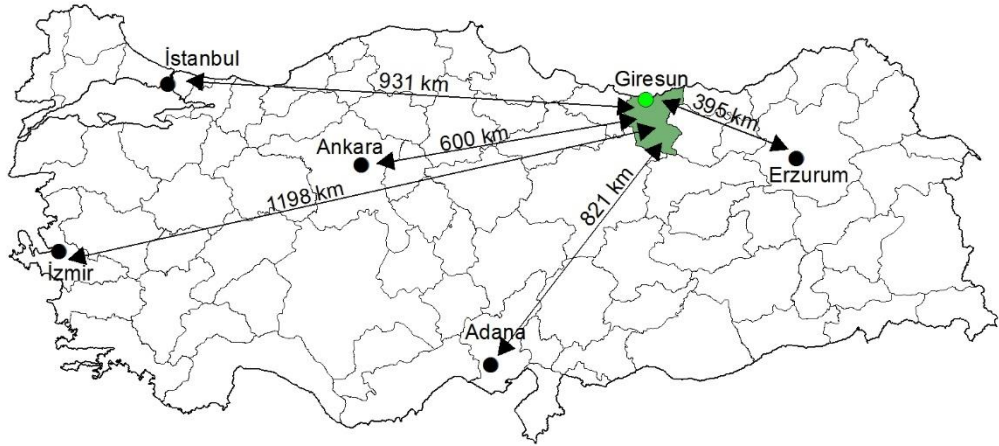
Çizelge 3.3. Giresun İli 1960-2017 yılları arası iklim verileri (Anonim, 2018f)

Parametreler	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıllık
Aylık Ortalama Sıcaklık (°C)	7.3	7.2	8.3	11.5	15.6	20.2	23.0	23.3	20.3	16.4	12.7	9.5	14.6
Aylık Maksimum Sıcaklık (°C)	24.1	29.5	34.9	36.0	35.4	36.2	35.3	35.2	32.9	34.0	32.8	28.0	36.2
Aylık Minimum Sıcaklık (°C)	-5.8	-9.8	-4.0	-1.4	6.3	6.8	12.1	12.1	4.8	4.4	0.0	-2.4	-9.8
Aylık Ortalama Nispi Nem (%)	67.8	68.6	72.3	75.8	78.2	75.4	75.2	75.0	75.3	74.9	69.0	66.7	72.9
Aylık Maksimum Nispi Nem Ortalaması (%)	95.1	95.5	95.6	95.6	95.6	94.1	93.9	93.7	94.4	94.9	94.8	95.0	94.9
Aylık Minimum Nispi Nem Ortalaması (%)	27.8	26.9	29.4	30.7	40.7	44.9	49.0	51.0	47.2	39.8	31.1	28.2	37.2
Aylık Ortalama Bulutluluk Miktarı (8 Okta)	4.2	4.2	4.2	4.1	4.0	3.5	3.7	3.8	3.7	3.9	3.7	4.0	3.9
Aylık Açık (Bulutuz) Günler Sayısı Ortalaması	5.10	4.40	4.90	4.70	5.50	8.00	7.30	6.70	6.80	6.70	6.70	5.10	71.90
Aylık Bulutlu Günler Sayısı Ortalaması	21.60	19.60	20.60	20.80	23.20	21.20	22.30	23.40	22.00	21.80	21.10	22.40	260.00
Aylık Kapalı (Gökyüzü Bulutlarla Kaplı) Günler Sayısı Ort.	4.60	3.90	5.60	3.70	1.10	1.00			2.50	2.30	1.30	3.10	29.10
Aylık Yağışlı Günler Sayısı Ortalaması	14.74	13.84	15.78	15.62	15.14	12.36	11.09	11.48	13.09	14.86	13.41	14.69	166.10
Aylık Toplam Yağış Ortalaması (mm=kg÷m²)	122.1	91.5	92.4	79.0	68.6	80.3	77.8	87.7	123.3	169.0	147.8	126.8	1266.3
Aylık Maksimum Yağış (mm=kg÷m²)	72.6	61.9	50.7	43.0	57.4	123.9	156.6	103.7	103.2	105.2	83.0	55.6	156.6
Toplam Yağışın 0.1 mm. ve Üzerinde Olduğu Gün Sayısı Ort.	14.78	13.98	15.95	15.43	14.52	12.09	10.93	10.98	12.67	14.59	13.22	14.59	163.72
Aylık Kar Yağışlı Günler Sayısı Ortalaması	1.79	1.91	0.95	0.12							0.09	0.74	5.60
Aylık Karla Örtülü Gün Sayısı Ortalaması	5.31	5.91	3.47	1.67								3.13	19.49
Aylık Ortalama Kar Yüksekliği (cm)	15.6	13.3	8.9	5.6								11.0	10.9
Aylık Maksimum Kar Yüksekliği (cm)	97	71	33	15							-1	41	97
Aylık Yağmurlu Günler Sayısı Ortalaması	13.81	12.36	14.64	14.78	14.59	12.33	10.93	11.41	13.00	14.83	13.36	14.28	160.32
Aylık Dolulu Günler Sayısı Ortalaması	0.26	0.10	0.12	0.12	0.03	0.10	0.02	0.03	0.03	0.05	0.31	0.24	1.41
Aylık Sisli Günler Sayısı Ortalaması	0.17	0.45	1.69	2.67	1.45	0.12				0.03	0.07	0.12	6.77
Aylık Kırğılı Günler Sayısı Ortalaması	2.19	1.22	0.81	0.10							0.17	1.14	5.63
Aylık Çiğli Günler Sayısı Ortalaması	0.28	0.31	0.50	1.47	2.22	1.83	2.16	2.78	3.16	2.91	2.55	0.72	20.89
Aylık Orajlı Günler Sayısı Ortalaması	0.03		0.03	0.34	0.67	1.24	0.79	0.69	0.78	0.48	0.12	0.10	5.27
Aylık Ortalama Rüzgâr Hızı (m÷sn)	1.3	1.4	1.4	1.2	1.2	1.3	1.3	1.2	1.2	1.2	1.2	1.3	1.3
Aylık Maksimum Rüzgâr Yönü ve Hızı (m÷sn)	S 33.8	S 28.4	SW 39.5	W 25.0	NNE 43.7	S 21.6	SW 20.9	SSW 24.8	WSW 20.5	SW 24.3	SW 28.3	WNW 29.1	NNE 43.7
Aylık Hâkim Rüzgâr Yönü ve Yüzdesi (%)	SSW 18.60	SSW 16.41	SSW 12.98	SSW 11.39	NNE 10.77	SSW 12.15	SSW 14.94	SSW 16.63	SSW 17.91	SSW 18.76	SSW 20.05	SSW 20.50	SSW 15.92
Aylık NNE Yönünde Ortalama Rüzgâr Hızı (m÷sn)	1.0	1.1	1.2	1.4	1.5	1.6	1.6	1.5	1.5	1.3	1.0	1.0	1.3
Aylık SSW Yönünde Ortalama Rüzgâr Hızı (m÷sn)	1.4	1.3	1.3	1.2	1.0	1.1	1.1	1.1	1.2	1.3	1.3	1.4	1.2
Aylık Ortalama Güneşlenme Süresi (saat)	1.5	2.1	2.1	2.9	3.4	4.6	3.9	3.4	3.1	1.9	2.3	1.7	2.7

3.1.1.6. Ulaşım

Giresun'da liman bulunmasına rağmen deniz yolu ile yolcu taşımacılığı yapılmamaktadır. En yakın havalimanı Ordu, Samsun ve Trabzon illerinde bulunmaktadır. Samsun Çarşamba Havalimanı'na D10/E70 Karayolu üzerinden 178.8 km; Trabzon Havalimanı'na D10/E70 Karayolu üzerinden 137.3 km; Türkiye'nin ilk deniz dolgu yöntemi ile inşa edilen Ordu Giresun Havalimanı'na ise yine D10/E70 Karayolu üzerinden 31.7 km uzaklıkta bulunmaktadır.

Karadeniz Bölgesi'nin genel sorunlarından olan Samsun-Sarp Karayolu'nun standardının yükseltilmesi, Giresun il sınırları içinden geçen kısım nedeni ile il için büyük önem taşımaktadır. Genel olarak karayolu ulaşımı kullanılan yerleşimin önemli merkezleri uzaklıkları Şekil 3.5'te görülmektedir.

Şekil 3.5. Önemli merkezlere uzaklık (Anonim, 2018a)

Giresun ilindeki toplam karayolu ağı 778 km olup, bunun 335 km'si devlet yolu, 443 km'si il yoludur. Devlet yollarının tamamı asfalt iken, il yolunun 364 km'si asfalt, 20 km'si stabilize kaplamadır. Buna göre Giresun il geneli yollarının % 0.79'u stabilize, % 96'sı asfalt, % 3.16'sı toprak kaplamadır.

Doğu – batı yönünde geçen sahil yolundan başka, kuzeyden güneye İç Anadolu ile bağlantısını sağlayan iki ana bağlantı yolu vardır. Bunlar Tirebolu – Torul ve Giresun – Şebinkarahisar yollarıdır. Özellikle yapımı çok uzun yıllar alan Tirebolu – Torul yolu Giresun – Erzurum – İran hattı için oldukça kısa bir güzergahtır ve bu yol il için ulaşımı

kolaylaştırmaktadır. Giresun ilini ve Karadeniz’i güney bölgeler ile buluşturacak olan Giresun – Dereli – Şebinkarahisar – Suşehri bağlantısını sağlayacak olan Eğribel Tüneli Karayolu bağlantısı yöre halkı tarafından uzun yıllardır talep edilmektedir (Anonim, 2015).

Giresun Belediyesi bünyesinde 230 adet D plakalı araç ile 4 adet halk otobüsü toplu taşıma hizmetinde kullanılmaktadır. Halk otobüslerinden 2 tanesi Giresun Belediyesi’ne aittir. 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun’da da belirtildiği gibi engelli bireylerin kentsel hizmetleri bağımsız, yani kimsenin yardımı olmaksızın güvenli bir şekilde kullanabilmeleri yasal bir zorunluluktur. Engelliler Konfederasyonu’nun talebi üzerine az gören ve görme engelli bireylere yönelik düzenlemelerin yapılması hususunda 16/01/2018 tarihli Giresun Belediyesi Encümen kararına rağmen şu anda mevcut taşıma araçlarının 2-3 tanesi dışında araçların hangi duraklarda olduğu bilgisi sesli olarak aktarılamamaktadır. Şekil 3.6’ta toplu taşıma araçlarının kent içerisindeki güzergahları görülmektedir (Anonim, 2018d).

Şekil 3.6. Toplu taşıma araç güzergahları (Anonim, 2018b)

3.1.1.7. Nüfus

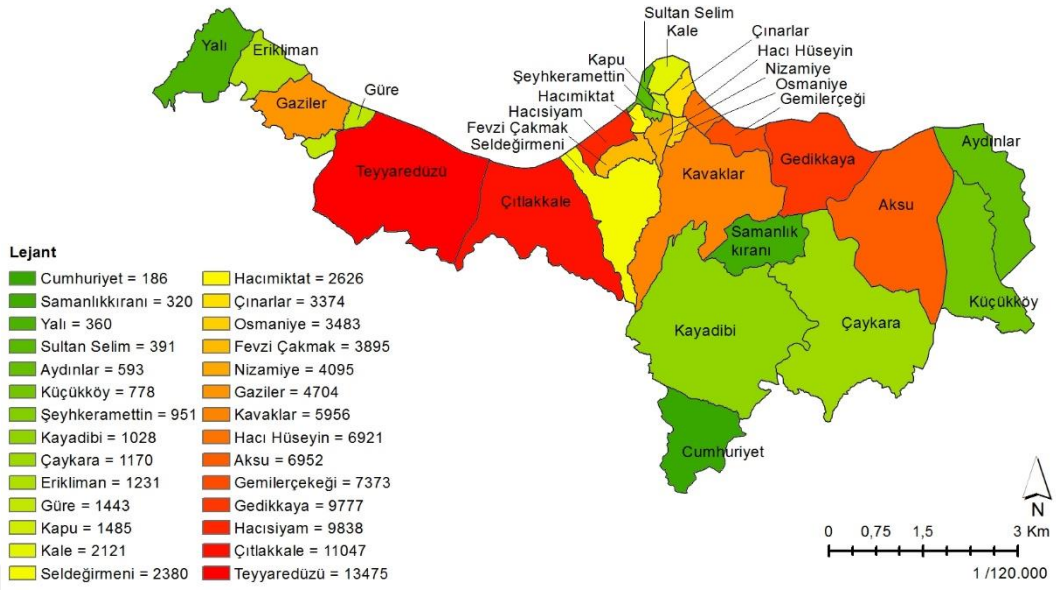
Giresun ilinin 31 Aralık 2016 tarihli adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçlarına göre nüfusu 444.467 dir. Nüfusun 292.614 kişisi şehirlerde yaşarken, 151.853 kişisi belde ve köylerde yaşamaktadır. Şehirde yaşayanların oranı % 65,8, köyde yaşayanların oranı ise % 34,1’dir. Yine aynı sonuçlara göre, merkez ilçe nüfusu 135.144 kişidir. Bu

nüfusun 107.953 kişisi şehirde, 27.191 kişisi belde ve köylerde yaşamaktadır. İlin nüfus yoğunluğu ise km² başına 64 kişidir (Anonim, 2016). Yıllık nüfus artış hızı Türkiye ortalamasının altındadır (Anonim, 2015). Nüfus bakımından en büyük ilçeleri sırasıyla Merkez, Bulancak, Espiye ve Görele'dir. Nüfus bakımından en küçük ilçesi Çamoluk, yüzölçümü bakımından en büyük ilçesi Şebinkarahisar, en küçük ilçesi ise Eynesil'dir. Çizelge 3.4'te Giresun ilçe nüfusları görülmektedir.

Çizelge 3.4. Giresun İli ilçe nüfusları (Anonim, 2016)

İlçe	Nüfus	İlçe	Nüfus
Alucra	13.753	Şebinkarahisar	21.200
Bulancak	64.176	Tirebolu	31.171
Dereli	22.840	Piraziz	13.011
Espiye	34.866	Yağlıdere	16.219
Eynesil	12.853	Çamoluk	5.767
Merkez	135.144	Çanakçı	6.660
Görele	31.886	Doğankent	6.239
Keşap	20.286	Güce	8.396

Giresun Merkez İlçe mücavir alan sınırları içerisinde 28 mahalle yer almaktadır. En fazla nüfusa sahip mahalleler ise sırasıyla Teyyaredüzü, Çıtlakkale, Hacısıyam ve Gedikkaya mahalleleridir. Bu mahalle sınırları içerisinde yer alan toplam 107.953 kişinin mahallere göre dağılımları Şekil 3.7'de görülmektedir. Nüfus yapısı incelendiğinde nüfusun %49.14'nün erkek bireylerden, %51.85'nin kadın bireylerden oluştuğu görülmektedir. Erkek bireylerin en fazla olduğu mahalleler sırasıyla Teyyaredüzü, Çıtlakkale ve Gedikkaya, kadın bireylerin en fazla oldukları mahalleler ise sırasıyla Teyyaredüzü, Çıtlakkale ve Hacısıyam mahalleleridir. Gaziler, Teyyaredüzü, Hacısıyam ve Kale mahallelerinde erkek ve kadın nüfus yapısının yarı yarıya olmaması dikkat çekmektedir. Çizelge 3.5'te her bir mahallede yer alan erkek ve kadın birey sayıları görülmektedir.

Şekil 3.7. Mahalle nüfusları (Anonim, 2018b)

Çizelge 3.5. Nüfusun cinsiyete göre dağılımı (Anonim, 2016)

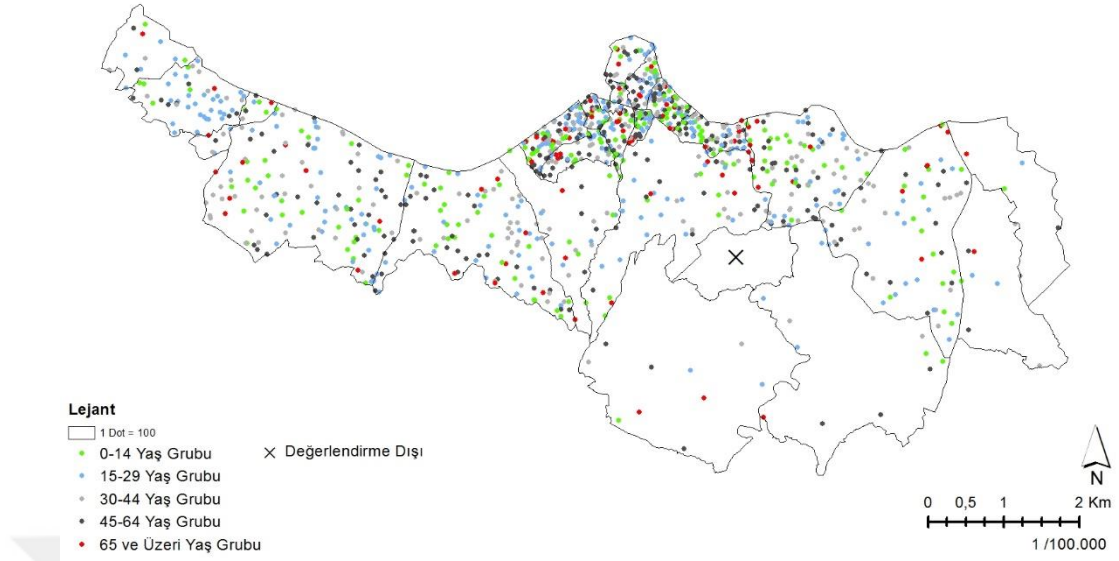
Mahalle	Erkek	Kadın	Mahalle	Erkek	Kadın
Yalı	167	193	Kale	1254	867
Erikliman	648	583	Çınarlar	1594	1780
Gaziler	1418	3286	Hacı Hüseyin	3396	3525
Güre	662	781	Osmaniye	1689	1794
Teyyaredüzü	7053	6422	Gemilerçekeği	3577	3796
Çıtlakkale	5517	5530	Kavaklar	2997	2959
Seldeğirmeni	1160	1220	Gedikkaya	4794	4983
Fevzi Çakmak	1995	1900	Aksu	3549	3403
Hacısıyam	4784	5054	Aydınlar	300	293
Nizamiye	2044	2051	Küçükköy	393	385
Şeyhkerametlin	560	361	Çaykara	579	591
Hacımiktat	1267	1359	Samanlıkkıranı	155	165
Sultan Selim	190	201	Kayadibi	496	532
Kapu	717	768	Cumhuriyet	98	88

Nüfusu 500'den az olan Cumhuriyet, Samanlıkkıranı, Yalı ve Sultan Selim mahallerinin dikkate alınmadığı 2016 yılı ADNKS yaş grupları ayrımı sonuçları Çizelge 3.6'ta görülmektedir. Nüfusun %18.85'nin 0-14 yaş grubu, %26'sının 15-29 yaş grubu, %23.52'sinin 30-44 yaş grubu, %23.59'nun 45-64 yaş grubu, %8'nin ise 65 yaş ve üzeri bireylerden oluştuğu görülmektedir. Bu sonuçlardan kentin genç bir nüfus yapısına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Şekil 3.8'de yaş gruplarının mahalleler bazında dağılımları her bir noktanın 100 bireye karşılık geldiği nokta yoğunluk haritası şeklinde verilmiştir. 0-14 yaş grubundan en fazla birey sırasıyla Teyyaredüzü, Çıtlakkale, Gedikkaya ve Hacısıyam mahallelerinde, 15-29 yaş grubundan en fazla

birey sırasıyla Teyyaredüzü, Gaziler, Çıtlakkale ve Hacısıyam mahallelerinde, 45-64 yaş grubundan en fazla birey Teyyaredüzü, Çıtlakkale, Hacısıyam ve Gedikkaya mahallelerinde, 65 yaş ve üzeri yaş grubundan en fazla birey ise sırasıyla Hacısıyam, Çıtlakkale, Teyyaredüzü ve Gemilerçekeği mahallelerinde bulunmaktadır. Özellikle 65 ve üzeri yaş grubu bireylerin Hacısıyam mahallesinde, 15-29 yaş grubu bireylerin ise Gaziler mahallesinde yoğunlukta olması dikkat çekmektedir.

Çizelge 3.6. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı (Anonim, 2016)

Mahalle	0-14 Yaş	15-29 Yaş	30-44 Yaş	45-64 Yaş	65 ve üzeri
Erikliman	197	537	197	191	109
Gaziler	472	2654	675	710	193
Güre	293	346	363	347	94
Teyyaredüzü	2657	3519	3612	2920	767
Çıtlakkale	2245	2607	2594	2756	845
Seldeğirmeni	548	489	689	497	157
Fevzi Çakmak	809	1013	889	912	272
Hacısıyam	1607	2503	2225	2493	1010
Nizamiye	794	915	964	1053	369
Şeyhkerametlin	135	321	173	225	97
Hacmiktat	466	597	617	690	256
Kapu	309	321	364	338	153
Kale	335	751	392	453	190
Çınarlar	633	778	717	880	366
Hacı Hüseyin	1385	1429	1680	1769	658
Osmaniye	595	898	777	890	323
Gemilerçekeği	1318	1718	1743	1911	683
Kavaklar	1042	1816	1315	1321	462
Gedikkaya	2212	1997	2693	2296	579
Aksu	1462	1801	1695	1505	489
Aydınlar	129	129	144	140	51
Küçükköy	134	192	151	221	80
Çaykara	217	251	232	337	133
Kayadibi	124	176	198	324	206

Şekil 3.8. Yaş grupları nokta yoğunluk haritası (Anonim, 2018b)

3.2. Yöntem

Çalışma, literatür taraması ve konu ile ilgili bilgi edinilebilmesi amacıyla gerçekleştirilen sözlü görüşmeler, internet araştırmaları ve çalışmaya faydalı olabileceği düşünülen makale, kitap, broşür, rapor, cd vb. kaynakların incelenmesi ile başlamaktadır. Ardından çalışma konusu ve alanının belirlenmesi ile devam etmektedir. Sonrasında izlenen adımlar sırasıyla şu şekilde gerçekleşmektedir;

Arazi gözlem ve değerlendirme formunun oluşturulması. Form 7 ana kriter (çevresel ilişkiler, ulaşım olanakları, fonksiyonel alan kullanımları, donatılar, plantasyon, fonksiyonel bitki kullanımı, park kullanımı) ve her bir ana kritere ait olmak üzere toplamda 46 alt kriterden oluşmaktadır. Ana kriterlerin ağırlık puanları ise alt kriterlerin her birine 5 puan verilmek üzere hesaplanmıştır (EK 1).

Anket formlarının oluşturulması. Literatür taraması sonucunda hazırlanan anket çalışması 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde yer alan 8 soru cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim düzeyi, meslek vb. gibi sosyo-ekonomik yapıya ilişkin sorulardır. İkinci bölümde yer alan 10 soru kullanıcıların parkları kullanım özellikleri, parklara ulaşılabilirlik durumlarına ilişkin soruları içermektedir. Son bölümde yer alan 10 soru ise kullanıcıların görüş, tercih ve talepleri hakkında bilgi edinilmesini sağlayan sorulardan oluşmaktadır (EK 2).

Anketlerin değerlendirilmesi aşamasında ilk olarak anketlere verilen cevaplar incelenmiştir. Eksik veri veya konu dışı cevaplar barındıran formlar elenmiştir. Sonrasında elde edilen bulgular Excel ve SPSS programları vasıtasıyla digital ortama aktarılmıştır. Sonuçlar Frekans Analizi üzerinden değerlendirilmiştir.

Tez çalışmasını desteklemek üzere Ordu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi (BAP) birimi tarafından desteklenen B-1843 numaralı proje yürütüldü. Proje kapsamında NIK Sistem'den uydu görüntüsü ile ESRI Türkiye Ankara'dan temel ve ileri düzey 60 saatlik coğrafi bilgi sistemleri (CBS) eğitimi alındı.

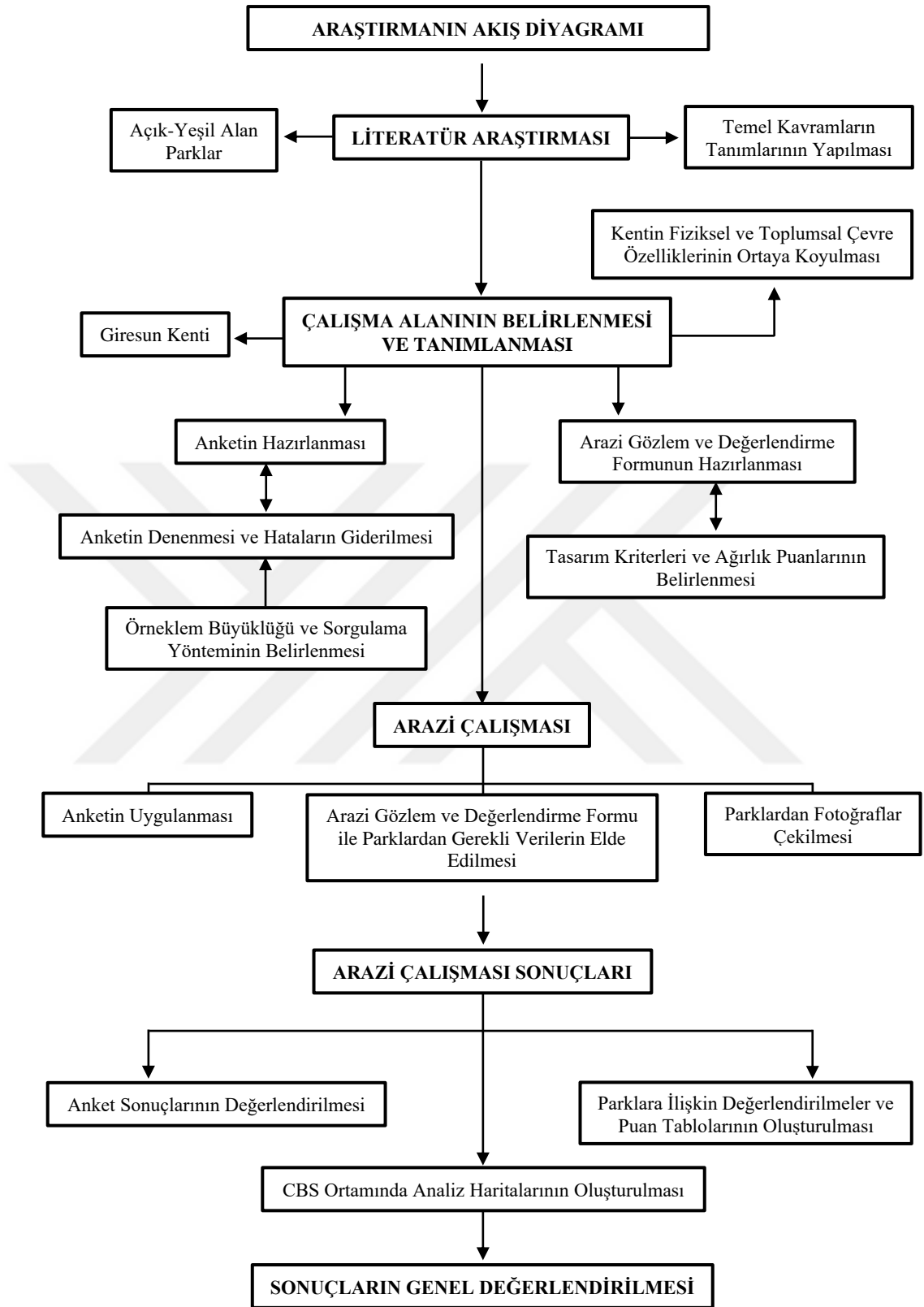
Arazi gözlem ve değerlendirme formları ile parkların yerinde ziyaret edilmesi ve de fotoğraflar, gerekli veri ve notların temin edilmesi.

Anketlerin uygulanması. Anketler alışma alanı olarak seçilen parklarda yerinde rastlantısal olarak birebir uygulanmıştır.

Parklardan elde edilen veriler işığında her bir parka ait ve genel puan tablolarının oluşturulması. Puan tablolarının oluşturulmasında arazi gözlem ve değerlendirme formundan yararlanılmıştır. 5 alt kritere sahip “evresel ilişkiler” ana kriteri 25 puan üzerinden, 4 alt kritere sahip “ulaşım olanakları” ana kriteri 20 puan üzerinden, 12 alt kritere sahip “fonksiyonel alan kullanımı” ana kriteri 60 puan üzerinden, her bir alt kriter için 5 puan üzerinden yeterlilik, estetik, fonksiyon, bakım ve çeşitlilik durumlarının incelendiği “donatılar” ana kriteri 275 puan üzerinden, her bir alt kriter için 5 puan üzerinden yeterlilik, bakım ve çeşitlilik durumlarının incelendiği “plantasyon” ana kriteri 135 puan üzerinden, 3 alt kritere sahip “fonksiyonel bitki kullanımı” ana kriteri 15 puan üzerinden, 2 alt kriter ve bir adet ek kritere sahip “park kullanımı kriteri” 10 puan üzerinden değerlendirilmiştir. Sonuç olarak parklar toplamda 540 puana sahip ana kriterler üzerinden sıralamaya tabi tutulmuştur.

Uydu görüntüsü coğrafi bilgi sistemleri (CBS) ortamında işlenerek gerçek arazi değerlerine en yakın ölüm ve koordinat bilgisine sahip analizler gerçekleştirildi ve de haritalar oluşturuldu.

Edinilen bilgiler doğrultusunda sonuç ve önerilerin geliştirilmesi. Şekil 3.9'da yöntem akış Şeması görülmektedir.

Şekil 3.9. Yöntem akış şeması

4. BULGULAR ve TARTIŞMA

4.1. Arazi Gözlem ve Değerlendirme Formu

4.1.1. Fiskobirlik Parkı

Teyyaredüzü Mahallesi Demir Sokakta bulunan Fiskobirlik Parkı 1174.19 m²'lik alana sahiptir. Konumu, barındırdığı olanakları ve büyüklüğü dikkate alındığında park mahalle parkı kategorisinde değerlendirilebilir. Alanda 1'er adet çocuk oyun alanı, çöp kutusu, elektrik dağıtım kutusu, 2'şer adet pergola, aydınlatma elemanı, 14 adet bank, kullanılırken kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. 1 adet tek pota basketbol sahası park alanına eklenmektedir. Mevcut durumda 3 farklı cepheden park girişi mevcuttur (Şekil 4.1).

Şekil 4.1. Parkın uydu görüntüsü

Mahalle merkezi olarak nitelendirilebilecek bir konumda bulunan parkın 4 cephesi de ara yol ve yerleşim birimleri ile çevrilidir. Yakın çevresinde cami, okul, kıraathane ve inşaatı devam eden yurt binası bulunmaktadır. Park hafif bir trafik gürültüsü dışında gürültüden uzak, sakin bir ortamı kullanıcılarına sunmaktadır.

Şekil 4.2. Parktan görünüm (A: ; B:)

Parka erişim kolaylıkla sağlanabilmektedir. Toplu taşıma araçlarının güzergahına yakın bir konumda bulunan parka özel araçları ile gelen kullanıcılar yol kenarlarını park alanı olarak kullanabilmektedir. Park çevresindeki yolun durumu engelli bireyler için sorun çıkarabilir. 3 adet rampa dışında engelli bireylerin parka erişimini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir.

Çocuk oyun alanında plastik 2 adet salıncak, 1'er adet kaydırak ve tahterevalli bulunmaktadır. Oyuncakların farklı yaş gruplarına göre kademelendirilmemiş olması özellikle ortaokul ve lise çağındaki hatta yetişkin kullanıcıların salıncakları kullanmalarına yol açmakta bu da oyun gruplarının zarar görmesine neden olmaktadır. Bilgilendirme ve uyarı levhaları bu tarz kullanımları azaltmada etkili olabilir. Yakın bir zamana kadar çok kötü durumda olan çocuk oyun grupları yenilenmiş kum zemin kauçuk zemin ile değiştirilmiştir. Fakat yoğun fiziksel aktivitelerin gerçekleştiği oyun alanlarında beton bördür yerine kauçuk bördür kullanılması daha yerinde bir yaklaşım olabilirdi (Şekil 4.3 A).

Alana doğu batı doğrultusunda eklenen tek pota basketbol sahası tasarımda bütünlüğü olumsuz yönde etkilemiş yama etkisi yaratmıştır. Zeminde dökme kauçuk yerine kilit parke taş kullanılması oyuncuları olumsuz yönde etkileyebilir (Şekil 4.3 B).

Şekil 4.3. Çocuk oyun alanı ve basketbol sahası (A: Çocuk oyun alanı; B: Basketbol sahası)

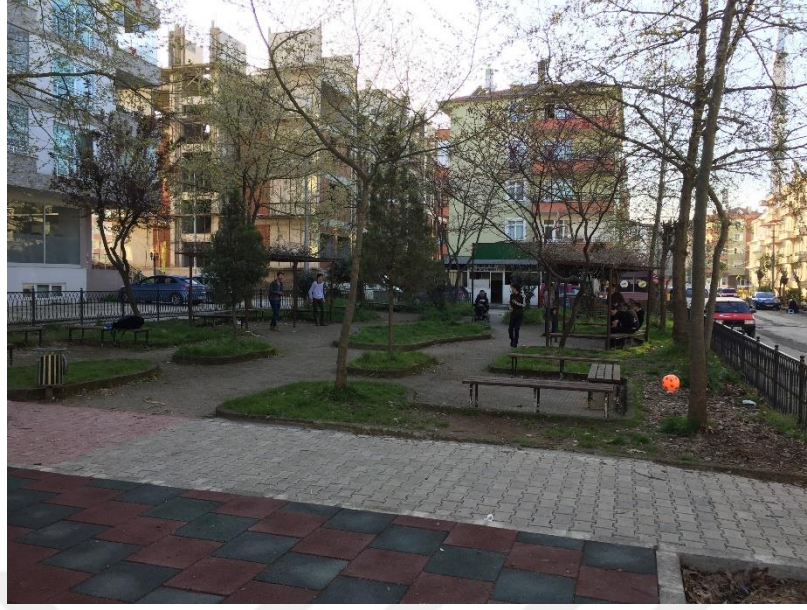
Park içerisinde engelli kullanıcılara yönelik herhangi bir düzenleme gözlenmemiştir. TS 12576 standardına göre 150 cm genişliğinde olması gereken yolların daha dar olması engelli bireyler açısından sorun yaratmaktadır (Şekil 4.4).

Şekil 4.4. Park kullanıcılarından bir görünüm

Alanda yer alan tüm banklar ahşap ve arkalık kısımları olmayan banklardır. Bu tasarımlar özellikle yaşlı bireyler için veya uzun süre kitap okumak isteyen kullanıcılar açısından uygun değildir. Park alanı içerisinde 2 adet aydınlatma direği bulunsada çevre aydınlatma tipinde ve dışarıya dönük olarak konumlandırılmışlardır.

Mevcut donatı elemanları diğer tüm park alanlarında kullanılan klasik tasarımlar olup alanın cazibesini düşürmektedir. Ayrıca mevcut oturma birimleri arasında futbol oynayan kullanıcılar gözlenmiştir (Şekil 4.5.)

Şekil 4.5. Mevcut donatı elemanları

Alanda geniş yapraklı ve orta boylu ağaçlar göze çarpmaktadır. Çim alanların bakımsız olması alanın atıl bir alan gibi algılanmasına sebep olmaktadır. Parkın batısında yoğun bir şekilde varlık gösteren bitkisel materyal yeni yapılan düzenlemelerinde etkisi ile doğu yakasında zayıf kalmıştır.

Alandaki orta boylu ağaçlar oturma birimleri çevresinde gölge ihtiyacını karşılayabilmektedir. Yerleşim dokusu içerisindeki park mevcut bitkisel materyalleri sayesinde görsel çekicilik açısından başarılı bulunmuştur.

Gözlemler sırasında kullanıcıların çoğunluğunu çocuk veya genç bireyler oluşturmaktadır. Bitkisel artıklar ve bakımsızlık parkın kirli bir görünüme sahip olmasına neden olmuş olsa da kullanıcılar tarafından çevreye atılan çöplerin fazla olduğu söylenemez. Değerlendirmeler sonucunda Fiskobirlik Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.1'de görülmektedir.

Çizelge 4.1. Fiskobirlik Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	14
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	14
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	9
4. Donatılar (maks. 275 puan)	85
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	59
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	12
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	6
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	199
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	20

4.1.2. Mustafa Dağ Parkı

Teyyaredüzü Mahallesi Virandere Sokak ile Altın Yunus Caddesi kesişim noktasında 649.15 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. Alanda 1'er adet çocuk oyun alanı, aydınlatma elemanı, uyarı levhası, 4 adet çöp kutusu, 9 adet bank bulunurken kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Parka giriş kuzeybatı ve batı cephesinden olmak üzere 2 noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.6).

Şekil 4.6. Parkın uydu görüntüsü

Park doğu ve güney cephesinden konut bahçeleri ile çevrili iken kuzey ve batı cephesinden ara yollar ile çevrilidir. Kuzey cephesinde kreş binası bulunmaktadır. Hafif bir trafik gürültüsü dışında alanda rahatsızlık verebilecek bir gürültü kaynağı gözlenmemiştir.

Şekil 4.7. Parktan görünüm (A: ; B:)

Mevcut konumu göz önüne alındığında parka erişimin kolay bir şekilde sağlanabileceği söylenebilir. Parka ait özel bir otopark olmasa da yol kenarları araç park etmek için uygundur. Park çevresindeki yol ve kaldırımlarda bozulma gözlenmemiştir ve engelli kullanıcılara yönelik olarak sadece 1 adet rampa kullanılmıştır.

Çocuk oyun alanındaki plastik 1'er adet salıncak ve kaydırak parçalı şekilde yerleştirilmiştir. Zemin elemanı olarak kumun zaman zaman yenilenmesi sağlıklı bir ortam oluşturulabilmesi açısından iyi olabilir. Sınır elemanı olarak ise beton bördür tercih edilmiştir. Oyun grupların yakın bir zamanda yenilenmiştir (Şekil 4.8).

Şekil 4.8. Çocuk oyun alanları (A: ; B:)

Park içerisinde engellilere yönelik herhangi bir tasarım bulunmamaktadır. Yol genişliklerinde TS 12576 standardı açısından bir sorun görünmemekle birlikte fonksiyonlara erişim kolaylıkla sağlanmaktadır.

Alandaki oturma birimleri ve çöp kutuları yeterlidir. Fakat yağmurlu günler için kapalı oturma birimlerinin bulunmaması park kullanımını olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca arkalık kısımları olmayan banklar çoğunlukta ve bazı oturma birimleri hasar görmüştür.

Alanda yer alan tek aydınlatmanın konumu başarılıdır. Fakat çevre aydınlatmalarının tasarımına sahip olması alanın kalitesini olumsuz etkilemektedir (Şekil 4.7). Çocuk oyun alanı çevresinde sigara uyarısında bulunulmuştur (Şekil 4.8).

Çoğunlukla geniş yapraklı ağaç ve ağaçlıkların yer aldığı park alanında mevcut ağaç ile çim alanlar yeterli ve bakımlıdır. Fakat neredeyse tüm bitkilerin ince tekstürlü türlerden oluşması alanın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.9).

Şekil 4.9. Parktan görünüm

Ağaçlar konumları, ince tekstürlü yapıları veya boylarından kaynaklı olarak gölge ihtiyacını tam olarak karşılayamamaktadır. Çim alanların bakımlı olması görsel çekicilik sağlamış olsa da bitkisel yoğunluk alanda kendini gösterememiş ve zayıf kalmıştır.

Fazla bir kullanıcı yoğunluğunun bulunmadığı park alanı genel olarak temiz olarak nitelendirilebilir. Değerlendirmeler sonucunda Mustafa Dağ Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.2'de görülmektedir.

Çizelge 4.2. Mustafa Dağ Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	14
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	13
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	9
4. Donatılar (maks. 275 puan)	104
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	55
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	7
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	6
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	208
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	17

4.1.3. (Daddara) Mehmet Yüksel Parkı

Teyyaredüzü Mahallesi Kent Sokakta bulunan park 1354.86 m²'lik bir alana sahiptir. Mevcut özellikleri ile mahalle parkı kategorisinde değerlendirme yapılabilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, kondisyon alanı, çeşme, uyarı levhası, kuş evi,

2 adet aydınlatma elemanı, 3 adet çöp kutusu ile 15 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Parka kuzey cephesinden 1, doğu cephesinden 3 ve güney cephesinden 1 olmak üzere 5 farklı noktadan giriş bulunmaktadır (Şekil 4.10).

Şekil 4.10. Parkın uydu görüntüsü

Yerleşim alanları arasında oldukça sakin bir ortamda bulunan parkın batı cephesi konut bahçeleri, diğer cepheleri ise ara yol ve binalar ile çevrilidir. Parkın güneybatı cephesinde yapımı devam eden site inşaatı bulunmaktadır.

Şekil 4.11. Parkın kuzey girişi ve parktan görünüm (A: Kuzey girişi; B: Park görünümü)

Parka erişim oldukça kolaydır. Her ne kadar kullanıcıların çoğunluğunun yakın çevrelerden geldikleri gözlenmiş olsa da parkın toplu taşıma araçlarının güzergahına yakın bir noktada bulunuyor olması önemli bir artıdır. Ayrıca yol kenarları özel araçları park etmek için uygundur. Park çevresindeki 5 giriş noktasında yer alan

mevcut rampaların 1 tanesi dışında hiçbiri engelli bireylerin parka erişimini kolaylaştırabilecek düzeyde değildir. TS 12576 standartlarına uyulmadığı tespit edilmiştir (Şekil 4.12).

Şekil 4.12. Parkın doğu ve güney cephe girişleri (A, B, C: Doğu giriş; D: Güney giriş)

Parkta yer alan çocuk oyun alanı ekipmanları ve kondisyon aletleri yakın bir zamanda yenilenmiştir. Oyun alanındaki plastik 1'er adet salıncak, kaydırak ve tahterevalli kum zemin üzerine parçalı şekilde yerleştirilmiştir. Sınır elemanı olarak beton bördür tercih edilmiştir. Mevcut tasarımı destekleyebilecek renk ve tasarıma sahip kauçuk bordür veya kot farkı bulunmayan sınırlandırma tercih edilebilirdi. Ayrıca parkın büyüklüğü ile çevredeki yerleşim birimlerinin yoğunluğu dikkate alındığında oyuncaklar sayıca ihtiyaca karşılık veremeyebilirler (Şekil 4.13 A).

Şekil 4.13. Çocuk oyun grupları ve kondisyon aletleri (A: Çocuk oyun alanı; B: Kondisyon alanı)

Park içerisindeki yol genişlikleri ve durumu, bankların konumlandırılmaları engelli bireyler açısından uygun olarak gözlenmiştir.

İçerisinde çeşme bulunan nadir parklardandır. Alanda yer alan oturma birimleri sayıca yeterlidir. Kapalı oturma birimleri için uygulandığı düşünülen bir zemin olsa da henüz alana yerleştirilmemiştir. Giresun için kapalı oturma birimleri yağmurlu günlerde park kullanımını açısından önemli bir ihtiyaç olarak gözükmemektedir (Şekil 4.14).

Şekil 4.14. Parktan görünüm (A: ; B:)

Parka özgü güçlü bir aydınlatma sistemi mevcut değildir. Parkların kimlik kazanabilmesi, vandalizm faaliyetlerinin azaltılabilmesinde park içi ışıklandırma önem taşımaktadır.

Alanda çoğunlukla geniş yapraklı ve iğne yapraklı ağaççıklar bulunmaktadır. Yer yer bozulmalar görülse de çim alanlar ve diğer bitkisel materyaller genel olarak bakımlıdır. 2 adet şekil verilmiş ibrelili tür bulunmaktadır ve ince tekstürlü türler alanda fazlaca yer verilmiştir (Şekil 4.15).

Şekil 4.15. Bitkisel materyal kullanımları (A: ; B:)

Güneşli günlerde bank çevrelerinde gölge ihtiyacı karşılanamamaktadır. Konut bahçesinin yer aldığı batı cephesinde ibrelili türler sık bir şekilde dikilmiş ve gizlilik (mahremiyet) sağlanmıştır. Farklı renklere sahip ağaççıkların kullanılması alanın cazibesini artırmıştır (Şekil 4.15).

Kullanıcı yoğunluğunun fazla olduğu ve her yaş grubundan kullanıcının bulunduğu parkı temiz bir park olarak nitelendirebiliriz. Değerlendirmeler sonucunda (Daddara) Mehmet Yüksel Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.3'de görülmektedir.

Çizelge 4.3. (Daddara) Mehmet Yüksel Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	13
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	13
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	13
4. Donatılar (maks. 275 puan)	113
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	59
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	8
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	9
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	228
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	11

4.1.4. Sercan Erol (Atmaca) Parkı

Teyyaredüzü Mahallesi Önder Sokakta bulunan park 769.06 m²'lik bir alana sahiptir. Park çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet büfe, pergola, aydınlatma elemanı, 2 adet üstü kapalı oturma birimi, 3 adet çöp kutusu bulunurken ferforje, tel ve branda ile oluşturulan 4 farklı kuşatma tasarımı gözlenmiştir. Alana doğu ve güney cephelerinden olmak üzere 2 farklı noktadan giriş sağlanmaktadır (Şekil 4.16).

Şekil 4.16. Parkın uydu görüntüsü

Parkın batı cephesinde konut bahçesi bulunmaktadır. Diğer 3 cepheden ise yol ve yerleşim birimleri ile çevrilidir. Yakın çevresinde cami ve ilköğretim okulu bulunmaktadır. Trafik yoğunluğunun fazla olduğu Boztekke Caddesine ve kafe, restoran, dükkan vb. işletmelere yakınlığından dolayı sakin bir ortama sahip olduğu söylenemez.

Şekil 4.17. Park içi görünüm (A: ; B:)

Yayalar açısından parka erişim oldukça kolaydır. Her ne kadar kullanıcılarının çoğunluğunun yakın çevrelerden geldikleri gözlenmiş olsa da toplu taşıma araçlarının güzergahına yakın bir noktada bulunması önemli bir artıdır. Özel araç sahipleri için yol kenarları genellikle park imkanı sağlamaktadır. Yakın çevresinde engelliler için rampa gözlenmemiştir (Şekil 4.18).

Şekil 4.18. Parkın güney ve doğu girişleri (A: Güney giriş; B: Doğu giriş)

Alan kullanımlarının kısıtlı olduğu park içi tasarımın daha iyi kurgulanabileceği söylenebilir. Yol genişliklerinin kimi akslarda anlamsız şekilde değiştiği gözlenmiştir. Alanda yapısal unsurlar bitkisel materyal içerisine sıkıştırılmış gibi bir algı oluşmaktadır (Şekil 4.19 B).

Park içerisinde engellilere yönelik bir düzenleme gözlenmemiştir. Büfe kullanımı özellikle gençlerin park kullanımını olumlu yönde etkilemektedir (Şekil 4.19 A).

Şekil 4.19. Büfe ve park içi görünüm (A: Büfe; B: Park görünüm)

Park içerisindeki donatılar bakımsız görünmektedir. Özellikle çöp kutuları yıpranmış ve neredeyse işlevsiz hale gelmiştir. Parka dışarıdan bir çok çöp atılmakta ve çöp kutuları yetersiz kalmaktadır (Şekil 4.20).

Sınırlandırma elemanlarının farklılığı alanın kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Alanda çevre aydınlatma tasarımına benzer aydınlatma tercih edilmiştir. Parka özgü tasarımların bulunması estetik açıdan daha yerinde olabilir. Ayrıca diğer parklardan farklı bir giriş tabelası kullanılmıştır.

Şekil 4.20. Park içi görünümler

Alanda farklı boy, renk ve tekstüre sahip birçok bitkisel türün kullanımı alanın kalitesini artırmaktadır. Özellikle pergola üzerinin bitkisel materyal ile örtülmesi alanın dokusunu desteklemiştir. Fakat çim alanlar bakımsız görünmektedir.

Gölge ihtiyacı sorunsuz bir şekilde karşılanmaktadır. Barındırdığı bitkisel dokusu sayesinde çevresinden kolaylıkla ayırt edilebilmektedir (Şekil 4.18).

Yaşlı kullanıcı grubunun gözlenmediği park alanında parkın temizlik konusunda sorunlu olduğu söylenebilir. Değerlendirmeler sonucunda Sercan Erol (Atmaca) Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.4'de görülmektedir.

Çizelge 4.4. Sercan Erol (Atmaca) Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	15
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	15
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	7
4. Donatılar (maks. 275 puan)	71
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	70
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	9
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	4
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	191
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	22

4.1.5. Demokrasi Parkı

Güre Mahallesi Bağcılar Sokakta bulunan park 1813.57 m²'lik bir alana sahiptir. Mevcut özellikleri dikkate alındığında mahalle parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet kondisyon alanı, kapalı oturma birimi ile 2'şer adet pergola, aydınlatma elemanı, 4 adet çöp kutusu, 12 adet bank bulunurken kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Kuzey ve güney cephelerinden olmak üzere 2 adet park girişi bulunmaktadır (Şekil 4.21).

Şekil 4.21. Parkın uydu görüntüsü

Parkın kuzeyinde E70 karayolu, doğusunda Büyük Güre deresi, batısında alana bitişik olarak ise su ve kanalizasyon altyapısına ilişkin bir yapı bulunmaktadır. Yakın çevresinde yerleşim birimleri mevcuttur. Güney cephesinde yapımı devam eden konut inşaatı bulunmaktadır. Yol kenarı bir park olması sebebiyle yoğun bir trafik gürültüsüne sahiptir.

Şekil 4.22. Parkın güney girişi ve kuzeyden görünüm (A: Güney giriş; B: Kuzey görünüm)

Parka ulaşım toplu taşıma araçları ile kolaylıkla sağlanabilmektedir. Fakat merdivenli kuzey girişinin hasarlı, bakımsız olması özellikle yaşlı bireylerin parka erişimini olumsuz yönde etkilemektedir (Şekil 4.23). Özel araçların park imkanı ise zayıf olarak nitelendirilebilir. Yakın çevrede engelli bireylere yönelik olarak alanın batısındaki kaldırımda gözlenen 2 adet rampa dışında herhangi bir düzenlemeye rastlanmamıştır.

Şekil 4.23. Park kuzey girişi (A; B:)

Alanda yer alan kondisyon aletleri ve zemini oldukça bakımlıdır. Çeşitli aletlerin yer verildiği alanın biraz daha geniş olması güvenlik ve rahat kullanım açısından daha güzel olabilirdi (Şekil 4.24). Park içerisinde fonksiyonlara erişim kolay bir şekilde sağlanabilmektedir. Fakat kapalı oturma birimlerinin sayısı ve yeşil alanlara daha fazla yer verilerek alan daha verimli bir şekilde değerlendirilebilirdi.

Şekil 4.24. Kondisyon alanı ve pergola

Gözlenen donatılar bir adet çöp kutusu haricinde genel olarak bakımlı olarak nitelendirilebilir. Alanda arkalık bölümü bulunan 3 adet bank mevcuttur. Diğer birçok parkta olduğu gibi çevre aydınlatma tipinde aydınlatma elemanları kullanılmıştır.

Kullanıcıların dere boyunca uzanan ferforjeler üzerinden dereye veya parka geçtikleri gözlenmiştir. Hemen hemen tüm döşemeler arasından çıkan çim görüntüsü terkedilmiş bir alan etkisi yaratmaktadır (Şekil 4.25).

Şekil 4.25. Park döşemelerinden bir görünüm (A ; B:)

Genel olarak bitkisel tasarımı oluşturan geniş yapraklı ve iğne yapraklı ağaçların tümünün fidan olması bitkisel tasarımın zayıf bir izlenim bırakmasına sebep olmaktadır.

Alanda bitkilerin mevcut durumu dikkate alındığında gölge ihtiyacı tam olarak karşılanamamaktadır. Pergola üzeri bitkisel materyal kullanımı hem gölge ihtiyacının karşılanmasında hemde görsel çekicilik sağlanmasında etkili olabilir (Şekil 4.24).

Seyrek bir kullanım hareketliliğine sahip park alanında özellikle kullanıcılar tarafından çevre atılan çekirdek, sigara artıkları kirlilik oluşturmaktadır. Değerlendirmeler sonucunda Demokrasi Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.5'te görülmektedir.

Çizelge 4.5. Demokrasi Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	16
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	13
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	10
4. Donatılar (maks. 275 puan)	108
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	50
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	6
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	4
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	207
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	18

4.1.6. Öğretmenler Sitesi Parkı

Teyyaredüzü Mahallesi Şht. Tuğ. Gen. Bahtiyar Aydın Caddesi üzerinde bulunan park 1242.30 m²'lik bir alana sahiptir. Konumu, barındırdığı olanakları dikkate alındığında

mahalle parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, basketbol sahası, büfe, aydınlatma, elektrik ünitesi, 2 adet uyarı levhası, 3 adet çöp kutusu 12 adet bank bulunurken kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Kuzey ve doğu cephelerinden olmak üzere 2 farklı noktadan alana giriş sağlanmaktadır (Şekil 4.26).

Şekil 4.26. Parkın uydu görüntüsü

Park güney cephesinde yer alan öğretmenler sitesinin ismi ile anılmaktadır. Diğer cephelerinden yol ve konut dokusu ile çevrilidir. Yakın çevresinde 2 adet cami bulunmaktadır. Cadde üzerinden geçen araçların gürültüsü dışında başka bir gürültü kaynağı gözlenmemiştir.

Şekil 4.27. Park çevresi ve içerisinden görünüm (A: Çevre görünüm; B: Parktan görünüm)

Park toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunmaktadır. Kentin en büyük ve en az eğime sahip mahallesinde bulunan parkın çevresindeki yerleşim birimlerinin

yoğunluğu dikkate alındığında yayalar açısından parka erişim oldukça kolaydır. Yine aynı şekilde özel araç sahipleri yol kenarlarını park alanı olarak kullanabilmektedir. Engelli bireyler açısından park çevresinde dikkate değer bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.28).

Şekil 4.28. Parkın kuzey ve güney girişleri (A: Kuzey giriş; B: Güney giriş)

Alan kullanımlarının yeterince iyi olduğu söylenmez. Çocuk oyun alanı içerisinde yine birçok parkta olduğu gibi farklı yaş gruplarına göre kademelendirilmemiş 1 adet kaydırak grubu, 2 adet salıncak bulunmaktadır. Kum zemin üzerinde beton bordür tercih edilmiştir. Alandaki kumun bir an önce değişmesi gerekmektedir. Çevresinde yer alan 6 adet arkalıksız bankdan 2 tanesi hasar görmüştür (Şekil 4.29 A).

Parkın batı cephesine kuzey-güney doğrultusunda yerleştirilen basketbol sahasına erişim park dışarısından sağlanmaktadır. Saha alanda gereğinden fazla büyükmüş gibi bir algı oluşturmaktadır. Çocuk oyun alanı çevresindeki ferforje bölümünden saha bölümüne rampa ile 2 farklı giriş sağlanabilirdi. Kafes telleri yer yer hasar gören sahanın potaları yakın bir zamanda yenilenmiştir (Şekil 4.29 B).

Şekil 4.29. Çocuk oyun alanı ve basketbol sahasına erişim (A: Çocuk oyun alanı
B: Basketbol sahası erişim)

Park alanı içerisinde yer alan büfenin eski görünümü alanın kalitesini düşürmektedir. Ayrıca büfeye erişim yine park dışından sağlanabilmektedir.

Kullanılan 12 adet bank ve 3 adet çöp kutusu sayıca yeterlidir. Fakat oldukça eskidirler ve 3 adet bank hasarlıdır. Diğer birçok parkta gözlenen arkalık bölümü olmayan 8 adet bank kullanılmıştır.

Park alanı içerisinde yer alan 1 adet aydınlatmanın her açıdan başarısız olduğu söylenebilir. Çevre aydınlatmalar park içi aydınlatma için yeterli olur düşüncesi bu parkta da sergilenmiştir. Oysa ki güçlü bir aydınlatma sistemi birçok vandalizm faaliyetinin azaltılmasında etkili olabilmektedir. Aydınlatma direği yanında bulunan elektrik kutusu ile ferforjeler oldukça paslandığı gibi kilit parke döşemeleri de oldukça eskidir (Şekil 4.30).

Şekil 4.30. Parktan görünüm (A ; B :)

Geniş yapraklı ağaçların kullanıldığı park alanındaki bitkiler homojen bir dağılıma sahip değildirler. Özellikle çocuk oyun alanı ve basketbol sahası çevresinde oldukça zayıf kalmıştır. Genel olarak ağaçlar bakımlı olsa da yeterlilik ve çeşitlilik açısından düşük puan almıştır. Çim alanlar oldukça bakımsız ve yetersizdir (Şekil 4.31).

Şekil 4.31. Parktan görünüm

Parkta yer alan orta boylu tek bir ağaç park için görsel çekicilik sağlarken aynı zamanda gölge ihtiyacını da önemli ölçüde karşılamaktadır (Şekil 4.27 B). Fakat çocuk oyun alanı ve basketbol sahası çevresinde güneş kullanıcıları rahatsız edebilmektedir (Şekil 4.29).

Seyrek bir kullanım hareketliliğinin gözlemlendiği park alanı temizlik açısından başarısız bulunmuştur. Değerlendirmeler sonucunda Öğretmenler Sitesi Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.6'ta görülmektedir.

Çizelge 4.6. Öğretmenler Sitesi Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	15
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	16
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	11
4. Donatılar (maks. 275 puan)	71
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	32
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	7
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	3
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	155
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	31

4.1.7. Teyyaredüzü Parkı

Teyyaredüzü Mahallesi Umut Sokak üzerinde bulunan park 1521.77 m²'lik bir alana sahiptir. Mahalle parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet basketbol sahası, çocuk oyun alanı, çardak, çeşme ve trafo ünitesi ile 17 adet bank, 6 adet çöp kutusu ve 2 adet uyarı levhası bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Alana giriş 3'ü kuzeyden, 2'si güneyden ve 1'i batıdan olmak üzere 6 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.32).

Şekil 4.32. Parkın uydu görüntüsü

Parkın doğu cephesinde bulunan konut bahçesi ile park alanı arasında herhangi bir sınırlandırma yapılmamıştır. Bu durum özellikle çocuk oyun alanı kullanıcıları açısından tehlike oluşturmaktadır. Alan diğer cephelerinden yerleşim birimleri ve ara yollar ile çevrilidir. Hafif bir trafik gürültüsü dışında sakin bir ortama sahip olduğu söylenebilir.

Şekil 4.33. Parktan görünüm

Özel araç sahipleri yol kenarlarını park alanı olarak kullanabilmektedir. Toplu taşıma güzergahına yakınlığı da dikkate alındığında alana erişim kolaylıkla sağlanabilmektedir. Fakat parkın hiçbir girişinde engelli bireylere yönelik olarak herhangi bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.34).

Şekil 4.34. Parkın kuzey girişleri ve güney girişi (A, B, C: Kuzey giriş; D: Güney giriş)

Parkın mevcut konumu ve büyüklüğü, formu oldukça başarılıdır. Fakat tasarımı parkın beğeni potansiyelini oldukça düşürmektedir. Yapılabilecek yeni bir tasarım çalışması ile parkın kalitesi önemli bir oranda artırılabilir.

Yakın bir zamana kadar çok kötü durumda olan çocuk oyun alanı yenilenmiştir. Beton bordürün tercih edildiği alanda kauçuk zemin üzerine 2 adet salıncak, 1'er adet kaydırak grubu ve tahterevalli çevresine 8 adet bank ile 2 adet çöp kutusu eklenmiştir. Birçok parkta olduğu gibi özellikle salıncakların büyük yaş grupları tarafından kullanıldığı gözlenmiştir (Şekil 4.35).

Şekil 4.35. Çocuk oyun alanı

Alanda oldukça büyük bir yer kaplayan ve kuzey-güney doğrultusunda yerleştirilen basketbol sahası için herhangi bir ölçülendirilmeye gidilmemiştir. Park içi sirkülasyonda yoğun bir şekilde geçiş güzergahı olarak kullanılmaktadır. Saha yol kenarlarına park eden araçlar için tehlike oluşturmaktadır. Ayrıca potalar oldukça paslı bir görünüm sergilemektedirler (Şekil 4.33).

Çok kötü durumda olan tüm banklar ve çöp kutuları yakın bir zamanda yenilenmiştir. Fakat yine arkalık bölümü olmayan banklar tercih edilmiştir. Bu durum kullanıcıların park kullanımını olumsuz yönde etkilemektedir. Özellikle ağaç altı oturma birimlerinin farklı bank tasarımları ile değiştirilmesi yerinde olacaktır (Şekil 4.36).

Şekil 4.36. Parktan görünüm

Park içi aydınlatma kullanılmamıştır. Çevre aydınlatmalar yeterli olur düşüncesi burada da kendini göstermiştir. Ayrıca güney cephesinde sınırlandırma yetersiz olduğu için alana patika yol açılmıştır. Ferforje kimi bölgelerde hasar görmüştür ve estetik açıdan başarısız bulunmuştur (Şekil 4.37 A).

Güneşli veya yağmurlu günlerde kapalı oturma birimlerine çok fazla talep olmaktadır. Bu yüzden alandaki 1 adet çardak yeterli olmamaktadır. Çeşme vandalizm faaliyetlerine maruz kalmıştır (Şekil 4.37 B).

Şekil 4.37. Patika yol ve çardak (A: Patika yol; B: Çardak)

Çim alanlar dışındaki bitkisel materyaller genel olarak bakımlıdır. Alanda geniş yapraklı ve orta boylu ağaçlar ağırlıktadır.

Parkta güneşe maruz kalan tek alan ne yazık ki çocuk oyun alanıdır. Bunun dışında orta boylu çınar ağaçları parkın tüm gölge ihtiyacını neredeyse karşılayabilmektedir. Park görsel çekicilik açısından başarısız bulunmuştur (Şekil 4.33).

Parkın temiz olduğu söylenemez. İçerisinde kullanıcılara ait birçok çöp gözlenmiştir. Ayrıca yakın çevrede devam eden inşaatla ait malzemeler park içerisine bırakılmaktadır.

Kullanıcı yoğunluğu açısından zayıf olarak nitelendirilen park alanında çocuk oyun alanı en çok ilgi duyulan alan olarak gözlenmiştir. Değerlendirmeler sonucunda Teyyaredüzü Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.7'de görülmektedir.

Çizelge 4.7. Teyyaredüzü Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	12
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	14
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	12
4. Donatılar (maks. 275 puan)	98
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	54
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	7
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	4
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	201
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	19

4.1.8. Köy Site Parkı

Gaziler Mahallesi 158. Sokak üzerinde bulunan park 1332.49 m²'lik bir alana sahiptir. Mahalle parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, kondisyon aletlerinin bulunduğu spor alanı, çardak ile 3'er adet bank ve çöp kutusu bulunmaktadır. Alana giriş güney cephesinden 1 noktadan ve doğu cephesinden sağlanmaktadır (Şekil 4.38).

Şekil 4.38. Parkın uydu görüntüsü

Park kadın nüfusun erkek nüfusa oranla fazla olduğu Gaziler Mahallesi'nin tek park alanıdır. Ayrıca mahallede 15-29 yaş grubu bireyler yoğunluktadır. Park doğusunda bulunan Köy sitesinin ismi ile anılmaktadır. Bu ve buna benzer durumlar parkların kamusal mekan olarak algılanmasını güçleştirmektedir. Alanın kuzeyinde E70 karayolu, batısında Küçükgüre deresi bulunurken güney cephesinde yapımı devam eden konut inşaatı bulunmaktadır. Ayrıca yakın çevresinde 3 farklı okul bulunmaktadır. Sahil yolu üzerinde olmasından kaynaklı gürültü yoğunluğunun fazla olduğu söylenebilir.

Şekil 4.39. Parktan görünüm

Park toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunmaktadır. Özel araç sahipleri güney cephesinde yol kenarlarını park alanı olarak kullanabilmektedirler. Yaya erişimi açısından bir sorun gözükmemekte fakat engelli bireyler için park çevresinde girişte yer alan rampa dışında herhangi bir düzenlemeye rastlanmamıştır (Şekil 4.40 B).

Şekil 4.40. Parkın batıdan görünümü ve güneyden girişi (A: Batı görünüm; B: Güney giriş)

Çocuk oyun alanında 1'er adet kaydırak, salıncak, tahterevalli çim zemin üzerine yerleştirilmiştir. Oyuncaklar kullanılabilir durumda olsa da zemin oldukça bakımsızdır. Çevresinde yer alan 2 adet bank yerinden sökülerek site yakını bir noktaya taşınmıştır. Park içerisinde yer alan 3 adet bank alan çevresinde hala sağlam bir şekilde yerinde durmaktadır (Şekil 4.41).

Şekil 4.41. Çocuk oyun alanı

Spor alanı ekipman çeşitliliği veya kullanılabilirlik açısından başarılıdır. Fakat çevresindeki bitkisel bakımsızlık alanı oldukça elverişsiz bir duruma sokmaktadır. Park içerisinde 2 adet rampa bulunmaktadır. Fakat spor alanı ile çocuk oyun alanı arasındaki sınırlandırma park içi sirkülasyonu yayalar veya engelli bireyler açısından olumsuz etkilemektedir (Şekil 4.42 B).

Şekil 4.42. Kondisyon alanı ve sınırlandırma (A: Kondisyon alanı; B: Sınırlandırma)

Çöp kutularının yeterli olduğu söylenebilir. Fakat aynı şeyi kuşatma elemanları ve banklar için söyleyemeyiz. Çocuk oyun alanı çevresi dışında bank ihtiyacı gözlenmiştir. Ayrıca batı cephesi boyunca uzanan ferforjelerin bir kısmı bulunmamaktadır. Dere yatağına erişimin açık olması tehlike oluşturmaktadır (Şekil 4.40 A).

Alanda çardak kullanımına yer verilmesi oldukça yerinde bir yaklaşımdır. Fakat çardak vandalizm faaliyetlerine maruz kalmış ve de hasar görmüştür. Ayrıca tek basamaklı merdiven ile erişim fonksiyonelliğini olumsuz etkilemektedir (Şekil 4.43).

Şekil 4.43. Çardaktan görünüm

Park içi aydınlatma sistemi bulunmamaktadır. Çevre aydınlatmaların konumları ve yönleri dikkate alındığında akşam saatlerinde parkın karanlık bir ortama sahip olduğu düşünülmektedir.

İğne ve geniş yapraklı ağaçların birlikte kullanıldığı alanda ibrelili türler ağırlıktadır. Genel olarak ağaçlar bakımlı iken çim alanlar oldukça bakımsızdır. Bitkisel tür çeşitliliğine sahip park alanı bakımsızlıktan terk edilmiş bir alan görünümüne sahiptir. Özellikle döşemeler arasından çıkan çim görüntüsü parkın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.42).

Alanda bitkilerin ağırlıklı olarak yönlendirme, gizlilik (mahremiyet) sağlama veya perdeleme fonksiyonlarından faydalanılmıştır. Çocuk oyun alanı çevresi ve kondisyon alanlarında gölge verebilecek boy ve tekstüre sahip bitkisel materyal gözlenmemiştir (Şekil 4.41).

Gözlemler sırasında herhangi bir park kullanıcılarına rastlanılmamıştır. Park içerisinde çekerdek, sigara izmariti vb. dışında özellikle bitkisel artıklar önemli ölçüde kirlilik oluşturmaktadır. Değerlendirmeler sonucunda Köy Site Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.8'de görülmektedir.

Çizelge 4.8. Köy Site Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	13
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	12
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	11
4. Donatılar (maks. 275 puan)	57
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	52
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	7
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	2
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	154
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	32

4.1.9. Can Yücel Parkı

Güre Mahallesi Bağcılar Sokak üzerinde bulunan park 3510.32 m²'lik bir alana sahiptir. Mahalle parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, basketbol sahası, 10 adet bank, 5 adet dörtgen bank, 2'şer adet çardak, taş üstü oturma birimi, pergola altı oturma birimleri, 11 adet çöp kutusu, 2'şer adet uyarı levhası ile aydınlatma elemanı, 1'er adet plastik obje ve trafo ünitesi bulunurken kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Park alanına giriş 4 farklı cepheden sağlanmaktadır (Şekil 4.44).

Şekil 4.44. Parkın uydu görüntüsü

Park 4 cepheden de yerleşim birimleri ve ara yollar ile çevrilidir. Konumu itibari ile yoğun, yüksek beton bloklar arasında önemli bir açık ve yeşil alan görevini üstlenmektedir. Parkın kuzey-doğu cephesinde Güre mahallesi muhtarlık binası bulunmaktadır. Doğu cephesinde yapımı devam eden site inşaatı bulunmaktadır.

Yakın çevresinde fiskobirlik üretim tesisi ve E70 karayolu bulunmaktadır. Trafik gürültüsü sebebiyle sakin bir ortama sahip olduğu söylenemez.

Şekil 4.45. Park içi görünüm

Toplu taşıma güzergahına yakınlığı veya yakın çevresindeki yerleşim birimlerinin yoğunluğu dikkate alındığında yayalar açısından parka erişim kolay bir şekilde sağlanmaktadır. Özel araç sahipleri yol kenarlarını rahatlıkla park alanı olarak kullanabilmektedirler. Park çevresinde 4'ü giriş noktalarında olmak üzere 6 adet rampa gözlenmiştir. Kimi rampaların TSE 12576 standardına uygunlukları tartışılabilir. Çevre yollarda doğalgaz çalışmalarından dolayı bozulmalar gözlenmiştir (Şekil 4.46).

Şekil 4.46. Parkın 4 farklı cepheden giriş noktaları (A: Kuzey giriş; B: Doğu giriş; C: Güney giriş; D: Batı giriş)

Park çevre halk tarafından sevilmektedir. Bunun en önemli sebeplerinden biri park tasarımındaki başarıdır. Bir diğer etken ise yakın çevrede benzer kalite de park bulunmayışıdır.

Ancak basketbol alanına 3 farklı noktadan kot farkı ile giriş sağlanmaktadır. Olması gerekenden büyük olduğu düşünülen alanda ölçülendirme yapılmamıştır. Kafes tellerinde hafif derecede hasar gözlenmiştir. Çevresinde yer alan 5 adet bankın arkalık bölümü yoktur. Ayrıca biri hasarlıdır (Şekil 4.47).

Şekil 4.47. Basketbol sahası ve çevresi (A: ; B:)

Çocuk oyun alanı ekipmanları sağlam ve bakımlıdır. Fakat zeminde yıpranma, yosunlaşma gözlenmiştir. Ayrıca oyuncakların sayısı yoğun günlerde sorun çıkarabilir. Çevresinde yer alan 5 bankın arkalık bölümü yoktur. Yine çevresinde yer alan taş üzeri oturma birimi fonksiyonel değildir. Bu yüzden kullanıcılar tarafından tercih edilmemektedir (Şekil 4.48).

Şekil 4.48. Çocuk oyun alanı (A: ; B:)

Alanda açık oturma birimleri yeterli ve bakımlıdır. 2 adet çardak hafif derecede hasarlıdır. Ayrıca yağmurlu veya güneşli günlerde talebi karşılayamamaktadır. Alan içi sirkülasyonda yer yer gözlenen ufak tefek kot farklılıkları engelli bireylerin park içerisinde rahatça dolaşabilmeleri önünde engel oluşturmaktadır (Şekil 4.49).

Park içerisinde yer alan 2 adet aydınlatma direği çevre aydınlatmalarının tasarımına benzemektedir. Direk çevrelerine perdeleme uygulandığı düşünülmektedir. Ayrıca aydınlatma elemanlarının yeterliliği tartışılabilir.

Çöp kutuları, kuşatma elemanları, döşemeler yeterli ve fonksiyoneldir. Fakat özellikle kilit parke taşının kullanıldığı kimi kısımlar çok eski görünmektedir.

Şekil 4.49. Oturma birimleri (A: ; B: ; C: ; D:)

Alan içerisinde 2015 yılında Giresun’da düzenlenen 1. Uluslararası Taş Heykel Sempozyumu için tasarlanan ve daha sonra kentin çeşitli noktalarına yerleştirilen plastik objelerden biri yer almaktadır. Her ne kadar park için tasarlanmamış da olsa parkın kalitesini artırdığı söylenebilir. Fakat bilgilendirme levhası daha fonksiyonel olabilirdi. Ayrıca park içi uyarı levhalarının sayıca yetersiz olduğu söylenebilir (Şekil 4.50).

Şekil 4.50. Heykel

Çoğunlukla geniş yapraklı ağaçların kullanıldığı park alanında ibrelî tür, çalı kullanımları mevcuttur. Fakat mevsimlik tür kullanımına yer verilmemiştir. Genel olarak ağaçlar yeterli ve bakımlıdır. Çeşitlilik açısından da başarılı bir bitkisel kompozisyon olduğu söylenebilir. Ayrıca çim alanların bakımlı olduğu nadir parklardandır (Şekil 4.45).

Bitkilerin çoğunlukla gölge sağlama, yönlendirme, görsel çekicilik sağlama, perdeleme fonksiyonlarından yararlanılmıştır. Alanda gölge ihtiyacı kısmen de olsa karşılanabilmektedir. Fakat orta boylu ve tekstüre sahip tür sayısı şu an için yeterli değildir. Özellikle çocuk oyun alanı ve pergola çevresi gölge açısından parkın sorunlu alanlarıdır. Farklı renklere sahip türler görsel çekicilik açısından parkın değerini artırmaktadır (Şekil 4.51).

Şekil 4.51. Bitkisel perdeleme

Park temizlik açısından başarılıdır. Gözlemler sırasında seyrek bir kullanım hareketliliğine sahip park alanı özellikle hafta sonları sıklıkla kullanılmaktadır. Değerlendirmeler sonucunda Can Yücel Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.9'da görülmektedir.

Çizelge 4.9. Can Yücel Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	16
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	17
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	14
4. Donatılar (maks. 275 puan)	132
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	70
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	12
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	6
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	267
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	5

4.1.10. Gençlik Merkezi (2014)

Teyyaredüzü Mahallesi E70 karayolu üzerinde bulunan park 22381.98 m²'lik bir alana sahiptir. Kent parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet büyük ve küçük futbol sahası, 4 adet tek pota basketbol sahası, 2 adet çocuk oyun alanı, 1 adet kondisyon alanı, 2 adet masa tenisi, 1 adet otopark, 2 adet bisiklet parkı, 1'er adet yeme içme tesisi ve büfe, 2 adet tribün, 1 adet soyunma odası, 1'er adet mescit, görevli odası, soyunma odaları, bebek emzirme ve bakım odası, güneş enerjisi odası ve WC'nin yer aldığı idari yapı ile güvenlik kulübesi, çeşme ve sokak kütüphanesi, 3 adet pergola altı oturma birimi, 1 adet pergola ve ahşap, metal, çiçeklikli ve beton üzeri oturma birimleri, aydınlatma elemanları, bilgilendirme ve uyarı levhaları ile çöp kutuları bulunmaktadır. Park girişi güney cepheden olmak üzere 5 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.52).

Şekil 4.52. Parkın uydu görüntüsü

Parkın kuzeyinde Karadeniz, doğusunda polis plajı, batısında halk plajı bulunurken güneyinde E70 karayolu ve yerleşim birimleri mevcuttur. Yakın çevresinde otogar, cami ve kamu binaları bulunmaktadır. Karayolu yakını bir noktada bulunmasına rağmen hafif bir trafik gürültüsüne sahiptir.

Şekil 4.53. Parktan görünümler (A: ; B:)

Yakın çevreden gelen kullanıcılar parka kolaylıkla erişebilmektedir. Ayrıca toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde olması önemli bir artıdır. Özel araç sahipleri için parkın otoparkında her daim park yeri bulunabilmektedir. Park çevresinde engelli bireylere yönelik rampa uygulamaları mevcuttur (Şekil 4.54).

Şekil 4.54. Parkın 4 farklı giriş noktası (A: ; B: ; C: ; D:)

Park yapıldığı 2014 yılında halkın yoğun ilgisiyle karşılaşmıştır. Bunun en önemli sebebi dönemi itibarıyla halkın ihtiyaçlarını bu denli karşılayabilen başka bir parkın olmamasıdır. Şöyle ki park alanı aktive çeşitliliği ve donanım kalitesi ile Giresun kenti için ilk büyük kapsamlı park projesi olma özelliğine sahiptir.

Parkta idari amir olarak bir peyzaj mimarı ile temizlik işlerinden sorumlu işçilerin bulunması parkın başarısını artırmaktadır. Bir adet güvenlik görevlisi de bulunmaktadır. Ayrıca alan 7/24 kamera ile izlenmektedir. Bu bakımdan parktaki güvenlik önlemlerinin yeterli olduğu söylenebilir.

Park içerisinde engelli bireylere yönelik çözümler düşünülmüştür. Engelli WC, çocuk oyun grupları ve rampa uygulamaları gözlenmiştir. Yol genişlikleri ve yolun durumu birkaç nokta dışında kullanıcılara zorluk çıkarmamaktadır. Yalnız merdiven uygulamalarında daha dikkatli olunmalıdır (Şekil 4.55).

Şekil 4.55. Merdiven uygulamaları (A ; B:)

Masa tenisi ve sokak kütüphanesi uygulamaları aktivite çeşitliliğini destekleyen unsurlar olarak ön plana çıkmaktadır (Şekil 4.56). Ayrıca alanda yer alan restoran, büfe ve sıhhi tesislerin ihtiyacı karşılamaktadır.

Şekil 4.56. Masa tenisi ve sokak kütüphanesi (A: Masa tenisi; B: Kütüphane)

2 farklı çocuk oyun alanı dökme kauçuk zemin üzerine birbirinden farklı desenler ile uygulanmıştır. Alanlar çeşitlilik ve bakım açısından oldukça başarılıdır. Diğer birçok parkta gözlendiği gibi yetişkin bireylerin özellikle salıncakları kullandıkları gözlenmiştir. Alan güneşli günlerde kullanılamamaktadır. Bunun en önemli sebebi çevresinde herhangi bir bitkilendirmenin bulunmamasıdır. Çocuk oyun alanlarından biri pergola altı oturma birimleri ile kuşatılmıştır (Şekil 4.57).

Şekil 4.57. Çocuk oyun alanlarından görünüm (A ; B ; C ; D :)

Kondisyon alanı da çeşitlilik ve bakım açısından başarılıdır. Çevresinde bulunan pergola alanı çocuk oyun alanından ayırmaktadır. Fakat gölge ihtiyacını karşılayamamaktadır (Şekil 4.58).

Şekil 4.58. Kondisyon alanı

Alanda yer alan spor alanları yeterli ve bakımlıdır. Futbol sahaları kuzey-güney doğrultusunda uygulanmıştır. Basketbol sahaları ise doğu-batı istikametine uygulanmıştır. Futbol sahalarının çevresi ibrelilerle kuşatılmıştır. Böylece hem gürültü kontrolü sağlanmış hemde gizlilik (mahremiyet) sağlanmıştır (Şekil 4.59).

Şekil 4.59. Futbol ve basketbol sahaları (A: Büyük futbol sahası; B: Küçük futbol sahası; C, D: Tek pota basketbol sahası)

Büyük futbol sahası soyunma odasına giriş park içi akslardan değil de tribün arkasından sağlanmaktadır. Mevcut haliyle tasarıma sonradan eklenmiş gibi görünmektedir. Ayrıca tribün altı depo şeklinde kullanılmaktadır (Şekil 4.60).

Şekil 4.60. Büyük futbol sahası tribünü (A: ; B:)

Otopark alanında baskı beton uygulamasından kaynaklandığı düşünülen sorunlar gözlenmiştir. Otopark alanına 2'si araç giriş-çıkışı olmak üzere 3 farklı noktadan erişim sağlanabilmektedir. Yaya kaldırımından girişin sağlandığı noktada park yeri bölümlendirilmesinin yanlış olduğu söylenebilir (Şekil 4.54). 100 araçlık park alanı ihtiyacı karşılayabilmektedir. 1 adet engelli araç park yeri ayrılmıştır (Şekil 4.61 A). Engelli park yeri ölçülerinde olması gereken en az genişlik 3.5 m'dir. Fakat diğer park yeri ölçüleri ile aynı tutulmuştur. Ayrıca 2018 tarihli 30340 sayılı Otopark Yönetmeliği'ne göre park alanlarının %5'i engelli işareti konularak engelli bireyler için ayrılmalıdır (Anonim, 2018g) .

Şekil 4.61. Engelli park yeri ve otoparktan görünüm (A: Engelli park yeri; B: Otoparktan görünüm)

Açık oturma birimleri yeterli ve bakımlıdır. Çevre parklardan farklı tasarımlara sahip oturma birimleri alanın kalitesini artırmaktadır. Alandaki tüm pergolaların üzeri kapatılmıştır. Yalnız çiçeklikli oturma birimlerinde hasar gözlenmiştir. Ayrıca kuzey hattı boyunca uzanan taş üzeri ahşap kaplama oturma birimi bir noktadan itibaren devam etmemektedir. Mevcut uygulama alanın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.62).

Şekil 4.62. Oturma birimlerinden görünüm (A: ; B: ; C: ; D:)

Bilgilendirme ve uyarı levhaları yeterlidir. Park içerisinde bisiklet ile gezilmemesini belirten uyarı levhaları dikkat çekmektedir. Tribün kenarında yer alan 2 adet bisiklet parkının otopark bölümünde çözülmesi daha yerinde bir yaklaşım olabilirdi (Şekil 4.63).

Şekil 4.63. Bisiklet parkından görünüm

Aydınlatma elemanları veya çöp kutuları açısından bir sorun gözlenmemiştir. Alanda zemin aydınlatmasına da yer verilmiştir. Bir diğer donatı elemanı olan çeşme uygulaması çalışma alanı içerisindeki en başarılı uygulama olarak nitelendirilebilir (Şekil 4.64).

Şekil 4.64. Çeşme uygulaması

Baskı betonun tercih edildiği park döşemeleri oldukça bakımlıdır. Farklı desen tasarımları alanın cazibesini artırmıştır. Yalnız parkın tamamında baskı beton uygulamasının doğruluğu doğallık açısından tartışılabilir.

Çoğunlukla ibreli türlerin kullanıldığı parkta geniş yapraklı ağaç ve çalı kullanımlarına yer verilmiştir. Ağaçlar ve çim alanlar oldukça bakımlıdır. İbreli türlerin çeşitlilik açısından zengin olduğu parkta geniş yapraklı ağaçların kısıtlı kullanımları dikkat çekmiştir. Ayrıca çim alanlara yeterince yer verilmediği söylenebilir.

Alanda bitkilerin çoğunlukla perdeleme, gizlilik (mahremiyet) sağlama, rüzgar ve gürültü kontrolü, yumuşatma, sirkülasyon yönlendirme ve görsel çekiciliği sağlama fonksiyonlarından yararlanılmıştır. Park alanında gölge sağlama açısından herhangi bir düzenleme gözlenmemiştir. Bu sebeple park alanında otopark, çocuk oyun alanı vb. gibi fonksiyonlar güneşli günlerde kullanıcılar açısından rahatsız edici olabilmektedir. Ayrıca alanda ihtiyaçtan dolayı adım taşları ile geçiş sağlanmıştır. Özellikle polis plajına bakan yamaçta gizlilik (mahremiyet) sağlanmasına yönelik bitkisel düzenleme dikkat çekmektedir (Şekil 4.65).

Şekil 4.65. Fonksiyonel bitki kullanımları (A : ; B : ; C : ; D :)

Her yaştan kullanıcı grubunun gözleendiği park alanı oldukça temizdir. Park özellikle haftasonları akşam saatlerinde yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Değerlendirmeler sonucunda Gençlik Merkezi (2014) Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.10'da görülmektedir.

Çizelge 4.10. Gençlik Merkezi (2014) Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	8
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	15
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	38
4. Donatılar (maks. 275 puan)	188
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	49
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	7
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	9
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	314
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	2

4.1.11. Harikalar Diyarı Parkı

Erikliman Mahallesi Mehmet Işık Caddesi üzerinde bulunan park 375.47 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1 adet çocuk oyun alanı, 2 adet çardak, 9 adet bank ve 1'er adet çöp kutusu ile bilgilendirme ve

uyarı levhası bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Park girişi kuzey ve güney cephelerinden olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.66).

Şekil 4.66. Parkın uydu görüntüsü

Çalışma alanının en batısında yer alan parkın kuzey ve güney cephelerinde yerleşim birimleri, batı cephesinde konut bahçesi, doğu cephesinde ise yeşil alan gözlenmiştir. Yakın çevresinde yapımı devam eden konut inşaatları bulunmaktadır. Kent merkezinden oldukça uzak bir konumda olan parkın sakin bir ortama sahip olduğu söylenebilir. Ayrıca gözlemler sırasında park isminin kullanıcılar tarafından bilinmediği saptanmıştır.

Şekil 4.67. Parktan görünüm

Parkın toplu taşıma araçları güzergahı üzerinde olması önemli bir artıdır. Yalnız yakın çevre kullanıcılarına hizmet verebilen bir park olduğu söylenebilir. Çünkü yüksek eğimli arazi yapısı erişimi zorlaştırmaktadır. Park çevresinde engelli bireylere yönelik bir düzenleme gözlenmemiştir. Özel araç sahipleri yol kenarlarını park yeri olarak kullanabilmektedirler (Şekil 4.68).

Şekil 4.68. Parkın kuzey ve güney girişleri (A: Güney giriş; B: Kuzey giriş)

Çocuk oyun alanı kum zemin üzerinde 1'er adet kaydırak grubu, salıncak ve tahterevalliden oluşmaktadır. Oyuncaklar bakımlıdır. Çevresinde 5 adet arkalık bölümü olmayan bank bulunmaktadır. Alana erişim kuzey ve güneyde yer alan merdiven ile sağlanmaktadır. Özellikle güneydeki yüksek merdivenli park girişi ebeveynleri tedirgin etmektedir. Yetişkin bireylerin salıncakları kullandıkları gözlenmiştir (Şekil 4.69).

Şekil 4.69. Çocuk oyun alanı (A: ; B:)

Parkta 2 adet çardak bulunması park kullanımı olumlu yönde desteklemiştir. Oturma birimlerinin yeterli ve bakımlı olduğu söylenebilir. Fakat daha fonksiyonel banklar tercih edilebilirdi (Şekil 4.70).

Şekil 4.70. Kapalı oturma birimlerinden görünüm (A: ; B:)

Kuşatma elemanları vandalizm faaliyetlerine maruz kalmıştır. Ayrıca dışarıdan güzel bir görünüm sergilememektedir. Aynı şekilde döşemelerin eskimiş olması parkın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.71).

Şekil 4.71. Park çevresinden görünüm (A: ; B:)

Aydınlatma elemanları bulunmamaktadır. Çevresinde sadece 2 adet yol aydınlatması gözlenmiştir. Alanda çevreye atılan çöpler dikkate alındığında 1 adet çöp kutusunun yeterli olmadığı söylenebilir.

Geniş yapraklı ve iğne yapraklı türlerin tercih edildiği parkta tüm ağaçlar fidan olarak nitelendirilebilir. Bitkisel materyaller çim alanlar dışında bakımlıdır. Çeşitlilik açısından başarılı bulunan park alanında çalı kullanımlarına da yer verilmiştir. Ancak parkın güneyinde herhangi bir bitkisel düzenlemeye yer verilmemiş olması parkın kalitesini düşürmektedir.

Bitkilerin çoğunlukla gizlilik (mahremiyet) sağlama, yönlendirme, fon oluşturma ve gölge fonksiyonlarından faydalanılmıştır. Yalnız çocuk oyun alanı çevresinde gölge ihtiyacı karşılanamamaktadır (Şekil 4.72).

Şekil 4.72. Fonksiyonel bitki kullanımı (A: ; B:)

Seyrek bir kullanım hareketliliğine sahip park alanının temizlik/bakım açısından sorunlu olduğu söylenebilir. Değerlendirmeler sonucunda Harikalar Diyarı Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.11'de görülmektedir.

Çizelge 4.11. Harikalar Diyarı Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	9
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	11
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	10
4. Donatılar (maks. 275 puan)	91
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	48
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	9
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	4
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	182
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	24

4.1.12. Sönmez Caddesi Parkı

Çıtlakkale Mahallesi Sönmez Caddesi üzerinde bulunan park 1942.54 m²'lik bir alana sahiptir. Mevcut özellikleri dikkate alındığında mahalle parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet basketbol sahası, çocuk oyun alanı, 5 adet bank ile 3 adet elektrik direği bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Park alanına erişim doğu cephesinden olmak üzere 3 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.73).

Şekil 4.73. Parkın uydu görüntüsü

Mücvir alan sınırları içerisinde bulunan tek parktır. Park en fazla çocuk nüfus barındıran 2. Mahalle olan Çıtlakkale'de bulunmaktadır. Parka ait özel bir isimlendirme yapılmamıştır. Alanın batısında Batlama Deresi bulunmaktadır. Kuzey ve doğu cephelerinde yoğun yeşil alan dikkat çekmektedir. Güney cephesinde ise yerleşim birimi park sınırını oluşturmaktadır. Hafif trafik yoğunluğu sebebiyle sakin bir ortama sahip olduğu söylenebilir.

Şekil 4.74. Parktan görünüm

Park çevresindeki yerleşim birimlerinden parka erişim kolaylıkla sağlanabilmektedir. Toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunması da erişimi kolaylaştırmaktadır. Özel araç sahipleri için yol kenarları park için uygun olabilmektedir. Fakat yakın çevresinde engelli bireyler için herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Ayrıca çevresindeki yollarda bozulmalar gözlenmiştir (Şekil 4.75).

Şekil 4.75. Parkın giriş noktaları ve hasar verilen ferforje (A, B, C: Doğu giriş; D: Hasarlı ferforje)

Çocuk oyun alanında 1'er adet kaydırak grubu, salıncak ve tahterevalli bulunmaktadır. Zemin kaplaması olarak kum tercih edilmiştir. Çevresinde 5 adet bank mevcuttur. Fakat 2 tanesi hasarlıdır. Aynı şekilde oyun ekipmanları da hasar görmüştür. Kum zemin işlevsiz bir hal almıştır. Kuzey cephedeki ferforjenin bir bölümü yıkılarak parka bir erişim noktası eklenmiştir (Şekil 4.76).

Şekil 4.76. Çocuk oyun alanı

Basketbol sahası kuzey-güney doğrultusunda yerleştirilmiştir. Alan bakımsızdır. Özellikle kafes telleri ve potalar çok kötü bir görünüm sergilemektedir.

Alandaki oturma birimleri yetersiz ve bakımsızdır. Çardak vb. oturma birimleri park tasarımında uygun bir noktaya yerleştirilebilirdi. Kullanıcıların özellikle yürüyüş yollarında banka ihtiyaç duydukları gözlenmiştir (Şekil 4.77).

Çöp kutusunun bulunmaması oldukça önemli bir sorundur. Elektrik direklerine yerleştirilen 2 adet aydınlatma yetersizdir. 1 tanesinin yolu aydınlattığı düşünülürse park içi ışıklandırma yok denebilir. Park bu haliyle terk edilmiş bir alan izlenimi vermektedir. Vandalizm faaliyetleri çevreye çok fazla zarar vermiştir (Şekil 4.77).

Şekil 4.77. Parktan görünüm (A: ; B:)

Kuşatma elemanı olarak kullanılan ferforje hasar görmüştür. Parka ilave 2 giriş noktası hasar verilen ferforjeler üzerinden sağlanmıştır. Ayrıca alanda önceden kaldığı düşünülen bir yürüyüş yolu bulunmaktadır (Şekil 4.78).

Şekil 4.78. Parktan görünüm

Park alanında diğer birçok parkta olduğu gibi geniş ve iğne yapraklı ağaçlara yer verilmiştir. Tasarımın çeşitlilik açısından yeterli olduğu söylenebilir. Fakat daha özenli bir dikim gerçekleştirilmelidir. Mevcut ağaçlar bakımlıdır. Yalnız çim alanlar oldukça bakımsızdır. Özellikle döşemeler arasından çıkan çim görüntüsü parkın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.78).

Bitkilerin çoğunlukla yönlendirme ve gölge sağlama fonksiyonlarından faydalanılmıştır. Orta boylu ağaçlara rağmen özellikle çocuk oyun alanı ve basketbol sahasında gölge ihtiyacı karşılanamamaktadır (Şekil 4.76).

Park içerisinde çok fazla çöp bulunmaktadır. Bu bakımdan temizlik açısından sorunlu bir parktır. Gözlemler sırasında kullanıcı yoğunluğu az olsa da yakın çevrede oturan çocuk sayısının çok fazla olduğu gözlenmiştir. Değerlendirmeler sonucunda Sönmez Caddesi Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.12'de görülmektedir.

Çizelge 4.12. Sönmez Caddesi Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	14
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	12
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	7
4. Donatılar (maks. 275 puan)	34
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	45
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	6
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	2
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	120
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	38

4.1.13. Barış Manço Parkı

Çıtlakkale Mahallesi 137 Nolu Sokakta bulunan park 3413.05 m²'lik bir alana sahiptir. Mahalle parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet basketbol sahası, çocuk oyun alanı, amfi, 2'şer adet pergola ve kapalı oturma birimi, 4 adet bank, 6 adet çöp kutusu, 1 adet aydınlatma elemanı ile bilgilendirme ve uyarı levhaları bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Parka giriş doğu ve batı cephelerinden 1'er, kuzey ve güney cephelerinden 2'şer tane olmak üzere 6 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.79).

Şekil 4.79. Parkın uydu görüntüsü

Park çevresinde yerleşim birimleri yoğunluktadır. Bu bakımdan parkın önemli bir noktada olduğu söylenebilir. Kuzey cephesi perşembe günleri pazar yeri olarak kullanılmaktadır. Yakın çevresinde cami, okul ve kamu binaları bulunmaktadır. Karayolu yakını bir noktada yer almasına rağmen sakin bir ortama sahiptir.

Şekil 4.80. Parktan görünüm

Yayalar açısından erişim kolaylıkla sağlanabilmektedir. Park toplu taşıma araçlarının güzergahına yakın bir noktada bulunmaktadır. Özel araç sahipleri parkın 4 cephesinde yol kenarlarını park yeri olarak kullanabilmektedirler. Ayrıca güney cephesindeki açık alan otopark alanı olarak değerlendirilmektedir. Park girişlerinin engelli bireylere uygun olduğu söylenemez (Şekil 4.81 D).

Şekil 4.81. Parkın 4 farklı giriş noktası (A: Batı giriş; B: Doğu giriş; C, D: Güney giriş)

Çocuk oyun alanında kauçuk zemin üzerinde 1'er adet kaydırak grubu, tahterevalli ile 2 adet salıncak bulunmaktadır. Oyuncaklar ve zemin oldukça bakımlıdır. 6 yaş ve üzeri çocuklara uygun oyun elemanları bulunmamaktadır. Park alanına yakın bir zamanda eklenen oyun alanı kullanıcıların yoğun ilgisine maruz kalmaktadır. Engelli yetişkin bir bireyin oyun alanı kenarında olduğu gözlenmiştir (Şekil 4.82).

Şekil 4.82. Çocuk oyun alanı (A: ; B:)

Kuzey-güney doğrultusunda yerleştirilen basketbol sahasının zemininde beton zemin tercih edilmiştir. Potalar yakın bir zamanda yenilenmiştir. Yol yakını bir noktada

bulunması araçlar açısından tehlike oluşturmaktadır. Bu ve buna benzer durumlar diğer birçok parkta gözlenmiştir. Yüksek ferforje kuşatması önlem olarak alınmıştır (Şekil 4.83 A).

Alanda nadir olarak kullanılan bir amfi uygulaması mevcuttur. Fakat amfi oldukça bakımsız ve eski bir görünüm sergilemektedir. Tasarım içerisinde uygun bir noktada olmadığı söylenebilir (Şekil 4.83 B).

Şekil 4.83. Basketbol sahası ve amfi (A: Basketbol sahası; B: Amfi)

Alan içi sirkülasyon daha güzel bir şekilde uygulanmalıdır. Park içerisinde patika yollar gözlenmiştir (Şekil 4.84). Ayrıca döşemelerin ne kadar eski olduğu çocuk oyun alanı çevresindeki yeni döşemelerden anlaşılmaktadır (Şekil 4.82).

Şekil 4.84. Parktan görünüm

Alandaki oturma birimleri yetersiz ve bakımsızdır. Estetik ve işlevsel açıdan da başarılı oldukları söylenemez. Özellikle bank çevrelerindeki bitkisel bakımsızlık bankların işlevselliğini etkilemektedir. Ayrıca çardak hasarlıdır (Şekil 4.85).

Parkın ortasına yerleştirilen 1 adet aydınlatma direğinin park içi ışıklandırma için yeterliliği tartışmalıdır. Ayrıca çöp kutularının da yetersiz olduğu saptanmıştır. Birçok yerde çevreye atılan çöpler rahatsızlık vermektedir. Bilgilendirme ve uyarı levhaları, kamera ile izlenme vb. güvenlik önlemleri bu park için önemlidir.

Şekil 4.85. Oturma birimleri (A: ; B: ; C: ; D:)

Parkta geniş yapraklı ağaçlar ile ibrelü türlere yer verilmiştir. Batı kesiminde varlık gösteren bitkisel yoğunluk doğu kesiminde zayıf kalmıştır. Mevcut durumda ağaç ve çalılar bakımlılık ve çeşitlilik açısından başarılı bulunmuştur. Fakat çim alanlar oldukça bakımsızdır. Ayrıca güney cephedeki parkın otopark ile sınırı kendi haline bırakılmıştır (Şekil 4.86).

Şekil 4.86. Bitkisel bakımsızlık (A: ; B:)

Bitkilerin çoğunlukla gölge sağlama, gizlilik (mahremiyet) sağlama, odak noktası oluşturma ve merak uyandırma şeklinde sıralayabileceğimiz fonksiyonlarından faydalanılmıştır. Basketbol sahası ve amfi çevresinde gölge ihtiyacı tam olarak karşılanamamaktadır (Şekil 4.87).

Şekil 4.87. Fonksiyonel bitki kullanımı

Her yaş grubundan kullanıcının gözlendiği park alanı temizlik açısından sorunludur. Parkın batı kesimi aktif bir şekilde kullanılırken doğu kesiminde kullanıcı yoğunluğu

azalmaktadır. Değerlendirmeler sonucunda Barış Manço Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.13'te görülmektedir.

Çizelge 4.13. Barış Manço Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	14
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	17
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	14
4. Donatılar (maks. 275 puan)	95
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	65
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	10
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	5
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	220
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	12

4.1.14. 26 Evler Üstü Çocuk Parkı

Çıtlakkale Mahallesi 118 Nolu Sokak üzerinde bulunan park 922.30 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, çardak ile 4 adet çöp konteyneri bulunmaktadır. Parka erişim kuzey ve doğu cephelerinden olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.88).

Şekil 4.88. Parkın uydu görüntüsü

Parka ait özel bir isimlendirme yapılmamıştır. Park kuzey ve doğu cephelerinden yol ve yerleşim birimleri ile diğer cephelerinden ise yeşil alanlar ile çevrilidir. Yakın çevresinde kamusal yapılar gözlenmemiştir. Özellikle toplu taşıma araçlarının gürültüsü kullanıcılara rahatsızlık vermektedir.

Şekil 4.89. Park içerisindeki görünüm

Parkın toplu taşıma araçlarının kalkış noktası üzerinde bulunması erişim açısından olumludur. Özel araç sahipleri yol kenarlarını park alanı olarak kullanabilmektedirler. Ancak yüksek eğimli arazi yapısı yayalar açısından erişimi zorlaştırmaktadır. Ayrıca çevresinde engelli bireylere yönelik bir düzenleme bulunmamaktadır (Şekil 4.90).

Şekil 4.90. Parkın giriş noktaları (A: Kuzey giriş; B: Doğu giriş)

Parka yakın bir noktada alternatif olabilecek başka bir park bulunmamaktadır. Çevresindeki yerleşim birimlerinin yoğunluğu da dikkate alındığında parkın kullanıcılar açısından önem taşıdığı söylenebilir. Ancak parkın mevcut durumu için kullanılamaz halde olduğunu söylemek yanlış olmaz. Alan çok daha güzel değerlendirilebilirdi.

Çocuk oyun alanı 1'er adet kaydırak grubu, salıncak ve tahterevalliden oluşmaktadır. Zemininde kum tercih edilmiştir. Alan oldukça bakımsızdır ve oyuncaklar hasarlıdır. Ayrıca eğimli arazi çocuklar açısından tehlike oluşturmaktadır (Şekil 4.91).

Şekil 4.91. Çocuk oyun alanı (A: ; B:)

Alandaki oturma birimleri yetersizdir. 1 adet çardak fonksiyonellik açısından başarılı olsa da hasarlıdır. Özellikle açık oturma birimlerinin park için önemli bir ihtiyaç olduğu gözlenmiştir. Çardak çevresinde 2 adet rampa uygulaması bulunmaktadır. Ayrıca parktan çöp konteynırlarına ve dışarıya patika yol ile erişimin sağlandığı gözlenmiştir (Şekil 4.92 B).

Şekil 4.92. Oturma birimi ve patika yoldan görünüm (A: Oturma birimi; B: Patika yol)

Çoğunlukla geniş yapraklı ve ibreli türlerin tercih edildiği park alanında ağaçlar çeşitlilik ve bakım açısından başarılı bulunmuştur. Fakat çim alanlar oldukça bakımsızdır. Özellikle çim alanların durumu parkın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.93).

Şekil 4.93. Bitkisel bakımsızlık (A: ; B:)

Parkta bitkilerin gölge sağlama, odak noktası oluşturma ve yönlendirme fonksiyonlarından yararlanılmıştır. Bitkisel bakımsızlık bitkilerin fonksiyonel açıdan işlevlerini olumsuz yönde etkilemektedir (Şekil 4.93).

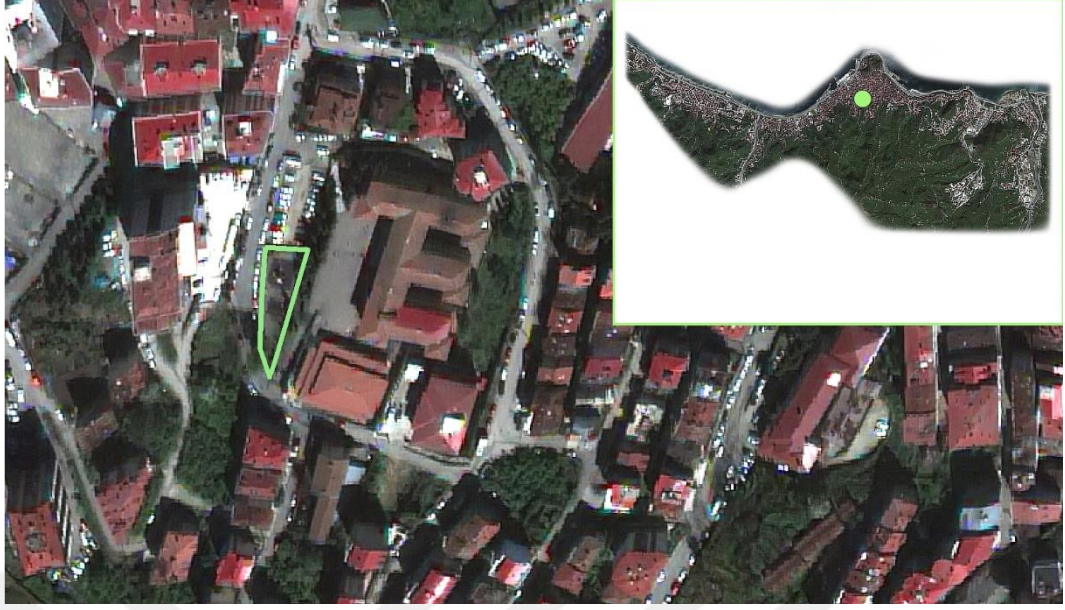
Çocuk yaşta sadece bir kullanıcının gözlendiği park alanı temizlik açısından sorunludur. Değerlendirmeler sonucunda 26 Evler Üstü Çocuk Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.14'te görülmektedir.

Çizelge 4.14. 26 Evler Üstü Çocuk Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	16
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	12
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	5
4. Donatılar (maks. 275 puan)	27
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	56
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	9
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	2
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	127
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	37

4.1.15. Kubilay Güngör Çocuk Parkı

Nizamiye Mahallesi Yolaşmaz Sokak üzerinde bulunan park 529.51 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1 adet çocuk oyun alanı, 10 adet bank, 3 adet çöp kutusu ile 1'er adet aydınlatma direği, çeşme ve bilgilendirme ve uyarı levhası bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Park alanına giriş batı cephesinden sağlanmaktadır (Şekil 4.94).

Şekil 4.94. Parkın uydu görüntüsü

2010 yılında hayatını kaybeden lise öğrencisi Kubilay Güngör'ün ismini taşıyan parkın batı cephesinde öğrenci yurdu, doğu cephesinde ortaokul, kuzey cephesinde otopark alanı bulunurken güney cephesinde ise yol ve yerleşim birimleri bulunmaktadır. Yakın çevresinde kreş, cami vb. kamusal yapıların yoğunluğu dikkat çekmektedir. Trafiğin yoğun olduğu Orhan Yılmaz Caddesine yakınlığından dolayı sakin bir ortama sahip olduğu söylenemez.

Yayalar açısından parka erişimin kolay olduğu söylenebilir. Park toplu taşıma araçlarının güzegahına yakın bir noktada bulunmaktadır. Özel araç sahipleri yol kenarlarını ve kuzey cephedeki otopark alanını park yeri olarak kullanabilmektedir. Fakat kent merkezine yakınlığından dolayı uygun bir park yeri bulmak genellikle sorundur. Parkın çevresinde engelli bireylere yönelik bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.95).

Şekil 4.95. Parkın giriş noktası

Çocuk oyun alanı 1'er adet tahterevalli ve kaydırak grubu ile 2 adet salıncaktan oluşmaktadır. Zemin elemanı olarak kauçuk tercih edilirken sınırlandırma elemanı olarak beton bordür kullanılmıştır. Alan genel olarak bakımlıdır. 6 yaş ve üzeri çocuklara uygun oyun elemanı bulunmamaktadır (Şekil 4.96).

Şekil 4.96. Çocuk oyun alanı (A ; B:)

Alandaki bank, çöp kutusu ve aydınlatma elemanı yeterli ve bakımlıdır. Ancak arkalık bölümü olmayan banklar özellikle yetişkin bireyler açısından şikayet konusu olmaktadır (Şekil 4.97). Ayrıca aydınlatma elemanı daha güzel bir noktaya yerleştirilmelidir.

Kuşatma elemanları yeterli ve bakımlıdır. Yalnız parkın merdivenli giriş noktasında her ne kadar yola geçiş için bir önlem alınsa da çocuk oyun alanında ebeveynler

tedirgin olmaktadır. Basit bir kilit sistemi park için önemli bir ihtiyaç olarak görülmektedir (Şekil 4.95).

Döşemeler yeterlilik ve fonksiyonellik açısından sorun taşımamaktadır. Fakat oldukça eski bir görünüm sergilemektedirler. Diğer birçok parkta olduğu gibi çimlerin döşemeler arasından çıktığı görülmektedir. Parkta yer alan çeşme ise kullanılmamaktadır.

Şekil 4.97. Parktan görünüm (A: ; B:)

Park alanında geniş, iğne yapraklı ağaçlar ile çalı kullanımına yer verilmiştir. Genel olarak ağaçlar ve çim alanlar bakımlı, çalılar ise bakımsızdır. Ayrıca parkta çim alanlar yeterlilik noktasında zayıf kalmıştır.

Parkta bitkilerin gizlilik (mahremiyet), gölge sağlama fonksiyonlarından faydalanılmıştır (Şekil 4.97). Alanda okul duvarı espalier sanatı vb. bitkisel tasarım teknikleri ile desteklenerek görsel çekicilik artırılmalıdır. Ayrıca çocuk oyun alanı çevresi güneşli günlerde kullanıcıları rahatsız etmektedir.

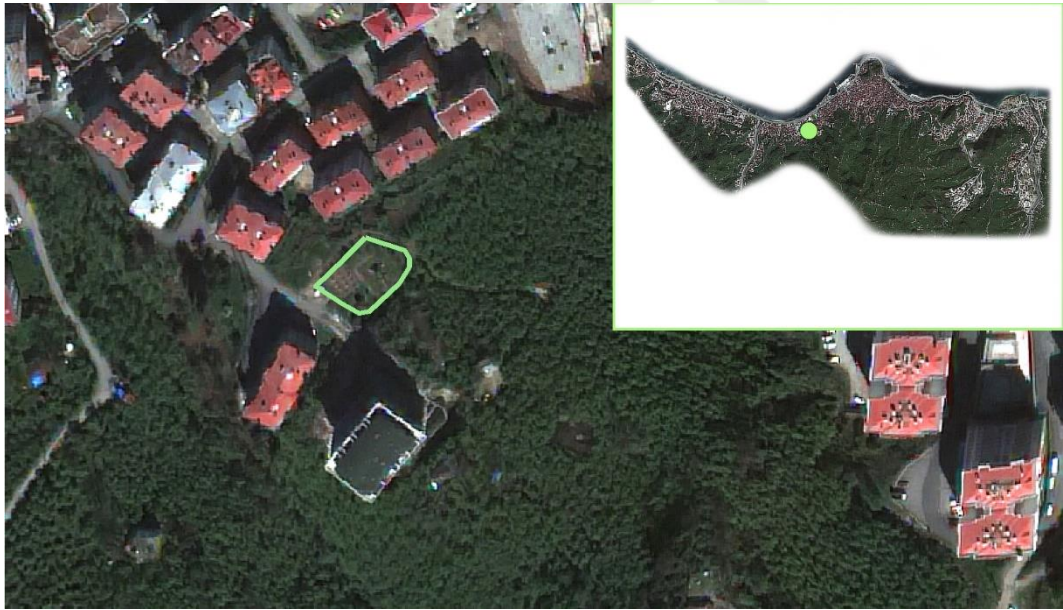
Her yaş grubundan kullanıcının gözlendiği park alanı yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Ayrıca temizlik açısından sorun taşımamaktadır. Değerlendirmeler sonucunda Kubilay Güngör Çocuk Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.15'te görülmektedir.

Çizelge 4.15. Kubilay Güngör Çocuk Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	17
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	13
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	11
4. Donatılar (maks. 275 puan)	108
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	52
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	8
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	8
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	217
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasında)	13

4.1.16. Soyer Sitesi Çocuk Parkı

Çıtlakkale Mahallesi 116 Nolu Sokak üzerinde bulunan park 646.40 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet kondisyon ve çocuk oyun alanı ile kapalı oturma birimi, 6 adet bank, 3 adet çöp kutusu bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Parka giriş kuzey, doğu ve batı cephelerinden olmak üzere 3 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.98).

Şekil 4.98. Parkın uydu görüntüsü

Parka ait özel bir isimlendirme yapılmamıştır. Kuzey cephesinde yer alan Soyer Sitesinin ismi ile anılmaktadır. Diğer cephelerinde yeşil alan yoğunluğu fazladır. Öyle ki bahçe içerisinde bir park olduğunu söylemek yanlış olmaz. Oldukça sakin bir ortama sahiptir ve batı cephesinde yapımı devam konut inşaat bulunmaktadır. Yakın çevresinde müftülük binası vardır.

Şekil 4.99. Parktan görünüm

Park oldukça yüksek eğimli bir arazi üzerinde bulunmaktadır. Bu sebepten ötürü yakın çevre kullanıcıları açısından bile erişim kolay olmamaktadır. Fakat toplu taşıma araçlarının güzergahına yakın bir noktada olması önemli bir artıdır. Özel araç sahipleri yol kenarlarına araçlarını bırakabilmektedirler. Engelli bireylerin parka erişebilmeleri oldukça güçtür (Şekil 4.100).

Şekil 4.100. Parkın giriş noktaları (A: Batı giriş; B: Kuzey giriş; C: Doğu giriş)

Çocuk oyun alanı toprak zemin üzerinde 1'er adet kaydırak grubu, salıncak ve tahterevalliden oluşmaktadır. Alanda ayrıca kondisyon aletlerine de yer verilmiştir. Spor ekipmanları çeşitlilik ve bakımlılık açısından başarılı bulunmuştur. Fakat her iki alanın zemini de son derece bakımsızdır (Şekil 4.101).

Alan içi sirkülasyonda kullanıcılara ve engelli bireylere güçlük çıkartabilecek uygulamalar bulunmaktadır (Şekil 4.102).

Şekil 4.101. Çocuk oyun ve kondisyon alanı (A: Çocuk oyun alanı; B: Kondisyon alanı)

Oyun ve kondisyon alanı çevresinde yer alan bankların yeterli oldukları söylenebilir. Ancak çardağın hasarlı olduğu ve park çevresinde devam eden inşaatın başta park girişi olmak üzere parka zarar verdiği gözlenmiştir (Şekil 4.102).

Döşemeler oldukça eski görünmektedir. Kuşatma elemanları bir noktadan sonra devam etmemektedir. Çöp kutuları yeterli gelmemektedir ve estetik açıdan başarısızdır. Bu gibi aksaklıklar parkın kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir.

Park içerisinde ve çevresinde aydınlatma elemanlarının bulunmaması parkın gece kullanımını olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca park içi ışıklandırma kullanıcıların kendilerini güvende hissetmelerini de sağlayabilir.

Şekil 4.102. Çardak kullanımı

Parkta geniş yapraklı ve çalı türlerine yer verilmiştir. Orta boylu ağaçlarında yer aldığı alanda ağaç ve çalılar bakımlıdır. Ancak çim alanlar bakımsızdır. Öyle ki çimlerin parkı işgal ettikleri bile söylenebilir (Şekil 4.100).

Parkta bitkilerin gölge sağlama ve yönlendirme fonksiyonlarından yararlanıldığı gözlenmiştir. Görsel çekicilik açısından zayıf bulunan park alanında özellikle batı güneşi parkta kullanıcıları rahatsız etmektedir.

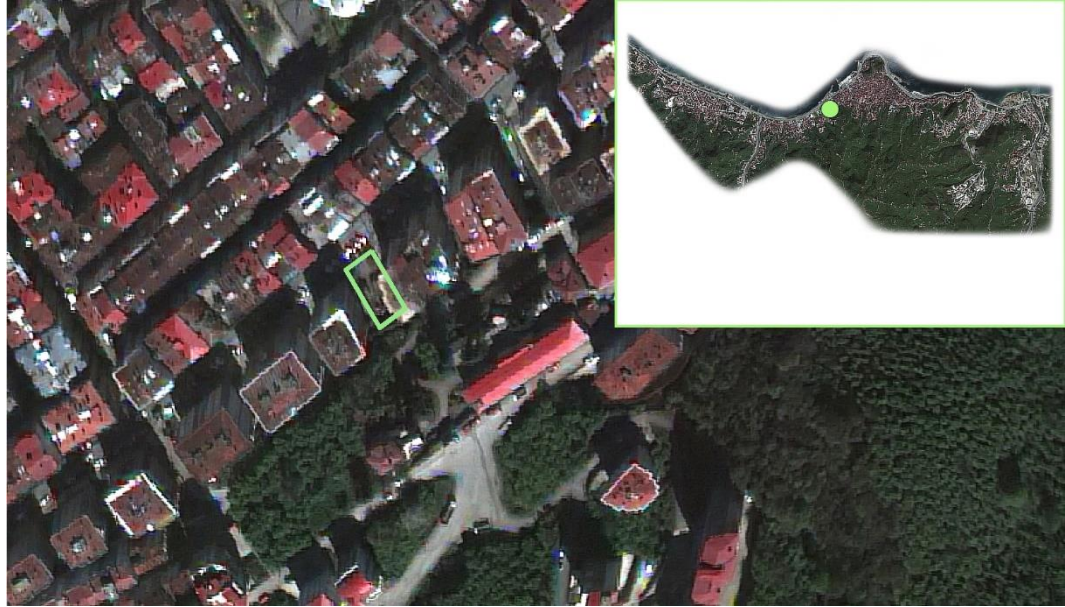
Park alanı temizlik açısından sorunludur. Değerlendirmeler sonucunda Soyer Sitesi Çocuk Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.16'ta görülmektedir.

Çizelge 4.16. Soyer Sitesi Çocuk Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	11
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	10
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	6
4. Donatılar (maks. 275 puan)	64
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	49
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	5
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	1
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	146
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	35

4.1.17. Dr. Atsushi Miyazaki Parkı

Hacısiyam Mahallesi İnönü Caddesi üzerinde bulunan park 331.63 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1 adet çocuk oyun alanı, 1'er adet kapalı oturma birimi, aydınlatma elemanı ile 8 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Park alanına giriş kuzey ve batı cephelerinden 1'er tane olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.103).

Şekil 4.103. Parkın uydu görüntüsü

Park ismi kullanıcılar tarafından bilinmemektedir. Parkın doğu ve batı cephelerinde yerleşim birimleri bulunmaktadır. Güney cephesinde yeşil alan kuzey cephesinde ise trafik yoğunluğunun oldukça fazla olduğu İnönü Caddesi bulunmaktadır. Bu sebepten ötürü parkın oldukça gürültülü bir mekan olduğu söylenebilir. Yakın çevresinde okul ve cami bulunmaktadır.

Yerleşim yoğunluğunun fazla olduğu bir noktada bulunan parka erişim yayalar açısından oldukça kolaydır. Park toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunmaktadır. Yalnız özel araç sahiplerinin araçlarını park edebilmeleri oldukça güçtür. Parkın batı girişindeki eğimli yol dışında yakın çevrede engelli bireylerin parka erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.104 B).

Şekil 4.104. Parkın giriş noktaları (A: Kuzey giriş; B: Batı giriş)

Çocuk oyun alanı kauçuk zemin üzerinde 1'er adet salıncak ve kaydıraftan oluşmaktadır. Zemin ve oyuncaklar genel olarak bakımlıdır. Çocukların farklı oyun arayışları zeminde kendini göstermektedir. Merdivenli giriş ebeveynleri tedirgin etmektedir. Basit bir kilit sistemi çözüm olarak düşünülebilir (Şekil 4.105). Ayrıca döşemelerin eski görünümü parkın kalitesini düşürmektedir.

Şekil 4.105. Çocuk oyun alanı (A: ; B:)

Parkın büyüklüğü dikkate alındığında oturma birimlerinin yeterli oldukları söylenebilir. Ancak kullanılabilirlik ve bakımlılık açısından sorun taşıdıkları gözlenmiştir. Alanda yer alan 5 bankın yakın bir zamanda onarıldığı anlaşılmaktadır. Bir adet bank ve özellikle çardağın hasarlı olması önemli bir sorundur (Şekil 4.106).

Parkta çöp kutusu bulunmamaktadır. Bu yüzden kullanıcılar tarafından çevreye atılan çöpler rahatsızlık vermektedir. Ayrıca park duvarları diğer birçok parkta gözlendiği gibi boyalıdır. Yakın bir zamanda alana eklenen aydınlatma elemanı çevreye verilen zararların azaltılmasında etkili olabilir (Şekil 4.106).

Şekil 4.106. Parktan görünüm (A ; B ; C :)

Çoğunlukla ibrelili türler yer verilen park alanında 3 adet geniş yapraklı tür bulunmaktadır. Ağaçlar genel olarak bakımlıdır. Fakat çim alanlar oldukça bakımsızdır. Ayrıca çim alanların yeterliliği tartışılabilir.

Parkta bitkilerin gölge sağlama ve yönlendirme fonksiyonlarından faydalandığı gözlenmiştir. Park çevresindeki yerleşim birimleri de gölge ihtiyacının karşılanmasında etkili olmaktadır. Fakat servi ağaçları estetik açıdan bir başarı sağlasa da gürültü kontrolü ve gizlilik (mahremiyet) sağlanması açısından etkili olamamaktadır (Şekil 4.104 A).

Gözlemler sırasında çocuk, genç ve yetişkin bireylere rastlanan park alanı temizlik açısından sorunludur. Değerlendirmeler sonucunda Dr. Atsushi Miyazaki Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.17'de görülmektedir.

Çizelge 4.17. Dr. Atsushi Miyazaki Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	16
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	11
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	8
4. Donatılar (maks. 275 puan)	66
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	43
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	8
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	6
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	158
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	30

4.1.18. Süleyman-Abdullah Bozbağ Parkı

Hacısiyam Mahallesi Kına Sokak üzerinde bulunan park 598.76 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet basketbol sahası, çocuk oyun alanı ile aydınlatma elemanı bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Park alanına giriş kuzey ve güney cephelerinden 1'er tane olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.107).

Şekil 4.107. Parkın uydu görüntüsü

Park ismi kullanıcılar tarafından bilinmemektedir. Doğu ve batısında yerleşim birimleri bulunmaktadır. Diğer cephelerinden ise ara yollar ile çevrilidir. Yakın

çevresinde cami ve ücretli bir otopark bulunmaktadır. Kent merkezine yakınlığı veya yerleşim birimlerinin yoğunluğu dikkate alındığında gürültülü bir ortama sahip olduğu söylenebilir.

Alana erişim yayalar açısından oldukça kolaydır. Park toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunmaktadır. Yalnız özel araç sahiplerinin park imkanı yok denecek kadar azdır. Parkın güney girişinde garaj girişleri için rampa uygulamaları mevcuttur. Bu uygulamalar dışında engelli bireylerin parka erişimini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.108 A).

Şekil 4.108. Parkın giriş noktaları (A: Güney giriş; B: Kuzey giriş)

Çocuk oyun alanı kum zemin üzerinde 1'er adet kaydırak, salıncak ve tahterevalliden oluşmaktadır (Şekil 4.109 A). Kafes telleri sağlam olan basketbol sahasında tüm park duvarları gibi pota da boyanmıştır (Şekil 4.109 B). Her iki zeminde bakımsız görünmektedir. Ayrıca tahterevalli kullanılamaz haldedir.

Şekil 4.109. Çocuk oyun alanı ve tek basketbol sahası (A: Çocuk oyun alanı; B: Tek pota basketbol sahası)

Parkın kuzey sınırında doğalgaz hat vanası ile elektrik altyapısına ilişkin bir yapı yer almaktadır. Her iki yapının da park için uygun olmadığı açıktır. Ayrıca iki yapı arasında hurda eşyalar bırakılmaktadır. Top oynayan çocuklar sıklıkla telleri aşarak toprakları geri almaktadırlar. Çim alanlar üzerinde mangal yapmak amacıyla ateş yakılan bir bölüm bulunmaktadır (Şekil 4.110).

Şekil 4.110. Parktan görünüm (A: ; B:)

Park içerisinde aydınlatma elemanı bulunmaktadır. Ancak çöp kutusu, bank, çardak vb. donatı elemanlarına yer verilmemiştir. Mevcut haliyle park kendi haline bırakılmış izlenimi vermektedir.

Parkta 4 adet geniş yapraklı ağaç bulunmaktadır. Ağaçların bakımlı oldukları söylenebilir fakat çim alanlar oldukça bakımsızdır. Diğer benzer parklarda olduğu gibi çimler döşeme aralarından çıkmaktadır (Şekil 4.110). Ayrıca tüm park alanı içinde çim alanların yeterliliği tartışılabilir.

Her ne kadar etkili olmasa da bitkilerin gölge sağlama ve yönlendirme fonksiyonlarından yararlandığı söylenebilir. Yerleşim birimleri gölge ihtiyacının karşılanmasında etkili olmaktadır.

Park özellikle çocuk ve genç bireyler tarafından sıklıkla kullanılmaktadır. Temizlik açısından sorunlu bir parktır. Değerlendirmeler sonucunda Süleyman-Abdullah Bozbağ Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.18'de görülmektedir.

Çizelge 4.18. Süleyman-Abdullah Bozbağ Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	16
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	12
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	5
4. Donatılar (maks. 275 puan)	39
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	19
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	1
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	4
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	96
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	41

4.1.19. Sazbeyi Parkı

Hacısiyam Mahallesi Öz Sokak üzerinde bulunan park 1683.85 m²'lik bir alana sahiptir. Mahalle parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı ile tek pota basketbol sahası, 23 adet bank, 1 adet pergola, 4 adet çöp kutusu ile 1 adet aydınlatma elemanı bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Park alanına giriş batı cephesinden 2, kuzey ve güney cephelerinden 1'er tane olmak üzere 4 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.111).

Şekil 4.111. Parkın uydu görüntüsü

Parkın doğu cephesinde cami batı cephesinde ise yerleşim birimleri bulunmaktadır. Diğer cephelerinde ise yine yol ve yerleşim birimlerinin yoğunluğu dikkat çekmektedir. Bu bakımdan parkın önemli bir noktada olduğu söylenebilir. Yakın çevresinde yeşil alan yok denecek kadar azdır. Kent merkezine yakın bir noktada yer

almasına rağmen sakin bir ortama sahip olduğu söylenebilir. Şu an için Öz Sokakta yol yenileme çalışmaları devam etmektedir.

Şekil 4.112. Parktan görünüm

Yoğun konut dokusu içerisinde yer alan parka yayalar açısından erişimin kolay olduğu söylenebilir. Park toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunmaktadır. Ancak özel araç sahipleri için park yeri bulabilmek oldukça güçtür. Yakın çevresinde engelli bireylerin park alanına erişebilmelerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir. Sadece parkın kuzey giriş noktasında bir rampa uygulaması bulunmaktadır (Şekil 4.113 D).

Şekil 4.113. Parkın giriş noktaları (A: Güney giriş; B, C: Batı giriş; D: Kuzey giriş)

Çocuk oyun alanında kauçuk zemin üzerinde 1'er adet kaydırak grubu, tahterevalli ile 2 adet salıncak bulunmaktadır. Yakın bir zamanda kum zemin kauçuk zemin ile değiştirilmiş olup oyuncaklar yenilenmiştir. Oyuncaklar ve zemin bakımlıdır. Salıncaklar diğer birçok parkta olduğu gibi 0-6 yaş grubuna yöneliktir. Özellikle 7-14 yaş grubundan çocukların salıncakları kullandıkları gözlenmektedir (Şekil 4.114).

Tek pota basketbol sahası da yakın bir zamanda yenilenmiştir. Alan bakımlıdır. Potanın kafes telleri üzerine yerleştirildiği görülmektedir. Ayrıca parkta boş bir zemin bulunmaktadır (Şekil 4.114).

Alan içi sirkülasyonda engelli bireylere zorluk çıkarabilecek bir durum söz konusu değildir. Fakat tüm fonksiyonların yüksek bir zemin üzerinde olması engelli bireyler açısından zorluk çıkarmaktadır.

Şekil 4.114. Parktan görünüm (A: ; B: ; C: ; D:)

Parkta yer alan tüm oturma birimleri yakın bir zamanda yenilenmiştir. Banklar yeterli ve bakımlıdır. Fakat mevcut bank tasarımları kullanıcılar tarafından şikayet konusu olmaktadır. Parkta özellikle arkalık bölümü olmayan bankların yanı sıra klasik bank tasarımlarına veya kapalı oturma birimlerine ihtiyaç duyulmaktadır (Şekil 4.115).

Şekil 4.115. Parktan görünüm

Park içerisinde yer alan aydınlatma elemanı 3 adet çevre aydınlatma elemanı ile desteklenmektedir. Bu bakımdan park içi ışıklandırmanın yeterli olduğu söylenebilir. Fakat park için başarılı bir tasarıma sahip oldukları söylenemez. Park her ne kadar temizlik açısından sorunlu olmasa da mevcut park büyüklüğü dikkate alındığında 4 adet çöp kutusu yeterli gelmeyebilir. Ayrıca döşemelerin eski oldukları anlaşılmaktadır (Şekil 4.114).

Çoğunlukla geniş yapraklı ağaç ve ibrelili türler gözlenmiştir. Yeşil alanlara yeterince yer verildiği söylenebilir. Ayrıca parkta boyulu ağaçlar dikkat çekmektedir. Genel olarak ağaçlar bakımlı ve çeşitlilik açısından yeterlidir. Yalnız çim alanlar bakımsızlıktan toprak zemin olarak görünmektedir (Şekil 4.112). Çim alanlar üzerine bırakılan inşaat malzemeleri çim alanlara zarar vermektedir.

Parkta bitkilerin gölge sağlama, yönlendirme, odak noktası oluşturma ve perdeleme fonksiyonlarından yararlanılmıştır. Gölge ihtiyacının karşılanması açısından başarılı bir park olduğu söylenebilir.

Her yaş grubundan kullanıcının gözlendiği park alanı temizlik açısından sorun taşımamaktadır. Değerlendirmeler sonucunda Sazbeyi Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.19'da görülmektedir.

Çizelge 4.19. Sazbeyi Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	16
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	12
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	12
4. Donatılar (maks. 275 puan)	91
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	63
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	10
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	8
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	212
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	16

4.1.20. Haydar Aliyev Parkı

Hacısiyam Mahallesi Küçük Sokak üzerinde bulunan park 1097.38 m²'lik bir alana sahiptir. Mahalle parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1 adet meydan, 14 adet bank, 1'er adet pergola ile çeşme, 10 adet çöp kutusu, 6 adet aydınlatma elemanı, 1'er adet büfe ve reklam panosu yer almaktadır. Kuşta elemanı olarak ferforje tercih

edilmiştir. Park alanına giriş batı cephesinden 4 farklı noktadan doğu cephesinden ise 3 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.116).

Şekil 4.116. Parkın uydu görüntüsü

Park kent merkezine giriş noktası olarak nitelendirebileceğimiz bir noktada yer almaktadır. Kuzey cephesinde E70 karayolu bulunmaktadır. Diğer cephelerinden ise yine yol ve yerleşim birimleri ile çevrilidir. Alanın güneyinde balık pazarı, batısında şehir içi ve ilçe dolmuşların kalkış noktası ve bir adet ücretli otopark bulunmaktadır. Yakın çevresinde cami, Giresun liman işletmesi ve birçok iş yeri bulunmaktadır. Çevresinde yeşil alan yok denecek kadar azdır. Her daim gürültülü bir ortama sahip olduğu söylenebilir.

Şekil 4.117. Park içerisinden görünüm

Park toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunmaktadır. Ancak özel araç sahipleri için ücretsiz bir park yeri bulabilmek oldukça güçtür. Sadece batı cephesinde 2 adet engelli rampası bulunsa da yeterli olduğu söylenemez. Özellikle dolmuşlar rampa önlerini kapatmaktadırlar. Yoğun trafik yayaların erişimini etkilemektedir (Şekil 4.118).

Şekil 4.118. Park giriş noktaları (A: Batı giriş; B, C: Doğu giriş)

Park meydanına sonradan “Kurtuluş Savaşı’nda Osman Ağa ve Giresun Uşakları Anıtı” eklenmiştir. Bu durum parkın Osman Ağa Parkı şeklinde anılmasına sebep olmaktadır. Ayrıca park içerisinde ve çevresinde çok sayıda seyyar satıcı bulunmaktadır. Alan içi sirkülasyonda fonksiyonlara erişim kolaylıkla sağlanabilmektedir. Fakat önemli bir geçiş güzergahındaki yüksek zemin sorun çıkarabilir (Şekil 4.119).

Şekil 4.119. Parktan görünüm (A: ; B:)

Parkta yer alan pergola, bank gibi oturma birimleri ile çöp kutularının yeterli ve bakımlı oldukları söylenebilir. Fakat çevreye çok fazla sigara izmariti atılmaktadır. Bilgilendirme ve uyarı levhaları bu gibi durumlarda caydırıcı olabilmektedir. Banklar ve döşemeler oldukça eski görünmektedirler (Şekil 4.120).

Park içi ışıklandırma meydanı aydınlatmamaktadır. Bu yüzden meydan akşam saatlerinde karanlık olmaktadır. Kuşatma elemanları park için uygundur. Fakat mevsimliklerin bulunduğu kuzey cephede ferforje yerine ip kullanılmıştır. Park alanına sonradan ilave edilen çeşme sıklıkla kullanılmaktadır (Şekil 4.120).

Şekil 4.120. Çeşme uygulaması

Park içerisinde geniş yapraklı ve iğne yapraklı ağaçların yanı sıra mevsimlik ve çalı kullanımlarına da yer verilmiştir. Bitkilerin bakımlı ve yeterli olduğu söylenebilir. Boylu ağaçlar parkın kalitesini artırmaktadır. Yalnız diğer birçok parkta olduğu gibi çim alanlar oldukça bakımsızdır (Şekil 4.119).

Parkta bitkilerin gölge sağlama, gizlilik (mahremiyet) sağlama, görsel çekiciliğin sağlanması veya fon oluşturma, perdeleme, gürültü kontrolü ile yönlendirme fonksiyonlarından yararlandığı gözlenmiştir. Gölge temini açısından başarılı parklardan olduğu söylenebilir (Şekil 4.121).

Şekil 4.121. Fonksiyonel bitki kullanımı (A: ; B:)

Kullanıcı yoğunluğunun çok fazla olduğu park alanında çevreye atılan çöpler rahatsızlık vermektedir. Değerlendirmeler sonucunda Haydar Aliyev Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.20'de görülmektedir.

Çizelge 4.20. Haydar Aliyev Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	18
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	10
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	12
4. Donatılar (maks. 275 puan)	131
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	87
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	11
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	7
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	276
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	3

4.1.21. Kumyalı Cumhuriyet Parkı

Hacısiyam Mahallesi E70 karayolu üzerinde bulunan park 27519.97 m²'lik bir alana sahiptir. Kent parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet basketbol sahası, tenis kortu ve kondisyon alanı ile çocuk oyun alanı, tribün, WC, bisiklet parkı, serenti, trafo, çeşme, 2 adet plastik obje, 3'er adet otopark, pergola, 12 adet yeme içme tesisi, aydınlatma elemanları, çöp kutuları, reklam panoları ile taş üzeri ahşap kaplama oturma birimleri bulunmaktadır. Alana giriş güney cepheden 3'ü araç giriş çıkışı olmak üzere 16 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.122).

Şekil 4.122. Parkın uydu görüntüsü

Giresun sahil yolu üzerinde önemli bir noktada bulunan ve 2009 yılında hizmete açılan parkın kuzeyinde Karadeniz, güneyinde E70 karayolu ile yerleşim birimleri, doğusunda Giresun Limanı bulunmaktadır (Anonim, 2018ğ). Yakın çevresinde cami, lise, Giresun Atatürk Stadyumu yer almaktadır. Karayolu üzerinde bulunmasından dolayı trafik gürültüsü kullanıcıları rahatsız edebilmektedir.

Şekil 4.123. Park içerisinden görünüm (A ; B :)

Toplu taşıma araçlarının güzergahlarına yakın bir noktada bulunan parka erişim kolaylıkla sağlanabilmektedir. Özel araç sahipleri parkın ortasında yer alan otopark ile parkın en doğusunda ve batısında 2 farklı işletmeye ait otoparkı park yeri olarak kullanabilmektedirler. Parkın güney hattında yer alan 10 adet giriş engelli bireylere zorluk çıkarmamaktadır. Fakat kondisyon alanı ile çeşme arasındaki uzunca bir mesafede rampa uygulamasının yer almaması şikayet konusu olmaktadır. Ayrıca parka

gelen yaşlı bireyler rampa veya asansör barındıran üst geçit istemektedirler. Tüm bunlar dikkate alındığında engelli bireylerin parka erişiminin kolay olmadığı söylenebilir (Şekil 4.124).

Şekil 4.124. Parkın giriş noktalarından görünüm (A, C, D: Araç girişi; B: Yaya girişi)

Çocuk oyun alanı kauçuk zemin üzerinde 1 adet kaydırak grubu, 2'şer adet salıncak ve tahterevalliden oluşmaktadır. Oyuncaklar bakımlıdır. Çevresinde çeşme, serenti ve taş üzeri oturma birimleri bulunmaktadır (Şekil 4.125 A). Ebeveynlerin güneşli günlerde serenti altında yere oturdukları gözlenmiştir (Şekil 4.125 B). Ayrıca parkta bankın bulunmaması şikayet konusu olmaktadır. Parkın bir kent parkı olduğunu düşünürsek çocuk oyun alanının yetersiz olduğu söylenebilir.

Şekil 4.125. Çocuk oyun alanı ve serenti (A: Çocuk oyun alanı; B: Serenti)

Park çalışma alanı içerisinde tenis kortu barındıran 2 parktan biridir. Yalnız tenis kortu zemini oldukça eski görünmektedir ve de yağmurlu günlerde saha içerisinde su birikmektedir (Şekil 4.126 B). Aynı durum basketbol sahası içinde geçerlidir. Basketbol sahasında 1 adet pota bulunmaktadır. Mevcut potanın altında da parkın diğer bazı noktalarında olduğu gibi su birikmektedir (Şekil 4.126 A).

Şekil 4.126. Basketbol sahası ve tenis kortu (A: Basketbol sahası; B: Tenis kortu)

Park içerisinde yer alan yeme içme tesislerinin sayısının fazla olduğu söylenebilir. 12 işletmeden 8 tanesi küçük bir alanı paylaşmaktadırlar. Kullanıcılar deniz kenarı bir noktada oturmak istediklerinde işletmelerden birine gitmek zorunda kalmaktadırlar. Ayrıca ücretsiz tek WC tribün altında yer almaktadır (Şekil 4.127).

Şekil 4.127. Yeme içme tesislerinden görünüm (A: ; B:)

Tribün arkasında ve restoran otoparkı yanında yer alan kondisyon aletlerinin bulunduğu spor alanı ise daha iyi bir noktaya yerleştirilebilirdi. Alan çevresinde bitkiler ile gizlilik (mahremiyet) sağlanmıştır. Fakat güney hattı boyunca gezen insanlardan kullanıcılar rahatsız olabilmektedir. Ayrıca oturup dinlenebilecekleri bir yer gözlenmemiştir (Şekil 4.128 D). Otopark alanları ile bisiklet parkının yeterli olduğu söylenebilir. Fakat parkın otoparkı merkezi bir noktada bulunmaktadır. Bu durum kullanıcıların sürekli taşıt gürültüsüne maruz kalmalarına yol açmaktadır. Ayrıca park alanında herhangi bir ölçülendirilme yapılmamıştır (Şekil 4.128 C).

Şekil 4.128. Otopark, bisiklet parkı ve kondisyon alanı (A, C: Otopark; B: Bisiklet parkı; D: Kondisyon alanı)

Park içerisinde işlevsiz alanlar gözlenmiştir. Özellikle labirent olarak kullanılan bölüm bakımsızlıktan kullanılamamaktadır (Şekil 4.129 A). Labirentin içerisi parkın birçok noktasında olduğu gibi özellikle işletmeler tarafından depo alanı olarak kullanılmaktadır (Şekil 4.129 C). Ayrıca duvarlara hiç de uygun olmayan birçok yazı yazılmıştır (Şekil 4.129 B). Güvenlik görevlisi, uyarı levhaları bu gibi durumlarda çözüm olarak düşünülebilir.

Şekil 4.129. Labirent ve istenmeyen görüntüler (A: Labirent; B: Yazılı duvar; C, D: Çöpler)

Çöp kutuları park kullanıcıları için yeterli olsa da işletmeler açısından yeterli olmadıkları açıktır. Özellikle otopark girişine yığılan çöpler çok fazla göze batmaktadır (Şekil 4.130 B). Ayrıca her ne kadar park için tasarlanmamış olsa da 2 adet heykelin parkın kalitesine olumlu yönde katkı yaptığı da söylenebilir (Şekil 4.130 A). Aydınlatma elemanlarının da yeterli oldukları söylenebilir. 5 büyük aydınlatma elemanın bulunduğu park alanının birçok noktasına şu anda yeni aydınlatma elemanları ilave edilmektedir (Şekil 4.123).

Şekil 4.130. Heykel ve yığılan çöpler (A: Heykel; B: Çöpler)

Parkta kapalı oturma birimleri bulunmamaktadır. Sadece taş üzeri oturma birimlerinin bulunduğu alanlarda bitkisel bakımsızlık bazı noktalarda konforlu bir şekilde oturmaya engel teşkil etmektedir (Şekil 4.131 A). Ayrıca alanda yer alan 3 adet pergola ile noktalar halinde bitki dikiminin yapıldığı alan ve çevresi işlevsellik açısından tartışılabilir (Şekil 4.131 D). Bir noktadan birçok noktaya erişimin sağlanmaya çalışıldığı akslar karmaşaya sebep olmaktadır ve de döşemelerin eskimiş oldukları söylenebilir.

Şekil 4.131. Pergola ve oturma birimleri (A: Oturma birimleri; B, C: Pergola; D: Görünüm)

Geniş ve iğne yapraklı bitkilerin kullanıldığı parkta genel olarak ağaçlar yeterlilik, bakımlılık ve çeşitlilik açısından başarılı bulunmuştur. Alanda uzun boylu ağaçlar gözlenmemiştir. Ayrıca çim alanlar ile çalılarının bakımsız görünümleri parkın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.132).

Şekil 4.132. Bitkisel bakımsızlık (A: ; B:)

Bitkilerin çoğunlukla gizlilik (mahremiyet) sağlama, sirkülasyon yönlendirme, perdeleme ve görsel çekiciliğin sağlanması fonksiyonlarından yararlanılmıştır. Park içerisinde gölge ihtiyacının karşılanmasında veya rüzgar, gürültü kontrollerinin sağlanmasında bitkiler daha etkili bir şekilde kullanılabilir. Ayrıca özellikle yağmurlu günlerde park içerisine hakim olan kanalizasyon, lağım kokularına karşılık olarak güzel kokulu bitkiler etkili olabilir (Şekil 4.133).

Şekil 4.133. Fonksiyonel bitki kullanımı (A: ; B:)

Her yaş grubundan kullanıcının gözlendiği park alanı yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Park bir kent parkı olarak daha temiz bir ortama sahip olmalıdır. Değerlendirmeler sonucunda Kumyalı Cumhuriyet Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.21'de görülmektedir.

Çizelge 4.21. Kumyalı Cumhuriyet Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	17
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	16
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	19
4. Donatılar (maks. 275 puan)	107
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	60
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	7
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	7
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	233
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	10

4.1.22. Taşbaşı Parkı

Sultan Selim Mahallesi E70 karayolu üzerinde bulunan park 3295.54 m²'lik bir alana sahiptir. Kent parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet yeme içme tesisi, çocuk oyun alanı, ücretli bir WC ile süs havuzu, 24 adet bank, 38 adet aydınlatma elemanı, 10 adet çöp kutusu, 3 adet bilgilendirme ve uyarı levhası bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Parka giriş batı yönünden olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.134).

Şekil 4.134. Parkın uydu görüntüsü

Sahil yolunun yapımı sırasında yıkılması gündeme gelen bir arazi üzerinde bulunan park halkın yoğun talebi üzerinde korunmuştur. Giresun liman işletmesi ile E70 karayolu arasında bir noktada yer alan parkın batısında Giresun Ticaret ve Sanayi Odası binası, Giresun Belediyesi Sosyal Tesisleri, Giresun Liman Başkanlığı, 2 adet

otel ile ücretli bir otopark bulunmaktadır. Kent meydanına en yakın 2 parktan biri olan parkın yoğun bir trafik gürültüsüne sahip olduğu söylenebilir.

Şekil 4.135. Park içerisinden görünüm

Park alanına yayalar toplu taşıma araçlarıyla veya üst geçitler yardımıyla kolaylıkla erişebilmektedirler. Fakat özel araç sahipleri için yakın bir noktada ücretsiz bir park alanı bulmak oldukça güçtür. Batı girişindeki rampa uygulaması dışında yakın çevrede engelli bireylerin park alanına erişebilmelerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir. E70 karayolu üzerinde bulunan diğer parklarda olduğu gibi yaşlı bireyler özellikle asansörlü veya hafif eğimli bir üst geçit talep etmektedirler (Şekil 4.136).

Şekil 4.136. Parkın giriş noktaları (A: ; B: ; C:)

1500'lü yıllarda göçmenlerin yerleşimi için açılan alan ilerleyen dönemlerde parka dönüştürülmüştür. Taşbaşı Parkı kentin ilk parkı olma özelliğini taşımaktadır (Anonim, 2013).

Çocuk oyun alanı kauçuk zemin üzerinde 2 adet salıncak ve 1 adet kaydıraftan oluşmaktadır. Oyuncaklar ve zemin bakımlıdır. Salıncaklar farklı yaş gruplarının kullanımına olanak sağlamaktadır. Yalnız parkta yetişkin bireylerin salıncakları kullanmaları şikayet konusu olmaktadır (Şekil 4.137).

Şekil 4.137. Çocuk oyun alanı (A: ; B:)

Park içerisinde ücretli WC ile yeme içme tesisi önemli iki kullanım olarak dikkat çekmektedir. Öyleki çoğu kullanıcı için kuzey hattı boyunca yer alan tüm açık ve kapalı oturma birimleri ile hizmet veren işletme park kullanıcıları için ziyaret sebebi olmaktadır (Şekil 4.138 D). Tesisin parkın dokusunu destekler nitelikte olduğu söylenebilir. Ayrıca WC ihtiyacı zemin altında çözülmüştür (Şekil 4.138 B). Yalnız işletmenin arkası depo şeklinde kullanılmaktadır (Şekil 4.138 C).

Şekil 4.138. Yeme içme tesisi ve WC (A, C, D: Yeme içme tesisi; B: WC)

Park içerisindeki banklar veya aydınlatma elemanları yeterli ve bakımlıdır. Ayrıca kullanılan süs havuzunun çalışma alanı içerisindeki en başarılı uygulama olduğunu söylemek yanlış olmaz (Şekil 4.139 A). Çöp kutuları ile bilgilendirme ve uyarı levhaları yeterli değildir.

Şekil 4.139. Süs havuzu ve banklar (A: Süs havuzu; B: Banklar)

Kullanıcılar çoğunlukla rahatsız edici davranışlarından ötürü diğer kullanıcılardan rahatsız olduklarını gözlemler sırasında dile getirmiştir. Güvenlik kamerası veya görevlisi önemli bir ihtiyaç olarak görünmektedir. Ayrıca parkın tarihi hakkında bilgilendirme yapılabilir veya çocuk oyun alanı çevresinde yetişkinlere yönelik uyarı içeren levhalar kullanılabilir. Park giriş tabelası yetersizdir. Kente yeni gelen ziyaretçilerin alanı otel arazisi sanmaları muhtemel bir durumdur.

Çoğunlukla geniş ve iğne yapraklı ağaçların kullanıldığı park alanında mevsimliklerinde kullanıldığı gözlenmiştir. Genel olarak ağaç, çalı ve mevsimlikler yeterlilik, bakım ve çeşitlilik kriterleri açısından oldukça başarılı bulunmuştur. Fakat parkın güneyinde yer alan çim alanların bakımsızlığı parkın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.140 B).

Şekil 4.140. Bitkisel bakım ve bakımsızlık (A: Bakımlı alan; B: Bakımsız alan)

Bitkilerin gölge ve görsel çekiciliğın sağlanması, sirkülasyon yönlendirme, gürültü kontrolü fonksiyonlarından faydalanılmıştır. Boylu bitkiler hem görsel bir çekim

oluşturmakta hem de gölge ihtiyacını karşılamaktadır. Parkın gölge temini açısından en başarılı parklar arasında olduğu söylenebilir.

Her daim çok yoğun bir şekilde kullanılan park alanı temizlik açısından sorunlu bir parktır. Değerlendirmeler sonucunda Taşbaşı Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.22'de görülmektedir.

Çizelge 4.22. Taşbaşı Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	16
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	10
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	21
4. Donatılar (maks. 275 puan)	110
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	94
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	13
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	6
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	270
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	4

4.1.23. Nihal Şen Çocuk Parkı

Gedikkaya Mahallesi Nihatbey Caddesi üzerinde bulunan park 925.94 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, tek pota basketbol sahası, çardak, aydınlatma elemanı ile 14 adet bank ve 5 adet çöp kutusu bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olmak üzere ferforje kullanılmıştır. Parka giriş batı yönünden olmak üzere tek bir noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.141).

Şekil 4.141. Parkın uydu görüntüsü

Parkın kuzey ve batı cephelerinde 2 farklı site, doğu ve güney cephelerinde ise yapımı devam eden konut inşaatı ile yerleşim birimleri bulunmaktadır. Yakın çevresinde yeşil alan ile cami, yurt binaları ve hastane gibi kamusal yapılar mevcuttur. Araçların gürültüsü dışında rahatsız edici bir gürültü kaynağı gözlenmemiştir. Park 18 yaşında vefat eden başarılı bir lise öğrencisinin ismi verilerek 2017 yılında açılmıştır (Anonim, 2017a).

Park toplu taşıma araçlarının güzergahları üzerinde bulunmaktadır. Özel araç sahiplerinin yakın çevrede park yeri bulabilmeleri oldukça güçtür ve yüksek eğimli arazi yapısı yayalar açısından erişimi zorlaştırmaktadır. Yine de birçok ebeveyn açısından önemli bir park olduğu söylenebilir. Çünkü yakın bir noktada alternatif olabilecek başka bir park bulunmamaktadır. Çevresinde 1 adet rampa uygulaması dışında engelli bireylerin parka erişimini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.142).

Şekil 4.142. Parkın giriş noktası

Çocuk oyun alanı kauçuk zemin üzerinde 1'er adet kaydırak ve tahterevalli ile 2 adet salıncaktan oluşmaktadır (Şekil 4.143 A). Doğu batı istikametinde yerleştirilen basketbol sahasında herhangi bir ölçülendirmeye gidilmemiştir ve zemin döşemesinde kilit parke taş kullanılmıştır (Şekil 4.143 C). Yeni açılan bir park olmasının da etkisiyle parkta yer alan oyun ve spor alanı ekipmanlarının oldukça sağlam oldukları söylenebilir. Parkın batı cephesinde diğer birçok parkta gördüğümüz doğalgaz hat vanası bulunmaktadır (Şekil 4.143 D). Trafo, doğal gaz hat vanası gibi kent altyapısına ilişkin uygulamalar için başka bir çözüm noktası düşünülebilir. Mangal yapmak için ateş yakanlar, topu alana kaçan veya saklambaç oynayan çocuklar istenmeyen olayların yaşanmasına sebebiyet verebilirler.

Şekil 4.143. Çocuk oyun alanı ve tek pota basketbol sahası ile doğalgaz hat vanası (A, B: Çocuk oyun alanı; C: Basketbol sahası; D: Doğalgaz hat vanası)

Park içerisinde yer alan bank sayısı yeterlidir ve çardak hasarlıdır (Şekil 4.144 A). Özellikle yaşlı bireyler olmak üzere birçok kullanıcı tüm bankların arkalık bölümü olmayan banklardan olmasını şikayet konusu yapmaktadırlar. Ayrıca kimi noktalarda özellikle çocukların çim alanları (çit demirleri veya çardaktan koparılan parçalar yardımıyla) eşerek yeni bir oyun sahası açtıkları gözlenmiştir (Şekil 4.144 B). Çöp kutuları da sayıca yeterlidir. Yine de çöplerini çevreye atan kullanıcılara yönelik olarak uyarı levhaları çözüm olarak düşünülebilir.

Şekil 4.144. Çardak ve çim alanlardan görünüm (A: Çardak; B: Çim alanlar)

Yeni açılan bir park olmasından kaynaklı bank, çöp kutuları, aydınlatma elemanları, döşemeler vb. gibi neredeyse tüm donatılar oldukça sağlam görünmektedir. Yalnız uzun yıllar boyunca kullanılabilmeleri için şimdiden güvenlik görevlisi veya kamerası, uyarı levhaları gibi birtakım önlemlerin alınması yerinde olacaktır. 3 tanesi yol kenarlarında, 1 tanesi park içerisinde olmak üzere toplam 4 adet aydınlatma elemanı park içerisinde aydınlatılmayan ortamların oluşmasına neden olabilir. Bu bakımdan aydınlatma yeterliliği tartışılabilir. Parkın giriş noktasında ferforje önlemi, yol üzerinde de 1 adet hız sınırlayıcı kasis olmasına rağmen parkın bulunduğu cadde üzerinden geçen araçlar yolun geniş olmasından, hafif trafik yoğunluğu veya eğimli bir arazi olmasından kaynaklı olarak oldukça hızlı geçmektedirler. Bu durum ebeveynleri oldukça tedirgin etmektedir. Kasis sayısı artırılabilir ve hatta trafik lambası da çözüm olarak düşünülebilir.

Geniş ve iğne yapraklı ağaçlar arasında dengeli bir kullanımın gözlendiği park alanında çalı türlerine de yer verilmiştir. Çim alanların bakımlı olduğu nadir parklardandır. Genel olarak ağaç ve çalılar yeterli ve bakımlıdır. Yalnız farklı renk, boy veya tekstüre sahip türler kullanılarak çeşitlilik artırılabilirdi (Şekil 4.145).

Şekil 4.145. Bitkisel materyal kullanımı (A: ; B:)

Bitkilerin gölge sağlama, sirkülasyon yönlendirme ve görsel çekiciliğin sağlanması fonksiyonlarından faydalanılmıştır. Neredeyse tüm ağaçların fidan olduğu park alanında gölge ihtiyacı ağaçlardan ziyade eğimli arazi yapısı veya çevredeki binaların da etkisiyle başarılı bir şekilde karşılanabilmektedir.

Çok yoğun bir şekilde kullanılan parkın temizlik açısından sorunlu olduğu söylenebilir. Değerlendirmeler sonucunda Nihal Şen Çocuk Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.23'te görülmektedir.

Çizelge 4.23. Nihal Şen Çocuk Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	15
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	11
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	16
4. Donatılar (maks. 275 puan)	120
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	60
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	11
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	6
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	239
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	9

4.1.24. Seyit Vakkas Parkı

Kapu Mahallesi Seyit Vakkas Sokak üzerinde bulunan park 81.86 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, aydınlatma elemanı, 2 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Park alanına giriş doğu ve batı yönlerinden olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.146).

Şekil 4.146. Parkın uydu görüntüsü

Park kentin merkezi sayılabilecek bir noktada yer almaktadır. Çevresinde yerleşim birimleri yoğunluktadır ve oldukça gürültülü bir ortama sahiptir. Parkın kuzey, güney ve batı cephelerinde yerleşim birimleri, doğu cephesinde ise parka ve sokağa ismini veren Osmanlı Padişahı Fatih Sultan Mehmet Han döneminde Giresun'un fethi sırasında üstün başarılar sergileyen Uç Beyi Seyit Vakkas'ın 19. yüzyılda yapılan

türbesi yer almaktadır (Anonim, 2013). Yakın çevresinde okul, cami ve çok sayıda işyeri bulunmaktadır.

Toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunan parka yayalar açısından erişimin kolay olduğu söylenebilir. Özel araç sahipleri veya engelli bireyler açısından durum farklıdır. Araç sahiplerinin kentin bu noktasında park yeri bulabilmeleri oldukça güçtür. Parkın giriş noktasındaki rampa uygulaması dışında çevre kaldırımlarda engelli bireylerin parka erişimini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.147).

Şekil 4.147. Parkın giriş noktaları (A: Doğu girişi; B: Batı girişi)

Çocuk oyun alanı kauçuk zemin üzerinde 1'er adet kaydırak ve salıncaktan oluşmaktadır. Oyuncaklar ve zeminin yakın bir zamanda yenilendiği düşünülmektedir. Alana 2 farklı noktadan sadece merdiven ile giriş sağlanabilmektedir. Park çevresindeki binaların giriş noktaları kullanıcılara metruk bir alan izlenimi vermektedir. Ayrıca parkı çevreleyen duvarlara hiç hoş olmayan yazılar yazılmıştır (Şekil 4.148).

Şekil 4.148. Çocuk oyun alanı ve merdivenli giriş (A: Çocuk oyun alanı; B: Merdivenli giriş)

Parkın büyüklüğü dikkate alındığında 2 adet bank yeterlidir. Banklar bakımlı ve yoldan geçen insanlar için önemli bir dinlenme noktası olmaktadır. Yalnız alana 1 adet çöp kutusu ilave edilebilirdi (Şekil 4.149). Döşemeler oldukça eski görünmektedir. Ayrıca içerisindeki bir adet aydınlatma elemanı yolu aydınlatmaktadır. Park içi güçlü bir aydınlatma sistemi bu park için önemli bir ihtiyaç olarak görünmektedir.

Şekil 4.149. Banklardan bir görünüm

Sadece çim alanların bulunduğu parkta çimler bakımsız bir görünüm sergilemektedirler.

Gölge sağlama, yönlendirme veya görsel çekicilik vb. gibi herhangi bir fonksiyonel bitki kullanımı gözlenmemiştir. Sadece çim alanların mekan oluşumuna katkı sağladıkları söylenebilir.

Seyrek bir kullanım hareketliliğine sahip park alanı temizlik açısından sorunlu bir parktır. Değerlendirmeler sonucunda Seyit Vakkas Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.24'te görülmektedir.

Çizelge 4.24. Seyit Vakkas Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	16
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	11
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	9
4. Donatılar (maks. 275 puan)	56
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	7
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	0
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	3
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	102
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	41

4.1.25. Millet Bahçesi Parkı

Sultan Selim Mahallesi Eşref Dizdar Sokak üzerinde bulunan park 1349.01 m²'lik bir alana sahiptir. Mahalle parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1 adet yeme içme tesisi, 3'er adet çardak ve pergola, 6'şar adet çöp kutusu ile aydınlatma elemanı, 4 adet bank ile zemin altında ücretli bir WC ve Akınspor Kulübü derneği ve farklı kişiler adına dikilen 5 adet ağaç fidanı ile bilgilendirme ve uyarı levhaları bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Parka giriş doğu cephesinden olmak üzere 1 noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.150).

Şekil 4.150. Parkın uydu görüntüsü

Kentin merkezi sayılabilecek bir noktada bulunan parkın çevresinde yerleşim birimlerinden ziyade cami, okul, işyerleri vb. gibi kamusal birimler yoğunluktadır. Bu yüzden oldukça gürültü bir ortama sahip olduğu söylenebilir. Parkın doğusunda Giresun Adliyesi Ek Hizmet Birimi, İl - Merkez İlçe Seçim Kurulu, Denetimli

Serbestlik Müdürlüğü, 3. İcra ve İflas Dairesi gibi devlet kurumlarının yer aldığı bir yapı, batısında kafeler, Giresun Belediyesi'nin ücretli otoparkı ve ilçe dolmuşlarının kalkış noktasının yer aldığı yer aldığı Cumhuriyet Meydanı, kuzeyinde Giresun Üniversitesi Rektörlük binası, güneyinde ise ücretli bir otopark ile yerleşim birimleri bulunmaktadır.

Şekil 4.151. Park içerisinde bir görünüm

Park toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunmaktadır. Ancak yayalar ve özel araç sahipleri için erişimin kolay olduğu söylenemez. Çünkü yüksek eğimli arazi yapısı yayalar açısından erişimi zorlaştırmaktadır. Özel araç sahipleri içinse kentin bu noktasında ücretli otoparklar dışında park yeri bulabilmek oldukça güçtür. Ayrıca park girişindeki rampa uygulaması dışında engelli bireylerin parka erişimini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir. Günümüzde kentin görülmeye değer tarihi ve turistik eserleri arasında sayılan parkın yontma taştan yapılmış kemerli bir kapısı vardır. Kapı üzerindeki 3 adet kitabeden parkın “Memleket Bahçesi” namı altında kaymakam Münir Ziya Bey ve Belediye Reisi Kaptan Yorgi Paşa tarafından 1900 yılında eski valilerden Kadri Bey ve Sırrı Paşa anılarına yaptırıldığı anlaşılmaktadır (Anonim, 2018h) (Şekil 4.152).

Şekil 4.152. Park giriş kapısı

Park içerisinde kulüp derneğine ait olan işletme parkın en önemli kullanım alanı olarak ön plana çıkmaktadır. Öyle ki parkın batı cephesi boyunca yer alan oturma birimleri ile kullanıcılarına hizmet veren işletme birçok kullanıcı için ziyaret sebebi olmaktadır. Ancak diğer parklarda olduğu gibi işletmenin parkın bir bölümünü depo alanı olarak kullandığı görülmektedir (Şekil 4.153).

Şekil 4.153. İşletmeden görünümler (A: ; B: ; C: ; D:)

Zemin altındaki ücretli WC'ye giriş park dışından sağlanmaktadır. Basamak ile erişilen üst kısımda sarılıcı türler ile üzeri kapatılmış bir pergola bulunmaktadır. Fakat alan işlevsiz bir şekilde beklemektedir (Şekil 4.154).

Şekil 4.154. WC'den görünüm (A: ; B:)

Parkta yer alan tüm donatı elemanlarının oldukça eski bir görünüm sergiledikleri söylenebilir (Şekil 4.155 A). Alandaki bank ve çardaklar sağlam ve yeterlidir. Ancak çöp kutuları ve aydınlatma elemanlarının yeterlilikleri tartışılabilir. 6 adet çöp kutusundan 5 tanesinin dolu olduğu ve kullanıcılar tarafından çevreye çekirdek

kabuğu, pet şişe vb. gibi çöplerin atıldığı ve aydınlatma elemanlarından birinin hasarlı olduğu gözlenmiştir. Güvenlik kamerası uyarısının bulunduğu nadir parklardan olan alanda çevre temizliğine yönelik uyarı levhaları ihtiyaç olarak görülmektedir. Ayrıca diğer parklardan farklı olarak kiraz desenli bir kuşatma elemanı kullanılmıştır (Şekil 4.155 C). Fakat rektörlük binasının bulunduğu kuzey cephede klasik bir ferforje tasarımı tercih edilmiştir.

Şekil 4.155. Döşeme, oturma ve aydınlatma elemanları ile çöp kutuları (A, D: Döşeme ve oturma birimi; B: Çöp kutusu; C: Aydınlatma elemanı)

Geniş ve iğne yapraklı türler arasında dengeli bir kullanımın sergilendiği park alanında mevsimlik ve çalı türlerine de yer verilmiştir. Genel olarak ağaç ve çalılarının yeterlilik, bakım ve çeşitlilik kriterleri açısından başarılı oldukları söylenebilir. Ancak mevsimlik ve çim yer yer bakımsız görünüşleriyle parkın kalitesini düşürmektedirler. Yine de eşsiz manzarasıyla yaz aylarında ağaçların gölgesinde dinlenmek isteyen birçok kullanıcının uğrak noktası olan parkın bitkisel kompozisyonu bir diğer önemli ziyaret sebebi olarak sayılabilir.

Bitkilerin gölge ve görsel çekiciliğın sağlanması, sirkülasyon yönlendirme fonksiyonlarından faydalanılmıştır. Uzun boylu ağaçlarında yer aldığı park alanında

gölge ihtiyacı başarılı bir şekilde karşılanmaktadır. Üzeri sarılıcı türler ile kapatılan pergolalar hem gölge ihtiyacını karşılamakta hem de parkın dokusunu desteklemektedir. Ayrıca güney cephede yer alan duvarın oluşturduğu sert görünüm sarılıcı türler yardımıyla yumuşatılmıştır (Şekil 4.156).

Şekil 4.156. Bitkisel materyal kullanımı (A: ; B:)

Çocuk kullanıcılar dışında her yaş grubundan bireyin gözlendiği park alanı tarihi değeri, konumu vb. gibi özellikleri dikkate alındığında daha temiz bir ortamı kullanıcılarına sunabilirdi. Değerlendirmeler sonucunda Millet Bahçesi Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.25'te görülmektedir.

Çizelge 4.25. Millet Bahçesi Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	16
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	12
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	8
4. Donatılar (maks. 275 puan)	108
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	88
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	12
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	8
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	252
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	7

4.1.26. Zübeyde Hanım Çay Bahçesi

Kale Mahallesi Eşref Dizdar Sokak üzerinde bulunan park 714.71 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet yeme içme tesisi, çocuk oyun alanı, elektrik direği ile 5 adet bank ve 3 adet aydınlatma elemanı bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje ve kaplama duvar tercih edilmiştir. Park alanına giriş doğu cephesinden olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.157).

Şekil 4.157. Parkın uydu görüntüsü

Kale yolu üzerinde bulunan parkın batı cephesinde Karadeniz, doğu cephesinde yerleşim birimleri, diğer cephelerinde ise yeşil alanlar bulunmaktadır. Yakın çevresinde yerleşim birimlerinden ziyade Meteoroloji Müdürlüğü, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü vb. birçok kamu birimi ve yeşil alan yoğunluktadır. Yüksek bir konumda bulunmasına rağmen özellikle E70 karayolundan gelen araç gürültüsü rahatsız edici olabilmektedir.

Şekil 4.158. Park içerisinden görünüm

Parkın toplu taşıma araçlarının güzergahlarına yakın bir noktada olması erişimi kolaylaştırmaktadır. Ancak yüksek eğimli arazi yapısı veya yoğun yerleşim dokusundan uzaklık gibi sıralanabilecek sebeplerden ötürü yayalar açısından durum farklıdır. Aynı şekilde özel araç sahipleri için park yeri bulabilmek yol kenarlarında boş bir yer olmasına bağlıdır. Ayrıca park girişlerindeki rampa uygulamaları dışında park çevresinde engelli bireylerin parka erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.159).

Şekil 4.159. Parka giriş noktaları (A: ; B:)

Parkta yer alan işletme en önemli kullanım alanı olarak ön plana çıkmaktadır. Öyle ki park üzerinde hakimiyet kurduğu bile söylenebilir. Parkın 2 farklı cephesinde yer alan oturma birimleri ile kullanıcılarına hizmet veren işletmeye park içerisinden merdiven ile erişim sağlanabilmektedir. Yalnız işletmeye ait bir klima ağaç arkasında gizlenmeye çalışılmış fakat çirkin bir görüntü ortaya çıkmıştır (Şekil 4.160 C).

Çocuk oyun alanı kum zemin üzerinde 1'er adet salıncak, kaydırak ve tahterevalliden oluşmaktadır. Oyuncaklar bakımlıdır fakat zemin oldukça kötü durumdadır (Şekil 4.160 D). Ayrıca park içerisinde bir tanesi oyun alanı girişinde olmak üzere 3 farklı noktada rampa vb. uygulamalar gözlenmiştir (Şekil 4.158).

Şekil 4.160. Yeme içme tesisi ve çocuk oyun alanı (A, B, C: Tesis; D: Çocuk oyun alanı)

Parkta oturma birimlerinin yeterli oldukları söylenebilir. Yalnız oyun alanı çevresindeki banklar işlevsiz bir şekilde beklemektedir ve 1 tanesi hasarlıdır (Şekil 4.160 D). Park içerisinde aydınlatma elemanları ve özellikle döşemeler eski görünümleriyle parkın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.162 B). Döşemeler üzerinde birçok noktada bozulmalar meydana gelmiştir. Ayrıca daha güzel bir aydınlatma elemanı kullanılmalıdır. Kuşatma elemanı yakın bir zamanda yenilenmiş ve diğer parklardan farklı olarak kale duvarı desenli bir duvar tercih edilmiştir (Şekil 4.161).

Şekil 4.161. Kuşatma elemanı

Geniş ve iğne yapraklı türler arasında dengeli bir kullanımın sergilendiği park alanında genel olarak ağaçlar bakımlı ve yeterlidir. Ancak çim alanlar oldukça bakımsız görünmektedir. Ayrıca parkın plantasyonu mevsimlik ve çalı türleri ile daha çekici bir şekilde sunulmalıdır. Yine de parkın bitkisel dokusu önemli bir ziyaret sebebidir (Şekil 4.162 A).

Şekil 4.162. Bitkisel tasarım ve bakımsız çimler (A: Bitkisel tasarım; B: Bakımsız çimler)

Park alanında bitkilerin gölge ve görsel çekiciliğinin sağlanması, sirkülasyon yönlendirme ve perdeleme fonksiyonlarından faydalanıldığı gözlenmiştir. Özellikle uzun boylu ağaçlar hem gölge ihtiyacını karşılamakta hem de estetik açıdan parkın kalitesini artırmaktadır.

Sadece yetişkin ve yaşlı bireylerin gözlendiği park alanı özellikle hafta sonları veya akşam saatlerinde çok yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Parkın temizlik açısından

sorunlu olduğu söylenebilir. Değerlendirmeler sonucunda Zübeyde Hanım Çay Bahçesi'ne verilen puanlar Çizelge 4.26'ta görülmektedir.

Çizelge 4.26. Zübeyde Hanım Çay Bahçesi puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	16
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	10
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	12
4. Donatılar (maks. 275 puan)	70
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	70
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	9
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	4
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	191
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	23

4.1.27. Çınarlar Parkı

Çınarlar Mahallesi Kaymak Sokak üzerinde bulunan park 316.76 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, tek pota basketbol sahası ile 10 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Park alanına giriş doğu cephesinden olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.163).

Şekil 4.163. Parkın uydu görüntüsü

Park bulunduğu mahallenin ismi ile anılmaktadır. Kent meydanına erişim amacıyla çok sık kullanılan bir cadde üzerinde bulunmasından dolayı oldukça gürültülü bir ortama sahiptir. Parkın güney cephesinde günümüzde çocuk kütüphanesi olarak

kullanılan ve 1800'lü yılların sonlarında gotik mimari tarzıyla inşa edilmiş bir Fransız Katolik kilisesi, batı cephesinde Giresun Öğretmen Evi, diğer cephelerinde ise yerleşim birimleri bulunmaktadır (Anonim, 2014). Yakın çevresinde cami, 2 farklı ilköğretim okulu ve lise, polis karakolu ile tarihi Giresun evleri bulunmaktadır.

Toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunan park alanına yayalar açısından erişimin kolay olduğu söylenebilir. Ancak özel araç sahiplerinin park yeri bulabilmeleri oldukça güçtür ve park giriş noktaları engelli bireylere yönelik düşünülmemiştir. Parkın güneyindeki kaldırımında yer alan 3 adet rampa uygulaması dışında engelli bireylerin parka erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.164).

Şekil 4.164. Parkın giriş noktaları (A; B:)

Çocuk oyun alanı birbirinden ayrı kum zeminler üzerine yerleştirilen 2'şer adet kaydırak, salıncak ve tahterevalliden oluşmaktadır. Oyuncakların kullanılabilir durumda oldukları ancak boyalarında yer yer bozulmaların meydana geldiği gözlenmiştir. Ayrıca zemin kumları oldukça sağlıksız görünmektedir (Şekil 4.165 A).

Kuzey güney doğrultusunda yerleştirilen tek pota basketbol sahasında ise zemin elemanı olarak kilit parke taş tercih edilmiştir. Sahaya 2 farklı noktadan merdiven ile erişim sağlanabilmektedir. Basket potası ve saha zemini oldukça kötü bir görünüm sergilemektedir (Şekil 4.165 D). Kaydırak yanında bulunan saha çocuklar açısından tehlike oluşturabilir.

Şekil 4.165. Çocuk oyun alanı ve tek pota basketbol sahası (A, B, C: Çocuk oyun alanı; D: Tek pota basketbol sahası)

Parkta diğer benzer parklarda olduğu gibi duvarlara yazılar yazılmış ve de arkalık bölümü olmayan banklar tercih edilmiştir. Hasarlı olan oturma birimleri yakın bir zamanda yenilenmiştir. Ancak oyun alanı çevresinde 2 adet bank hala hasarlıdır. Ayrıca 2 adet bank bordür üzerine uygulanmıştır (Şekil 4.165 C). Aydınlatma elemanı ve çöp kutusunun bulunmadığı alanda sadece doğu cephesindeki yol üzerinde 3 adet yol aydınlatması ve 2 adet çöp konteyneri bulunmaktadır.

Döşemeler ile kuşatma elemanları tıpkı diğer donatı elemanları gibi eski görünümleriyle parkın kalitesini düşürmektedirler. Akşlar üzerinde birçok noktada engelli bireylere zorluk çıkarabilecek uygulamalar gözlenmiştir. Tek kaydırağın bulunduğu bölümde bordür yıkılarak engelsiz geçiş noktaları oluşturulmaya çalışılmıştır (Şekil 4.165 A). Merdiven basamakları kimi noktalarda zemin altında kalmıştır. Ayrıca parkta süs havuzu olarak ayrıldığı düşünülen bir alan boş bir şekilde beklemektedir (Şekil 4.166 B).

Şekil 4.166. Merdiven uygulamaları ve boş alan (A: Merdiven basamakları; B: Boş alan)

Sadece geniş yapraklı ağaçların yer aldığı parkta mevcut ağaçların bakımlı ve yeterli oldukları söylenebilir. Ancak çim alanlar bakımsız görünmektedir. Öyle ki kimi noktalarda döşemeler arasından çimlerin çıktığı görülmektedir. Parkta çim alanlara daha fazla yer verilerek mevsimlik, çalı veya ibrelili türler ile plantasyon zenginleştirilebilirdi.

Bitkilerin gölge ve görsel çekiciliğinin sağlanması, sirkülasyon yönlendirme fonksiyonlarından yararlanıldığı gözlenmiştir. Yoğun yerleşim dokusu içerisindeki boylu ağaçlar hem gölge ihtiyacını karşılamakta hem de parkın cazibesini artırmaktadır.

Yaşlı bireyler dışında her yaş grubundan kullanıcının gözlendiği park alanı temizlik açısından sorunlu bir parktır. Değerlendirmeler sonucunda Çınarlar Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.27'de görülmektedir.

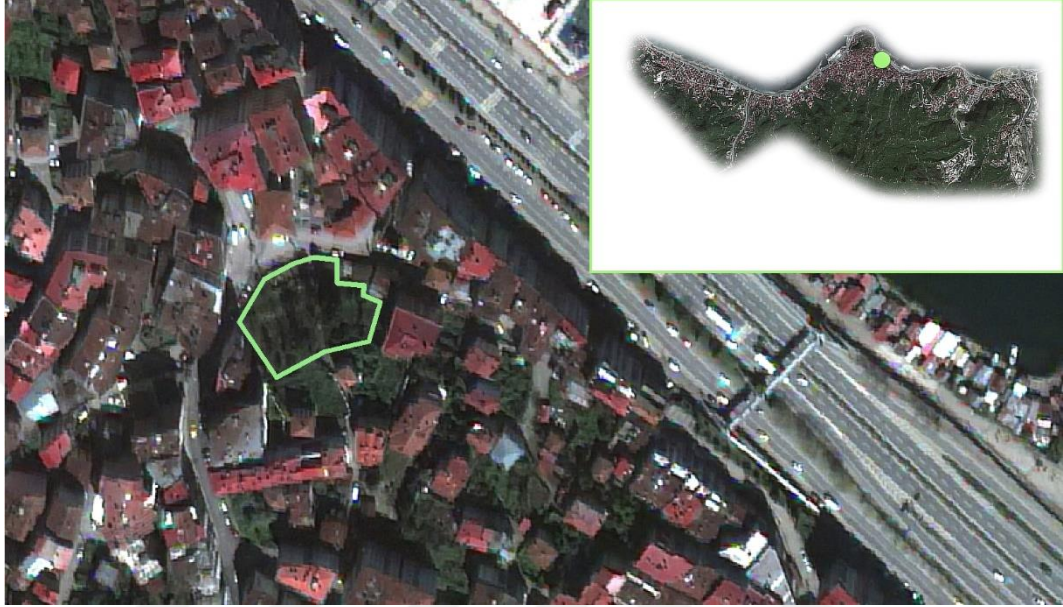
Çizelge 4.27. Çınarlar Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	18
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	11
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	8
4. Donatılar (maks. 275 puan)	51
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	52
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	7
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	6
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	153
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasında)	33

4.1.28. 19 Eylül Çocuk Parkı

Hacı Hüseyin Mahallesi General Nuri Erkan Caddesi üzerinde bulunan park 1622.72 m²'lik bir alana sahiptir. Mahalle parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde

1'er adet çocuk oyun alanı, anıt heykel, çöp kutusu, aydınlatma elemanı ile taksi durağı ve 6 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Park alanına giriş kuzey ve güney cephelerinden olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.167).

Şekil 4.167. Parkın uydu görüntüsü

Park çevresinde yerleşim birimleri yoğunluktadır. Doğu ve batı cephelerinden yerleşim birimleri ile çevrili olan parkın kuzeyinde cami, güneyinde tarihi Giresun evleri bulunmaktadır. Kent meydanına erişim amacıyla çok sık kullanılan bir cadde üzerinde bulunmasından veya E70 karayoluna yakınlığından dolayı gürültülü bir ortama sahip olduğu söylenebilir. Yakın çevresinde ilköğretim okulu, belediye konservatuvarı ile küçük liman işletmesi ve bir kent parkı bulunmaktadır.

Şekil 4.168. Parktan görünüm (A ; B:)

Toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunan parka yayalar açısından erişim kolaylıkla sağlanabilmektedir. Ancak özel araç sahiplerinin yol kenarları dışında park yeri bulabilmeleri oldukça güçtür. Ayrıca parkın giriş noktasındaki eğimli kaldırım dışında park çevresinde rampa, hissedilebilir yüzey vb. gibi engelli bireylerin parka erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.169 A).

Şekil 4.169. Park giriş noktaları (A: Kuzey giriş; B: Güney giriş)

Çocuk oyun alanı çim zemin üzerinde 2'şer adet kaydırak, salıncak ve tahterevalliden oluşmaktadır. Oyuncakların kullanılabilir durumda oldukları söylenebilir. Ancak boyalarında yıpranmalar gözlenmiştir. Ayrıca salıncaklardan bir tanesi oyun alanından uzak bir noktaya yerleştirilmiştir (Şekil 4.170).

Şekil 4.170. Çocuk oyun alanı (A: ; B: ; C:)

Sadece oyun alanı çevresinde yer alan bank ve çöp kutularının oldukça eski bir görünüm sergiledikleri ve ihtiyacı karşılayamadıkları söylenebilir. Yol kenarında 2 adet çöp konteyneri ve park içerisinde 1 adet çöp kutusu bulunmaktadır. Fakat çöp kutusu hasarlıdır ve parkın birçok noktasında çevreye atılan çöpler rahatsızlık yaratmaktadır. Ayrıca çim alanlar üzerinde birçok noktada mangal yapmak amacıyla ateş yakıldığı gözlenmiştir (Şekil 4.171). Hem istenmeyen durumların ortaya çıkmasını önlemek hem de kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayabilmek adına piknik masaları, barbekü taşları veya uyarı levhaları park içerisinde uygun noktalara yerleştirilebilir.

Şekil 4.171. İstenmeyen görüntüler (A: ; B:)

Park içerisinde güçlü bir aydınlatma sistemi bulunmamaktadır. Sadece park girişinde ve dönel kavşakta 1'er adet aydınlatma elemanı bulunmaktadır. Akşam saatlerinde oldukça karanlık bir ortama sahip olduğu düşünülen park alanında kullanıcıların tedirgin olması muhtemel bir durumdur. Güvenlik kamerası ve hatta görevlisi bu park için önlem olarak düşünülebilir. Ayrıca park girişinde yer alan anıt heykel hakkında daha detaylı bir bilgilendirme yapılabilirdi. Heykelin ön tarafında yer alan boşluğa çöp atıldığı gözlenmiştir.

Çoğunlukla geniş ve iğne yapraklı türlerin tercih edildiği park alanında ağaçlar genel olarak yeterlilik, bakım ve çeşitlilik kriterleri açısından başarılı bulunmuştur. Ancak çim alanların bakımsızlığı parkın kalitesini düşürmektedir. Ayrıca kendi haline bırakılmış bir alan izlenimi veren parkın birçok noktasında patika yollar görmek mümkündür. Yinede teraslı arazi yapısı ve mevcut bitkisel dokusu ile çok güzel bir park olma potansiyeline sahip olduğu söylenebilir (Şekil 4.168).

Bitkilerin gölge ve görsel çekicilik sağlama, perdeleme, sirkülasyon yönlendirme ile mekan oluşturma fonksiyonlarından etkili bir şekilde faydalanılmıştır. Boylu ağaçlar hem görsel çekim oluşturmakta hem de gölge ihtiyacını başarılı bir şekilde karşılamaktadır.

Seyrek bir kullanım hareketliliğine sahip park alanının temizlik açısından sorunlu olduğu söylenebilir. Değerlendirmeler sonucunda 19 Eylül Çocuk Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.28'te görülmektedir.

Çizelge 4.28. 19 Eylül Çocuk Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	15
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	9
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	6
4. Donatılar (maks. 275 puan)	72
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	61
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	10
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	2
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	175
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	26

4.1.29. 23 Nisan Çocuk Parkı

Osmaniye Mahallesi Yeşiltepe Caddesi üzerinde bulunan park 1041.71 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, basketbol sahası ile amfi, 2 adet çöp kutusu, 8 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Park alanına giriş batı cephesinden olmak üzere 1 noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.172).

Şekil 4.172. Parkın uydu görüntüsü

Park ismi kullanıcılar tarafından bilinmemektedir. Kent meydanına çok da uzak olmayan bir noktada bulunan parkın kuzey cephesinde cami, diğer cephelerinde ise yerleşim birimleri bulunmaktadır. Ayrıca basketbol sahası ile çocuk oyun alanının olduğu bölümün arasında metruk bir bina yer almaktadır. Yerleşim dokusu içerisinde sakin bir ortama sahip olan parkın yakın çevresinde lise bulunmaktadır.

Park toplu taşıma araçlarının güzergahları üzerinde de olsa parka erişimin kolaylıkla sağlanabildiği söylenemez. Çünkü yüksek eğimli arazi yapısı yayalar açısından durumu zorlaştırmaktadır. Yol kenarları dışında özel araç sahiplerinin park yeri bulabilmeleri oldukça güçtür. Ayrıca çevre kaldırımlarda bulunan 2 adet rampa uygulaması dışında engelli bireylerin parka erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.173).

Şekil 4.173. Parkın giriş noktası

Çocuk oyun alanı kauçuk zemin üzerinde 1'er adet kaydırak, tahterevalli ile 2 adet salıncaktan oluşmaktadır. Oyuncakların yeterli ve bakımlı oldukları söylenebilir. Ancak salıncaklar farklı yaş gruplarına yönelik olarak da düzenlenebilirdi. Oyun alanını amfi ayırmaktadır ve bölümler arası geçiş rampa veya merdiven ile sağlanabilmektedir (Şekil 4.174 A). Kuzey güney doğrultusunda yerleştirilen basketbol sahası park alanından uzak bir noktada bulunmaktadır. Kafes telleri, pota ve zemini oldukça eski görünmektedir. Ayrıca içerisinde fındık kurutulmaktadır (Şekil 4.174 C).

Şekil 4.174. Çocuk oyun alanı ve basketbol sahası (A, B: Çocuk oyun alanı; C, D: Basketbol sahası)

Park içerisindeki banklar sayıca yeterlidir. 1 adet bank yakın bir zamanda onarılmıştır. Ancak 4 adet bank hala hasarlıdır ve kullanıcılar arkalık bölümü olmayan banklardan rahatsız olmaktadır (Şekil 4.174 B). Ayrıca park içerisinde güçlü bir aydınlatma sistemi bulunmamaktadır. Sadece çevredeki yollar üzerinde 4 adet yol aydınlatması bulunmaktadır.

Döşemeler oldukça bakımsız görünmektedir. Özellikle amfinin durumu veya döşemeler arasından çıkan çim görüntüsü parkın kalitesini düşürmektedir. Park duvarları da benzer parklarda olduğu gibi boyalıdır (Şekil 4.174 A). Çöp kutuları ihtiyacı karşılamamaktadır. Çevreye atılan çöplere yönelik olarak uyarı levhaları çözüm olarak düşünülebilir. Ayrıca ebeveynler parka kilitlenebilir bir giriş kapısı talep etmektedirler.

Metruk bina üzerindeki çimler dışında herhangi bir bitkisel materyalin kullanılmadığı parkta çimler oldukça bakımsız bir görünüm sergilemektedir. Ayrıca alana erişim ferforje ile kesilmiştir ve çimler üzerine çok fazla miktarda çöp atılmıştır (Şekil 4.175).

Şekil 4.175. Çim alandan görünüm (A: ; B:)

Gölge sağlama, yönlendirme veya görsel çekicilik vb. gibi herhangi bir fonksiyonel bitki kullanımı gözlenmemiştir. Sadece çim alanların mekan oluşumuna katkı sağladıkları söylenebilir.

Özellikle iş ve okul çıkış saatlerinde çok yoğun bir şekilde kullanılan park alanı temizlik açısından sorunludur. Değerlendirmeler sonucunda 23 Nisan Çocuk Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.29'da görülmektedir.

Çizelge 4.29. 23 Nisan Çocuk Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	14
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	9
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	8
4. Donatılar (maks. 275 puan)	53
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	3
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	0
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	6
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	93
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	42

4.1.30. Giresun Kalesi Parkı

Kale Mahallesi'nde kenti ikiye bölen bir yarımadaanın en yüksek noktasında yer alan Giresun Kalesi birinci derece doğal ve arkeolojik sit alanıdır. Dinlenme yerleri, park ve bahçelerle düzenlenmiş olan Giresun Kale'si 34057.50 m²'lik bir alana sahiptir. Kent parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet seyir terası, tören alanı, yapay dere, metruk bir bina, baz istasyonu, 2'şer adet yeme içme tesisi, çocuk oyun alanı, ücretli WC, 3'er adet büfe ve çeşme ile çok sayıda bank, çardak, taş barbekü, çöp kutuları, aydınlatma elemanları, bilgilendirme ve uyarı levhaları bulunmaktadır. Milli Mücadele Kahramanı ve Atatürk'ün Muhafız Alayı Komutanı Giresunlu

Feridunzade Yarbay Osman Ağa'nın (Topal Osman Ağa) mezarı ile Giresun Şehitliği de yer almaktadır (Anonim, 2018ı). Alana giriş kuzey ve güney cephelerinden olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.176).

Şekil 4.176. Parkın uydu görüntüsü

Parkın batı ve güney cephelerinde yerleşim birimleri, diğer cephelerinde ise E70 karayolu ve Karadeniz bulunmaktadır. Yakın çevresinde tarihi Giresun evlerinin bulunduğu kentsel sit alanı ilan edilen Zeytinlik Mevkii ile çok sayıda cami bulunmaktadır. Yeşil dokusu ile insana huzur veren park alanının sakin bir ortama sahip olduğu söylenebilir.

Şekil 4.177. Park içerisinden görünüm

Park toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunmaktadır. Özel araç sahipleri için özel bir otopark mevcut değildir. Ancak gün boyu 5 tl'lik bir ücret karşılığında kiralanılan yol kenarı park alanları ihtiyacı karşılayabilmektedir. Geçmişte askeri amaçlar için kullanılan kale yüksek eğimli bir arazi üzerinde bulunmaktadır. Bu durum yayalar açısından durumu zorlaştırmaktadır. Ayrıca parkın kuzey girişinde yer alan kaldırımda yer alan 2 adet rampa uygulaması dışında engelli bireylerin parka erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.178 A).

Şekil 4.178. Parkın giriş noktaları (A: Kuzey giriş; B: Güney giriş)

Kalenin ne zaman ve kim tarafından yaptırıldığı bilinmemektedir. Ancak M.Ö. 2. yüzyılda Pontus Kralı 1. Farnakes tarafından yaptırıldığı sanılmaktadır (Anonim, 2018c). Günümüze kadar gelebilen surlar, oyulmuş taş mağarlar parkın görülmeye

değer önemli noktaları olarak ön plana çıkmaktadır (Şekil 4.179). Ayrıca alan yakın bir zamanda Kültür ve Turizm Bakanlığına onarılmıştır.

Şekil 4.179. Surlar ve mağaradan görünüm (A, B, C: Sur; D: Mağara)

Kalenin en yüksek mevkiinde Topal Osman Ağa mezarı bulunmaktadır. 42. ve 47. gönüllü alayların hareket sahalarını gösteren bilgilendirme levhası arkasında doğal basamaklar gözlenmiştir. Ayrıca alana erişim yolu üzerindeki 1 adet bank hasarlıdır ve çevreye çöp kutularına rağmen çöp atılmıştır. Kalenin kuzey yamacındaki Giresun Şehitliği diğer fonksiyonlardan sapa bir noktada yer almaktadır. Alana erişim bozuk bir yoldan sağlanmaktadır ve giriş noktasında 3 basamaklı bir merdiven bulunmaktadır (Şekil 4.180 C).

Şekil 4.180. Osman Ağa mezarı ile Giresun Şehitliği (A, B: Osman Ağa mezarı; C, D: Giresun Şehitliği)

Kent manzarasına hakim noktalarda bulunan yeme içme tesisleri birçok kullanıcı için ziyaret sebebi olabilmektedir. Yalnız geçmişte restoran, düğün salonu olarak kullanılan bir adet metruk bina şuan için işlevsiz bir şekilde beklemektedir (Şekil 4.181 C). Ayrıca parkın birçok noktasında hediyelik eşya, çay, mısır vb. hizmetler için çalışan seyyar satıcılara rastlanabilmektedir (Şekil 4.181 B). Diğer parklarda olduğu gibi işletme veya seyyarların çevreyi depo olarak kullanmaları güzel olmamaktadır.

Şekil 4.181. Yeme içme tesisleri ve metruk bina (A, B, D: Tesis; C: Metruk bina)

Çocuk oyun alanlarından biri kum zemin üzerinde 1 adet kaydırak, 2 adet tahterevalli ile 3 adet salıncaktan oluşmaktadır. Diğer oyun alanı ise kauçuk zemin üzerinde 1'er adet kaydırak ve salıncaktan oluşmaktadır. Oyuncakların bakımlı oldukları söylenebilir. Ancak kum zemin oldukça sert görünmektedir ve çevresindeki bordür tehlike oluşturmaktadır (Şekil 4.182).

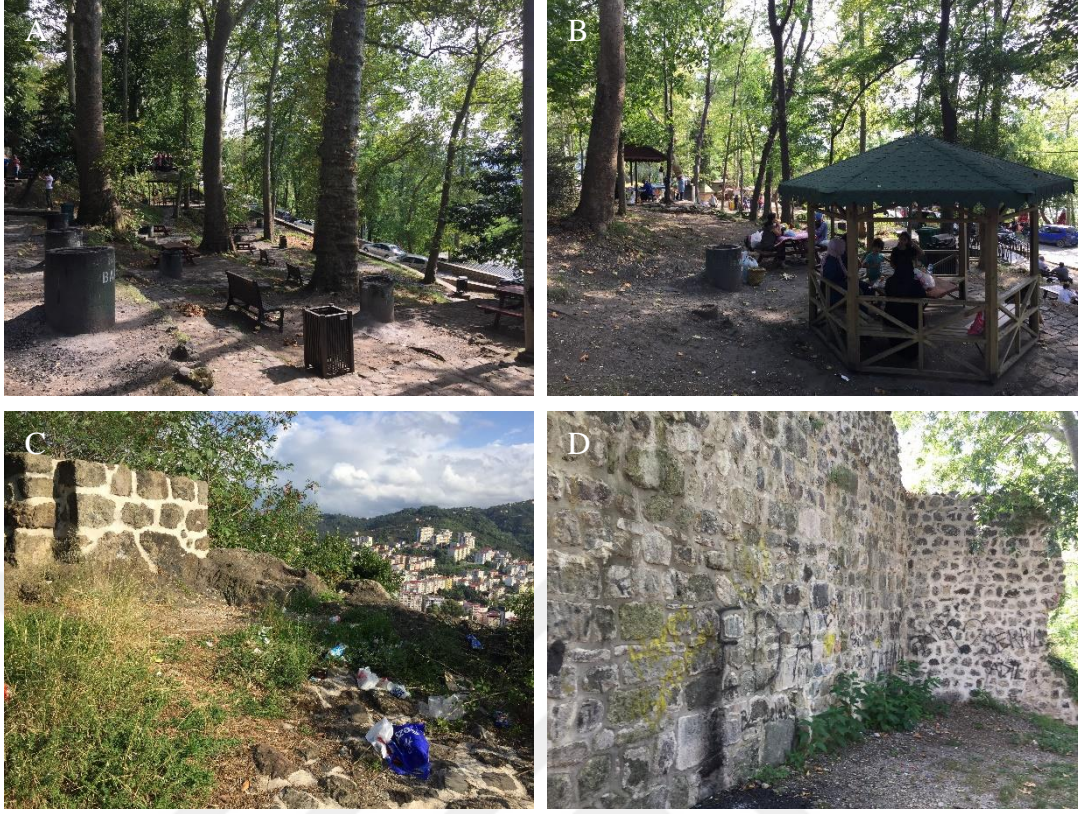
Şekil 4.182. Çocuk oyun alanları (A: ; B: ; C:)

Yol kenarı park alanları ihtiyacı karşılayabilmektedir. Ancak yoğun günlerde sorun yaşanmaması adına ölçülü park düzeni kullanılabilir veya konteynerler daha uygun bir noktaya taşınabilir (Şekil 4.183 B). Ayrıca konteynerden yapılan WC'nin yolu üzerinde geçmişten kalan doğal basamaklar gözlenmiştir (Şekil 4.183 C). Diğer zemin altı WC ise güzel bir manzara noktasında yer almaktadır (Şekil 4.183 D).

Şekil 4.183. Park yerleri ve WC (A, B: Park yeri; C, D: WC)

Parkta yer alan bank, çardak vb. oturma birimleri yeterli ve genel olarak bakımlıdır. Aynı şekilde çöp kutuları da yeterli ve bakımlıdır (Şekil 4.184 A). Ancak kimi noktalarda çevreye atılan çöpler rahatsızlık yaratmaktadır (Şekil 4.184 C). Aydınlatma elemanları yeterli gelmemektedir. Uzun bir yürüyüş yolundaki aydınlatma direkleri de şu an için işlevsiz bir şekilde beklemektedir. Park akşam saatlerinde karanlık bir ortama sahip olmaktadır. Ayrıca sur çevrelerinde ateş yakılmakta veya üzerlerine yazılar yazılmaktadır (Şekil 4.184 D).

Şekil 4.184. Oturma birimleri ve çevreye atılan çöpler (A, B: Oturma birimleri; C, D: Çöpler)

Döşemeler oldukça eski görünmektedir. Kimi noktalarda eskiden kalma uygulamalar ile yeni yapılan uygulamalar birbirine karışmaktadır (Şekil 4.185 A). Ayrıca seyir terasının olduğu bölümde rampa sonu basamak ile bitmektedir (Şekil 4.185 D). Bu vb. durumlarla çok sık karşılaşılmaktadır.

Şekil 4.185. Döşemeler ve seyir terası (A, B: Döşemeler; C, D: Seyir terası)

Giriş noktasında yer alan kale ve kentin tarihçesinin anlatıldığı bilgilendirme levhasındaki metinler güçlükle okunmaktadır ve içerik olarak geliştirilebilir (Şekil 4.186 A). Konser alanı olarak gösterilen veya saray kalıntısı denilen noktaların neresi olduğu bilinmemektedir. Ayrıca surlar üzerine asılan uyarı levhaları metni de kaba görünmektedir (Şekil 4.186 B). Parka yeni gelen kullanıcıların tüm fonksiyonları veya önemli manzara noktalarını görebilmeleri için bir gezi rotası oluşturulabilir. Özellikle tören alanı ile seyir terasını birbirine bağlayan patika yol düzenlenerek kullanıma açılabilir. Böylece yol üzerindeki mağaraları kullanıcıların görme şansları artabilir (Şekil 4.186 D).

Şekil 4.186. Bilgilendirme ve uyarı levhaları, tören alanı ile yol (A, B: Levha; C: Tören alanı; D: Patika yolu)

Çeşme uygulamaları sıklıkla kullanılmaktadır. Ayrıca yapay dere uygulamasının parkın kalitesini artırdığı söylenebilir (Şekil 4.187 B).

Şekil 4.187. Çeşme ve yapay dere (A: Çeşme; B: Yapay dere)

Geçmişten günümüze aynen korunan bir diğer unsur parktaki bitkisel dokudur. Alanda çoğunlukla geniş yapraklı ve uzun boylu ağaçlar dikkat çekmektedir. Genel olarak ağaçlar bakımlı ve yeterlidir. Ancak çim alanlar özellikle hareketliliğin yoğun olduğu noktalarda bakımsız görünüşleriyle parkın kalitesini düşürmektedir. Yine de parkın yeşil dokusu en önemli ziyaret sebebi olarak sayılabilir (Şekil 4.188).

Şekil 4.188. Parkın bitkisel dokusu (A: ; B:)

Bitkilerin mekan oluşturma, kirli havayı temizleme, görsel çekiciliğin sağlanması, sirkülasyon yönlendirme ile rüzgar ve gürültü kontrolü fonksiyonlarından yararlandığı gözlenmiştir. Gölge ihtiyacının karşılanması açısından ise herhangi bir sorun gözlenmemiştir (Şekil 4.188).

Kent içinden ve dışından her daim birçok ziyaretçisi bulunan park çok daha güzel bir ortama sahip olabilirdi. Değerlendirmeler sonucunda Giresun Kalesi Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.30'da görülmektedir.

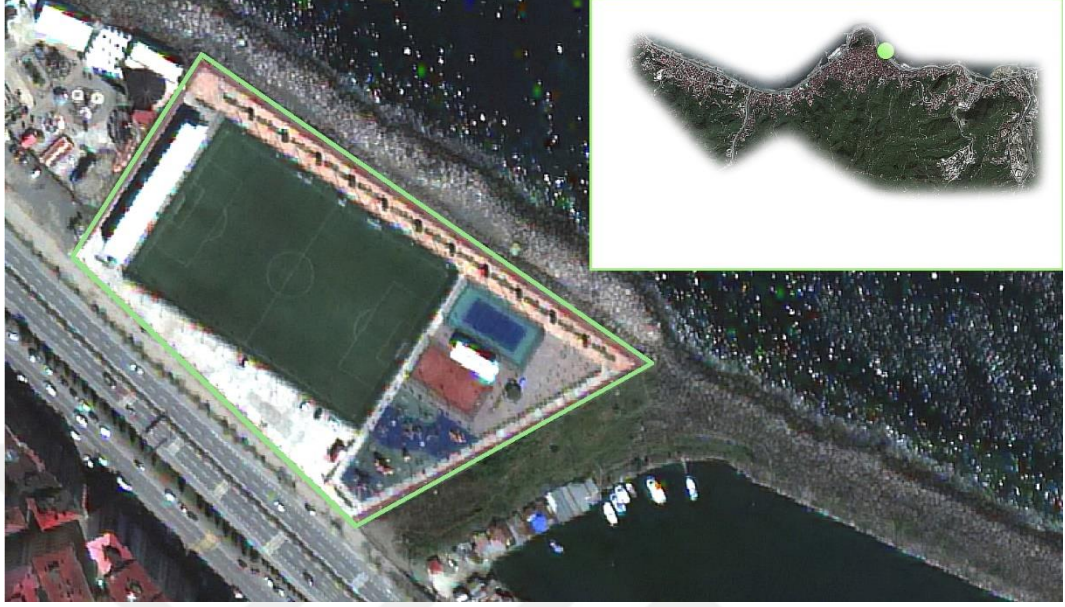
Çizelge 4.30. Giresun Kalesi Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	13
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	11
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	28
4. Donatılar (maks. 275 puan)	173
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	81
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	11
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	8
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	325
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasında)	1

4.1.31. 15 Temmuz Spor Kompleksi

Hacı Hüseyin Mahallesi E70 karayolu üzerinde bulunan park 20261.73 m²'lik bir alana sahiptir. Özel aktivite alanları ve spor merkezleri kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet yürüyüş yolu, futbol ve basketbol sahası, tenis kortu, çocuk oyun alanı ve kondisyon alanı, WC, 60 araçlık otopark, masa tenisi, güvenlik kulübesi ile kullanılmayan bir kulübe ve 2 adet tribün ile çok sayıda bank, çardak, aydınlatma elemanı, çöp kutusu ile bilgilendirme ve uyarı levhaları yer almaktadır. Büyük tribün altında ise 1'er adet mescit, elektrik odası ile hakem odası, 2'şer adet WC ve soyunma

odası bulunmaktadır. Park alanına giriş batı cephesinden 1'i araç giriş çıkışı olmak üzere 2 farklı noktadan ve parkın güney cephesinden sağlanabilmektedir (Şekil 4.189).

Şekil 4.189. Parkın uydu görüntüsü

Yerleşim birimlerinin yoğun olduğu bir noktada 2017 yılında hizmete açılan parkın kuzey cephesinde Karadeniz, güneyinde E70 karayolu, batısında lunapark, doğusunda ise küçük liman işletmesi bulunmaktadır (Anonim, 2017b). Özellikle trafik gürültüsü kullanıcıları rahatsız edebilmektedir. Ayrıca kent merkezinden uzak bir noktada bulunan parkın yakın çevresinde ilköğretim okulu, lise ve cami yer almaktadır.

Şekil 4.190. Park içerisinden görünüm

Park toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunmaktadır. Yakın çevre yerleşim birimlerinden park alanına erişim doğu ve batı noktalarında yer alan hafif eğimli üst geçitler yardımıyla sağlanabilmektedir. Yalnız yine de yaşlı ve engelli bireyler için asansörlü üst geçit ihtiyacı diğer kent parklarında olduğu gibi burada da kendini göstermektedir. Özel araç sahipleri içinse 60 araçlık otopark yeterlidir.

Çocuk oyun alanı oyuncak çeşitliliği ve alan büyüklüğü bakımından en başarılı oyun alanıdır. Oyuncaklar bakımlıdır. Farklı desenlerde tasarlanan dökme kauçuk zemin alanın cazibesini artırmaktadır. Ancak zeminin birçok noktasında bozulmalar gözlenmiştir. Güney cephede yer alan otopark ile karayolu çocukların güvenliği açısından tehlike oluştursa da korkuluk ile önlem alınmıştır. Farklı yaş gruplarına yönelik birçok oyuncakın bulunduğu alanda engelli kullanıcılara yönelik oyuncak bulunmamaktadır. Yine de kent sakinlerinin ilgisini çeken bir oyun alanı olduğu söylenebilir (Şekil 4.191).

Şekil 4.191. Çocuk oyun alanı (A: ; B: ; C: ; D:)

Otopark alanı ihtiyacı karşılayabilmektedir. Ancak alanın boyutsal otopark standartlarına uygun olmadığı söylenebilir. Doğu-batı istikametinde daralan alan tasarımı karşılıklı park eden araçlar açısından uygun değildir. Park içerisinde engelli

bireylere yönelik çözümlere dikkat edilmiştir (Şekil 4.192 A). Büyük tribün altında bay, bayan ve engelli WC'nin bulunması önemli bir artıdır (Şekil 4.192 C). Yalnız otopark alanı üzerine yerleştirilen kız, erkek ve engelli çocuk WC'si park yerlerini işgal etmektedir (Şekil 4.192 B). Ayrıca tenis kortu ile basketbol sahası arasında yer alan küçük tribün önünde yer alan aydınlatma direkleri izleyiciler açısından rahatsız edici olabilmektedir (Şekil 4.192 D).

Şekil 4.192. Otopark ve tribünler (A, B: Otopark; C, D: Tribün)

Park çalışma alanı içerisinde tenis kortu ve nitelikli bir futbol sahası barındıran 2 parktan biridir. Doğu-batı istikametinde yerleştirilen spor alanları son derece bakımlıdır. Kondisyon alanı ekipmanları çeşitlilik ve bakımlılık açısından başarılı bulunmuştur. Yalnız alanda kullanıcıların güneşten rahatsız oldukları gözlenmiştir (Şekil 4.193 D). Bir adet masa tenisi ile aktivite çeşitliliği de artırılmıştır. Ayrıca basketbol sahasının kullanılamaz halde olduğu söylenebilir (Şekil 4.193 A).

Şekil 4.193. Spor alanları (A: Basketbol sahası; B: Futbol sahası; C: Tenis kortu; D: Kondisyon alanı)

Parkı çevreleyen kentin tek dökme kauçuktan yapılmış yürüyüş yolu birçok kullanıcı için ziyaret sebebi olmaktadır (Şekil 4.194 C). Güvenlik görevlisi, kamerası gibi önlemlerin de alınmış olması kullanıcıların kendilerini güvende hissetmeleri açısından önem taşımaktadır. Yalnız yeme içme tesislerinin yeterli oldukları söylenemez. Şu an için park alanının batı ucunda bir adet yeni açılmakta olan bir adet cafe bulunmaktadır. Bir de lunapark alanı içerisinde yer alan restorana parktan giriş-çıkış sağlanmıştır (Şekil 4.194 B). Kondisyon alanı çevresinde depo olarak kullanılan bir adet kulübe yer almaktadır (Şekil 4.194 D).

Şekil 4.194. Restoran, cafe, yürüyüş yolu ile kulübeden görünüm (A: Kafe; B: Restoran; C: Yürüyüş yolu; D: Kulube)

Alanın donatı elemanları açısından zengin, başarılı bir park olduğu söylenebilir. Öyle ki sadece kuzey cephe boyunca 39 adet aydınlatma elemanı, 11 adet çardak, 12’şer adet çöp kutusu ve bank bulunmaktadır. Park ziyaretçilerinin büyük çoğunluğu parkın bu bölümünde vakit geçirmektedirler. Parkın tamamında baskı beton döşeme elemanı tercih edilmiştir. Zeminin oldukça bakımlı olduğu söylenebilir. Ancak bu durum park alanını doğallıktan uzaklaştırmaktadır (Şekil 4.195).

Vandalizm faaliyetlerinin azaltılabilmesi açısından uyarı levhaları vb. güvenlik önlemlerine yer verilmiş olması da oldukça önemli bir artıdır. Parkı çevreleyen duvar ahşap kaplama vb. gibi daha güzel bir tasarıma sahip olabilirdi. Mevcut hali parkın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.195).

Şekil 4.195. Park donatı elemanları (A: ; B:)

Parkta sadece iğne yapraklı ağaçlar ile çalı türlerine yer verilmiştir. Mevcut bitkiler bakımlıdır. Ancak yapısal bitkisel denge açısından zayıf bir bitkilendirmenin uygulandığı gözlenmiştir. Çocuk oyun alanı, spor alanları, otopark vb. birçok fonksiyon bu durumdan olumsuz yönde etkilenmektedir (Şekil 4.196).

Şekil 4.196. Park bitkisel tasarımı (A: ; B:)

Bitkilerin çoğunlukla perdeleme, gizlilik (mahremiyet) sağlama, rüzgar ve gürültü kontrolü, keskin hatları yumuşatma, sirkülasyon yönlendirme ve görsel çekiciliği sağlama fonksiyonlarından yararlanılmıştır. Ancak gölge sağlamaya yönelik bir uygulamanın olmaması önemli bir sorun olarak dikkat çekmektedir.

Her yaş grubundan kullanıcının gözlendiği park alanı temizlik açısından oldukça başarılıdır. Park özellikle hafta sonları çok yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Değerlendirmeler sonucunda 15 Temmuz Spor Kompleksi'ne verilen puanlar Çizelge 4.31'de görülmektedir.

Çizelge 4.31. 15 Temmuz Spor Kompleksi puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	13
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	16
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	27
4. Donatılar (maks. 275 puan)	141
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	45
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	6
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	9
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	257
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	6

4.1.32. Acar Sitesi Çocuk Parkı

Kavaklar Mahallesi Süzdüz Sokak üzerinde bulunan park 675.80 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, tek pota basketbol sahası, çöp kutusu ile elektrik kutusu, 2 adet aydınlatma elemanı ile 6 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Park alanına giriş batı ve doğu cephelerinden olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.197).

Şekil 4.197. Parkın uydu görüntüsü

Yeşil alan ve yerleşim birimlerinin oldukça yoğun olduğu bir noktada bulunan parkın kuzey, güney ve doğu cephelerinde yerleşim birimleri, batı cephesinde ise yeşil alan ile bir adet metruk bina yer almaktadır. Kent merkezinden uzak sakin bir ortama sahip olduğu söylenebilir. Ayrıca kuzeyinde bir adet mini market yer almaktadır.

Park toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunmaktadır. Yüksek eğimli arazi yapısı yayalar açısından erişimi zorlaştırırsa da yakın çevre sakinleri parka rahatlıkla ulaşabilmektedir. Özel araç sahipleri ise kısıtlı yol kenarlarını park alanı olarak kullanmaktadırlar. Yakın çevresinde engelli bireylerin parka erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.198).

Şekil 4.198. Park giriş noktaları (A: Batı girişi; B: Doğu girişi)

Çocuk oyun alanı kum zemin üzerinde 0-6 yaş grubuna yönelik 1 adet salıncak ile kaydırak grubundan oluşmaktadır. Oyuncakların bakımlı oldukları söylenebilir. Yalnız alana erişmek isteyen çocukların güvenliği açısından yol kenarına korkuluk uygulaması gerekmektedir (Şekil 4.199 A).

Kuzey güney doğrultusunda yerleştirilen tek pota basketbol sahası zemininde beton kullanılmıştır. Alanda ölçülendirme yapılmadığı görülmektedir. Ayrıca 2 giriş noktası zemin kotundan yüksekte olduğu gibi kafes demirleri de erişimi zorlaştırmaktadır. Kafes telleri hasarlı, duvarlar benzer parklarda olduğu gibi boyalıdır (Şekil 4.199 B).

Şekil 4.199. Çocuk oyun alanı ve tek pota basketbol sahası (A: Çocuk oyun alanı; B: Tek pota basketbol sahası)

Parkta bank, çöp kutusu vb. elemanların ihtiyacı karşılar nitelikte olmadığı söylenebilir. Sadece oyun alanı çevresinde yer alan arkalık bölümü olmayan 6 adet banktan 3 tanesi hasarlıdır. Parkın yüksek bir noktada bulunması deniz manzarası açısından avantaj sağlamaktadır. Çardak vb. oturma birimleri park tasarımını olumlu yönde etkileyebilirdi. Ayrıca çöp kutusunun dolu olmasından veya çevreye atılan çekirdek kabuğu vb. çöplerden 1 adet çöp kutusunun ihtiyacı karşılamadığı söylenebilir. Döşemelerin yer yer söküldüğü alanda ferforje demirleri de oldukça eski görünmektedir.

Geniş ve iğne yapraklı ağaçlar arasında dengeli bir kullanımın sergilendiği park alanında çalı türlerine de yer verilmiştir. Ağaçların bakımlı oldukları söylenebilir. Ancak çim alanların kimi noktalarda bakımsız olmaları parkın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.200).

Şekil 4.200. Park bitkisel tasarımı (A: ; B:)

Bitkilerin çoğunlukla gölge sağlama, sirkülasyon yönlendirme ve görsel çekiciliğin sağlanması fonksiyonlarından faydalanılmıştır. Özellikle çim alanların mekan oluşumuna katkı sağladıkları, beyaz, pembe çiçekli bitkilerin parkın cazibesini artırdığı söylenebilir (Şekil 4.200).

Herhangi bir kullanıcının gözlenmediği park alanı temizlik açısından sorunludur. Değerlendirmeler sonucunda Acar Sitesi Çocuk Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.32'de görülmektedir.

Çizelge 4.32. Acar Sitesi Çocuk Parkı Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	14
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	11
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	9
4. Donatılar (maks. 275 puan)	60
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	43
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	6
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	2
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	145
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	36

4.1.33. Tozlu Sokak Çocuk Parkı

Gemilerçekeği Mahallesi Tozlu Sokak üzerinde bulunan park 244.05 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, tek pota basketbol sahası ile aydınlatma elemanı bulunmaktadır. Alana giriş güney, kuzey ve doğu cephelerinden olmak üzere 3 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.201).

Şekil 4.201. Parkın uydu görüntüsü

Dört cepheden de yerleşim birimleri ile çevrili olan park iş yeri, kafe vb. işletmelerin veya trafik akışının yoğun olduğu Gazi caddesine oldukça yakın bir noktada bulunmaktadır. Bu yüzden gürültülü bir ortama sahip olduğu söylenebilir. Yakın çevresinde ilkokul, ortaokul ile mescid gibi kamusal yapıların gözlendiği parkın yeşil alanların kısıtlı olduğu bir noktada bulunduğu da belirtilebilir.

Park toplu taşıma araçlarının güzergahına oldukça yakın bir noktada bulunmaktadır. Özel araç sahipleri güney cephedeki yol kenarında boş bir yer bulduklarında araçlarını park edebilmektedir. Yoğun yerleşim birimlerinden özellikle çocuklar için kolay erişilebilir bir noktadadır. Engelli bireyler açısından park yakın çevresinde çok sayıda rampa uygulaması gözlenmiştir (Şekil 4.202).

Şekil 4.202. Park giriş noktalarından görünüm (A: Güney giriş; B: Kuzey giriş)

Çocuk oyun alanı kauçuk zemin üzerinde 1'er adet salıncak ve kaydıraktan oluşmaktadır. Oyuncakların kullanılabilir durumdadır. Sadece 0-6 yaş gruplarına yönelik tasarlanan salıncaklardan birine zarar verilmiştir (Şekil 4.203 A). Doğu-batı istikametinde yerleştirilen tek pota basketbol sahası zemininde kilit parke taş kullanılmıştır. Kafes tellerine hasar verilmiştir. Ayrıca saha girişinde kafes demirleri engelli bireyler açısından güçlük çıkarmaktadır. Tüm park duvarlarında olduğu gibi pota da boyanmıştır (Şekil 4.203 B).

Şekil 4.203. Çocuk oyun alanı ile tek pota basketbol sahası (A: Çocuk oyun alanı; B: Tek pota basketbol sahası)

Parkta sadece 2 adet taştan yapılmış tabure dışında oturma birimi bulunmamaktadır (Şekil 4.203 A). Aynı şekilde çöp kutusunun da bulunmadığı alanda güney cephedeki

yol üzerinde sadece 2 adet çöp konteyneri bulunmaktadır. Çevreye atılan çöplerin fazlalığından kullanıcıların park dışındaki konteynerleri kullanma eğiliminde olmadıkları söylenebilir. Yakın çevre sakinleri akşam saatlerinde parka gelen kullanıcılardan rahatsız olduklarını ve yola dönük şekilde alana yerleştirilen aydınlatma elemanının yeterli olmadığını belirtmektedirler. Eski döşemeler parkın kalitesini düşürmektedir. Ayrıca alanda birçok rampa uygulaması bulunsa da sık sık karşılaşılan kot farklılıkları güçlük çıkarmaktadır.

Alanda geniş yapraklı uzun boylu bir ağaç bulunmaktadır. Bunun dışında parkın doğu cephesinde yer alan konut bahçesinin park tasarımını destekler nitelikte olduğu söylenebilir. Kısıtlı bir alanda olsa çim alanlar daha etkili bir şekilde kullanılarak tasarım zenginleştirilebilirdi (Şekil 4.204).

Şekil 4.204. Konut bahçesinden görünüm

Tek bir ağaç ile bitkilerin gölge sağlama, vurgu, odak noktası oluşturma fonksiyonlarından yararlanılmıştır.

Sadece çocuk kullanıcıların gözlendiği park yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Ayrıca park temizlik açısından çok kötü olarak nitelendirilmiştir. Değerlendirmeler sonucunda Tozlu Sokak Çocuk Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.33'te görülmektedir.

Çizelge 4.33.Tozlu Sokak Çocuk Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	13
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	14
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	10
4. Donatılar (maks. 275 puan)	47
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	18
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	4
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	5
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	111
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	39

4.1.34. Çotanak Çocuk Parkı

Kavaklar Mahallesi Gazi Caddesi üzerinde bulunan park 364.21 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, uyarı levhası, 2 adet çöp kutusu ile 10 adet bank ile kavaklar mahallesi muhtarlık binası bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Alana giriş kuzey ve doğu cephelerinden olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.205).

Şekil 4.205. Parkın uydu görüntüsü

Parkın kuzey ve doğu cephelerinde yerleşim birimleri yoğunluk göstermektedir. Güney cephesinde açık alan, batı cephesinde ise yeşil alan bulunmaktadır. Yakında kolayca erişilebilecek alternatif başka bir parkın olmayışı parkın önemini artırmaktadır. Öyle ki önemli bir kullanıcı potansiyeline sahip olduğu da söylenebilir. Yoğun trafik akışına sahip Gazi caddesi üzerinde bulunan park oldukça gürültü bir

ortama sahiptir. Ayrıca batı cephesinde ağır bir inşaat çalışması devam etmektedir. Yakın çevresinde ilkokul, doğalgaz hat vanası, Giresun Rehberlik ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır.

Toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunan parka yayalar açısından kolayca erişim sağlanabilmektedir. Özel araç sahipleri doğu cephedeki kısıtlı yol kenarlarını park yeri olarak kullanabilmektedir. Yakın çevrede engelli bireylere yönelik birçok rampa uygulaması bulunsa da çoğu rampada, kaldırım ve yollarda olduğu gibi bozulmalar meydana gelmiştir. Bu durum erişimi engelli veya diğer park kullanıcıları açısından zorlaştırmaktadır (Şekil 4.206 B).

Şekil 4.206. Park giriş noktaları (A: Kuzey giriş; B: Doğu giriş)

Çocuk oyun alanı kauçuk zemin üzerinde 1'er adet kaydırak, tahterevalli ile 2 adet salıncaktan oluşmaktadır. Oyuncakların bakımlı oldukları söylenebilir. Yalnız 0-6 yaş grubuna yönelik tasarlanan salıncaklar hasarlıdır. Ayrıca zeminde ufak da olsa yıpranma gözlenmiştir. Farklı yaş gruplarına yönelik salıncaklar parklar için önemlidir (Şekil 4.207).

Şekil 4.207. Çocuk oyun alanı (A: ; B:)

Bankların yeterli ve bakımlı oldukları söylenebilir. Konforlu, rahat bir dinlenme açısından arkalık bölümüne sahip 3 adet bank kullanılmıştır. Diğer 7 bank benzer parklarda olduğu gibi arkalık bölümü olmayan banklardır. Ayrıca 1 adet bank ise hasarlıdır. Yağmurlu günler için çardak vb. kapalı alanlara yer verilerek park tasarımı desteklenebilirdi (Şekil 4.208 A).

Ferforje kuşatma elemanları ile çöp kutuları ihtiyacı karşılar niteliktedir. Ancak demirler üzerinde çok sayıda halı, kilim ve pantolon kurutulmaktadır (Şekil 4.206; Şekil 4.209). Ayrıca batı cephedeki inşaat çalışmaları park için istenmeyen durumların ortaya çıkmasına sebebiyet verebilir. Güney cephedeki yol aydınlatması dışında park içerisinde aydınlatma elemanlarına yer verilmemiştir (Şekil 4.208 B).

Şekil 4.208. Banklar ile inşaat çalışmaları (A: Banklar; B: İnşaat çalışmaları)

Az miktarda çim alan kullanımının tercih edildiği park alanında geniş yapraklı ağaççıklar ile çalı türleri bulunmaktadır. Mevcut bitkiler bakım ve çeşitlilik açısından başarılı bulunmuştur. Ancak yeşil alanlara daha fazla yer verilerek tasarım zenginleştirilebilirdi (Şekil 4.209).

Şekil 4.209. Bitkisel materyal (A: ; B:)

Bitkilerin gölge sağlama, yönlendirme, keskin hatları yumuşatma ve görsel çekiciliğin sağlanması fonksiyonlarından yararlanılmıştır. Özellikle batı hattı boyunca yapılan bitkilendirme ile banklar üzerinde etkili bir gölgelendirme sağlanmıştır (Şekil 4.209).

Sadece çocuk ve yetişkin bireylerin gözlendiği park alanı temizlik açısından başarılı bulunmuştur. Değerlendirmeler sonucunda Çotanak Çocuk Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.34'te görülmektedir.

Çizelge 4.34. Çotanak Çocuk Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	16
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	12
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	12
4. Donatılar (maks. 275 puan)	79
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	42
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	8
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	5
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	174
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	27

4.1.35. Sagae Parkı

Gemilerçekeği Mahallesi Sagae Caddesi üzerinde bulunan park 204.49 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1 adet çocuk oyun alanı, 2 adet çöp kutusu ile 6 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Alana giriş doğu cephesinden olmak üzere bir noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.210).

Şekil 4.210. Parkın uydu görüntüsü

Japonya'nın kiraz üretim merkezi olan Sagae şehri kirazın ana yurdu Giresun olmasından dolayı Giresun'u 1989 yılında kardeş şehir ilan etmiştir (Anonim, 2018i). Üzerinde bulunduğu Sagae caddesinin ismi ile anılan parkın kuzey ve doğu cephelerinde yol ile yerleşim birimleri, güneyinde açık ve yeşil alan, batısında ise yerleşim birimi yer almaktadır. Araç trafiğinin yoğun olduğu bir yol üzerinde olmasından dolayı oldukça gürültülü bir ortama sahiptir. Yakın çevresinde otopazarı ile sağlık ocağı bulunmaktadır.

Park toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunmaktadır. Yüksek eğimli arazi yapısı yayalar açısından erişimi zorlaştırır da yoğun yerleşim dokusu içerisinde kolayca erişilebilecek bir noktada olması parkın önemini artırmaktadır. Özel araç sahipleri kısıtlı yol kenarlarını park yeri olarak kullanabilmektedir. Ayrıca yakın çevre kaldırımlarda yer alan rampa uygulamaları dışında engelli bireylerin parka erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.211).

Şekil 4.211. Parkın giriş noktası

Önemli bir konumda bulunan park batısında yer alan binanın dış cephe giydirme çalışmaları sebebiyle adeta kullanılamaz haldedir. Ayrıca güney cephede 2 bankın yer aldığı teras ile yeşil alan da park tasarımında değerlendirilebilirdi (Şekil 4.212 B). Çocuk oyun alanı kum zemin üzerinde 1'er adet salıncak, kaydırak ile tahterevalliden oluşmaktadır. Zemin oldukça bakımsız görünmektedir. Oyuncaklar ise kullanılabilir durumdadır. Fakat plastik boyalarında yer yer bozulmalar meydana gelmiştir (Şekil 4.212 A).

Şekil 4.212. Çocuk oyun alanı ve teras (A: Çocuk oyun alanı; B: Teras)

Bank ile çöp kutularının sayıca yeterli oldukları söylenebilir. Ancak diğer benzer parklarda olduğu gibi şikayet konusu olan arkalık bölümü olmayan banklar tercih edilmiştir. Ayrıca 6 adet banktan 3 tanesi hasarlıdır. Yol aydınlatmaları park içi ışıklandırma için yeterli olmayabilmektedir. Döşemelerin eski olduğu alanda duvarlara

yazılar yazılmıştır. Çocukların güvenliği açısından giriş noktasında kilitlenebilir bir kapı önemli bir ihtiyaç olarak görülmektedir (Şekil 4.211).

Parkta sadece geniş yapraklı 3 adet ağaçcık ile çok az miktarda çim alan bulunmaktadır. Çim alanlar ağaçların aksine oldukça bakımsız görünmektedir. Çimlerin kum zeminden veya döşemeler arasından çıkan görünüşleri parkın kalitesini düşürmektedir.

Bitkilerin sadece yönlendirme, mekan oluşumuna katkı sağlama fonksiyonlarından yararlandığı söylenebilir. Gölge ihtiyacı parkın batı cephesinde yer alan bina tarafından karşılanabilmektedir (Şekil 4.212 A).

Herhangi bir kullanıcının gözlenmediği park alanı temizlik açısından oldukça başarısızdır. Değerlendirmeler sonucunda Sagae Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.35'te görülmektedir.

Çizelge 4.35. Sagae Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	16
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	10
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	3
4. Donatılar (maks. 275 puan)	38
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	17
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	1
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	1
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	86
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	43

4.1.36. Mustafa Aydınay Parkı

Gemilerçekeği Mahallesi Gazi Mustafa Kemal Bulvarı üzerinde bulunan park 741.63 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, bilgilendirme ve uyarı levhası, 2'şer adet pergola altı oturma birimi, aydınlatma elemanı, 3 adet çöp kutusu ile 8 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Parka giriş kuzey ve güney cephelerinden olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.213).

Şekil 4.213. Parkın uydu görüntüsü

2011 yılında açılan parka kente önemli katkıları olan Giresun'un eski belediye başkan yardımcılarında Veteriner Hekim Mustafa Aydınay'ın ismi verilmiştir. Yerleşim birimlerinin yoğun olduğu bir noktada bulunan parkın kuzey cephesinde E70 karayolu ile Karadeniz, güney cephesinde yerleşim birimleri, doğu cephesinde yeşil alan, batı cephesinde de yeşil alan ile bir adet metruk bina yer almaktadır. Şehir içi toplayıcı yol ile E70 karayoluna yakınlığından dolayı oldukça gürültülü bir ortama sahip olduğu söylenebilir. Yakın çevresinde cami, dolmuş durağı ile yapımı devam eden botanik parkı inşaatı bulunmaktadır.

Toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunan park yayaların da kolaylıkla erişebilecekleri bir mesafede bulunmaktadır. Fakat yakın çevre sakinleri güney cepheden park alanına erişmek istediklerinde oldukça yüksek eğimli, uzun bir merdiveni kullanmak zorunda kalmaktadır. Özel araç sahipleri ise güney cephede yer alan Kazım Karabekir Cad. üzerindeki yol kenarlarını park yeri olarak kullanabilmektedir. Kuzey giriş noktasındaki rampa uygulaması dışında park çevresinde engelli bireylerin park alanına erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.214 A).

Şekil 4.214. Park giriş noktaları (A: Kuzey giriş; B: Güney giriş)

Çocuk oyun alanı kum zemin üzerinde 1'er adet kaydırak, salıncak ile tahterevalliden oluşmaktadır. Oyuncaklarda önemli bir hasar gözlenmemiştir. Yalnız zemin oldukça bakımsız görünmektedir. Beton bordür ile kuşatma ise tehlike oluşturmaktadır. Kaydırak farklı yaş gruplarından çocukların kullanımına uygundur. Fakat salıncak sadece 0-6 yaş grubuna yöneliktir. Ayrıca çocukların bank, pergola vb. oturma birimlerinden koparılan parçalar yardımıyla kumu eşerek vakit geçirdikleri gözlenmiştir (Şekil 4.215).

Şekil 4.215. Çocuk oyun alanı (A: ; B:)

Bank ile pergola altı oturma birimleri sayıca yeterlidir. Ancak 8 adet banktan 3 tanesi, 2 adet pergola altı oturma biriminden ise biri hasarlıdır. Yine de benzer parkların aksine arkalık bölümüne sahip 4 adet bankın bulunması kullanıcılar açısından olumludur (Şekil 4.216 A). Park içi güçlü bir ışıklandırma donatı elemanlarına verilen zararların azaltılmasında etkili olabilmektedir. 2 adet aydınlatma elemanı olsa da kör noktaların olabileceği gözlenmiştir. Çöp kutuları ihtiyacı karşılamaktadır. Fakat çevreye atılan alkol şişesi vb. çöplerin varlığı dikkat çekmektedir. Ayrıca duvarlar boyalıdır ve döşemelerin eski görünümleri de parkın kalitesini olumsuz yönde

etkilemektedir. Bilgilendirme levhası yardımıyla ziyaretçiler parka ismini veren Mustafa Aydınay hakkında bilgi sahibi olabilmektedir (Şekil 4.217).

Şekil 4.216. Banklar ve pergola altı oturma birimleri (A: Banklar; B: Pergola altı oturma birimleri)

Parkta geniş ve iğne yapraklı ağaçlar ile çalı türlerine yer verilmiştir. Geniş yapraklı 1 adet ağaçlık dışında diğer tüm bitkiler iğne yapraklı tek bir türden oluşmaktadır. Mevcut bitkiler oldukça bakımlıdır. Yalnız çim alanların yer yer bakımsız görünüşleri parkın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.217).

Şekil 4.217. Bitkisel kullanım (A: ; B:)

Bitkilerin görsel çekiciliğın sağlanması, gürültü ve rüzgar kontrolü, sirkülasyon yönlendirme, keskin hatları yumuşatma ve perdeleme fonksiyonlarından faydalanıldığı gözlenmiştir. Özellikle gürültü kontrolü açısından başarılı bir tasarım olduğu söylenebilir. Yalnız gölge ihtiyacının karşılanmasında ağaçlar daha etkili bir şekilde kullanılabilir (Şekil 4.217).

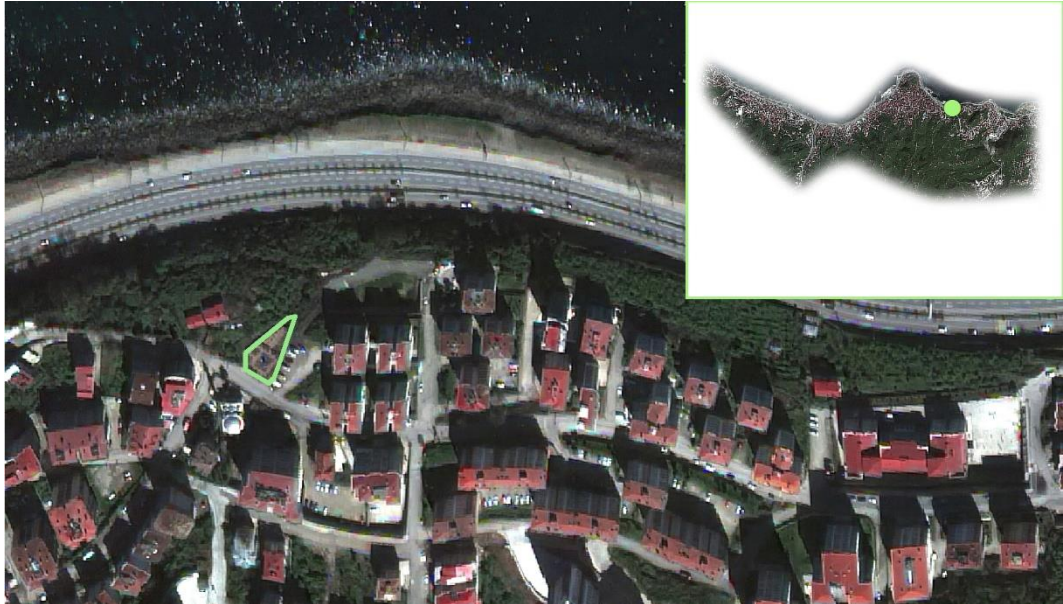
Herhangi bir kullanıcının gözlenmediği park alanı daha temiz bir ortama sahip olabirdi. Değerlendirmeler sonucunda Mustafa Aydınay Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.36'ta görülmektedir.

Çizelge 4.36. Mustafa Aydınay Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	15
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	10
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	12
4. Donatılar (maks. 275 puan)	95
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	47
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	10
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	3
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	192
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	21

4.1.37. Derya Sayın Çocuk Parkı

Gedikkaya Mahallesi Romancı Güzide Sokak üzerinde bulunan park 464.15 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, kondisyon alanı, çardak, bilgilendirme ve uyarı levhası, aydınlatma elemanı, 4 adet çöp kutusu ile 9 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Parka giriş güney cephesinden olmak üzere tek bir noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.218).

Şekil 4.218. Parkın uydu görüntüsü

Park Giresunlu karikatürist Derya Sayın'ın ismini taşımaktadır. Giresun Adası, Karadeniz gibi önemli bir manzara noktasında bulunan parkın çevresinde yeşil alanlar ile yerleşim birimleri yoğunluktadır. Kuzey ve batı cephelerinde yeşil alan, doğu cephesinde açık alan, güney cephesinde yol ile Kaşıkçı cami bulunmaktadır. Yakın çevresinde ortaokul ile mescid gözlenmiştir. Ayrıca kent merkezinden uzakta sakin bir ortama sahip olduğu da söylenebilir.

Toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunan parka yaya olarak da kolaylıkla erişim sağlanabilir. Ayrıca kolay bir erişim mesafesinde, benzer kalitede başka bir park bulunmamaktadır. Bu durum çevre sakinleri açısından parkın önemini daha da artırmaktadır. Özel araç sahipleri kısıtlı yol kenarları ile doğu cephedeki açık alanı otopark alanı olarak kullanabilmektedir. Güney cephe kaldırımında yer alan 2 adet rampa uygulaması dışında da engelli bireylerin alana erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.219).

Şekil 4.219. Park giriş noktası

Çocuk oyun alanı 3 farklı kauçuk zeminde olmak üzere 1'er adet kaydırak, tahterevalli ile salıncaktan oluşmaktadır. Oyuncaklar ve zemin oldukça bakımlıdır. Beton bordür yerine kauçuk bordür daha yerinde bir kullanım olabilirdi. Yoğun günlerde ihtiyacı karşılayabilecek bir alan olmadığı da belirtilebilir. Ayrıca benzer durumlarda olduğu gibi 0-6 yaş grubuna yönelik salıncağın büyük bir çocuk tarafından uygun olmayan bir şekilde kullanıldığı gözlenmiştir (Şekil 4.220 A). Kondisyon aletleri parkın kuzey

cephesinde bulunmaktadır. Ekipman çeşitliliği ve bakım açısından başarılı bir alan olduğu söylenebilir. Fakat kenarda bir noktaya sıkıştırılmış izlenimi vermektedir (Şekil 4.220 C). Ayrıca kuzey bölüme erişimde kullanılan kauçuk rampa kaplaması hasarlıdır (Şekil 4.220 D).

Şekil 4.220. Çocuk oyun alanı ile kondisyon alanı (A, B, D: Çocuk oyun alanı; C: Kondisyon alanı)

Bank, çardak, çöp kutuları ihtiyacı karşılayabilmektedir. 9 adet banktan 2 tanesi arkalık bölümüne sahip dörtgen oturma birimleridir. Diğer 7 tanesi ise diğer parklarda şikayet konusu olan arkalık bölümü olmayan banklardır. Yağmurlu günlerde park kullanımını destekleyen bir donatı elemanı olarak da çardak kullanılmıştır. Çardak oldukça önemli, güzel bir manzara noktasına konumlandırılmıştır. Park tüm oturma birimlerinin sağlam olduğu nadir bir parklardandır (Şekil 4.221).

Parkın giriş noktası ziyaretçileri kendine çekebilen bir tasarıma sahiptir. Duvar kaplama deseni de kullanılan parkta döşemeler oldukça bakımlı görünmektedir. 1 adet aydınlatma elemanı kullanılmış olsa da oldukça makul bir noktaya yerleştirildiği söylenebilir. Ziyaretçiler bilgilendirme levhası yardımıyla Derya Sayın hakkında bilgi

edinebilmektedir. Yol ile bağlantının kesilebilmesi adına ferforje ile önlem alınmıştır. Ayrıca ferforje kuşatmada hasar gözlenmemiştir (Şekil 4.219).

Şekil 4.221. Oturma birimleri (A ; B :)

İğne yapraklı ağaçların çoğunlukta olduğu alanda geniş yapraklı ağaçlar ile çalı kullanımlarına da yer verilmiştir. Bitkiler çeşitlilik, yeterlilik kriterleri açısından başarılı bulunmuştur. Çim alanlarda dahil olmak üzere tüm bitkilerin bakımlı görünüşleri parkın cazibesini artırmaktadır (Şekil 4.221).

Bitkilerin görsel çekiciliğinin sağlanması, gürültü ve rüzgar kontrolü, vurgulama, gizlilik (mahremiyet) sağlama, sirkülasyon yönlendirme ile gölge sağlama fonksiyonlarından faydalanılmıştır. Tüm bitkilerin fidan olması sebebiyle özellikle kuzey bölümde gölge ihtiacı tam olarak karşılanamaktadır. Güney bölümde ise gölge ihtiyacı çoğunlukla binalar tarafından karşılanabilmektedir.

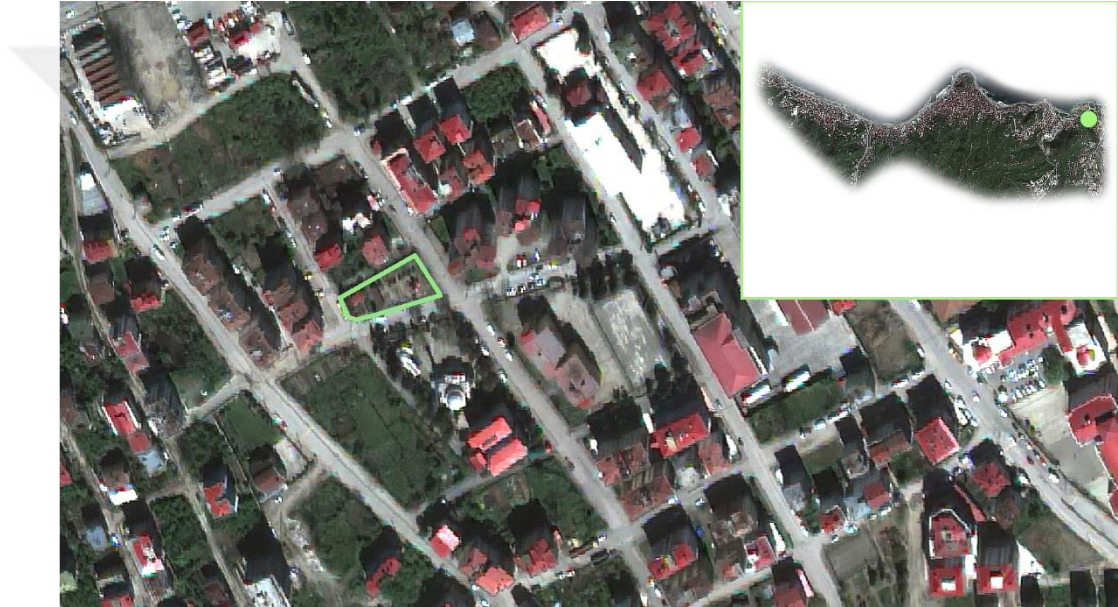
Çocuk, yaşlı ve yetişkin bireylerin gözlendiği park alanı temizlik açısından oldukça başarılı bir parktır. Değerlendirmeler sonucunda Derya Sayın Çocuk Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.37'de görülmektedir.

Çizelge 4.37. Derya Sayın Çocuk Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	13
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	13
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	17
4. Donatılar (maks. 275 puan)	120
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	59
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	11
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	8
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	241
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	8

4.1.38. Abacıbükü Parkı

Aksu Mahallesi Anıl Sokak üzerinde bulunan park 902.74 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, kondisyon alanı, bilgilendirme ve uyarı levhası ile çeşme, 3 adet çöp kutusu, 9 adet bank ile aksu mahallesi muhtarlık binası bulunmaktadır. Ayrıca muhtarlık binası ile ilişkili olarak da 1'er adet kapalı oturma birimi, piknik masası, sokak hayvanları için su kabı, 2'şer adet bank ile çöp kutusu bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Parka giriş güney cepheden olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanabilmektedir (Şekil 4.222).

Şekil 4.222. Parkın uydu görüntüsü

Yeşil alan ile yerleşim dokusu arasında dengeli bir kullanımın söz konusu olduğu bir noktada bulunan parkın doğu, kuzey ve batı cephelerinde yerleşim birimleri, güney cephesinde ise cami bulunmaktadır. Kent merkezine de uzak bir noktada bulunan parkta taşıt gürültüsü ziyaretçileri rahatsız edebilmektedir. Ayrıca yakın çevresinde cami, ilkököl, anaokulu, öğrenci yurtları, taksi durağı ile fabrika gözlenmiştir.

Park toplu taşıma araçlarının güzergahları üzerinde bulunmaktadır. Yakın çevresindeki yerleşim birimlerinin yoğunluğu veya düz, hasarsız yollar dikkate alındığında yayalar açısından erişimin kolaylıkla sağlanabileceği söylenebilir. Özel araç sahipleri ise yol kenarlarında rahatlıkla park yeri bulabilmektedir. Çevre kaldırımlarda gözlenen 5 farklı rampa uygulaması dışında engelli bireylerin parka

erişimlerini kolaylaştırabilecek bir dzenleme gzenmemiştir. Mevcut rampalar işlevsiz bir şekilde uygulanmıştır (şekil 4.223).

şekil 4.223. Park giriş noktaları (A: ; B:)

Çocuk oyun alanı 3 farklı kum zemin üzerinde 1'er adet kaydırak, tahterevalli ile 2 adet salıncaktan oluşmaktadır. Kaydırak farklı yaş gruplarına ynelik olarak tasarlanmıştır (şekil 4.224 A). Yalnız salıncaklar sadece 0-6 yaş grubuna yneliktir. Zemin oldukça bakımsız gürnmektedir. Ayrıca 1 adet salıncak hasarlıdır. Tahterevalli ise kullanılamaz haldedir (şekil 4.224 B). Kondisyon alanına da yer verilen parkta ekipmanlardan sadece 1'er tanesi boyalı ve hasarlıdır (şekil 4.224 C).

Şekil 4.224. Çocuk oyun alanı ile kondisyon alanı (A, B: Çocuk oyun alanı; C: Kondisyon alanı)

Bank, çardak vb. oturma birimleri ile çöp kutuları yeterli ve bakımlıdır. Yalnız tüm banklar özellikle yaşlı bireylerin şikayet konusu yaptıkları arkalık bölümü olmayan banklardan oluşmaktadır. Ayrıca kapalı oturma birimi muhtarlık binası özel alanı şeklinde algılanmaktadır. Bu yüzden ziyaretçiler tarafından tercih edilmeyen bir donatı elemanı olduğu da söylenebilir (Şekil 4.225 B).

2 adet yol aydınlatması dışında park içerisinde aydınlatma elemanlarına yer verilmemiştir. 2 farklı ferforje kuşatmanın tercih edildiği alanda demirler arasında da 3 farklı noktada açıklıklar gözlenmiştir. Ayrıca döşemeler eski görünmektedir (Şekil 4.225 A). Bunun dışında giriş tabelası ile uyarı levhasının yazıları oldukça silik görünmektedir. Çöp kutusu ile çeşme birbirlerine oldukça yakın bir şekilde konumlandırılmıştır.

Şekil 4.225. Ferforje kuşatma ile banklar (A: Ferforje; B: Banklar)

Geniş ve iğne yapraklı ağaçlar ile çalı türleri arasında dengeli bir kullanım sergilenmiştir. Ağaç ve çalılar oldukça bakımlıdır. Ancak çim alanlar benzer parklarda olduğu gibi yer yer bakımsız görünmektedir. Yine de farklı boy, renk ve form özelliklerine sahip türler parkın cazibesini artırmaktadır (Şekil 4.226).

Şekil 4.226. Bitkisel materyal (A: ; B:)

Bitkilerin görsel çekiciliğin sağlanması, gürültü ve rüzgar kontrolü, gizlilik (mahremiyet) sağlama, sirkülasyon yönlendirme ile gölge sağlama fonksiyonlarından yararlanıldığı gözlenmiştir. Yalnız özellikle öğle saatlerinden sonra oyun alanı çevresinde gölge ihtiyacı tam olarak karşılanamamaktadır.

Her yaş grubundan ziyaretçinin gözlendiği park alanı temizlik açısından başarılı bulunmuştur. Değerlendirmeler sonucunda Abacıbükü Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.38'de görülmektedir.

Çizelge 4.38. Abacıbükü Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	15
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	15
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	15
4. Donatılar (maks. 275 puan)	102
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	55
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	8
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	7
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	217
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	14

4.1.39. Hayrettin Erkmen Parkı

Aksu Mahallesi Caner Sokak üzerinde bulunan park 2331.82 m²'lik bir alana sahiptir. Mahalle parkı kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er basketbol sahası, çocuk oyun alanı, çay bahçesi, 2'şer adet piknik masası, aydınlatma elemanı, 3 adet pergola, 4'er adet çokgen oturma birimi ile çöp kutusu, 13 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Park alanına giriş 3'ü doğu cephesinden, 2'si batı cephesinden, 1'i kuzey cephesinden olmak üzere 6 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.227).

Şekil 4.227. Parkın uydu görüntüsü

Yeşil alanlar ile yapılaşma arasında dengeli bir kullanımın sergilendiği bir noktada bulunan parkın kuzey cephesinde yol ile yerleşim birimleri, doğu ve batı cephelerinde yeşil alanlar ile yerleşim birimleri, güney cephesinde ise 1 adet konut bulunmaktadır. Alan kent merkezinden uzakta olup, sakin bir ortama sahiptir. Yakın çevresinde özel

eğitim ve rehabilitasyon merkezi, cami, öğrenci yurtları, ilkokul ile 4 farklı lise bulunmaktadır.

Şekil 4.228. Park içerisinde görünüm

Park toplu taşıma araçlarının güzergahlarına yakın bir noktada bulunmaktadır. Yayalar açısından düz, hasarsız yollar ile yerleşim dokusunun yoğunluğu dikkate alındığında erişimin kolaylıkla sağlanabileceği söylenebilir. Özel araç sahipleri yol kenarlarında rahat bir şekilde park yeri bulabilmektedirler. Park giriş noktaları engelli bireylere güçlük çıkartmayacak bir şekilde tasarlanmıştır. Yakın çevresinde 8 farklı rampa uygulaması dışında engelli bireylerin parka erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.229).

Şekil 4.229. Park giriş noktaları (A: Kuzey giriş; B, C: Batı giriş; D: Doğu giriş)

Çocuk oyun alanı kum zemin üzerinde 1'er adet kaydırak, tahterevalli ile 2 adet salıncaktan oluşmaktadır. Zemin sağlıksız görünmektedir. Oyuncaklardan tahterevalli kullanılamaz haldedir. Diğer ekipmanlarda oldukça eski görünmektedir. Ayrıca salıncaklardan bir tanesi 0-6 yaş grubuna yönelik olarak düşünülebilirdi (Şekil 4.230 B). Doğu batı doğrultusunda yerleştirilen basketbol sahası zemin elemanı olarak beton tercih edilmiştir. Potalar bakımlıdır fakat kafes telleri yer yer hasarlıdır. Herhangi bir ölçülendirmenin yapılmadığı sahaya 2 farklı noktadan giriş sağlanmaktadır. Yalnız benzer durumlarda olduğu gibi kot farkı engelli bireylere zorluk çıkarabilmektedir (Şekil 4.230 C). Çay bahçesi alanı olarak kullanılan alan da meydan olarak daha verimli bir şekilde değerlendirilebilirdi (Şekil 4.230 D).

Şekil 4.230. Çocuk oyun alanı, basketbol sahası ile çay bahçesi alanı (A, B: Çocuk oyun alanı; C: Basketbol sahası; D: Çay bahçesi alanı)

Bank, piknik masası, pergola altı oturma birimleri ile çokgen banklar gibi farklı kullanımlara yer verilen parkta oturma, dinlenme ihtiyacı mevcut donatılar ile karşılanabilmektedir. Yalnız rahat, konforlu bir dinlenme keyfi açısından donatılar geliştirilebilir. Arkalık bölümü olmayan banklar değiştirilebilir. Birçok oturma birimi hasarlıdır. Üstelik eski, yıpranmış görünümleri parkın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.231).

Şekil 4.231. Oturma birimlerinden görünüm (A: ; B: ; C: ; D:)

İki farklı noktada oturma birimleri için ayrıldığı düşünülen boş cepler gözlenmiştir. Yağmurlu günlerde kaçış noktaları olabilmesi adına çardak vb. kapalı oturma birimleri bu noktalarda değerlendirilebilir (Şekil 4.232 B). Döşemelerde ziyaretçilere sorun çıkartabilecek noktalar gözlenmemiştir. Ancak birçok donatı elemanında olduğu gibi eski görünmektedirler (Şekil 4.232 C). Eski Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'in ismini taşıyan park tabelası giriş noktaları dışında bir yere yerleştirilmiştir. Tabela da oldukça eski görünmektedir (Şekil 4.232 D).

Şekil 4.232. Gözlenen cepler ile tabela (A, B, C: Cep; D: Tabela)

Çöp kutuları yeterli ve ihtiyacı karşılar niteliktedir. Çoğunlukla lise çağındaki gençlerin uğrak noktası olan parkta ziyaretçilerin çevreye çöp atma eğiliminde oldukları gözlenmiştir. Bu gibi durumlarda uyarı levhaları caydırıcı olabilmektedir. Özellikle sigara vb. kötü alışkanlıklara yönelik olarak uyarı levhaları kullanıcılar üzerinde etkili olabilir. Ayrıca akşam saatlerinde karanlık noktaların oluşmaması park güvenliği ve huzuru açısından önem taşımaktadır. Bu sebeple 2 adet aydınlatma elemanın yeterliliği tartışılabilir.

Geniş ve iğne yapraklı ağaçlar arasında dengeli bir kullanımın sergilendiği park alanında az da olsa çalı türlerine yer verilmiştir. Mevcut bitkiler bakımlılık, çeşitlilik ve yeterlilik kriterleri açısından başarılı bulunmuştur. Park plantasyonu çeşitlilik vb. özellikleri ile benzer parklara örnek oluşturabilecek niteliktedir. Özellikle uzun, orta ve ağaçlık türlerinin bir arada bulunduğu nadir parklardandır. Yalnız mevsimlik türleri ile bitkisel tasarım daha çekici bir şekilde ziyaretçilere sunulabilirdi. Ayrıca yakın bir zamanda biçilen çim alanlar yer yer bakımsız görünmektedir. Parkın çevresinde artan yapılaşma ile beraber kullanıcılar açısından daha da önemli bir hale gelebileceği belirtilebilir (Şekil 4.233).

Şekil 4.233. Bitkisel materyal (A: ; B:)

Bitkilerin çoğunlukla görsel çekiciliği sağlanması, gölge ve gizlilik (mahremiyet) sağlama, sirkülasyon yönlendirme, odak noktası oluşturma ile tasarımı kuvvetlendirme fonksiyonlarından yararlanılmıştır. Gölge temini açısından başarılı parklar arasındadır.

Her yaş grubundan kullanıcının gözlendiği park alanı temizlik açısından yeterli olarak nitelendirilmiştir. Değerlendirmeler sonucunda Hayrettin Erkmen Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.39'da görülmektedir.

Çizelge 4.39. Hayrettin Erkmen Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	15
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	17
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	12
4. Donatılar (maks. 275 puan)	78
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	73
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	11
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	7
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	213
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	15

4.1.40. Boğacık Çocuk Parkı

Aksu Mahallesi Boğacık Sokak üzerinde bulunan park 903.54 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, aydınlatma elemanı, çöp kutusu ile 13 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Parka giriş 1'i doğu cephesinden, 2'si güney cephesinden, 3'ü batı cephesinden olmak üzere 6 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.234).

Şekil 4.234. Parkın uydu görüntüsü

Parkın batı ve güney cephelerinde yol ile yerleşim birimleri, diğer cephelerinde ise yerleşim birimleri park sınırlarını oluşturmaktadır. E70 karayoluna yakınlığından veya araçla sahil yoluna çıkılabilecek tek alternatif yol üzerinde bulunmasından dolayı oldukça gürültülü bir ortama sahiptir. Kent merkezinden uzak bir noktada bulunan parkın yakın çevresinde boğacık deresi, cami, petrol ofisleri ile küçük sanayi sitesi gözlenmiştir.

Park toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunmaktadır. Boğacık mevki olarak adlandırılan bölge sakinleri için yakın bir noktada kolayca erişilebilecek başka bir park bulunmamaktadır. Bu sebeple önemli sayıda konuta hizmet veren bir park olduğu söylenebilir. Özel araç sahipleri yol kenarlarında park yeri bulabilmektedir. Park çevresinde engelli bireylerin park alanına erişimlerini kolaylaştırabilecek herhangi bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.235).

Şekil 4.235. Park giriş noktaları (A: Batı giriş; B: Güney giriş)

Çocuk oyun alanı çim zemin üzerinde 1'er adet kaydırak, salıncak ve tahterevalliden oluşmaktadır. Oyuncaklar kullanılabilir durumdadır. Fakat zemin oldukça bakımsız görünmektedir. Sınır elemanı olarak ise beton bordür tercih edilmiştir. Ayrıca oyuncaklar ihtiyacı karşılar nitelikte değildir. Ancak benzer parklarda olduğu gibi sadece 0-6 yaş grubuna yönelik olarak düşünülen salıncak zeminleri eşilerek derinleştirilmiş ve de bir adet salıncığa hasar verilmiştir (Şekil 4.236).

Şekil 4.236. Çocuk oyun alanı

Banklar yeterli ve sağlamdır. Ancak oldukça eski görünmektedir. Ayrıca tüm oturma birimleri benzer parklarda da şikayet konusu olan arkalık bölümü olmayan banklardan oluşmaktadır (Şekil 4.237 A). Çardak vb. kapalı oturma birimleri de park içerisinde uygun bir noktaya yerleştirilebilirdi. 1 adet çöp kutusu ile parkın bir köşesine yerleştirilen aydınlatma elemanı ihtiyacı karşılama noktasında yetersiz kalmaktadır.

Park duvarlarına yazılar yazılmıştır (Şekil 4.237 B). Yol ile park bağlantısı ferforjeler ile kesilmeye çalışılmıştır. Çoğu donatı elemanı gibi döşemelerinde yenilenmeye ihtiyacı olduğu açıktır.

Şekil 4.237. Banklar ile park duvarları (A: Banklar; B: Duvarlar)

Çoğunlukla geniş yapraklı ağaçların bulunduğu park alanında iğne yapraklı ağaçlar ile çalı türlerine de yer verilmiştir. Bitkiler bakımlılık ile çeşitlilik kriterleri açısından başarılı bulunmuştur. Boylu ağaçlar parkın cazibesini artırsa da bitkisel tasarım daha etkili bir şekilde kullanıcılara sunulabilirdi. Özellikle parkın doğu cephesi boyunca uzanan duvar hattı sarılıcı türleri ile desteklenebilirdi. Ayrıca geniş çim yüzeyler üzerindeki soliter bitkilendirmeler ve daha yeni biçilen çim alanların bakımsız görünüşleri parkın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.236).

Bitkilerin görsel çekiciliğin ve gizlilik (mahremiyet) sağlanması, perdeleme, yönlendirme, odak noktası oluşturma, keskin hatları yumuşatma ve gölge sağlama fonksiyonlarından yararlandığı gözlenmiştir. Özellikle gölge ihtiyacının karşılanması açısından başarılı parklar arasında olduğu söylenebilir.

Çocuk yaşta tek bir kullanıcının gözlendiği park temizlik açısından daha güzel bir ortama sahip olabilirdi. Değerlendirmeler sonucunda Boğacık Çocuk Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.40'ta görülmektedir.

Çizelge 4.40. Boğacık Çocuk Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	13
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	14
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	9
4. Donatılar (maks. 275 puan)	61
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	64
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	8
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	5
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	174
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	28

4.1.41. Polis Lojmanı Parkı

Gedikkaya Mahallesi Kaya Ekmekçi Sokak üzerinde bulunan park 735.33 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun ve kondisyon alanı, aydınlatma elemanı, 2'şer adet kapalı oturma birimi, çöp kutusu ile 17 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Parka giriş kuzey, güney ve doğu cephelerinden olmak üzere 3 farklı noktadan sağlanmaktadır (Şekil 4.238).

Şekil 4.238. Parkın uydu görüntüsü

Yerleşim birimlerinin yoğun olduğu bir noktada bulunan parkın doğu ve güney cephelerinde otopark ile polis lojmanları, batı cephesinde yeşil alan ile yerleşim birimleri, kuzey cephesinde ise farklı bir yerleşim birimi bulunmaktadır. Yakın çevresinde kapalı durumda olan bir adet cami, küçük sanayi sitesi ile Giresun meyve

ve sebze hali bulunmaktadır. Kent merkezinden uzakta oldukça sakin bir ortama sahiptir.

Park toplu taşıma araçları ile erişimin güç olduğu nadir parklardandır. Yüksek eğimli arazi yapısı yayalar açısından erişimi zorlaştırmaktadır. Yakın çevre sakinleri için yürüyüş mesafesinde kolayca erişilebilecek başka bir park bulunmamaktadır. Bu yüzden önemli sayıda konuta hizmet veren bir park olduğu söylenebilir. Ayrıca park çevresinde engelli bireylerin parka erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme de gözlenmemiştir. Özel araç sahipleri yol kenarlarını park alanı olarak kullanabilmektedir (Şekil 4.239).

Şekil 4.239. Park giriş noktaları (A: Güney giriş; B: Doğu giriş; C: Kuzey giriş)

3 katlı bir alan tasarımına sahip park alanında orta bölümde bir merdiven yer almaktadır. Ayrıca kuzey giriş noktasından da oyun ve kondisyon alanı bölümlerine giriş sadece merdiven ile sağlanabilmektedir (Şekil 4.240 D). Bu durum yaşlı, engelli bireyler açısından güçlük çıkarabilmektedir. Çocuk oyun alanı kum zemin üzerinde 1'er adet kaydırak, tahterevalli ile 2 adet salıncaktan oluşmaktadır. Oyuncaklardan tahterevalli dışında hasarlı bir oyuncak gözlenmemiştir. Kaydırak farklı yaş gruplarından çocukların kullanımı açısından uygundur. Fakat salıncaklar benzer

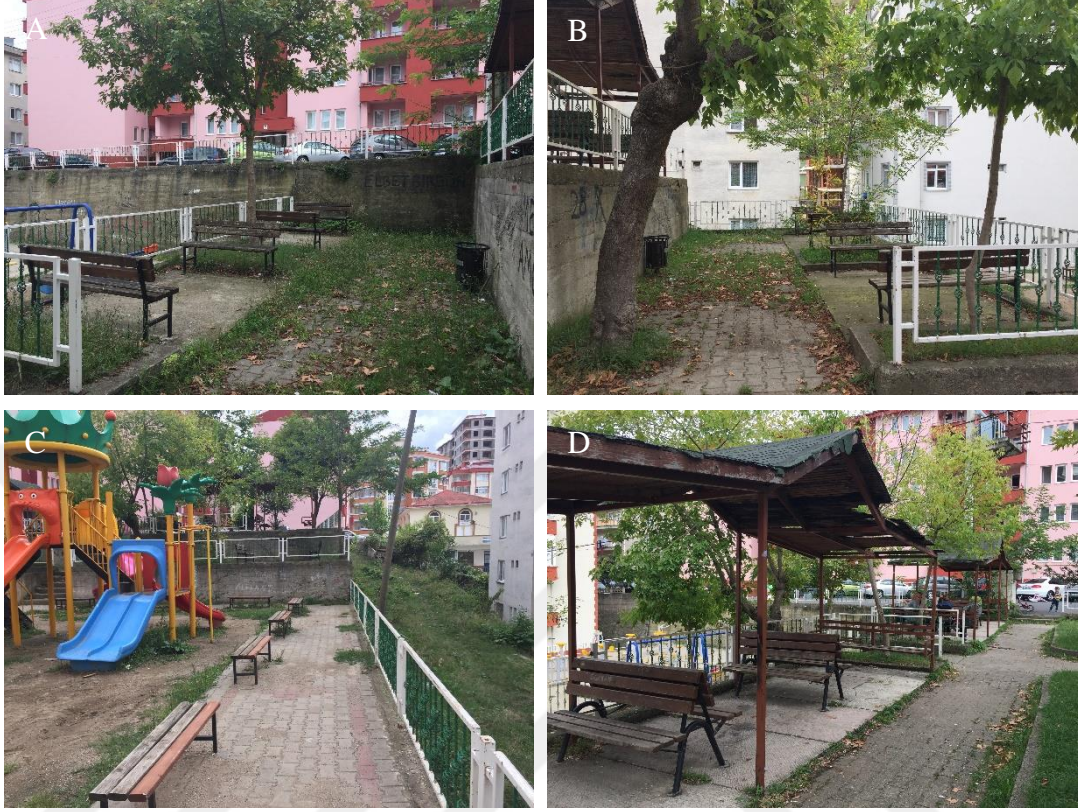
parklarda olduğu gibi sadece 0-6 yaş grubuna yönelik olarak düşünülmüştür. Ayrıca oyun alanı çevresindeki kablolar ve bağlı oldukları direkler kendi haline bırakılmıştır (Şekil 4.240 B). Kondisyon alanı ekipmanları ise bakımlılık ve ekipman çeşitliliği açısından başarılıdır (Şekil 4.240 C).

Şekil 4.240. Çocuk oyun alanı, kondisyon alanı ile merdiven (A, B: Çocuk oyun alanı; C: Kondisyon alanı; D: Merdiven)

Bank, çardak vb. oturma birimleri sayıca yeterlidir. 17 adet bank içerisinde 8 adet arkalık bölümüne sahip bank kullanımına yer verilmiştir. Bu yaklaşım hem rahat, konforlu bir dinlenme keyfi hem de tasarımda çeşitliliğin desteklenmesi açısından önem taşımaktadır (Şekil 241 A). Ayrıca hasarlı bankların yakın bir zamanda onarıldığı gözlenmiştir (Şekil 4.241 C). Özellikle çardakların hasarlı görünümleri parkın kalitesini düşürmektedir (Şekil 4.241 D). Diğer tüm donatı elemanları gibi döşemelerinde kullanım ömürlerini doldurduğu eski görünümlerinden anlaşılmaktadır. Duvarlar diğer benzer parklarda olduğu gibi boyalıdır. Gözlemler sırasında kullanıcılar özellikle parkın bakımsızlığından ve diğer kullanıcıların rahatsız edici davranışlarından şikayetçi olmuşlardır. Bu sebepten ötürü giriş noktasında yer alan 1 adet aydınlatma elemanı ile 2 adet çöp kutusunun da ihtiyacı karşılama

noktasında yetersiz kaldığı veya bir başka önlem olarak uyarı levhalarının alanda değerlendirilebileceği söylenebilir.

Şekil 4.241. Banklar ile kapalı oturma birimleri (A, B, C: Bank; D: Kapalı oturma birimleri)

Parkta geniş yapraklı ağaçlar ile çalı türlerine yer verilmiştir. Bitkiler bakım ve çeşitlilik açısından başarılı bulunmuştur. Çim alanların da bakımlı olduğu nadir parklardan olduğu söylenebilir. Ancak döşemeler arasından çıkan çim görüntüsü parkın kalitesini düşürmektedir. Ayrıca güney bölümde varlık gösteren bitkisel tasarım oyun ve kondisyon alanı çevresinde varlık gösterememiştir (Şekil 4.242).

Şekil 4.242. Bitkisel materyal (A ; B:)

Bitkilerin gölge ve gizlilik (mahremiyet) sağlama, odak noktası oluşturma, mekan oluşumuna katkı sağlama ile görsel çekiciliği sağlama fonksiyonlarından yararlandırıldığı gözlenmiştir. Parkın tamamında gölge ihtiyacı etkili bir şekilde karşılanamamaktadır.

Yaşlı bireyler dışında her yaş grubundan kullanıcının gözlendiği park alanı daha temiz bir ortama sahip olabilirdi. Değerlendirmeler sonucunda Polis Lojmanı Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.41'de görülmektedir.

Çizelge 4.41. Polis Lojmanı Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	13
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	10
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	10
4. Donatılar (maks. 275 puan)	88
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	45
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	8
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	5
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	179
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	25

4.1.42. Tezkop Çocuk Parkı

Gedikkaya Mahallesi Kardelen Sokak üzerinde bulunan park 585.27 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı ile çöp kutusu, 8 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Parka giriş kuzey ve doğu cephelerinden olmak üzere 2 farklı noktadan sağlanabilmektedir (Şekil 4.243).

Şekil 4.243. Parkın uydu görüntüsü

Güzel bir Giresun Ada'sı manzarasına sahip park alanı batı cephesindeki yerleşim birimlerinin ismi ile anılmaktadır. Alanın kuzey ve doğu cephelerinde yol ile Karadeniz, güney cephesinde yeşil alan, batı cephesinde ise yerleşim birimleri yer almaktadır. Kent merkezinden uzakta bulunsa da taşıt gürültüsü kullanıcıları rahatsız edebilmektedir. Herhangi bir kamusal yapının gözlenmediği park çevresinde yerleşim birimlerinin yoğunluğu dikkat çekmektedir.

Park toplu taşıma araçlarının güzergahı üzerinde bulunmaktadır. Yayalar açısından eğimli arazi yapısı erişimi zorlaştırmaktadır. Ayrıca yürüyüş mesafesinde başka bir park bulunmamaktadır. Bu sebepten ötürü park yakın çevre sakinleri açısından önem taşımaktadır. Özel araç sahipleri kısıtlı yol kenarlarını park yeri olarak kullanabilmektedir. Parkın kuzey kaldırımında yer alan rampa uygulaması dışında engelli bireylerin park alanına erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.244 A).

Şekil 4.244. Park girişi ve ada manzarası (A: Kuzey giriş; B: Ada manzarası)

Çocuk oyun alanı çim zemin üzerinde 1'er adet kaydırak, tahterevalli ile 2 adet salıncaktan oluşmaktadır. Benzer parklarda olduğu gibi sınır elemanı olarak beton bodür tercih edilmiştir. Salıncaklar farklı yaş gruplarından çocukların kullanımına uygundur. Oyuncak boyalarında yer yer yıpranmalar gözlenmiştir. Fakat yine de ekipmanlar kullanılabilir durumdadır. Ayrıca zemin bakımsız bir görünüm sergilemektedir (Şekil 4.245).

Şekil 4.245. Çocuk oyun alanı (A: ; B:)

Banklar sayıca yeterli ve sağlamdır. Ancak eski ve paslı görünümleri parkın kalitesini düşürmektedir. Ayrıca çim zemin ile döşemeler üzerine yerleştirilmiş olmaları da oldukça farklı bir uygulama olarak göze çarpmaktadır. Tasarım açısından tüm banklar diğer benzer parklarda şikayet konusu olan arkalık bölümü olmayan banklardan oluşmaktadır (Şekil 4.246 A). Yağmurlu günlerde kullanılabilecek çardak vb. bir kapalı oturma birimi uygun bir noktaya yerleştirilebilirdi. Doğu noktasından ferforje demileri kırılarak parka ilave bir giriş noktası daha eklenmiştir. Döşemeler de ferforje demirleri gibi eski görünmektedir (Şekil 4.246 B). İsimsiz bir park tabelasına sahip parkta çevreye atılan çöplerden kullanıcıların 2 adet çöp kutusu ile hemen yakında yer

alan 2 adet çöp konteynerini kullanma eğiliminde olmadıkları söylenebilir. Bu gibi durumlarda uyarı levhaları etkili olabilmektedir. Ayrıca kuzey cephedeki yol üzerinde yer alan 2 adet yol aydınlatmasının park için yeterliliği tartışılabilir.

Şekil 4.246. Banklar ve kırık ferforje demirleri (A: Banklar; B: Kırık ferforje demirleri)

Parkta sadece geniş yapraklı ağaçlar ile az sayıda çalı kullanımlarına yer verilmiştir. Bitkiler bakımlılık açısından başarılı bulunmuştur. Özellikle benzer parklara oranla döşemeler arasında çimlerin kendini göstermediği nadir parklardan olduğu söylenebilir. Batı cephesinde varlık gösteren boylu bitkiler park tasarımını desteklemektedir.

Bitkilerin gölge ve görsel çekiciliği sağlama, sirkülasyon yönlendirme, keskin hatları yumuştma, mekan oluşumuna katkı sağlama fonksiyonlarından yararlanıldığı gözlenmiştir. Alanda gölge ihtiyacı oyun alanı çevresinde tam olarak karşılanamamaktadır.

Herhangi bir kullanıcının gözlenmediği park alanı daha güzel bir ortama sahip olabilirdi. Değerlendirmeler sonucunda Tezkop Çocuk Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.42'de görülmektedir.

Çizelge 4.42. Tezkop Çocuk Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	13
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	14
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	8
4. Donatılar (maks. 275 puan)	57
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	47
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	10
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	2
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	151
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	34

4.1.43. Yenimahalle Çocuk Parkı

Fevzi Çakmak Mahallesi Okul Sokak üzerinde bulunan park 681.65 m²'lik bir alana sahiptir. Çocuk bahçesi kategorisinde değerlendirilebilir. İçerisinde 1'er adet çocuk oyun alanı, çardak, 3 adet çöp kutusu ile 14 adet bank bulunmaktadır. Kuşatma elemanı olarak ferforje tercih edilmiştir. Parka giriş 1'i doğu cephesinden, 2'si güney cephesinden olmak üzere 3 farklı noktadan sağlanabilmektedir (Şekil 4.247).

Şekil 4.247. Parkın uydu görüntüsü

2014 yılında yerleşim birimlerinin yoğun olduğu bir noktada hizmete açılan parkın doğu ve batı cephelerinde yerleşim birimleri, kuzey cephesinde ilkokul, güney cephesinde ise yeşil alan bulunmaktadır. Yakın çevresinde 23 Nisan İlkokulu, özel bir hastane ile alışveriş merkezi gözlenmiştir. Kent merkezine yakın bir noktada bulunmasına rağmen sakin bir ortama sahip olduğu söylenebilir.

Park toplu taşıma araçlarının güzergahlarına uzak bir noktada bulunmaktadır. Yayalar açısından yüksek eğimli arazi yapısı erişimi zorlaştırmaktadır. Ayrıca yakın bir noktada çevre sakinlerinin kolaylıkla erişebilecekleri başka bir park bulunmamaktadır. Bu durum parkın önemini daha da artırmaktadır. Özel araç sahipleri kısıtlı yol kenarlarını park yeri olarak kullanabilmektedir. Parkın doğu giriş noktası dışında engelli bireylerin alana erişimlerini kolaylaştırabilecek bir düzenleme gözlenmemiştir (Şekil 4.248).

Şekil 4.248. Park giriş noktası

2 katlı arazi yapısına sahip park alanında kuzey bölümden güney bölüme doğrudan erişim sağlanamamaktadır. Kuzey bölümünde yer alan çocuk oyun alanı kauçuk zemin üzerinde 1 adet kaydırak ile 2 adet salıncaktan oluşmaktadır. Sınır elemanı olarak beton bordür tercih edilmiştir. Çok yoğun bir şekilde kullanılan oyun alanında kauçuk zemin hasarlıdır. Aynı şekilde sadece 0-6 yaş grubuna yönelik olarak düşünülen salıncaklara da hasar verilmiştir (Şekil 4.249).

Şekil 4.249. Çocuk oyun alanı

Banklar sayıca yeterlidir. Ancak 14 adet banktan 5 tanesi hasarlıdır. Tasarım açısından tüm banklar diğer benzer parklarda şikayet konusu olan arkalık bölümü olmayan banklardan oluşmaktadır (Şekil 4.250 A). Parkın güney bölümünde yağmurlu günlerde kullanılabilir bir adet çardak kullanılmıştır. Çardak sağlamdır ve güzel bir kent manzarasına sahiptir. Yalnız çevresinde kırılmış şişe parçaları, çekirdek kabukları ve daha önceden yakılan bir ateşin kalıntıları dikkat çekmektedir. Ayrıca giriş noktaları engelli bireylere güçlük çıkarabilmektedir (Şekil 4.250 B). Aynı şekilde oyun alanı çevresinde de 3 adet çöp kutusuna rağmen çevreye çok sayıda çöp atılmaktadır. Bu gibi durumlarda uyarı levhaları önlem olarak düşünülebilir.

Döşemeler yeni ve sağlam görünmektedir. Ayrıca çevresinden farklı bir zemin rengine sahip olması parkın cazibesini artırmıştır. Yalnız duvarlar boyalıdır. Park ismi diğer parklarda da gözlendiği gibi giriş tabelasından silinerek okunamaz bir hal almıştır. Kırık ferforje demirleri arasından çocuk kullanıcıların park alanına giriş çıkış yaptıkları gözlenmiştir. Giriş noktalarına yerleştirilen 2 adet yol aydınlatmasının park için yeterliliği tartışılabilir.

Şekil 4.250. Banklar ve çardak (A: Banklar; B: Çardak)

Geniş ve iğne yapraklı ağaçların yanı sıra çalı kullanımlarına da yer verilmiştir. Ağaç ve çalılar çeşitlilik ve bakım kriterleri açısından başarılı bulunmuştur. Yalnız çim alanlara az miktarda yer ayrılmıştır. Ayrıca çim alanlar yer yer bakımsız görünüşleriyle parkın kalitesini düşürmektedir. Özellikle çardak çevresinde oldukça kötü bir görünüm sergilemektedirler (Şekil 4.251).

Şekil 4.251. Bitkisel materyal (A: ; B:)

Bitkilerin gölge ve gizlilik (mahremiyet) sağlama, sirkülasyon yönlendirme, perdeleme, görsel çekiciliği sağlama ile keskin hatları yumuşatma fonksiyonlarından yararlandığı gözlenmiştir. Yalnız gölge ihtiyacı bitkiler tarafından etkili bir şekilde karşılanamamaktadır.

Her yaş grubundan kullanıcının gözlendiği park alanı temizlik açısından oldukça başarısız bulunmuştur. Değerlendirmeler sonucunda Yenimahalle Çocuk Parkı'na verilen puanlar Çizelge 4.43'te görülmektedir.

Çizelge 4.43. Yenimahalle Çocuk Parkı puan tablosu

Kriter	Değer
1. Çevresel İlişkiler (maks. 25 puan)	14
2. Ulaşım Olanakları (maks. 20 puan)	9
3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60 puan)	9
4. Donatılar (maks. 275 puan)	77
5. Plantasyon (maks. 135 puan)	46
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks.15 puan)	7
7. Park Kullanımı (maks. 10 puan)	6
8. Toplam Puan (maks. 540 puan)	168
9. Toplam Puan Sıralaması (43 Park Arasından)	29

4.2. Kullanıcı Anketi Sonuç ve Değerlendirmeleri

Anket çalışması, Giresun Belediyesi idari ve mücavir alan sınırları içerisinde yer alan 35 adet parkta gerçekleştirilmiştir. Örneklem büyüklüğü 400 kişi olarak belirlenmiştir. Park kullanıcılarına 2018 yılı Mart-Haziran tarihleri arasında toplamda 28 soru yöneltilmiştir. Sorular belirli bir dizin izlemektedir ve anket sonuçları da bu dizine göre verilmektedir (EK 2).

Park ziyaretçilerinin cinsiyete göre dağılımı

Anket çalışmasına katılan 400 kullanıcının 243'ünü erkek, 157'sini kadın kullanıcılar oluşturmaktadır. Katılımcıların cinsiyet dağılımları Çizelge 4.44'te verilmiştir.

Çizelge 4.44. Park ziyaretçilerinin cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet	Erkek	Kadın
Sayısal Değer	243	157
Yüzdesele Değer (%)	60.8	39.3

Anket formları parkta rastlantısal olarak seçilen kullanıcılara dağıtılmıştır. Bu sonuçlara göre parkların kadın kullanıcılardan ziyade erkek kullanıcılar tarafından daha fazla ziyaret edildiği sonucuna varılmıştır. Tüm katılımcılar arasında erkek kullanıcıların oranı %60.8, kadın kullanıcıların oranı ise %39.3'tür.

Kullanıcıların yaş grupları

Kullanıcılar yaş grupları açısından incelendiğinde en yoğun kullanımı %39 oranında 0-18 yaş grubu oluşturmaktadır. Bunu sırasıyla %33.8 oranında 19-30 yaş grubu, %17.5 oranında 31-45 yaş grubu ile %9.8 oranında 46-64 yaş grubu izlemektedir. 65 yaş ve üzeri yaş grubundan ise herhangi bir kullanıcı bulunmamaktadır. Katılımcıların yaş grupları Çizelge 4.45'te verilmiştir.

Çizelge 4.45. Kullanıcıların yaş grupları

Yaş Grupları	0-18	19-30	31-45	46-64	65 ve üzeri
Sayısal Değer	156	135	70	39	-
Yüzdesele Değer (%)	39	33.8	17.5	9.8	-

Çizelge 4.45'ten de anlaşıldığı üzere yaş grubu büyüdükçe park kullanımı da azalmaktadır.

Kullanıcıların medeni durumu

Parklar bekar kullanıcılar tarafından daha fazla ziyaret edilmektedir. Kullanıcılar %66.5 oranında bekar, %33.5 oranında ise evli kullanıcılardan oluşmaktadır. Kullanıcıların medeni durumları Çizelge 4.46'ta verilmiştir.

Çizelge 4.46. Kullanıcıların medeni durumları

Medeni Durum	Evli	Bekar
Sayısal Değer	134	266
Yüzdesele Değer (%)	33.5	66.5

Kullanıcıların çocuk sahibi olma durumları

Kullanıcıları %67.3 oranında çocuk sahibi olmayan bireyler, % 32.8 oranında ise çocuklu bireyler oluşturmaktadır. Kullanıcıların çocuk sahibi olma durumları Çizelge 4.47’de verilmiştir.

Çizelge 4.47. Çocuk sahibi olma durumları

Çocuk sahibiyim.	Evet	Hayır
Sayısal Değer	131	269
Yüzdesele Değer (%)	32.8	67.3

Park ziyaretçilerinin eğitim düzeyi

Park kullanıcılarının en büyük bölümünü %34.8 ile lise mezunları oluşturmaktadır. Bunu sırasıyla %22.3 ile 4 yıllık üniversite mezunları, %18 ile ortaokul mezunları, %10.8 ile 2 yıllık üniversite mezunları, %10.5 ile ilkokul mezunları izlemektedir. Çizelge 4.48’de kullanıcıların eğitim düzeylerine göre dağılımları görülmektedir.

Çizelge 4.48. Kullanıcıların eğitim düzeylerine göre dağılımları

Eğitim Düzeyi	Okuryazar	İlkokul	Ortaokul	Lise	2 yıllık üniversite	4 yıllık üniversite	Yüksek lisans	Doktora	Okuma yazma bilmiyor
Sayısal Değer	6	42	72	139	43	89	6	1	2
Yüzdesele Değer (%)	1.5	10.5	18	34.8	10.8	22.3	1.5	0.3	0.5

Kullanıcıların çalışma durumları

Park ziyaretlerini gerçekleştiren en büyük grubu %56’lık oran ile öğrenciler oluşturmaktadır. Bunu sırasıyla %15.8 ile diğer meslek grupları, %12.8 ile ev hanımları, %8 oranında da kamu çalışanları izlemektedir. Çizelge 4.49’da kullanıcıların meslek gruplarına göre dağılımları verilmiştir.

Çizelge 4.49. Kullanıcıların meslek gruplarına göre dağılımı

Meslek	Ev hanımı	Emekli	Öğrenci	Kamu çalışanı	Çalışmıyor	Diğer
Sayısal Değer	51	13	224	32	17	63
Yüzdesele Değer %	12.8	3.3	56	8	4.3	15.8

Gelir grupları

Park ziyaretçilerinin gelir düzeyleri Çizelge 4.50’de görülmektedir. Ziyaretçiler gelir seviyelerine göre 5 gruba ayrılmaktadır. En büyük gelir gruplarını %55.3 oran ile 1000 tl ve altı gelir grubu, ardından %29.8 oran ile 1000 tl – 2500 tl gelir grubu oluşturmaktadır. Bunları sırasıyla %12.3 oran ile 2500 tl – 4500 tl gelir grubu, %2.5

oran ile 4500 tl – 6000 tl gelir grubu ve son olarak %0.3 oran ile 6000 tl ve üzeri gelir düzeyleri takip etmektedir.

Çizelge 4.50. Ziyaretçilerin gelir düzeyleri

Gelir Düzeyi	1000 tl ve altı	1000 tl – 2500 tl	2500 tl – 4500 tl	4500 tl – 6000 tl	6000 tl ve üzeri
Sayısal Değer	221	119	49	10	1
Yüzdesele Değer %	55.3	29.8	12.3	2.5	0.3

Çizelge 4.50'den de görüldüğü üzere gelir seviyesi artıka park kullanımları azalmaktadır.

Ziyaretçilerin yaşadıkları mahallelere göre dağılımları

Park ziyaretçilerini birçok farklı mahalle sakinleri ile dışarıdan gelen kullanıcılar oluşmaktadır. En yoğun kullanıcı grubunu %19.5'luk bir oran ile Teyyaredüzü Mahallesi sakinleri oluşturmaktadır. Ardından %14 ile parklara diğeri il, ilçe veya köylerden gelen kullanıcılar oluşturmaktadır. Bunları sırasıyla %10 ile Hacı Siyam Mahallesi, %9.3 ile Çıtlakkale Mahallesi, %6.3 ile Gedikkaya Mahallesi, %5.5 ile Gemilerçekeği Mahallesi sakinleri takip etmektedir. Çizelge 4.51'de ziyaretçilerin yaşadıkları mahallelere göre dağılımları verilmektedir.

Çizelge 4.51. Ziyaretçilerin yaşadıkları mahallelere göre dağılımları

Mahalle	Sayısal Değer	Yüzdesele Değer %
Yalı Mahallesi	2	0.5
Erikliman Mahallesi	2	0.5
Gaziler Mahallesi	14	3.5
Güre Mahallesi	13	3.3
Teyyaredüzü Mahallesi	78	19.5
Çıtlakkale Mahallesi	37	9.3
Seldeğirmeni Mahallesi	6	1.5
Fevzi Çakmak Mahallesi	6	1.5
Hacı Siyam Mahallesi	40	10
Nizamiye Mahallesi	7	1.8
Hacı Miktat Mahallesi	2	0.5
Şeyhkeramettin Mahallesi	1	0.3
Kapu Mahallesi	6	1.5
Kale Mahallesi	6	1.5
Çınarlar Mahallesi	11	2.8
Hacı Hüseyin Mahallesi	12	3
Osmaniye Mahallesi	14	3.5
Gemilerçekeği Mahallesi	22	5.5
Kavaklar Mahallesi	20	5
Gedikkaya Mahallesi	25	6.3
Aksu Mahallesi	19	4.8
Çaykara Mahallesi	1	0.3
Dışarıdan	56	14

Çizelge 4.51’den de anlaşıldığı üzere parklar diğer il, ilçe veya köylerden gelen önemli sayıda bir kullanıcı grubu tarafından ziyaret edilmektedir.

Parkların kimler ile ziyaret edildiği

Ziyaretçilere “Parklara genellikle kimler ile gelirsiniz?” diye sorulduğunda 2 seçenek dikkat çekmektedir. Kullanıcılar %62.7 oranında parklarda arkadaşları ile vakit geçirmeyi tercih etmektedir. Bir diğer grup ise %24.8 oranında eşim ve/veya çocuklarım ile diyenlerdir. Çizelge 4.52’de parkların kimler ile ziyaret edildiği verilmektedir.

Çizelge 4.52. Parkların kimler ile ziyaret edildiği

Parkın kimler ile ziyaret edildiği	Yalnız Gelirim	Arkadaşlarım İle	Eşim ve/veya çocuklarım ile	Anne ve/veya babam ile	Akrabalarım ile
Sayısal Değer	24	251	99	13	13
Yüzdesele Değer %	6	62.7	24.8	3.3	3.3

Parklara ulaşım

Kullanıcılar park ziyaretlerini oldukça önemli bir oranda yaya olarak gerçekleştirebilmektedir. Parklara yaya olarak gelenlerin oranı %74.3 olarak belirlenmiştir. Bunu sırasıyla %12.8 özel araçları ile gelenler, %7.5 oranında toplu taşıma tercih edenler ile %5.5 oranında bisiklet ile erişim izlemektedir. Çizelge 4.53’te parklara ulaşım durumları verilmektedir.

Çizelge 4.53. Parklara ulaşım

Ulaşım şekli	Özel araçlar ile	Bisiklet ile	Toplu taşıma araçları ile	Yaya olarak
Sayısal Değer	51	22	30	297
Yüzdesele Değer %	12.8	5.5	7.5	74.3

Özel araç sahibi olma durumları

Parklar araç sahibi olan bireyler tarafından daha fazla ziyaret edilmiştir. Kullanıcılara “Sizin veya ailenizin arabası var mı?” sorusu yöneltildiğinde %65.8 oranında evet, %34.3 oranında hayır cevabını vermişlerdir. Çizelge 4.54’te kullanıcıların araba sahibi olma durumları verilmiştir.

Çizelge 4.54. Özel araç sahibi olma durumları

Yanıtlar	Evet	Hayır
Sayısal Değer	263	137
Yüzdesele Değer %	65.8	34.3

Parklara ulaşım kolaylığı

Kullanıcılara “Parkların konum ve ulaşım imkanları açısından kolay erişilebilir olduğunu düşünüyor musunuz?” şeklinde bir soru yöneltildiğinde %81.8 oranında evet, %18.3 oranında ise hayır cevabını vermişlerdir. Bu durum parklara erişimde bir sorun yaşanmadığını göstermektedir. Çizelge 4.55’te kullanıcıların verdikleri yanıtlar görülmektedir.

Çizelge 4.55. Parklara ulaşım kolaylığı

Yanıtlar	Evet	Hayır
Sayısal Değer	327	73
Yüzdesele Değer %	81.8	18.3

Yürüme mesafesinde parklara erişim

Kullanıcılara “Evinize yürüyüş mesafesinde bir park var mı?” şeklinde bir soru yöneltildiğinde %81 oranında evet, %19 oranında hayır cevabını vermişlerdir. Bu sonuçlar da kullanıcıların parklara erişimlerinde herhangi bir sorun yaşamadıklarını veya parkların kent sakinlerine yakın noktalara konumlandırıldıklarını göstermektedir. Çizelge 4.56’ta kullanıcıların verdikleri yanıtlar görülmektedir.

Çizelge 4.56. Yürüme mesafesinde parklara erişim

Yanıtlar	Evet	Hayır
Sayısal Değer	324	76
Yüzdesele Değer %	81	19

Parkların hangi mevsimde kullanıldıkları

Parklar yaz ve ilkbahar aylarında daha fazla ziyaret edilmektedir. Yaz aylarında park ziyaretlerini gerçekleştirenlerin oranı %72.5, ilkbahar aylarını tercih edenlerin oranı ise %25.3 olarak belirlenmiştir. Kış ve sonbahar aylarında park kullanımları önemli ölçüde azalmaktadır. Çizelge 4.57’de kullanıcıların mevsimsel park kullanım durumları verilmektedir.

Çizelge 4.57. Parkların hangi mevsimde kullanıldıkları

Mevsim	Sonbahar	İlkbahar	Kış	Yaz
Sayısal Değer	6	101	3	290
Yüzdesele Değer %	1.5	25.3	0.8	72.5

Parkların kullanım sıklıkları

Kullanıcıların park kullanım sıklığı değerleri incelendiğinde parkların yoğun bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. En büyük kullanıcı grubunu %41.8 ile haftada 1

veya üzeri grubu, ardından %32 ile her gün cevabını verenler oluşturmaktadır. Bunları sırasıyla %13.3 ile 15 günde 1 veya üzeri grubu, %9 ile ayda 1 veya üzeri grubu takip etmektedir. Çizelge 4.58’te kullanıcıların park kullanım sıklıkları durumları görülmektedir.

Çizelge 4.58. Parkların kullanım sıklıkları

Sıklık	Sayısal Değer	Yüzdesel Değer %
Her gün	128	32
Haftada 1 veya üzeri	167	41.8
15 günde 1 veya üzeri	53	13.3
Ayda 1 veya üzeri	36	9
3 ayda 1 veya üzeri	11	2.8
6 ayda 1 veya üzeri	2	0.5
Yılda 1 veya üzeri	3	0.8

Hafta içi veya sonları park kullanımı

Parklar hafta sonları daha fazla ziyaretçi çekebilmektedir. Kullanıcılara “Parkları haftanın hangi diliminde daha çok ziyaret etmektesiniz?” şeklinde bir soru yöneltildiğinde kullanıcıların %61.8’i hafta sonları, %38.3’ü hafta içi cevabını vermişlerdir. Çizelge 4.59’ta kullanıcıların hafta içi veya sonları park kullanım durumları görülmektedir.

Çizelge 4.59. Hafta içi veya sonları park kullanımı

Dilim	Hafta içi	Hafta sonu
Sayısal Değer	153	247
Yüzdesel Değer %	38.3	61.8

Gün içerisinde park kullanımı

Kullanıcılara “Parkları günün hangi diliminde daha çok ziyaret etmektesiniz?” şeklinde bir soru yöneltilerek en fazla 3 seçenek işaretlemeleri istenmiştir. Bu gibi çok yanıtli soru analizlerinde her bir değer diğerlerine oranla önem derecesini ortaya çıkarabilmek adına SPSS yazılımında çoklu yanıt analizi gerçekleştirilmiştir. Buna göre parkların öğle ve öğle saatlerinden sonra oldukça yoğun bir şekilde kullanıldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ağırlıklı olarak %43.3 ile öğleden sonra, %22.5 ile akşam, %20.7 ile öğlen vakitleri tercih edilmiştir. Bunları sırasıyla %7.3 ile gece, %6.3 ile sabah vakitleri takip etmektedir. Çizelge 4.60’ta parkların gün içerisinde kullanım durumları verilmektedir.

Çizelge 4.60. Gün içerisinde park kullanımı (n>400)

Dilim	Sabah	Öğle	Öğleden sonra	Akşam	Gece
Sayısal Değer	42	138	289	150	49
Yüzdesele Değer %	6.3	20.7	43.3	22.5	7.3

Park kullanım süresi

Ziyaretçilerin park kullanım süreleri incelendiğinde 1 ile 2 saat arası kullanımda %49.5 gibi önemli bir yoğunluk gözlenmektedir. Bunu sırasıyla %35.8 ile 2 saat ve üzeri, %5.8 ile 40 ile 60 dakika arası arası vakit geçirenler takip etmektedir. Bu sonuçlardan ziyaretçilerin parklarda uzun süre vakit geçirdikleri anlaşılmaktadır. Çizelge 4.61’de park kullanım süreleri görülmektedir.

Çizelge 4.61. Park kullanım süresi

Süre	0 ile 20 dakika arası	1 ile 2 saat arası	2 saat ve üzeri	20 ile 40 dakika arası	40 ile 60 dakika arası
Sayısal Değer	15	198	143	21	23
Yüzdesele Değer %	3.8	49.5	35.8	5.3	5.8

En çok tercih edilen park

Kullanıcılara “En çok hangi parkı tercih edersiniz?” şeklinde bir soru yöneltilerek en fazla 3 seçenek işaretlemeleri istenmiştir. Bu gibi çok yanıtli soru analizlerinde her bir değerın diğerlerine oranla önem derecesini ortaya çıkarabilmek adına SPSS yazılımında çoklu yanıt analizi gerçekleştirilmiştir. Buna göre kullanıcılar %57.4 oranında evlerine yakın olan parkları, ardından %25 oranında şehir merkezinde olan parkları daha çok tercih etmişlerdir. Bunları sırasıyla %7 oranında şehirden uzak, %5.5 oranında çocuklarının okuluna yakın, %5.1 oranında işime yakın seçenekleri takip etmektedir. Bu sonuçlardan yakınlık faktörünün park tercihleri üzerinde ne denli etkili olduğu anlaşılmaktadır. Çizelge 4.62’de en çok tercih edilen park durumları görülmektedir.

Çizelge 4.62. En çok tercih edilen park (n>400)

Tercihler	Evime yakın	İşime yakın	Şehir merkezindeki	Şehirden uzak	Çocuklarının okuluna yakın
Sayısal Değer	303	27	132	37	29
Yüzdesele Değer %	57.4	5.1	25	7	5.5

Çocuklar açısından güvenlik kaygısı

Kullanıcılara “Park ziyaretlerinde çocuklarınız açısından güvenlik kaygısı taşıyor musunuz?” şeklinde bir soru yöneltilmiştir. Buna göre kullanıcıların %67’si çocuk

sahibi olmayan bireylerden oluşmaktadır. Güvenlik kaygısı taşıyan grubun oranı %20.5, diğer grubun oranı ise %12.5 olarak belirlenmiştir. Çizelge 4.63'te çocuklar açısından güvenlik kaygısı taşıma durumları verilmiştir.

Çizelge 4.63. Çocuklar açısından güvenlik kaygısı

Yanıt	Evet	Hayır	Çocuk sahibi değilim
Sayısal Değer	82	50	268
Yüzdesel Değer %	20.5	12.5	67

Bireysel güvenlik kaygısı taşıma durumları

Kullanıcılara gündüz saatleri dışında güvenlik kaygısı taşımadan parkları ziyaret edip edemedikleri sorulduğunda %66 oranında evet, %34 oranında hayır yanıtını vermişlerdir. Bu sonuçlara göre katılımcıların yoğun bir kaygı taşımadıkları söylenebilir. Çizelge 4.64'te bireysel güvenlik kaygısı taşıma durumları verilmiştir.

Çizelge 4.64. Bireysel güvenlik kaygısı taşıma durumları

Yanıt	Evet	Hayır
Sayısal Değer	264	136
Yüzdesel Değer %	66	34

Güvenlik görevlisi ihtiyacı

Kullanıcılara “Sizce bulunduğunuz parkta veya büyük, küçük parklarda güvenlik görevlisi bulunmalı mıdır?” şeklinde bir soru yöneltilmiştir. Ziyaretçiler tüm parklarda güvenlik görevlilerinin bulunması gerektiğini düşünmektedir. Buldukları parklar için %68.3 oranında evet, %31.8 ile hayır, büyük parklar için %91 gibi önemli bir oranla evet, %9 ile hayır yanıtını, küçük parklar içinse %54.5 oranında evet, %45.5 ile hayır yanıtını vermişlerdir. Çizelge 4.65'te kullanıcıların güvenlik görevlisi ihtiyaç durumları verilmiştir.

Çizelge 4.65. Güvenlik görevlisi ihtiyacı

Yanıt	Bulduğum parkta		Büyük parklarda		Küçük parklarda	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Sayısal Değer	273	127	364	36	218	182
Yüzdesel Değer %	68.3	31.8	91	9	54.5	45.5

En çok tercih edilen spor olanakları

Kullanıcılara “Parklarda hangi spor olanaklarının bulunmasını daha çok tercih ederisiniz?” şeklinde bir soru yöneltilerek en fazla 3 seçenek işaretlemeleri istenmiştir. Bu gibi çok yanıtli soru analizlerinde her bir değer diğerlerine oranla önem derecesini ortaya çıkarabilmek adına SPSS yazılımında çoklu yanıt analizi

gerçekleştirilmiştir. Yanıtlar incelendiğinde en yoğun seçeneklerin %22.9 ile yürüyüş yolları, %17.9 ile bisiklet yolları, %16.3 ile futbol sahaları olduğu görülmektedir. Bunları sırasıyla %11.3 ile basketbol sahaları, %11 ile koşu parkurları, %6 ile voleybol sahaları, %5.6 oranında yüzme havuzları seçenekleri takip etmektedir. %1.7'lik bir oranla diğer seçeneğini işaretleyen kullanıcıların istekleri arasında kondisyon alanı, paten pisti ile engelli bireylere uygun spor alanları dikkat çekmektedir. Çizelge 4.66'ta kullanıcıların en çok tercih ettikleri spor olanakları görülmektedir.

Çizelge 4.66. En çok tercih edilen spor olanakları (n>400)

Spor Olanakları	Sayısal Değer	Yüzdesel Değer %
Yürüyüş yolları	239	22.9
Bisiklet yolları	187	17.9
Koşu parkurları	115	11
Futbol sahaları	170	16.3
Basketbol sahaları	118	11.3
Tenis kortları	34	3.3
Voleybol sahaları	63	6
Yüzme havuzları	58	5.6
Kaykay pistleri	42	4
Diğer (lütfen yazınız.)	18	1.7

En çok tercih edilen olanaklar

Kullanıcılara “Parklarda hangi olanakların yer almasını daha çok tercih edersiniz?” şeklinde bir soru yöneltilerek en fazla 3 seçenek işaretlemeleri istenmiştir. Bu gibi çok yanıtli soru analizlerinde her bir değer diğerlerine oranla önem derecesini ortaya çıkarabilmek adına SPSS yazılımında çoklu yanıt analizi gerçekleştirilmiştir. Yanıtlar incelendiğinde kullanıcıların parklarda en çok %20.4 oranı ile geniş çim yüzeyler görmek istedikleri anlaşılmaktadır. Bunu sırasıyla %19.8 oranında spor olanakları, %16.3 oranında üstü açık ve/veya kapalı oturma olanakları ile %14.6 oranında doğa özlemimi giderebileceğim ortamlar seçenekleri takip etmektedir. Çizelge 4.67'de en çok tercih edilen olanaklar görülmektedir.

Çizelge 4.67. En çok tercih edilen olanaklar (n>400)

Olanaklar	Sayısal Değer	Yüzdesel Değer %
Geniş çim yüzeyler	224	20.4
Doğa özlemimi giderebileceğim ortamları	160	14.6
Spor olanakları	217	19.8
Üstü açık ve/veya kapalı oturma olanakları	179	16.3
Otopark imkanı	53	4.8
Kafe, restoran, büfe gibi işletmeler	103	9.4
Su yüzeyleri	45	4.1
Sihhi tesisler (wc, lavabo vb.)	117	10.7

Kriterler açısından parklardan memnuniyet durumları

Ankette katılımcılardan Giresun Kenti parklarını otopark, temizlik/bakım, güvenlik, gürültü ve aktivite çeşitliliği kriterleri açısından değerlendirmeleri istenmiştir. Değerlendirmeler “çok kötü”, “kötü”, “orta”, “iyi” ve “çok iyi” olmak üzere 5 farklı düzeyde ifade edilmektedir. Yanıtlar genel olarak incelendiğinde değerler yaklaşık olarak %30 oranında “orta” düzeyinde yoğunlaşmaktadır. Diğer yandan “çok iyi” düzeyindeki değerlendirmelerin ise yaklaşık olarak %10 oranında yoğunlaştığı görülmektedir. Bu sonuçlara göre kullanıcıların belirtilen kriterlere göre parklardan ne memnun ne de memnun olmadıkları söylenebilmektedir. Katılımcılar en yüksek oranlarda %26.3 ile otopark imkanları ile %19.5 ile güvenlik kriterini çok kötü olarak nitelendirmiştir. Çizelge 4.68’de kriterler açısından parklardan memnuniyet durumları verilmiştir.

Çizelge 4.68. Kriterler açısından parklardan memnuniyet durumları

Kriterler	Çok Kötü		Kötü		Orta		İyi		Çok İyi	
	Sayısal	Yüzde	Sayısal	Yüzde	Sayısal	Yüzde	Sayısal	Yüzde	Sayısal	Yüzde
Otopark	105	26.3	76	19	125	31.3	68	17	26	6.5
Temizlik/ Bakım	49	12.3	83	20.8	138	34.5	99	24.8	31	7.8
Güvenlik	78	19.5	95	23.8	132	33	63	15.8	32	8
Gürültü	60	15	57	14.2	155	38.8	95	23.8	33	8.3
Aktivite Çeşitliliği	61	15.3	70	17.5	135	33.8	91	22.8	43	10.8

Bulunulan parktan memnuniyet

Ankette katılımcılara “Bulduğunuz parka memnuniyetiniz açısından 1 ile 10 puan arasından kaç puan verirsiniz?” şeklinde bir soru yöneltilmiştir. Değerlendirme düzeyi 1 puan “çok kötü, 10 puan “çok iyi” olarak nitelendirilmiştir. Yanıtlar incelendiğinde en yüksek orana sahip bölümlerin %19 ile 5 ve 10 puan olduğu görülmektedir. Bunları sırasıyla %14.8 oranlarında 7 ve 8 puan, %9 düzeyinde 6 puan, %8 düzeyinde ise 1 puan takip etmektedir. Katılımcıların %80.4 gibi önemli bir bölümü buldukları parklara 5 puan ve üzeri bir puan vermiştir. Bu sonuçlara göre kullanıcıların buldukları parklardan memnun oldukları söylenebilir. Çizelge 4.69’da bulunulan parktan memnuniyet durumları verilmiştir.

Çizelge 4.69. Bulunulan parktan memnuniyet

Puan	1 Puan	2 Puan	3 Puan	4 Puan	5 Puan	6 Puan	7 Puan	8 Puan	9 Puan	10 Puan
Sayısal Değer	32	14	17	16	76	36	59	59	15	76
Yüzdesele Değer %	8	3.5	4.3	4	19	9	14.8	14.8	3.8	19

Parklardan memnuniyet

Ankette katılımcılara “Giresun Kenti parklarına memnuniyetiniz açısından 1 ile 10 puan arasından kaç puan verirsiniz?” şeklinde bir soru yöneltilmiştir. Değerlendirme düzeyi 1 puan “çok kötü, 10 puan “çok iyi” olarak nitelendirilmiştir. Yanıtlar incelendiğinde en yüksek orana sahip bölümlerin %23.5 ile 5 puan, %16 ile 10 puandan oluştuğu görülmektedir. Bunları sırasıyla %13.3 ile 7 puan, %12.5 ile 8 puan, %11.3 ile 6 puan, %6.8 ile 4 puan takip etmektedir. Katılımcıların %80.9 gibi önemli bir bölümü parklara 5 puan ve üzeri bir puan vermiştir. Bu sonuçlara göre kullanıcıların parklardan memnun oldukları söylenebilir. Çizelge 4.70’te parklardan memnuniyet durumları verilmiştir.

Çizelge 4.70. Parklardan memnuniyet

Puan	1 Puan	2 Puan	3 Puan	4 Puan	5 Puan	6 Puan	7 Puan	8 Puan	9 Puan	10 Puan
Sayısal Değer	22	8	20	27	94	45	53	50	17	64
Yüzdesele Değer %	5.5	2	5	6.8	23.5	11.3	13.3	12.5	4.3	16

Kullanıcı görüşleri

Katılımcılara “Son olarak söylemek istediğiniz bir husus var mı” şeklinde bir soru yöneltilmiştir. Soruya cevap veren 203 kullanıcının yanıtları 6 farklı kategoride toplanmıştır. Yanıtlar incelendiğinde en yoğun grubu %52.2 gibi önemli bir oranda daha güzel park isteyenler oluşturmaktadır. Bunu sırasıyla %30.5 ile güvenlik ve ışıklandırma problemlerine, %13.3 ile temizlik ve bakım sorunlarına değinenler takip etmektedir.

Çizelge 4.71. Kullanıcı görüşleri

Konu	Sayısal Değer	Yüzdesele Değer %
Daha güzel park isteyenler	106	52.2
Temizlik/bakım	27	13.3
Güvenlik/ışıklandırma	62	30.5
Diğer kullanıcılardan şikayet/uyarı	14	6.8
Engelli bireylere yönelik tasarım	9	4.4
Diğer	23	11.3

Diğer konusu işletme sorunları, otopark ücretleri, anket çalışmalarından veya parklardan duyulan memnuniyet vb. konuları içermektedir. Çizelge 4.71’de kullanıcı görüşleri görülmektedir.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

İnsanlar geçmişte farklı ihtiyaçlarını karşılayabilmek için bir arada yaşamak zorunda kalmış ve göçebe yaşam tarzından yerleşik düzene geçerek günümüzün nüfusu yoğun kentlerini oluşturmuştur. Öncelikle mağara ve ağaç kavuğunda yaşayan insan tarımsal devrimle beraber kenti, yaşam alanını yani konutunu inşa eden bir canlı haline gelmiştir. Konutların birleşmesinden ise ilkel anlamda ilk yerleşimler ortaya çıkmıştır. Bu yerleşimler genelde köy ölçeğinde yerlerken nüfusun ve iş bölümünün artması ve toplumda uzmanlaşmanın ortaya çıkmasıyla kentler tarihteki yerlerini almaya başlamıştır. Kentleşme kavramı beraberinde insanlar için bir yandan sosyal ve kültürel bazı yararlar sunarken, diğer yandan suni ve sağlıklı bir çevrede yaşama zorunluluğu oluşturmaktadır (Önder ve Polat, 2012). İlk bakışta insanlar tarafından kaliteli yaşam, refah düzeyinin yükselmesi şeklinde algılanan kentleşme, yapılan planların gelecek kestirimlerinde yapılan hatalar, nüfusun geometrik bir artış göstermesiyle plansız hale gelmiş ve yaşam koşullarını ağırlaştırmıştır (Gül ve Küçük, 2001). İnsanların kentleşme üzerindeki düşünceleri ilk başta korunma ve kaliteli hizmet alma algısı bağlamındayken artan nüfusla beraber zamanla ortaya çıkan sorunların ciddiyeti ile birlikte değiştiği söylenebilir. Aslında kaliteli bir yaşamın elde edilmesinde anahtar olgulardan birisi de kentlerde yer alan yapılar, ulaşım olanakları ve açık-yeşil alanlar arasındaki ilişkilerin nasıl örgütlendiğinin anlaşılması ve bu örgütlenmeye pozitif yönde katkı sağlamaktır (Emür ve Onsekiz, 2007). Bu kapsamda çalışma sonucunda geliştirilen öneriler aşağıda sıralanmıştır.

Açık-yeşil alanların işlevlerini sağlıklı bir şekilde yerine getirebilmeleri için kişi başına m² olarak düşen yeşil alan miktarı standartlara uygun olmalı, açık-yeşil alanlar kent içine dengeli dağıtılmalı, her bir alanın kendi sınırları içinde fonksiyonu belirli bir biçimde tanımlanmalı ve hizmet sundukları insanların oturdukları bölgelere (mahalle, semt vb.) yakın yani kolayca ulaşılabilir olmalıdır (Mamuti, 2010; Gül ve Küçük, 2001).

Tasarım açısından çevre halkın yeşil alan kullanım özellikleri, yaş, eğitim, cinsiyet, beklentiler, gerçek ihtiyaçlar, tutum, tercih ve talepler gibi bireysel faktörler ile alanın bu gereksinimlere ne derece cevap verebildiği ya da verme potansiyeli olduğu yeşil alan kullanımında önemli bir etkiye sahiptir. Bu nedenle yeşil alan tasarımlarında

mutlaka kent insanının sosyal yapısının özellikleri (yaş, cinsiyet, meslek, kültür seviyesi gibi), ihtiyaçları, eğilimleri ve beklentileri dikkate alınmalıdır (Önder ve Polat, 2012). Böylece bir problem çözme etkinliği olan peyzaj tasarımıyla oluşturulan parklarda bilinmeyenlerin sayısı azalacak ve böylece tasarımcıların bilgi ve becerileri ziyaretçilerden elde edilen bilgiler doğrultusunda tamamlanacak ve de yerel yönetimlere destek sağlanmış olacaktır.

Yapılan anket çalışmasında; insanların parklara çoğunlukla arkadaşları, eş ve çocukları ile geldiği tespit edilmiştir. Çocuk oyun gruplarında olmak üzere farklı yaş gruplarına hitap edebilecek, farklı olanakların her parkta oluşturulması önemlidir. Özellikle salıncakların 0-6 yaş ile 7-14 yaş grubu ayırımına dikkat edilmelidir.

Yağışın en fazla olduğu kış ve sonbahar aylarında park kullanımları önemli bir oranda düşmektedir. Öyle ki kullanıcıların sadece % 2.3'ü parkları kış ve sonbahar mevsimlerinde kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu durum parkların yaz dışında kullanım imkanlarına sahip olmadığını göstermektedir. Yılın neredeyse yarısının yağışlı olduğu Giresun'da kapalı oturma birimleri gibi kışa dönük kullanım ve fonksiyon alanlarına önem verilmelidir.

Parklar en fazla öğlen ve öğleden sonra kullanılmaktadır. Sabah saatlerinde parkları kullananlar sadece % 6.3 olarak belirlenmiştir. Halkın parklarda güneş ışığından rahatsız olmamaları adına parkların özellikle güney batısında yer alan bölümlerinde uzun boylu, kaba tekstürlü bitkilere ağırlık verilebilir. Mevcut parklara daha ergonomik banklar ile özellikle yol kenarı parklara olmak üzere parkların giriş çıkış noktalarına kapı sistemi yerleştirilebilir. Parkların kamusal birer mekan olarak kimlik kazanabilmesi adına yakın çevre konut isimleri ile anılmalarının önüne geçilmelidir. Ayrıca özellikle yağmurlu, rüzgarlı günlerde kötü bir kanalizasyon kokusunun hakim olduğu Kumyalı Cumhuriyet Parkı'nda hakim rüzgar yönü olan kuzey kuzeydoğu yönü dikkate alınarak güzel kokulu bitkiler ile çözüm düşünülebilir. Böylece parkların kullanım kaliteleri artacaktır.

Yeni yapılacak park tasarımlarında halkın da isteği doğrultusunda yürüyüş ve bisiklet yolları, koşu parkurları, futbol sahaları olarak sıralanan spor olanaklarına öncelik verilmelidir. Ayrıca trafo, doğalgaz hat vanası vb. gibi kent altyapısına ilişkin kullanımlardan kaçınılmalıdır.

Halk daha geniş ve yoğun yeşil alan istemektedir. Bunu destekler şekilde Çizelge 5.1’de yer alan ve gözlemler sırasında parkların aldıkları puanları gösteren park puan tablosunda da yeşil bileşenler ve donatılar açısından başarılı bulunan parkların üst sıralarda yer aldıkları tespit edilmiştir. Özellikle Can Yücel, Derya Sayın, Nihal Şen, (Daddara) Mehmet Yüksel vb. gibi mahalle parklarının bu özellikleri ile önemli bir kent parkı olan Kumyalı Cumhuriyet Parkı ile aynı sıralarda olması dikkat çekmiştir. Ayrıca 26 Evler Üstü, Sönmez Caddesi, Tozlu Sokak, Seyit Vakkas, Süleyman-Abdullah Bozbağ, 23 Nisan, Sığa Caddesi parkları vb. gibi alt sıralarda yer alan parkların bakım ve onarım çalışmalarına öncelik verilmelidir.

Kentsel alanlardan bunalan insanlar için kent içerisindeki parklar kaçış alanlarıdır. Halkın da isteği doğrultusunda parklar yeşil alanlara daha çok yer ayrılacak şekilde tasarlanmalıdır. Böylece bir yandan halkın talepleri karşılanabilecek, diğer yandan kent ekosistemine önemli bir katkı sağlanacaktır. Çizelge 5.2’de yer alan sayısal yeterlilik tablosuna göre de neredeyse hiçbir parkın önerilen alan büyüklüğü ve alan gereksinimi ihtiyacını karşılamadığı ortaya konulmuştur.

Çizelge 5.1. Park puan tablosu

Sıra	Park	Çevresel İlişkiler (maks. 25)	Ulaşım Olanakları (maks. 20)	Fonksiyonel Alan Kullanımı (maks. 60)	Donatılar (maks. 275)	Plantasyon (maks. 135)	Fonksiyonel Bitki Kullanımı (maks. 15)	Park Kullanımı (maks 10)	Toplam Puan (maks. 540)
1	Giresun Kalesi	13	11	28	173	81	11	8	325
2	Gençlik Merkezi (2014)	8	15	38	188	49	7	9	314
3	Haydar Aliyev	18	10	12	131	87	11	7	276
4	Taşbaşı	16	10	21	110	94	13	6	270
5	Can Yücel	16	17	14	132	70	12	6	267
6	15 Temmuz Spor Kompleksi	13	16	27	141	45	6	9	257
7	Millet Bahçesi	16	12	8	108	88	12	8	252
8	Derya Sayın Çocuk	13	13	17	120	59	11	8	241
9	Nihal Şen Çocuk	15	11	16	120	60	11	6	239
10	Kumyalı Cumhuriyet	17	16	19	107	60	7	7	233
11	(Daddara) Mehmet Yüksel	13	13	13	113	59	8	9	228
12	Barış Manço	14	17	14	95	65	10	5	220
13	Kubilay Güngör Çocuk	17	13	11	108	52	8	8	217
14	Abacıbüki	15	15	15	102	55	8	7	217
15	Hayrettin Erkmen	15	17	12	78	73	11	7	213
16	Sazbeyi	16	12	12	91	63	10	8	212
17	Mustafa Dağ	14	13	9	104	55	7	6	208
18	Demokrasi	16	13	10	108	50	6	4	207
19	Teyyaredüzü	12	14	12	98	54	7	4	201
20	Fiskobirlik	14	14	9	85	59	12	6	199
21	Mustafa Aydınay	15	10	12	95	47	10	3	192
22	Sercan Erol (Atmaca)	15	15	7	71	70	9	4	191
23	Zübeyde Hanım Çay Bahçesi	16	10	12	70	70	9	4	191
24	Harikalar Diyarı	9	11	10	91	48	9	4	182
25	Polis Lojmanı	13	10	10	88	45	8	5	179
26	19 Eylül Çocuk	15	9	6	72	61	10	2	175
27	Çotanak Çocuk	16	12	12	79	42	8	5	174
28	Boğacık Çocuk	13	14	9	61	64	8	5	174

Çizelge 5.2. Park puan tablosu (devamı)

29	Yenimahalle Çocuk	14	9	9	77	46	7	6	168
30	Dr. Atsushi Miyazaki	16	11	8	66	43	8	6	158
31	Öğretmenler Sitesi	15	16	11	71	32	7	3	155
32	Köy Site	13	12	11	57	52	7	2	154
33	Çınarlar	18	11	8	51	52	7	6	153
34	Tezkop Çocuk	13	14	8	57	47	10	2	151
35	Soyer Sitesi Çocuk	11	10	6	64	49	5	1	146
36	Acar Sitesi Çocuk	14	11	9	60	43	6	2	145
37	26 Evler Üstü Çocuk	16	12	5	27	56	9	2	127
38	Sönmez Caddesi	14	12	7	34	45	6	2	120
39	Tozlu Sokak Çocuk	13	14	10	47	18	4	5	111
40	Seyit Vakkas	16	11	9	56	7	0	3	102
41	Süleyman-Abdullah Bozbağ	16	12	5	39	19	1	4	96
42	23 Nisan Çocuk	14	9	8	53	3	0	6	93
43	Sagae Caddesi	16	10	3	38	17	1	1	86

Çizelge 5.3. Sayısal yeterlilik tablosu

No	Park			Mahalle			Önerilen Alan Büyüklüğü Bakımından Yeterlilik *	Önerilen Alan Gereksinimi Bakımından Yeterlilik **
	İsim	Sınıf	Alan (m ²)	İsim	Nüfus	Çocuk Nüfus (0-14 yaş)		
1	Abacıbükü	Çocuk Bahçesi	902.74	Aksu	6952	1462	Yetersiz	Yetersiz (1.24 m ² /çocuk sayısı)
2	Hayrettin Erkmen	Mahalle Parkı	2331.82				Yetersiz	Yetersiz (0.33 m ² /kişi)
3	Boğacık Çocuk	Çocuk Bahçesi	903.54				Yetersiz	Yetersiz (1.24 m ² /kişi)
4	Çınarlar	Çocuk Bahçesi	316.76	Çınarlar	3374	633	Yetersiz	Yetersiz (0.5 m ² /çocuk sayısı)
5	Sönmez Caddesi	Mahalle Parkı	1942.54	Çıtlakkale	11047	2245	Yetersiz	Yetersiz (0.4 m ² /kişi)
6	Barış Manço	Mahalle Parkı	3413.05				Yetersiz	Yetersiz (0.4 m ² /kişi)
7	26 Evler Üstü Çocuk	Çocuk Bahçesi	922.30				Yetersiz	Yetersiz (0.69 m ² /çocuk sayısı)
8	Soyer Sitesi Çocuk	Çocuk Bahçesi	646.40				Yetersiz	Yetersiz (0.69 m ² /çocuk sayısı)
9	Harikalar Diyarı	Çocuk Bahçesi	375.47	Erikliman	1231	197	Yetersiz	Yetersiz (1.90 m ² /çocuk sayısı)
10	Yenimahalle Çocuk	Çocuk Bahçesi	681.65	Fevzi Çakmak	3895	809	Yetersiz	Yetersiz (0.84 m ² /çocuk sayısı)
11	Köy Site	Mahalle Parkı	1332.49	Gaziler	4704	472	Yetersiz	Yetersiz (0.28 m ² /kişi)
12	Nihal Şen Çocuk	Çocuk Bahçesi	925.94	Gedikkaya	9777	2212	Yetersiz	Yetersiz (1.22 m ² /çocuk sayısı)
13	Derya Sayın Çocuk	Çocuk Bahçesi	464.15				Yetersiz	Yetersiz (1.22 m ² /çocuk sayısı)
14	Polis Lojmanı	Çocuk Bahçesi	735.33				Yetersiz	Yetersiz (1.22 m ² /çocuk sayısı)
15	Tezkop Çocuk	Çocuk Bahçesi	585.27				Yetersiz	Yetersiz (1.22 m ² /çocuk sayısı)
16	Tozlu Sokak Çocuk	Çocuk Bahçesi	244.05	Gemilerçekeği	7373	1318	Yetersiz	Yetersiz (0.90 m ² /çocuk sayısı)
17	Sagae Caddesi	Çocuk Bahçesi	204.49				Yetersiz	Yetersiz (0.90 m ² /çocuk sayısı)
18	Mustafa Aydınay	Çocuk Bahçesi	741.63				Yetersiz	Yetersiz (0.90 m ² /çocuk sayısı)
19	Demokrasi	Mahalle Parkı	1813.57	Güre	1443	293	Yetersiz	Yeterli (3.68 m ² /kişi)
20	Can Yücel	Mahalle Parkı	3510.32				Yetersiz	Yeterli (3.68 m ² /kişi)
21	19 Eylül Çocuk	Mahalle Parkı	1622.72	Hacı Hüseyin	6921	1385	Yetersiz	Yetersiz (0.23 m ² /kişi)
22	15 Temmuz Spor Kompleksi	Spor Alanları	20261.73				Yetersiz	Yetersiz (0.99 m ² /kişi)
23	Dr. Atsushi Miyazaki	Çocuk Bahçesi	331.63	Hacısiyam	9838	1607	Yetersiz	Yetersiz (0.57 m ² /çocuk sayısı)
24	Süleyman-Abdullah Bozbağ	Çocuk Bahçesi	598.76				Yetersiz	Yetersiz (0.57 m ² /çocuk sayısı)
25	Sazbeyi	Mahalle Parkı	1683.85				Yetersiz	Yetersiz (0.28 m ² /kişi)
26	Haydar Aliyev	Mahalle Parkı	1097.38				Yetersiz	Yetersiz (0.28 m ² /kişi)
27	Kumyalı Cumhuriyet	Kent Parkı	27519.97	Kale	2121	335	Yetersiz	Yetersiz (0.99 m ² /kişi)
28	Zübeyde Hanım Çay Bahçesi	Çocuk Bahçesi	714.71				Yetersiz	Yetersiz (2.13 m ² /çocuk sayısı)
29	Giresun Kalesi	Kent Parkı	34057.50				Yetersiz	Yetersiz (0.99 m ² /kişi)

Çizelge 5.4. Sayısal yeterlilik tablosu (devamı)

30	Seyit Vakkas	Çocuk Bahçesi	81.86	Kapu	1485	309	Yetersiz	Yetersiz (0.26 m ² /çocuk sayısı)
31	Acar Sitesi Çocuk	Çocuk Bahçesi	675.80	Kavaklar	5956	1042	Yetersiz	Yetersiz (0.99 m ² /çocuk sayısı)
32	Çotanak Çocuk	Çocuk Bahçesi	364.21				Yetersiz	Yetersiz (0.99 m ² /çocuk sayısı)
33	Kubilay Güngör Çocuk	Çocuk Bahçesi	529.51	Nizamiye	4095	794	Yetersiz	Yetersiz (0.66 m ² /çocuk sayısı)
34	23 Nisan Çocuk	Çocuk Bahçesi	1041.71	Osmaniye	3483	595	Yetersiz	Yetersiz (1.75 m ² /çocuk sayısı)
35	Taşbaşı	Kent Parkı	3295.54	Sultan Selim	391	-	Yetersiz	Yetersiz (0.99 m ² /kişi)
36	Millet Bahçesi	Mahalle Parkı	1349.01				Yetersiz	Yeterli (3.45 m ² /kişi)
37	Fiskobirlik	Mahalle Parkı	1174.19	Teyyaredüzü	13475	2657	Yetersiz	Yetersiz (0.39 m ² /kişi)
38	Mustafa Dağ	Çocuk Bahçesi	649.15				Yetersiz	Yetersiz (0.53 m ² /çocuk sayısı)
39	(Daddara) Mehmet Yüksel	Mahalle Parkı	1354.86				Yetersiz	Yetersiz (0.39 m ² /kişi)
40	Sercan Erol (Atmaca)	Çocuk Bahçesi	769.06				Yetersiz	Yetersiz (0.53 m ² /çocuk sayısı)
41	Öğretmenler Sitesi	Mahalle Parkı	1242.30				Yetersiz	Yetersiz (0.39 m ² /kişi)
42	Teyyaredüzü	Mahalle Parkı	1521.77				Yetersiz	Yetersiz (0.39 m ² /kişi)
43	Gençlik Merkezi (2014)	Kent Parkı	22381.98				Yetersiz	Yetersiz (0.99 m ² /kişi)

* Çocuk Bahçesi (2 da) - Mahalle Parkı (20 da) - Kent Parkı (400 da) – Spor Alanı (40 da)

** Çocuk Bahçesi (10 m²/çocuk sayısı) - Mahalle Parkı (2 m²/kişi) - Kent Parkı (3.5 m²/kişi) – Spor Alanı (3 m²/kişi)

Halkın önemli bir kısmı her gün parklara gitmektedir. Bu durum halkın parklara ilgisini göstermektedir. Fonksiyonların çeşitlendirilmesi ve donatı elemanlarının kalitelerinin artırılması parkların kullanımını ve halkın ilgisini artıracaktır. Böylece özellikle büyük yaş gruplarından bireylerin de park ziyaretlerinde önemli bir oranda artış sağlanabilecektir. Ayrıca 65 yaş ve üzeri bireylerin kent parklarının bulunduğu sahil mahallerinde yoğunlukta olduğu belirlenmiştir. Kent parklarına erişimde yaşlı bireylerin isteği doğrultusunda asansörlü, yürüyen merdivene sahip üst geçit taleplerine kayıtsız kalınmamalıdır.

Engelli bireylerin de birer park kullanıcısı olduğu unutulmamalıdır. Çünkü parklar kentsel mekanda engelli bireylerin toplumla kucaklaştığı, kimseden yardım almadan özgürce vakit geçirebildikleri mekanlardır. Bu bağlamda Türk Standartları Enstitüsü'nün standartlarına uygun park tasarımlarına önem verilmelidir.

Halkın 3'te 2'si parkları güvenli bulmaktadır. Geri kalan bölümünde kendisini güvende hissetmesi için güvenlik kamerası, uyarı levhaları, ışıklandırma vb. gibi önlemler vasıtasıyla halkın kaygısı hafifletilmelidir. Kullanıcıların önemli bir bölümü parklarda güvenlik görevlisi talep etmektedir. Özellikle Kumyalı Cumhuriyet Parkı, Giresun Kalesi Parkı, Taşbaşı Parkı'nda bu talep karşılanmalıdır. Bu durumu destekler nitelikte kullanıcı görüşlerinin 3'te 1'lik bölümü de güvenlik ve aydınlatma konuları ile ilgilidir. Vandalizm faaliyetlerinin önüne geçilebilmesi adına güvenlik konusunda tedbirler aksatılmamalıdır. Ayrıca özellikle birçok parkta görülen boyalı duvar görüntüsü kullanıcıların boyama sanatına olan merakı ile de ilgili olabilir. Farklı uygulama, etkinlikler vasıtasıyla da bu ihtiyaca cevap verilmelidir.

Ulaşım için çoğunlukla yaya ulaşımın tercih edilmesi parkların ulaşılabilirliğinin olumlu bir göstergesidir. Zaten halk tarafından da parkların ulaşılabilirliği % 80 gibi önemli bir oranda yeterli ve uygun bulunmuştur. Aynı şekilde bunu destekler nitelikte evlere yürüyüş mesafesinde park olduğu belirlenmiştir. Ayrıca Şekil 5.1'de yer alan yürüyüş mesafesi analizinde parkların da maksimum 3 dakikalık yürüme mesafesinde olduğu ortaya çıkmıştır. Kent planlaması açısından oldukça önemli olan bu durumun sürdürülebilirliği korunmalıdır.

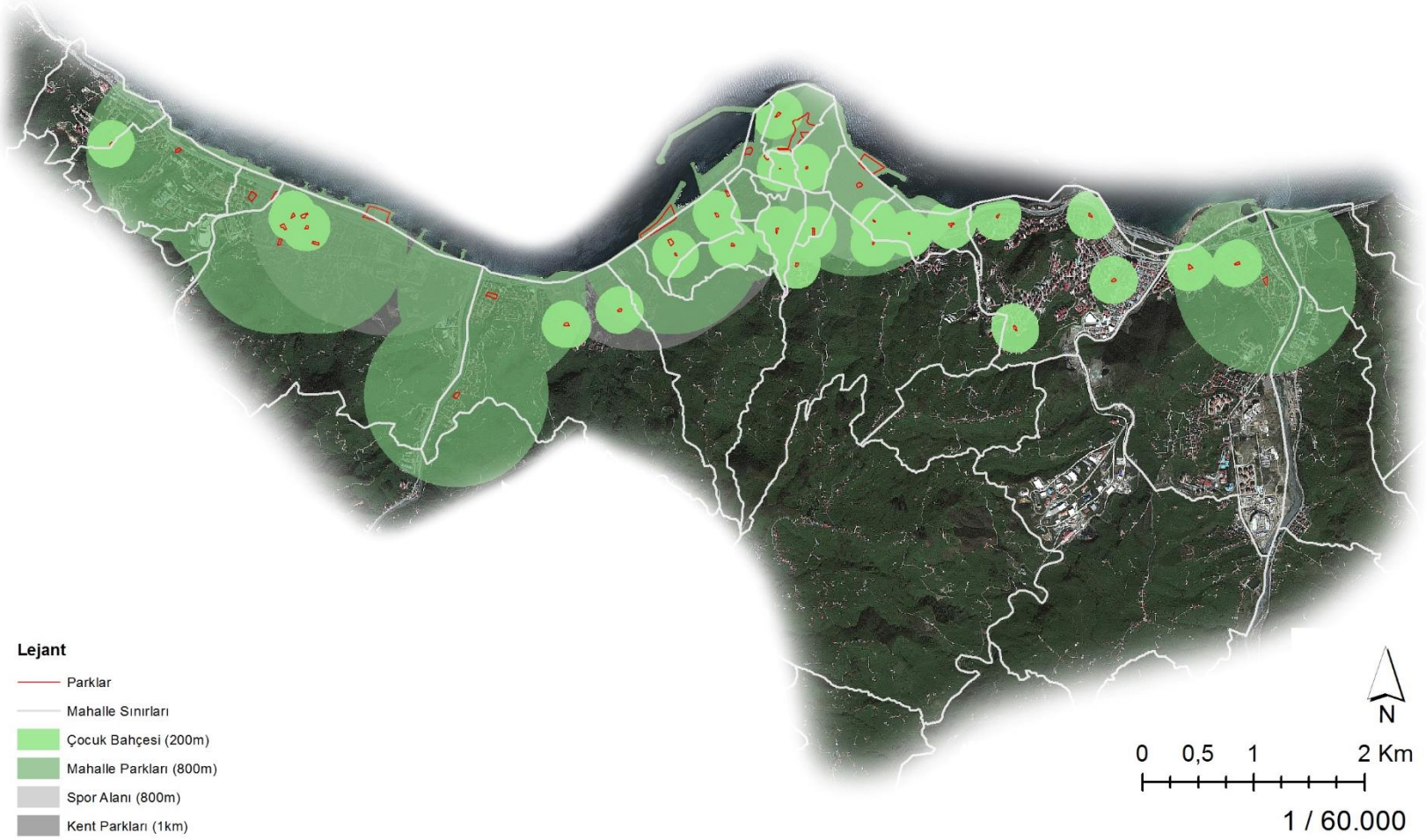

Şekil 5.1. Yürüyüş mesafesi analizi

Nüfusun ve genel itibarıyla yerleşim dokusunun az olduğu Yalı, Şeyhkeramettin, Aydınlar, Küçükköy, Çaykara, Samanlıkkıranı, Kayadibi, Cumhuriyet mahallelerinde park bulunmamaktadır. Bu mahallerde 739'u çocuk nüfus (0-14 yaş) olmak üzere toplam 5386 kişi yaşamaktadır. Yapılaşmanın hızla arttığı Giresun'da özellikle Yalı, Aydınlar ve Küçükköy mahallerinde yeni yapılması muhtemel park tasarımlarında toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilen parklar tasarlanmalıdır. Farklı yıllara ait uydu görüntüleri üzerinden alan kullanım yapıları arasındaki değişim ve dönüşüm takip edilmeli ve de kentin gelecek yıllara ait gelişim aksları belirlenmelidir. Böylece parklar için en uygun noktalar ortaya çıkarılabilir. Yine aynı şekilde toplam 1014'ü çocuk nüfus olmak üzere toplam 5006 kişinin yaşadığı Hacımiktat ve Seldeğirmeni mahallerinde de park bulunmamaktadır.

Halkın kentteki parklardan memnuniyetsiz olmadığı belirlenmiştir. Ancak tam anlamıyla da memnun olmadığıda ortaya çıkmıştır. Bunu destekler şekilde, halkın yaklaşık %45'i kentteki parklara 7 ve üzeri puan vermiştir. Otopark, temizlik, güvenlik, gürültü, aktivite çeşitliliği kriterlerini iyi olarak nitelendirenler ise kullanıcıların sadece 4'te 1'ni oluşturmaktadır. Ayrıca kullanıcıların yarısı daha güzel park yapılmasını istemektedir. Sonuç olarak kentteki parklar henüz tam anlamıyla beklentileri karşılayamamaktadır. Önemli bir yol alındığı bir gerçektir. Fakat herkesin beğenisini ve ilgisini kazanabilmesi için parklarda fonksiyonlar çeşitlendirilmeli, tasarımda ilgi çekicilik artırılmalı, yeşil alanlar daha fazla yer almalı ve donatı kalitesi artırılmalıdır.

Çalışmada 24 çocuk bahçesi, 14 mahalle parkı, 4 kent parkı ve 1 tane spor alanı incelemeye alınmıştır. Şekil 5.2'de parkların hizmet alanı yarıçaplarına göre bir değerlendirme yapıldığında öncelikli olarak sırasıyla Gedikkaya, Çıtlakkale, Gaziler ve Eriklihan mahallelerine beklentileri karşılayabilen yeni parkların yapılmasının daha yerinde olacağı düşünülmektedir.

Şekil 5.2. Öneri park haritası

6. KAYNAKLAR

- Açma, B., İşbir, G.E. 2005. Kentleşme ve çevre sorunları. Anadolu Üniversitesi, Yayın No:1645, Eskişehir, 103s.
- Akbulut, Ç.D. 2007. Aksaray kenti açık-yeşil alanlarının nitelik ve nicelik yönünden değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya.
- Akdoğan, G. 1974. Bahçe ve peyzaj sanatı tarihi. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları, Yayın No:536, Ankara.
- Akdoğan, G. 1987. Doğa düzenleme ders notları. Yıldız Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Planlama Yüksek Lisans, İstanbul.
- Akduman, D.G. 2012. Van kenti parklarının peyzaj mimarlığı açısından değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı, Van.
- Aksoy, Y. 2001. İstanbul kenti yeşil alan durumunun irdelenmesi. Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aksoy, Y. 2014. Türkiye’de yeşil alanlarla ilgili yasal düzenlemeler. İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi, 26: 1-20.
- Aksoy, Y. 2014. Türkiye’de yeşil alanlarla ilgili yasal düzenlemeler. İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi, 26: 1-20.
- Anonim, 1985a. Planlı alanlar tip imar yönetmeliği. <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.4877&MevzuatIlis0-> (Erişim tarihi: 26.07.2017).
- Anonim, 1985b. Plan yapımına ait esaslara dair yönetmelik. <http://teftis.kulturturizm.gov.tr/TR,14618/plan-yapimina-ait-esaslara-dairyonetmelik.html>-(Erişimtarihi: 07.08.2017).
- Anonim, 1999. İmar planı yapılması ve değişikliklerine ait esaslara dair yönetmelikte değişiklik yapılması hakkında yönetmelik. <http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/23804.pdf>-(Erişim tarihi: 03.08.2017).
- Anonim, 2010. Doyumsuz güzellikleri ile Karadeniz’in incisi Giresun. Kültür Ofset Ltd. Şti., Ankara, 229s.
- Anonim, 2013. Giresun. Giresun Belediyesi, 2013, Giresun.
- Anonim, 2014. Giresun kent rehberi. Giresun Belediyesi, 2014, Giresun.
- Anonim, 2015. Giresun revizyon ve ilave imar planı araştırma raporu. Merkez Şehir Planlama Ltd. Şti., Giresun.
- Anonim, 2016. Adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçları. Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, 2016, Ankara.
- Anonim, 2017a. Gedikkaya Nihal Şen Parkı açıldı. Yeşilgiresun Gazetesi, <http://www.yesilgiresun.com.tr/gundem/gedikkaya-nihal-sen-parki-acildi/21388-> (Erişim tarihi: 17.05.2019).
- Anonim, 2017b. Gemilerçekeği 15 Temmuz Spor Kompleksinin resmi açılışı yapıldı. T.C. Giresun Valiliği, <http://giresun.gov.tr/gemilercekegi-15-temmuz-spor-kompleksinin-resmi-acilisi-yapildi-> (Erişim tarihi: 17.05.2019).

- Anonim, 2018a. Türkiye mülki idare sınırları. Harita Genel Müdürlüğü, <https://www.hgk.msb.gov.tr/uind-23-turkiye-mulki-idare-sinirlari.html>-(Erişim tarihi: 26.02.2018).
- Anonim, 2018b. Giresun ili ilave ve revizyon uygulama imar planı. T.C. Giresun Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Giresun.
- Anonim, 2018c. Giresun. T.C. Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Giresun.
- Anonim, 2018c. Giresun. T.C. Giresun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Giresun.
- Anonim, 2018d. Giresun Belediyesi Encümen kararı. T.C. Giresun Belediyesi Otobüs İşleri Müdürlüğü, Giresun.
- Anonim, 2018e. Giresun uzun yıllar tüm parametreler bülteni (2007-2017). T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Giresun.
- Anonim, 2018f. Giresun uzun yıllar tüm parametreler bülteni (1960-2017). T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Giresun.
- Anonim, 2018g. Otopark yönetmeliği. <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Asp?Metin.Asp?MevzuatKod=7.5.24408&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=OTOPARK-> (Erişim tarihi: 16.05.2019).
- Anonim, 2018ğ. Yaşayan ve yaşatan şehir Giresun. Giresun Belediyesi, Giresun.
- Anonim, 2018h. Millet bahçesi - Giresun. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/giresun/gezilecekyer/millet-bahcesi-parki>-(Erişim tarihi: 17.05.2019).
- Anonim, 2018ı. Topal Osman Ağa anıldı. T.C. Giresun Valiliği, <http://www.giresun.gov.tr/topal-osman-aga-anildi>-(Erişim tarihi: 17.05.2019).
- Anonim, 2018i. Giresun ile Sagae'nin kardeşliğinin 30. yılı kutlandı. Yeşilgiresun Gazetesi, <http://www.yesilgiresun.com.tr/gundem/giresun-ile-sagaenin-kardesliginin-30-yili-kutlandi/27657->(Erişim tarihi: 17.05.2019).
- Arın, Ö. 2010. Bitkisel tasarımın görsel açıdan değerlendirilmesine yönelik bir araştırma: Bursa Soğanlı Botanik Parkı örneği. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İstanbul.
- Bahadır, B. 2014. Parklarda erişilebilirliğin engelliler açısından irdelenmesi: İstanbul-Göztepe 60. Yıl Parkı örneği. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İstanbul.
- Baştürk, Ö. 2000. Peyzaj tasarım kriterleri açısından, açık mekanlarda insan-çevre etkileşimi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, İstanbul.
- Bektaş, A. 2010. Bursa ili kent parklarının Reşat Oyal Kültür Parkı Soğanlı Botanik Parkı ve Merinos Parkı örneklerinde peyzaj tasarım kriterlerine göre incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya.
- Boyacı, E. 2010. Ülkemizde kent parkı işlevlerini belirleyen etmenler. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Coşaner, M. 2009. İstanbul ili Şişli ilçesinde bulunan bazı parkların peyzaj tasarım ilkeleri açısından irdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Tekirdağ.

- Çelik, G. 2013a. Manavgat merkez ilçesi yeşil alanlarının irdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi, İstanbul.
- Çelik, M. 2013b. Kent parklarının görsel peyzaj algısının Denizli ili örneğinde irdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Isparta.
- Çulha, K. 2013. Kırklareli kent merkezi açık yeşil alanlarının nitelik ve nicelik açısından irdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Edirne.
- Doygun, H., Atmaca, M., Zengin, M. 2015. Kahramanmaraş'ta kentleşme ve yeşil alan varlığındaki zamansal değişimlerin incelenmesi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Doğa Bilimleri Dergisi, 18(4).
- Etlı, B. 2002. Edirne ili merkez ilçe yeşil alan sisteminin peyzaj mimarlığı ilkeleri yönünden irdelenmesi. Trakya Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Dergisi, 3(1): 47-59.
- Farshi, R. 2011. Tebriz kenti Kuhistan parkı peyzaj tasarımı. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Gold, S.M. 1980. Recreation planning and design. McGraw-Hill, New York, USA, 322 pp.
- Gül, A., Küçük, V. 2001. Kentsel açık-yeşil alanlar ve Isparta kenti örneğinde irdelenmesi. Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 2: 27-48.
- İltar, G. 2016. Giresun evleri. T.C. Giresun Valiliği İl Özel İdaresi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, İstanbul, 304s.
- Kaymaklı, G. 1990. Ülkemizde açık ve yeşil alan standartlarının uygulanmasında peyzaj mimarlığı açısından karşılaşılan sorunlar ve çözüm yolları üzerine bir araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Kızılaslan, S. 2007. Trabzon kenti park ve bahçelerinin peyzaj tasarım kriterleri açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Kızıldere, A.E. 2009. Sanat akımları açısından Türkiye ve diğer ülkelerdeki başlıca parklar (19. yüzyıl – 21. yüzyıl arası). Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İstanbul.
- Mamuti, M. 2010. Yi he yuan (summer palace parkı) koruma çalışmalarının peyzaj tasarımı açısından değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Olgun, R. 2018. Niğde kenti açık ve yeşil alanlarına yönelik stratejik hedeflerin belirlenmesi ve planlama stratejilerinin geliştirilmesi. Doktora Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Antalya.
- Olmsted, F., Kimball, T. 1973. Forty years of landscape architecture. The MIT Press, USA.
- Onat, F. 1998. Yeşil alan kullanıcılarının memnuniyetlerinin değerlendirilmesi Beşiktaş ilçe örneği. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Önder, S., Polat, A.T. 2012. Kentsel açık-yeşil alanların kent yaşamındaki yeri ve önemi. Kentsel Peyzaj Alanları Oluşumu ve Bakım Esasları Semineri, 19 Mayıs 2012, Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Konya.

- Özbilen, A. 1991. Kent içi açık alanlar ve dağılımı, tarihi eserler ve gelişen yeni yapılaşma. Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi, Genel Yayın No:155, F.Y.N: 17, Trabzon.
- Özdemir, B. 2013. Konya ilinde bulunan bazı kent parklarının kullanıcı tercihleri açısından değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya.
- Özeren, M., Kılıçaslan, Ç., Malkoç, E., Küçükerbaş, E.V. 2011. Açık hava alışveriş merkezlerinin tasarım kriterleri yönüyle değerlendirilmesi: Forum Bornova Alışveriş ve Yaşam Merkezi örneği. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 48(3): 255-264.
- Özkır, A. 2007. Kent parkları yönetim modelinin geliştirilmesi. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Öztan, Y. 1968. Ankara şehri ve çevresi yeşil saha sisteminin peyzaj mimarisi prensipleri yönünden etüd ve tayini. Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- Polat, A.T. 2001. Kent parkı kavramı ve Konya için örnek bir çalışma. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya.
- Sarıkaya, M. 2007. Göksu parkı'nın (Eryaman-Ankara) mevcut kullanımını ve kullanıcı beklentilerinin irdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- SPSS, 2013. Statistics Version 22, IBM, New York, USA.
- Şahin, Ş. 2011. Planlama II ders notları. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Ankara.
- Tanrıverdi, F. 1987. Peyzaj mimarlığı bahçe sanatının temel ilkeleri ve uygulama metodları. Atatürk Üniversitesi, Yayın No:643, Erzurum, 367s.
- Türkan, E.E. 2009. Balıkesir kenti çocuk oyun alanlarının irdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya.
- Uzun, S. 2005. Kırsal ve kentsel alanlardaki parklarda kullanıcı memnuniyeti; Gölcük Ormanıçı Dinlenme Alanı ve İnönü Parkı örneği. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Bolu.
- Yıldırım, C. 2011. Antalya kenti içindeki parklarda yer alan donatı elemanlarının estetik ve fonksiyon açısından değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Antalya.
- Yıldızcı, A.C. 1987. Kentsel yeşil alanlar ders notları. Yüksek Lisans, İstanbul, 1986.
- Yorulmaz, A. 2006. Harikalar diyarı parkının kullanıcı profili ve beklentilerinin belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.

EKLER

EK 1. Arazi gözlem ve değerlendirme formu

<u>Arazi Gözlem ve Değerlendirme Formu</u>						Tarih:/...../2018	
<u>Parkın Adı:</u>							
<u>1. Çevresel İlişkiler (25 Puan)</u>		(1p)	(2p)	(3p)	(4p)	(5p)	<i>Varlık (+)</i>
Yerleşim Alanları	“Yoğunluk”						
Kamusal Yapılar	“Yoğunluk”						
Yeşil Alanlar	“Yoğunluk”						
Gürültü	“Yoğunluk”						
Kent Merkezi	“Yakınlık”						
<u>2. Ulaşım Olanakları (20 Puan)</u>		Çok Kötü (1p)	Kötü (2p)	Orta (3p)	İyi (4p)	Çok İyi (5p)	<i>Varlık (+)</i>
Yaya							
Toplu Taşıma ile Erişim							
Özel Araçlar ile Erişim							
Engelli Bireyler Açısından							
<u>3. Fonksiyonel Alan Kullanımı (60 Puan)</u>		(1p)	(2p)	(3p)	(4p)	(5p)	<i>Varlık (+)</i>
Yeme/İçme Tesisleri							
Güvenlik Tesisleri							
Sihhi Tesisler (Wc, lavabo vb.)							
Spor Alanları							
Çocuk Oyun Alanları							

Otopark Alanları						
Etkinlik Alanları (Piknik, konser vb.)						
Alan İçi Sirkülasyon						
Yapısal/Bitkisel Denge						
Büyük Toplanma Alanları (Meydan, teras vb.)						
Engelli Bireylere Yönelik Tasarımlar						
Diğer Fonksiyonlar (.....)						
	Yeterlilik (1p – 5p)	Estetik (1p – 5p)	Fonksiyon (1p – 5p)	Bakım (1p – 5p)	Çeşitlilik (1p – 5p)	Varlık (+)
<u>4. Donatılar (275 Puan)</u>						
Açık Oturma Birimleri						
Kapalı Oturma Birimleri						
Aydınlatma Elemanları						
Çöp Kutuları						
Plastik Elemanlar (Heykel, anıt vb.)						
Su Yüzeyleri (Havuz, gölet vb.)						
Bilgilendirme ve Yön. Levhaları						
Döşemeler						
Çiçeklikler						
Çeşmeler						
Kuşatma Elemanları (Duvar, çit vb.)						
	Yeterlilik (1p – 5p)	Bakım (1p – 5p)	Çeşitlilik (1p – 5p)	Varlık (+)		
<u>5. Plantasyon (135 Puan)</u>						
Geniş Yapraklı Ağaç						

İğne Yapraklı Ağaç						
Uzun Boylu Ağaç (20m ve üzeri)						
Orta Boylu Ağaç (10m-20m arası)						
Ağaçcık (5m-10m arası)						
Mevsimlikler						
Çim Alanlar						
Yer Örtücüler						
Çalı Kullanımı						
6. Fonksiyonel Bitki Kullanımı (15 Puan)	Çok Kötü (1p)	Kötü (2p)	Orta (3p)	İyi (4p)	Çok İyi (5p)	Varlık (+)
Gölge						
Yönlendirme						
Estetik (Vurgu, görsel çekicilik vb.)						
7. Park Kullanımı (10 Puan)	Çok Kötü (1p)	Kötü (2p)	Orta (3p)	İyi (4p)	Çok İyi (5p)	Varlık (+)
Parkın Temizliği						
Kullanıcı Yoğunluğu						
Çoğunlukta Olan Kullanıcılar	☐ Çocuk	☐ Genç	☐ Yetişkin	☐ Yaşlı		
Toplam Puan:	540 puan üzerinden almıştır.					

EK 2. Anket formu

Bu anket çalışması, Ordu Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalında Afşin AYHAN tarafından hazırlanan Giresun kenti parklarını konu alan yüksek lisans tezi için Yrd. Doç. Dr. Ömer ATABEYOĞLU danışmanlığında yürütülmektedir. 28 sorudan oluşan ve 400 kişiye uygulanması planlanan anket çalışmasından elde edilecek veriler istatistiksel analiz amaçlı kullanılacaktır.

Anketin Yapıldığı Park:

Tarih: .../.../2018 Saat:

S1. Cinsiyetiniz?

Erkek Kadın

S2. Yaşınız?

0-18 19-30 31-45 46-64 65 ve üzeri

S3. Medeni durumunuz?

Evli Bekar

S4. Çocuk sahibiyim.

Evet Hayır

S5. Eğitim düzeyiniz?

Okuryazar İlkokul Ortaokul Lise
 2 yıllık üniversite 4 yıllık üniversite Yüksek lisans Doktora
 Okuma yazma bilmiyor

S6. Mesleğiniz?

Ev hanımı Emekli Öğrenci Kamu çalışanı
 Çalışmıyor Diğer

S7. Aylık geliriniz nedir?

1000 tl ve altı 1000 tl – 2500 tl 2500 tl – 4500 tl
 4500 tl – 6000 tl 6000 tl ve üzeri

S8. Yaşadığınız mahalle ismi nedir?

.....

S9. Parklara genellikle kimler ile gelirsiniz?

Yalnız gelirim Arkadaşlarım ile Eşim ve/veya çocuklarım ile

Anne ve/veya babam ile Akrabalarım ile

S10. Parklara genellikle hangi ulaşım şekli ile gelirsiniz?

Özel araçlar ile Bisiklet ile Toplu taşıma araçları ile
 Yaya olarak

S11. Sizin veya ailenizin arabası var mı?

Evet Hayır

S12. Parkların konum veya ulaşım imkanları açısından kolay erişilebilir olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet Hayır

S13. Evinize yürüyüş mesafesinde bir park var mı?

Evet Hayır

S14. Parkları genellikle en çok hangi mevsimde kullanırsınız?

(Bir seçenek işaretleyiniz.)

Sonbahar İlkbahar Kış Yaz

S15. Park ziyaretlerinizi hangi sıklıkta gerçekleştirmeniz?

Her gün Haftada 1 veya üzeri 15 günde 1 veya üzeri
 Ayda 1 veya üzeri 3 ayda 1 veya üzeri 6 ayda 1 veya üzeri
 Yılda 1 veya üzeri

S16. Parkları haftanın hangi diliminde daha çok ziyaret etmektesiniz?

Hafta içi Hafta sonu

S17. Parkları günün hangi diliminde daha çok ziyaret etmektesiniz?

(En fazla 3 seçenek işaretleyiniz.)

Sabah Öğle Öğleden sonra
 Akşam Gece

S18. Park ziyaretlerinizde ne kadar zaman geçiriyorsunuz?

0 ile 20 dakika arası 1 ile 2 saat arası 2 saat ve üzeri
 20 ile 40 dakika arası 40 ile 60 dakika arası

S19. En çok hangi parkı tercih edersiniz?

(En fazla 3 seçenek işaretleyiniz.)

Evime yakın İşime yakın Şehir merkezindeki

- Şehirden uzak Çocuklarımın okuluna yakın

S20. Park ziyaretlerinizde çocuklarınız açısından güvenlik kaygısı taşıyor musunuz?

- Evet Hayır Çocuk sahibi değilim

S21. Gündüz saatleri dışında güvenlik kaygısı taşımadan parkları ziyaret edebilmek -
teyim?

- Evet Hayır

S22. Sizce **bulduğunuz parkta** veya **büyük, küçük** parklarda güvenlik görevlisi bulunmalı mıdır?

Bulduğum Parkta	Büyük Parklarda	Küçük Parklarda
☐ Evet	☐ Evet	☐ Evet
☐ Hayır	☐ Hayır	☐ Hayır

S23. Parklarda hangi spor olanaklarının bulunmasını daha çok tercih edersiniz?

(En fazla 3 seçenek işaretleyiniz.)

- Yürüyüş yolları Bisiklet yolları Koşu parkurları
 Futbol sahaları Basketbol sahaları Tenis kortları
 Voleybol sahaları Yüzme havuzları Kaykay pistleri
 Diğer (lütfen yazınız.)

S24. Parklarda hangi olanakların yer almasını daha çok tercih edersiniz?

(En fazla 3 seçenek işaretleyiniz.)

- Geniş çim yüzeyler Doğa özlemimi giderebileceğim ortamlar
 Spor olanakları Üstü açık ve/veya kapalı oturma olanakları
 Otopark imkanı Kafe, restoran, büfe gibi işletmeler
 Su yüzeyleri Sıhhi tesisler (wc, lavabo vb.)

S25. Aşağıda belirtilen kriterler doğrultusunda **Giresun Kenti parklarını** memnuniyetiniz açısından değerlendiriniz.

Kriter	Çok Kötü	Kötü	Orta	İyi	Çok İyi
Otopark					
Temizlik/Bakım					
Güvenlik					
Gürültü					
Aktivite Çeşitliliği					

S26. Bulduğunuz parka memnuniyetiniz açısından **1** ile **10** puan arasından kaç puan verirsiniz?

Lütfen Yazınız (1 Puan: Çok Kötü – 10 Puan: Çok İyi)

S27. Giresun Kenti parklarına memnuniyetiniz açısından **1** ile **10** puan arasından kaç puan verirsiniz?

Lütfen Yazınız (1 Puan: Çok Kötü – 10 Puan: Çok İyi)

S28. Son olarak söylemek istediğiniz bir husus var mı?

.....

Zaman ayırıp anket sorularına cevap verdiğiniz için teşekkür ederiz.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Afşin Ayhan
Doğum Yeri : Giresun
Doğum Tarihi : 05.08.1989
Yabancı Dili : İngilizce
E-mail : afsin.ayhan@gmail.com
İletişim Bilgileri : Giresun/Merkez

Öğrenim Durumu :

Derece	Bölüm/ Program	Üniversite	Yıl
Lisans	Peyzaj Mimarlığı	Akdeniz Üniversitesi	2014
Önlisans	Bilgisayar Programcılığı (İ.Ö.)	Giresun Üniversitesi	2016
Y. Lisans	Peyzaj Mimarlığı	Ordu Üniversitesi	2019

İş Deneyimi:

Görev	Görev Yeri	Yıl

Yayınlar :

1. Atabeyoğlu, Ö., Ayhan, A. 2018. User satisfaction in Giresun City parks. I. International Technological Sciences and Design Symposium, 27-29 June 2018, Giresun.